

اوروپايي بيلمه مك معرفتي

ناچيز پر اترنده اوزون اوزادي به بسط
 ايله دمدي، تاريخنك عصرلردن برى سوردن،
 كن غنمه لرندن برى، بر مهى رجاك حكوم-
 متمزجه اوروپايي بيلمه مك معرفتيدر، بو
 معرفت، داهدا دوعرايى بو معرفتسزلك
 مشروطيتك اعلائييه زده آردنى، خارق العاده
 آردنى، دينيه بيلير، فقط هيچ اكسيلمه دى،
 انقلابك ايلك آيلرند، داهدا ايلك انتخابتوزمه
 باشلاركن لزومسز بره ميدانه چيقاردىغى،
 آندىغى اموال حاكمه كورولتيلري، ادالارى
 صرف بو اوروپايي بيلمه مك معرفتدن
 منبت ايدى، چونكه اوروپا نه ايچون
 او انقلابي اويله ايلك حملهده صميمى
 آفتشلاشمى، خارق العاده بولمىدى،
 عصرلردن برى بر ياندن بر چوق لزومسز
 امتيازات مذهبيه مظهر قىلدىغى، فقط
 بر ياندن ده حقوق سياسي و سائرجه مساواتين
 محروم براقديغى غير مسلم وطنداش لر نه
 اداره مملكتده و سائرده نساوى حقوق
 صميمى قبول ايتديكمزه ذاهب اولمىدى،
 حقيقه بوغنائى طوراغنده مشروطيت،
 حرى باشقه تورلو ادراك اولونه مازدى،
 ذاتاً بويله احرارانه، مترقبانه حركت ايتك،
 اوروپايي بوسورنه قازانمى توركلرجه بويوك
 بروفيت، حقيقى برخارقه ايدى، لكن داهدا
 بز ايلك آئيمده بوميدك بر سراب اولديغى
 قوميتنك ازلى معارضلر نه حاجت قالمادن
 بالذات يازيلر نه، يان يان ادمار نه،
 ايشلر نه ميدانه قويدى، اوروپايي انقلاب
 ايچون حسن ظنى آت اوست ايتك،
 تا اوزماندن اعتبار آغريده افكار عموميه
 مشروطيتنه قارشى كوشه دى، حتى
 صومور تدى، بو نصيبسزلكمه، غفلتمزه
 اك برنجى سبب اوروپايي بيلمه مك، بر تورلو
 اكلامق معرفتي اولدى، بر فرانسوزمورخى
 كين عصر كاك بويوك انكاييرجال سياستدن
 بري تعريف ايلركن: «اوروپايي طائفا دى،
 فقط انكترمه ني بيليردى، بو معرفت ايسه
 موفق اولمى ايچون او كا كافي كيردى، دير،
 حال بوكه رجال حكومتز ايچون بالعكس
 مملكتنيز بيلمه مك زياده اوروپايي بيلمه مك
 اداره جه بويوك بر قصور ايدى، چونكه سياسياد
 تمزك زوحى، ايب اوچى اساساً او ديارده در،
 اوروپايي بيلمه مك، بالفرض ۳۹ مارت
 هائمه سند هيچ اويله وحشته، شذله، ده شله
 حركت ايدرلك، توركلرى عصرلردن برى
 بو قورقونج، بو قانلى اصول اداره ايله متصل
 ايتام ابدن اوروپايلره قارشى مشروطيتك
 ايلك جيله لرى، نمر لرى اولق اوزره يازيدده،
 يكي جامعه، او تده برده ماهيه قورار كي
 دار آغاچلر نه سالاندر دىغىمز آغزى وار،
 ديلي بو حرم آغالي نه وادنجيه قادر آلاى
 آلاى، رنك رنك انسان قربانلر نه،
 اوچير كين منظر لر نه كوستر دك ماهيتنى
 بز صافلاسه ده جهانك در حال كشف ايله ديكي
 اوسياى اعداملك زماغزده بر حكومتى،
 بر مملكتى نه درجه لكه له ديكي ادراك
 ايتن ميدك؟
 قسماً بيلدقلى ايسن، صابىز حركت لر نه
 محبس و منفايه ايحق استحقاق از ايتن، قسماً ايسه
 مراد بك مرحوم كي، راقم الحروف كي اختلاف
 اجتهدن ماعدا هيچ بر باحت ايشله ممش

ناچيز پر اترنده اوزون اوزادي به بسط
 ايله دمدي، تاريخنك عصرلردن برى سوردن،
 كن غنمه لرندن برى، بر مهى رجاك حكوم-
 متمزجه اوروپايي بيلمه مك معرفتيدر، بو
 معرفت، داهدا دوعرايى بو معرفتسزلك
 مشروطيتك اعلائييه زده آردنى، خارق العاده
 آردنى، دينيه بيلير، فقط هيچ اكسيلمه دى،
 انقلابك ايلك آيلرند، داهدا ايلك انتخابتوزمه
 باشلاركن لزومسز بره ميدانه چيقاردىغى،
 آندىغى اموال حاكمه كورولتيلري، ادالارى
 صرف بو اوروپايي بيلمه مك معرفتدن
 منبت ايدى، چونكه اوروپا نه ايچون
 او انقلابي اويله ايلك حملهده صميمى
 آفتشلاشمى، خارق العاده بولمىدى،
 عصرلردن برى بر ياندن بر چوق لزومسز
 امتيازات مذهبيه مظهر قىلدىغى، فقط
 بر ياندن ده حقوق سياسي و سائرجه مساواتين
 محروم براقديغى غير مسلم وطنداش لر نه
 اداره مملكتده و سائرده نساوى حقوق
 صميمى قبول ايتديكمزه ذاهب اولمىدى،
 حقيقه بوغنائى طوراغنده مشروطيت،
 حرى باشقه تورلو ادراك اولونه مازدى،
 ذاتاً بويله احرارانه، مترقبانه حركت ايتك،
 اوروپايي بوسورنه قازانمى توركلرجه بويوك
 بروفيت، حقيقى برخارقه ايدى، لكن داهدا
 بز ايلك آئيمده بوميدك بر سراب اولديغى
 قوميتنك ازلى معارضلر نه حاجت قالمادن
 بالذات يازيلر نه، يان يان ادمار نه،
 ايشلر نه ميدانه قويدى، اوروپايي انقلاب
 ايچون حسن ظنى آت اوست ايتك،
 تا اوزماندن اعتبار آغريده افكار عموميه
 مشروطيتنه قارشى كوشه دى، حتى
 صومور تدى، بو نصيبسزلكمه، غفلتمزه
 اك برنجى سبب اوروپايي بيلمه مك، بر تورلو
 اكلامق معرفتي اولدى، بر فرانسوزمورخى
 كين عصر كاك بويوك انكاييرجال سياستدن
 بري تعريف ايلركن: «اوروپايي طائفا دى،
 فقط انكترمه ني بيليردى، بو معرفت ايسه
 موفق اولمى ايچون او كا كافي كيردى، دير،
 حال بوكه رجال حكومتز ايچون بالعكس
 مملكتنيز بيلمه مك زياده اوروپايي بيلمه مك
 اداره جه بويوك بر قصور ايدى، چونكه سياسياد
 تمزك زوحى، ايب اوچى اساساً او ديارده در،
 اوروپايي بيلمه مك، بالفرض ۳۹ مارت
 هائمه سند هيچ اويله وحشته، شذله، ده شله
 حركت ايدرلك، توركلرى عصرلردن برى
 بو قورقونج، بو قانلى اصول اداره ايله متصل
 ايتام ابدن اوروپايلره قارشى مشروطيتك
 ايلك جيله لرى، نمر لرى اولق اوزره يازيدده،
 يكي جامعه، او تده برده ماهيه قورار كي
 دار آغاچلر نه سالاندر دىغىمز آغزى وار،
 ديلي بو حرم آغالي نه وادنجيه قادر آلاى
 آلاى، رنك رنك انسان قربانلر نه،
 اوچير كين منظر لر نه كوستر دك ماهيتنى
 بز صافلاسه ده جهانك در حال كشف ايله ديكي
 اوسياى اعداملك زماغزده بر حكومتى،
 بر مملكتى نه درجه لكه له ديكي ادراك
 ايتن ميدك؟
 قسماً بيلدقلى ايسن، صابىز حركت لر نه
 محبس و منفايه ايحق استحقاق از ايتن، قسماً ايسه
 مراد بك مرحوم كي، راقم الحروف كي اختلاف
 اجتهدن ماعدا هيچ بر باحت ايشله ممش

افراد ايتى اويله آغري جزا ره محكوم ايتك،
 هله ممكن اولونجه، اله كيرنجيه ايسه چكوبرمك
 اوروپايي بيلمه مك، هيچ صابىق، بو
 ضرورتلده مشروطيتنيزى كوكندن چو-
 روتك ايدى، آرقق او تاريخدن صوكره
 مكدونيه، آرنالونقه، استانبولده،
 عربستانده نه بيلدى ايسه هب بو شائبه ايله
 برباد ايدلى، هب توركلرى، توركلر كى، ساد
 انقلابنيزى اولسه باس بوقدى، فقط بوتون
 وارلنمىزى آوروپا نظر ندم چوروتك
 يارادى .
 طرابلس غرب، آرنالونق كى حادثه لرى
 بر طرفه براقبورز، بالقان حربى، باب عالي
 باصقياى، حرب عمومى فلاكتنى او معرفت
 اك اليم نمر لرندن اولسه لرده بر لحظه نوتبورز،
 مستقبل فكر ايچون نه حق وار ؟
 ماضى آكوبده آغلاق وار ؟
 دستور شاعرانه سنى قبول ايتبورز،
 بالعكس حالى واستقبالى نظر غير آيتورز،
 اوروپايي بيلمه مك، شوسوك كونلر ده
 حركت لر نيزك چوغنى دولتجه موفقت
 سياسي من ايچون مضر بولورق، بويله
 مطبوعاتنيز له كوكره چيقارمازق، محطمنك
 بومطمننيز، عرفاننيز، حتى قناعتنيز تقدىر لرى،
 بيللر نه ايشه يارار ؟ حرب عمومى جتنه
 وارنجيه قدر هانكي هذيانلر نيزى بو كهنه
 محط آفتشلا مامشدر ؟ ايكي عصر اولى هب
 بوزمين ايچون دكيدركه :

مصيبه غالب ايكن اعتبارى سابعك
 صواب بويله حمله خطا دكده نهدر ؟
 ديه يانانلر نيز، باقيلانلر نيز اولمشدر .
 شخصى، معرفتى ذره جه دوشو غيهرك،
 على الخصوص او عالى و خفى تهديد ره قولاق
 بيله آصبايق، حاصل دفعه كاله اولديكى كي :
 « ذك تقدير العزى ... » حكم جليانه آصبا
 هرحاله قارشى كو كس كره مك فكر نيزى
 نى پروا سويله ديكمز ايچون زده قيزمق، آتش
 بوسكورمك ده اوروپايي بيلمه مك بلاسيه در،
 اوروپاده ياشايان، اوروپا ايلمى سايى، فكري
 وسائر مناسبلر ده، اختلافلر ده بولونان
 بر خاق ايچون بويله اجتهد اختلاف لرى
 ضروريدر، او درجه ضروريدر كه رحمت
 عد اولونور، اونلك انكشافنه مانع اولمق
 هيچ بر طرف ايچون هيچ بر فائده تايمين
 ايتن . زده اولدن برى بويله مخالف سوز لرى،
 مخالفت سبيلرى نظر امعانه آلنسه بى حكومتلر
 و حكومت آدم لرى بر چوق خطاى سياسيلردن
 توق ايتن اولور لردى، على الخصوص مخالفلره
 و مخالفته قيزمق قادر بر اداره مشروطه ده
 منطقسزلق اولماز، هم بويله بايق، هم ده مشروطيت
 ادعاسنه قانقشمق آتياق طلعتلك، انورلك،
 جمالرك حاصل بوتون او كروهك، او طيشندن
 يارلاق، لكن ايچندن قورى، قوف ققالي نه
 كيره بيلير خام و خام خلاط خياللردن ايدى .

حر بر مملكتده كرك حكومتده، كرك
 معبوعانده اولسون طرز اجتهدانى ايلرى
 سورمك، دوشونديكى سويله مك كي ميزلر
 مخالفلرجه بيله بو نقطه نظر دن تقدىر ايدلك
 كركدر، بو درجه بسط و ابتدائى بر حقيقت
 مشروطيتى بيله آكلامايلرك امور حكومه
 مداخله لرى بر فلاكت دكيدركه بر فلاكتك
 نيزى شو بولونديغىمز درك لردن، طوتونديغىمز

زده اوطاننى كونلر ؟ ذاتا دنيايه ملك بر
 فلاكت ايتن، كلكدن صوكرده بويله
 محطلر ده دوعق فلاكتك فلاكتى ايتن،
 توكلنى فكر آ، عرفاناً پيشو لر نيز، اسلامز :
 بدبخت او كا درلره انده جهلاكت
 فخر اولق ايچون كسب كال و مهر ايلر
 ديه دو كو نه دبيلر ...
 على كال

حیات سیاسی - حیات خصوصی

هرکس حیات خصوصی سندن کندی مسئول.

برعائیه افشکای ناسل هر درلو نمره ده
صون ایسه احوال خصوصی ده نجس دن
صون اولای . اخلاق هر میده مدنیه بو اساسی
قبول اییور . بر شخصه ، عاقله سنک کنده
کوره اسراری پولونور . هر شخص هر در ،
حریته تجاوز اولونماز . حریتک دائره سی
باشقه سنک حریته تجاوز اتمه مکنه قید و محدوددر .
بر آدم آخرک حق حریته تجاوز اتمه مکنه شرطیه
دیده کی حرکت ایده یلیر . برعائیه کدی
اوجاغمده ، پوجاغمده باشقه لریله خفته حریته
طوقونماق اوزره ایسته دیکی کی یاشار .
حیات خصوصی ، مدنی مملکتلرده و مللرده
مقدس کورولور . اخلاق فاضله شرقیه مکن
نجسی مذوم و مقدوح کوروش اولمای ده
حیات خصوصی به رعایت کامله سندن در .

اخلاق فاضله سندن پک چوغی فساد و اغراض
اولدیفمز کی ، نجس خصوصیه یته فساد
اغراضمز . اوشورلرک اوند نه اولوب پندیک
آکلاقی ، اوکرنگه بر طاق عاقله لریک باشلیجه
مقتله سی در . بری برله کوروشوب قوتوشان
بر طاق عاقله لریک : قوتوشوده نه وار ، نه یوق ؟
دیدی قودی مروضی تشکیل ایدن بودر .

مدنی مملکتلرده ، حموی برلرده ، مثلا
غازیلرده برعائیه برماصه نی اشغال ایدر . بو
ماصه باشنده بر ، ایچر : صاغده کی سول : ک
ماسه لرده اوشورلرله هیچ ده مشغول اولاز .
حنی صاغنه سولنه باقاز . موقتا اشغال ایدیک
ماصه نی کندی افشکای بیلیر . آزاده پرده
پاروانا اولماسه ده بوی وجود فرض ایدر .
یاده کیلرک نه پندلری دوشونز ، سوبله کار
دیکلر . نه یوب ایدیکلری نجسه قالدیشاز .
بزده ایسه ، آنکری برماصه باشنده اوشو
رائلر اطرافده کیلرک کوز دیکلرک کندیلرند
زیاده اولرله مشغول اولورلر .

حق ، قارشیلی ایکی ماسه ده اوشورائلر
آرمه سنده : سن بکا باندک ، سن بی سوزده ،
بکا کرلده ، کی : بیلرله - میخانه لرده - برچوق
خوغار چغار ، بوزدن چناتلر وقعه کلسی ده
پوراده نادر وقعات دکل . . هله ایله اچینده
قاپین ، آنوس فلان کی شیلرله بولنورسه ،
ایشته بولر تربیه مدنیله ک ضعف و نقصان
حیات خصوصی به رعایت حستک تقدانندن ایلری
کلور .

تربیه مدنیه ، اساسی هیأت اجتماعی بشریه ده
آهنگ و وفالک شیرازه چیتک محافظه سی قیدن
آیر . حیات خصوصی نی نجس بو آهنگ و وفالک
خلله مار ایده بیلیر ، شیرازه چیتی بوزاییلیر .
برعائیه ناک ناموس و شرعی . قدسدر ، چونکه
بوناموس و شرف بالکنز ارعائیه ناک موجود
و برحیات اعضا وارکانه عائد دکلدر ، بلکه
عائیه ناک - موجود ، برحیات و معصوم چوقلرینه
عائد اولدنی کی - طوغاچ اولاد و احفادیه ده
راجع و عائددر .

نقط بر آدم کنده کوره مدی ده حیات سیا
سیه به آیدلی ی ، ایله رکی ده کیشیر .
سیاسیه کیرمه ، برحکومتک ، برملنک ، قدراتیه
هلاقه دار اولای در . رجال سیاسیه مکن خطاری ،
سقیم سیاستلری برحکومت ، برملی انداس
واضعه له موردلرک ، اوجورونه آثاره بولک
اک الماک ، اهدمش متانی برتشکیل اییوروز .
بو حقیقته اک آبی تجربه سی بز کورده و حالا
کورویوروز .

ایشته بولک ایچون ، حیات سیاسیه به کیره لریک
ملنک استغیاله هلاقه دار اولای ایسته نلرک نه آدم
اولدیلری بیلیم ، اوکرنگه ملنک حنی اولور ،
موجودله ، استغیاله اوشایاچ اولانلرک ،

ملت ایچینی ، جیچینی ، جادی اولای هو ،
حوسنه اوکرنگه بیلیمک ایسه . هرمانکی
برحکومت اک کوچوک مأمورده بیلر برطاق
اوصاف آوار ، حار و شاتی قدیق ایدر . برملت
ایچون مقدراتی تنظیم اتمک ایسته نلرک کنده
اعلاهی ، انشای قابیل اولدینی اوکرنگه
بیلیمک برسته حیاتی در ، حق میانددر .
رجال سیاسیه طوغدینی کوندر ، مقام انددر
کدی کونه قدر حیات خصوصی سی بون
تفرعایله قدیق ، نجس ، تفحص ایچون لک حق
و برمش در . حق ملت ، رجال سیاسیه بکاکز
شخصلری ذکل ، باوراجادنی ، اصلی ، نانی ده
آراشدیریر . شخصیتلر ، ایا واجدادک تأثیراتیه ،
وراثت متراکه تسلیه ایله تشکیل ایدر .

وولتر ، آفریقا اورونلرندن ، وحشیلرک پک
کوچوک باشده آلاچی چوجولری ، یارنده
برفرانسز کی تعلیم و تربیه ایده لریک اولری
یکری ، یکری بش یاشلرلده نام متدن بر
انسان شکله فوینی تصور ایش دی . ارباب فن
وولترک بو فکرلده کی خطای فاحشی اوزره
آیدلر . نقد انسال ماصه ناک درجه درجه
تکالیله بوتکا لاک اولاده استغیاله حاصل
اولایله بکنی ، تکامل و تمدن ایچون عصرلرجه
زمانی کچه چکی کوسلر دیر .

متدن مللر رجال سیاسیه سی ، بالکنز فلان
تاریخده ، فلان برده تولد ایش ، فلان و فلان
رتلری ، نشانی آله کی ظاهری ، سماوی
ترجمه حال ایله تقدیر اغز . رجل سیاسیه دن
هریری ایچون کنده سنک ، عاقله سنک ، ایا
واجدادیک صفات حیاتی سی امکان درجه سنده
قدیق و تحلیل ایله توجه قوجه دوسیلر وجوده
کینرلشدر .

بوک وتمدن برحکومت ، بالکنز کنده
رجال سیاسیه سی ذکل ، بلکه دنیا بوزنده
بتون حکومتلرک ، بتون ملنلرک رجالی بیله
اوکرنگه ، بیلیر . . بونلر ایچون حیاتیلر
عائیه لری ، ادللریته ، نسللریته دائر ممکن اولدنی
قدر معلومات طویلدر .

سفرلری ، شهنشیرلری واسطه سیله جهان ایله
مناسقی اولای بوک بردولت ، دیاده ک بون
مللرده پیش ، حیات سیاسیه به کیره آدلرک
هر درلو خصوصیته ، هنمه سیله مسفات
حیاتی سی طایر .

اوروپا حکومات مطبه سنک محزن اورانده
مضبوط اولان معلوماتده برطرف . . مهم اوروپا
غزله لریک بریتک اداره خانه کینکیز . . رجال
سیاسیه حقتده طویلاش ، صره ایله دولایره
دیزلش دوسیلر کوریکز . حیره دوشرسکز .
تورکاده آز چوق کوزه کوروش اولان
برجل سیاسیه ناک دوسیه سی ایسته یکرده بالیکز .
شخصیتی بله ای طایندیکز او ذات حقتده
ایله دیکیز نه قدر معلومات بولورسکز .

آرژانتین ، مکسیقا ، سیام ، ژاپونیا ، چین . . الخ
مملکتلر ایچون یته بولر . بو مملکتلرک اک بنام
رجانک حیات خصوصی و سیاسیه سنه عائد بونک
غزله اداره خانه لریک بیکل دوسیلر موجوددر .

بز ، شیدیه قدر ، بو خصوصیه ده سا
عه کار اولدنی اما کوزیری آچنی زمانی
کله دی ؟ کیسه ناک حیات خصوصی سی نجس
ایتمک دستور مدنی و انسانیله برابر ، ملنک
و مملکتک مقدراتی افرینه تودیم ایدیکز رجاک
اصلی ، نسائی ، هلدی ، جهانی ، نوانسی ،
فضائی ، ایچی ، طیشی ، آتاسی ، بابانی ،
بتون صفات حیاتی سی آراشدیرمی ، اوکرنگه
بیلیمک حتمی آراق استعمال ایدم ده جاهلر
تورده دیر اله شو بدبخت ملنک استغیالی ،
شو زوالی مملکتک بقیه انقاضی برقا یالم .

سیاست احتیاجی

۲

[سکیز سطر ملی ایدلشدر]

بزرگونی ممکن اولدینی قدر
تسبیل ایتمک چایشملی بز . بولک ایچون ده بزم
آوروپاده کی وضعی نظر دفته آلمانزدن و شیت
برسیاست تعقیب ایتمه مزدن باشقه چاره یوقدر .
دنیاک بوقسمنده ماضیده وقوع بولان احوالک
تکرر ایتمه چکنه دار آروپا قوی تأمینات
ایسته یور . بزجه بو خصوصیه الک بویوک
تأمینات ، مملکت مزه عائد مسئله له خارجده
واسع برنظر له باقلماسی و بز قاشی حسن نیته
مستند خیر خواهانه بر مضامرت سیاسی تعقیب
ایدلمه سی در . تأمیناتک بز عائد قسمنده ،
قابلیت جایه منزه قابل تألیف هر شکلی مذاقشه
ایتمک افکار عمومی من حاضر در ، چونکه
ماضی به عائد فالق لک تکرر ایدمه مملکت
وبورالده ساکن بوتون اهالی ایچون یکی بر
دور رفاه باشلا یه یلمه سنده هر کس دن اول بز
علاقه دارز . ماضی به عائد فلاکت لک فجاعی
واستقباله عائد وظیفه لک عظمی مملکت مزه
تأمین له ادراک اولونمده در .

اصلاحات مسئله سینه کلنج حکومت مز اسکیدن
مکر آ واقع اولدینی کی اورتیه بر طاقم پروژم لر
قومامش ، دها عملی بر نقطه نظر تعقیب ایدمه لک
اجرا جهتک تأمین ایچون بر لک دولتک
فعلی مظاهرتی ایسته ممشدر . آوروپاده
مملکت مز احوالی بیلنلرک و شرقه عائد
دیپلوماسی تاریخنه واقف اولانلرک هیمسی بر لک
دولت اساسنه میل کوستر مملکت مز درلر . دون بو
دولت دن بحث ایدر ایجه خاطر له یالکمز آمریقا
کلیردی . حال بولک آمریقه الک زیاده واقف
احوال و مملکت مز ایشلرینه علاقده دار ذواتن
آلدیفمز قلعی معلومانه کوه آمریقاسک
بورالده هر هسانکی بر نوع مسئولیت درعهده
ایدمه یلمه سی احتمالی آرتق قابل تصور بیله
دکدر . اوروپا دولترن دن یالکمز بری بز
مظاهرت کوستر میه چکنه کوره یکانه معقول
صورت تبویه ، مظاهرت وظیفه سنک بیطرف
کوچوک دولترن بری ویا ایکیسی طرفدن
درعهده ایدمه سی در . بو خصوصیه خاطر له
الک اول اسوچ کلیر . مشترک بر مظاهرتک شمر
تبیج لر و بره میه جکی ومنفعت وشخص رقابتلرینه
بوله آچه جنی مجرب رشیدر . بواعث له مشترک
بر مظاهرت بزم طرفزدن شایان آرزو و قابل
استفاده دکدر . متفق دولتره کلاجه مملکت مزه
هر هسانکی بر نوع مسئولیت اجراییه درعهده

TDV ISAM
Kutubhanesi Arşivi
No 27663

وسر گذشت املا رینی اورنه دن قالدیرم جق
واجبی دولتری هیچ بر زاند مسئولیت و مصرفه
تطبيق بر نقطه نظر دن یا پلماسی در . ارمی مسئله سنک
بویله معقول بر شکله حل ، شرق قریبده کی

دولت اساسه ميله کوسترمکده درلر . دون بو دولتدن بحث ايدنجه خاطرله يالکمز آمريکا کلبردي . حال بوکله آمريکده اذاليه واقف احوال و مملکتين ايشلرينه علاقه دار ذواتن آلدنمز قطعی معلوماته کوره آمريکا بوزالرده هر هانکي برنوع مسئوليت درعهده ايدن بيلمه سي احتمالی آراق قابل تصور بيله دکلدنر . اوروپا دولترندن يالکمز بري بزه مظاهرت کوسترمه چکنه کوره بکاه معقول صورت آسويه ، مظاهرت وظيفه سنک بيطرف کوچوک دولتردن بري ويا ايکيسي طرفدن درعهده ايدنمسي در . بو خصوصده خاطرله اذ اول اسوج کلير . مشترک بر مظاهرتک شهر نتيجه لر و بره ميه چکي و منفعت و شخص رقابتينه بوله آچه چي مجرب برشيدر . بوعبارله مشترک بر مظاهرت بزم طرفزدن شايان آرزو و قابل استفاد دکلر . متفق دولترله کانجه مملکتينده هر هانکي برنوع مسئوليت اجرائيه درعهده ايتلري هم جهانک ، همده کنديلرينک منفعتيه معيار در . چونکه حرمک حصوله کتيرديکي وضعت قارشينده جهان حياتنه عائد ايشلرک جمعيت اقوام طرفزنده بر قوه تمثيليه مالک اولماسي مطابقا لازمدر . آمريکا فعال بر دول اوينا ميه چفته کوره اصل ايش ، متفق دولترله دوشه چکدر . متفق دولتر ، مملکتين کي بر جوق جهتلرله مشکل و نازک بر ساحهده مشترک بر مسئوليت درعهده ايدنجه جمعيت اقوامک فعاليت نقطه نظرندن بيطرفلريني غائب ايدنجه چکلر و دنيا ايشلري ايچون مستقل بر مراقب و حاکم رواني اويا ميه چکلدر . ثانياً منفعت رقابتيلره شخصي رقابتلر بوتون ملتلر و بوتون انساننر ايچون طبيعي برشيدر . بوزردار بر ساحه ايچنده قارشى قارشى به کلنجه صيق صيق ضديت آتاري باش کوسترمه منه مانع اولق امکان خارجنده بر شيدر . حال بوکله بو ضديت ، استقبالا دولتر آراسنده بولونماسي لازم کان تساندي قولايجه اخلاص ايدن بيلير . ديگر طرفدن مظاهرت استقاديانوا حکومتلرندن بري طرفدن کوستريله چکل و ويا دولترلي اوزاقن اوزاغه خير خواه بر مراقب وضعتيه قالاجق اولورلرله مملکتين ايشلري قولايجه دوزله بيله چکل ، صلاح اقتصادي هر نوع سياسي احتراصلري

و سرگذشت املاييني اورتمدن قالديرمحق واجبي دولترلي هيچ برزاند مسئوليت و مصرفه کيرمکسرين ، سرمايلري صرف اقتصادي بر اساس اوزرينه منفعت اولاييله چکدر . بوکون بزه قالان اراضي آنا وطندن عبارتدر . بو اراضينک هر هانکي بر قسمنده خصوصي بر اجني نفوذ سيايسنه مستد بر اقتصادي سياست ، مطلوب اولان نتيجه لري و بزمين . ارمي مسئله سنک معقول بر صورتده تصفيه سي بک مهم بر مسئله تشکيل ايدر . ارمي ايشي بوزندن معروض قالدنمز سر توجه و اوغرايغمز ضررلر اوقدر بوکودر که ارميلره عائد ايشلرک حاد بر مسئله حالتدن قورتولما سي همز کندی منفعتلر من نقطه نظرندن آرزو ايتلي بزه بو خصوصده لورد (کورزون) ک نطقنده فلان و فلان ولايت ويا سنجاقلردن دکل ، صريح بر ارمي اکثريني حائر ازلان برلردن بحث ايدلکده در . بواساس قبول ايدنجه مسئله بک بسيط بر شکه کير . مختلط بر قوميسيون محليده تدقيقات اجرا ايدن بک صريح بر ارمي اکثريني حائر يرلر موجود بولونمديني و حريدن اولده دار ساحه لر خارج اولق اوزره هيچ بر طرفه صريح بر ارمي اکثرينه تصادف ايدن بک کسب قبا عت ايدر . بونک اوزرينه ياييله چق شي ، بکي حکومتک اراضيسنه هجرت ايدن بک عثمانلي تبعمه سي نافع ارميستانه مقدار کافي طوپراق ايرماسي و تفريق معامله سنک بيطرف بر قوميسيون طرفدن صرف عملی و قابل

تطبيق بر نقطه نظرندن يائماسي در . ارمي مسئله سنک بويه معقول بر شکلده حلي ، شرق قريبنده کي وضعتينک کرکينکسي ازاله يه بک جوق مدار اولاجقدر . بر ملت تاريخيه ايجابنده اتحاد ايمه سي بيله بيلملي در . فقط بر ملتک اصل وظيفه سي ياشماق يوللريني آرامقدر . اگر بالقان محاربه سندن اول معقول و معتدل بر سياست تعقيب ايتش . کريد کور دولتريني قوبار ماش اولسه يدق بوکون احتماکه بوز بيکلرجه وطنداشمز ، ماکدونيه و سائر يرلرده انسانلق خارجنده بر حيات کچرمک مجبور قايه چقدی . شمدی کوزلرمزي قايار ، قولاقلرمزي طيقار و عين ذهبنده اصرار ايدرسنک امکان حيات و انکشافري تأمين ايدن بک يردن . بلکده سلب ايدن بيليرز . بوکون بزه دوشن وظيفه ائتلاف ساحه لرند صولک حده قدر دولاشق ، مقدار اتمزک مصالحانه شکلده حالي تأين ايچون صولک درجهده حسن نيتله جايشمق و مخاف سکون هر هانکي بر وضعتينک مسئوليتي هيچ بر صورتله اوزرينه آلامقدر . اوروپاده کي معقول آرزو و احتياجلري معقول بر صورتده تامين امکاتي ، اسکي ديپلوماسي اصول ولسانندن اجتناب ايدن بک ، بالذات کوسترمه لي

[ايدی - سطر ملي ايدلشدن]

احمد امين

باش محرری : علی کمال

هل اداره سی - باب عالی جاده صنده سیاح مطبعه سی

غزته به عائد خصوصیات ایچوق اداره مأموریتیه مراجعت اولتور .
مکاپ و اوراق وارده درج اولتور اولتاسوق اعاده ایچیلر .

بر مکت اولی لشکر ه غرضند

تقویم نومبروسی - استانبول : ۴۱۴

نسخه سی ۱۰۰ پاره

ایکی حکومت ، ایکی سیاست

ایکی حکومتی سیاستی بلارستان ویر !
ایکی سیاستده متارکدن بری بلارلرک تعقیب
ایتمکلی سیاستی سیاستدور .
بزم قادار دکلسمده بلارستانده حرب
عمودین نهزم ویریشان چیقدی ، برتیمبرعایانه
ایله دیبایله برنجیه کیدرکن اوده کی یولفورون
اولدی ، بالغان حریندن بری یوتون قازاندقارنی
ضایع ایتمکله قالدی ، اوستده ویردی ،
هل مخصوص آق دکره برنجی ایتمکله کی
برنجی صریحدن محروم دوشدی ، فی الحقیقه
انصاف ایله دوشونله جاک اولورسه یوله بر
غرضیجیلک یوزدن بلارلرک اقتصاداً و تجارتاً
ضایعانه پایان یوقدر .
سنه لردن بری بلارلرک ما کدوتیا ایچون
سیله دکلری ، قائل دوکرکدن ، جانلری یوقدن ،
پایاندی بر قایه یوقدن سیله دکلری غایه لری بر طرله
براقیورز ، متارک کی متعاقباً بلارستان یوتون
اوقضه ضروری سینه به چیکدی ، (نوبی)
معاهده سی کوژ یومارقدن ، باغری دلورکدن
امضالادی ، فقط استیصالدن امیدنی کسمک شوبله
دورسون ، اوستغال ایچوق حاضر لاققدن
برخلطه کری قالدی . یوحاضریقده برجهندن
سیاستاً ، دیکر جهندن قدره ایچی ، سیاسی
حاضریق ائتلاف دولترله مناسبات منیمیه یی
اعاده ایلمکله ، ماددا دوست اولق ، جمیعت
اقوامه کیرمک ، خلاصه اوغنی ، او ضرر
حاضریق اولتور برقدی ، معاهده صلیحه تصدیق
اولتورقدن سوکره بولمار باش وکیل بواسطه معلوم
ایچورده غم ایله اورده یایه آتدی . (روما) دن
(پارس) طریقیله (لوندون) به وارنجیه به
قادار یوتون ائتلاف پایتختلری دولاشدی ،
ائتلاف رجالی ایله کوروشدی ، هر زیارت ایندیکی
عکسده یالکن حکومت دکل ، خلقکده توجهنی
قازانغه جاییدی ، ساده محافل سیاسیده ناظرلر
ایله اوزون اوزادی به مذاکره لک کتفا ایچدی ،
غزته لردن بلارلرک جلب خضادت ایلمر بیانده
بولتدی . فقط یوسایق اوله ماهرانه اداره
ایندی که کرک حکومت و کرک اهالی غل ایچیزکه
نه انکلتورده ، نه فرانسه ده ، نمایتایاده حاصلی
یوتون او دونکی غماصلرده بلارستانه قارشو
سورکلی برخصومت قالمش اولسون . بواسطه
راندن سوکره بولمک جمیعت اقوامه دخول
ایتمک بیله دکلر ، ذاتاً ووش ووقاعدن استدلال
اولتورینه کوره مقرورده !
سوفیه حکومتی خارجاً یوله بیلر جهایدکن
داخلاً " تلافی " مافاندی کری قالدی ، اقتصاد ،
تجاری ، حق عسکری خضادش ممکن صیه تمیریه
قویودی ، بالرش یوله ویکله اندیشه لری وسیله
ایچورده اوردوسی ، معاهده صلیحه به رغماً یوسوبون
یوزمادی ، حق ملکندن آسایشی ادامه ایچدی ،
حق باقاندورده اورویا ایچون بر محال صلح وصلاح
اولق وضعی بیلله طایقنه رق دولترجه اعتباری
آرتیردی .
ایشنه بلارستان یوله بروضیت سیاسیده ،
برصیه مادیه و منویوده ایکن (و نه لوس) ک
سقوطی ، او ساقه ایله ده یونانستانک اغلال
سیاسی ووقعه کلدی . اوله فعال ، لکن
دور اندیشه فعال بر حکومت بولمارلق ایچون
یوله بر رصتی البته الهی قاجیرمادی .
فی الواقع بولمارباش وکیل بریاندن بلارستانک
پولایتی سوده اولانق ایسته مدیکنی ، مقررات
صلحه یونان اصلاً آیرلایجی ، دولترک سوزندن
چیقما یجی ، حاصل ، هیچ بروجیه ایلمسالت
واقعه ای اغلال ایتمه چکن اعلانن کری قالدی

امادیکر جهندن بلار خارجیه نظارتی اوخوق
منصوبه دن ، ولو شمدیلک بریجینی اولسون ،
مثلاً آق دکره خرج کیتی کی ، استرداد
ایچوق سیاسی تشبیرله دوحال کیریشدی .
بلارستان تجارت ناظرینکله مطبوعات مجلله یینه
شو معیندار بیاناتی نظر اسماکله آلتکن :
" غلط لیو سکرک ۱۹۱۴ ده بالغان حریندن سوکره
یز اطلر دکرده برنجیه ، دده فاجیه مالک ایچک ، فقط
اوزمان توکملر دیر یولک کیدیک اوراق بر خیه اوشه
مالک اولدقاری ایچون لیان اهیجه ایکنجی درجه ده ایچی .
یوتون یونانستان اوله کوچوک بر پارچه یکل ، یوتون
تراکیایه مالکدر . او ضرورله اطلر دکره یچیزده
مشکولدر ، حال یوکه یوسیله تجارت اجیتیم ایچون بر
مسئله حیاتیه . استدلال اقتصادیز اوکا باغایدور . قازاندق
تجاری احتیاجکزه کفایت ایچمده ، اوکرز اکثری قریضه
لردن غلایلمان قازاندقاریچین مسودودر . برکولدر . یولمارستان
سرایت نفس آلا یور . یوله اولدیک ایچون بلارلرک حکومت
اوله حکم ایچورکده معاهده صلیحه ی نظر ایله یولمارستانک
امین برنجی ایسته مک حق زاردور . فقط برنجی یونانستانک
الده یولندیک یز اولدن استفاده ایچمده یز . بریاندن یوسور .
مالک . بریاندن یولمارستانک مصالحه یه دار یوتون یولمارلری
حرفی ایچا ایچدیک نظر اعتباره آله ق باش وکیلدر
(استانبول سکی) مجلس وکلا ثامنه سفیرلر قوتلر ایشنه
اطلر دکرده یز . برنجی ورلسم ایچون برنجی بر تقدیم
ایچدی . برنجی برک بر دوسورده فرانسه ، انکلتور وایتلیا
خارجیه ناظرلریه ایصال اولتدی . اوله امیدایچورک
مطالایز اسماق اولتور . دولترک متفقلری اوله ایجاب
ایچرک یولمارستانک اطلر دکرده سرایت بریانی اولسون
فاکله اواسطه ایچ محسولات ذراعیمن طریقین طوغریه
ویلا مانع اورویا بندر ایچورلرک اخرج ایچیلیدین . دیکر
جهندن یولمارستانک اغلالده اولدینده اترار
شمدی برکره بولمارلرک شو . ویر طرز
مدافعه لری ، فرصتدن ناصل استفاده ایچمکله
ایسته دکلری نظر محاکمه آلتکن ، بعضی یونان
غزته لریک یغنی ایچا ایتمکلی کی (و نه لوس) ک
دوشینی متافادکره یولیت آتایه چیددی ،
نقطه برکرده یزی ، سیاسی و سائر هر هر کیمز
کوژ اوکنه کتیرکن . . . اوت ، بزده کی یارملر
دها دوشور ، چونکه نا جان آله یی برلریجی
اورولدی ، فقط بالخاصه اوله اولدیک ایچون
دهواضی دها متیل برسیاستله مدافعه ایتک
اقتضا ایچمیددی ؟ تصور یولرلرک
متارکدن بری بزده بولمارلرک طوقدقاری یولی
خارجیه وداخله قارشو تعقیب ایتش اولدی ،
هرایکی جهته ده اوله ایچون بروضیتده یولرلرک
مجا استرداد حقوق ایچون بولمارستاندن دها
صاغلام برموقعدده یولرلرک ؟
اوله بولمارستانک دده آغایی و سائر کی
دکل ، شمدی کک کورمه ایسته یونان کوژله
بیلله کوروتیورک آناطولییکه او یکانه خرج
مهنی بزده آتای حق یونانلرک داخل اولدقاری
خالده هر طرفک منافعی اغلال ایچدی . یوتون
هر طرف ، احتیادور ، اوغطای سیاسی تصحیح
ایتمک بیلله ایست . یاکلیش حساب باغداددن
دور درلر . فقط او تصحیح برمانع وارسه
اوده بزده یز . بزکه بولرک ویکله وارنجیه قادار
آرایه ییشد برمادیقن سکارلی سوغا قده دهاوضی
المزله اغلال ایچدک ، حق صریحی دوروب
دورورکن صیه یلیدیک . باری تصور یزی ، قیاضی
آکلاسیقده یوچیماز یولده اصرار ایچمده !
یوله برر فاحی بره استیلایه اوغرایق آناطولی
یوزاوالی تورکک وطن یوردیدر ، یوتون و آتقان
قائل بولمک قاندر ، یوتکینلر ، یوزیلر ،
یوتکینلر ، یوتکینلر حب یوتکینلر ، خلاصه .
یوتکینلر ، یوتکینلر ، اقتصاداً ، اجتماعاً ،
هر خصوصیه اشغال نامزدور . هر طرفی هر کرده
یوتکینلر ، حب جهاد ، غوغا دوشونلر بروضیتده
آیینسی دویمازلر ، تله کسکی کورمه یز . فقط
مجا رجال حکومتیز ایچون اوغرایق ایضا ایچمکله
زمانی کله دی ؟

علی کمال

دوستلق و عقیده سیاسیه

دوستلق بردن بره بری برینه قارشى بی امان دشمن کسبیه سی ، تربیه مدینه و انسانیه ده نقصان دن ایلمی کلیر . فکر استبدادیه برله شوب قالمش اولماسنه اشارت دره . بر مسئله ده اختلاف فکره دوشن ایکی دوست ، یکدیگره فکرچی ، قناعتی تلقین ایچون دوستانه مناظره ایذر . حقیقت بردر ، حقیقت هانکی طرفده ایسه ، عقل و منطقله ، هاکمه ایله دیگر طرفه - اگر یو طرف منصفه ، حقیقه قانع ایسه ، فکرستیمده مستبدانه مکب و مصر دکله - یو حقیقت قبول ایندره بیلیر ... یاخود صراحتی طرف فکرلرنده ، قناعت و جدائیله اویسکرده اولدنی ایچون ، ثابت قالیر . فقط دوستلقی خللدار اولماز ...

عقیده سیاسیه لری بری برینه اویان سیاسی فرقه لری متکامل و متمم منظرده ، بری بری ، قوتلی دلیللرله ، افتخاریات دأره سنده ، عقل و منطق ایله الزام ایتک ، او برلری کندی فکرلرینه کتیرمک ایچون - بری برلرینه اجنادلرینه رعایت ایتک شرطله - چالیشیرلر . حریت مطبوعات اساسی ده بوراده یا ! غایه بردر . جله سنک غایه سی مملکتی و مانی رفاه و سعادت ، ثروته ابریشدیرمک ، ترقی و تعالی به . طهر ایتک دره . اختلاف یو غایه به وصول ایچون اختیار اولونان یوللرده در . بزده کی کبی فردلر ، یاخود سیاسی غرورلر ، فکر و اجتهدده اختلاف بلر نیمه ، دوستلقی در حال دشمنلره تحویل ایتک ، شایعه به کیریشمک ، جبر و شدنه قویونکی مملکتک و مللته فلاکتدن باشقه بر نتیجه ویرمن . حقیقت اوردن غائب اولور . غایه اونودولور .

مدنیت دن و بدویت دن برر مثال :

حریدن اولدی . انکاتر ده انتخابات اجرا اولونیوردی . حریت پروردلر و محافظه کارلر انتخاب مجادلرینه کیریشمکلردی . انکاتر غرنه لری ستونلری انتخاباته حصر ایدییوردلر . پارس مطبوعاتنده یونلرک انعکاساتی کورویلیوردی . انکاتر مک محترم بر عالمه سی تشکیل ایدن بر زوج ایله زوج سنک پک حرارتی بر سورنده ، انتخابات صاعه جداله آتیش اولدقلری حکایه اولو . نیوردی . یو وسیله ایله یو زوج ایله زوجک بری برینه قارشى نه قدر دوست ، نه قدر حرمکنار ، نه قدر صادق و صمیمی اولدقلری ده ایضاح اید . یلیوردی . یونلر عالمه سعادتیه نمونه کوستریلیوردی . انتخاب دأترلرینه برترنده ده ، بر آرایه ده کیدن یو زوج ایله زوجدن بری حریت پروردن دیگرى محافظه کاران طرفده باشقه ، باشقه عقیده سیاسیه ایله بری دیگرینه خصم سیاسی اوله رقی مجادله ایدییوردلر .

بر ذات دن ده شویله بر خاطر ده دیکلر نیور :

— سنه لرحه اول ، نلسطنک جنوبنده بیارالسبع تضامنله تشکیلاته تشب ایدلش اولدنی صرعه عربان دن ایکی بیوک قبیله پندنه ارض مسئله سندن محبت ایدن اختلافی تسویه به چاره یونکی ، ایکی طرفک مذهباتی دیکلرک ایچون کوندیرلن مینته داخل ایدیم . چارلر قورولدی . مشایخه خبرلر کوندیلدی . دعوت اولوندی ... دعوا ده علاقه دار اولمایان بر طاقم مشایخه دعوتی زیارته کلپور ، بیان خوش آمدی ایدییوردی . بر اقامت اوستی چادر یزده بر شیش اوطورورکن چادرک قاپسندن دیگر بر شیش کوروردی . اولجه کلش اولان یون کورونجه بردن بره چادرک انکاکلری آراسندن یوزی قویون صیریلوب چیقدی . دیگرى کیردی . هنوز عربان عادات و اخلاقنه واقف اولادین ایچون یو حال بکا

دوستلقی نه در ؟ وولتر ، قاموس فلسفه سنده ساخته دوستلری بر معناد ایتکله لک ایچون بلکه دوستلرکده استیزایه دکر صفیه لری کورمش ، کوستریش در . او وقتدن یو وقت قدر علم روح و فلسفه اوزرینه مهم اثرلر وجوده کتیرمش برخیل مقلقلر ، پیقولولار ، فیلسوفلر دوستلقی حقیقه بر چوق نظریه لری ، مطالعه لری یوروئلر . دوستلرک تعریف و تحلیله کننده صلاحیت کورن عاملر وارایان ، مختلف نقاط نظر دن ، دوستلقی تصویر ایتک ایسته شلر ، اجتهاد ایتیلر ، ازدواج حیانتدن ، عالمه تشکیکنده طوطدرمشلر ، بر مللته قوامنه ، حق یونون بشریتک راحت و سکونه دوستلقی تاس ایندرمشلر ، دوستلقی مسئله سی جهان شمول بر سیاست قدر و اودرمشلر .

یونلرک کیمنه کوره دوستلقی ایکی شخصیت مدرک آراسنده حصارلرک ، روحلرک تقابلندن حاصل اولور . هینی محیطده ، هینی حیاتی سنه لرحه یاشامش ، مثلا بر مکتبده ، بر صنفده هینی استادلر دن تحصیل و تربیه کورمش اولانلر دن روحاً ، حساً آرا لرنده بر میل و انجذاب یولونانلر دوست اولورلر ، یو دوستلقی سنه لرحه ، ادامه ایندر برلر . باشقه محیطلر ده یاشامش ، باشقه مسلکله یاشامش اولانلر پندنده روحی و حسی بر میل و انجذابک تأثیرله ، اخلاق و سجاایکک مشابیه قوی و نمادی بر دوستلقی تاس ایدیه بیلیر .

کیمنه کوره عالمه حیانتک دوامنده ، عالمه سعادتنده اک بیوک عامل دوستلقدر . ازدواج ایله ربط حیات ایدن بر قادین ایله بر ارکک - ولوک شدنی بر عشق ایله برلشمش اولسونلر - بری بریله جدی و حقیق دوست اولاییلرلرله - یوکا احتیال و برمه یلرنده وارایان - اوزمان عالمه به راحت و سعادت کتیره بیلیرلر ، حیات عالمه به ادامه ایدرلر .

ازدواج چاقنده پک ایی طایفیدن برکنج ، بر مجلس یارانده فلسفه سیله ، عقیده سیله استیزا ، کنینی ازدواجه تشوینی ایدلرله قارشى شویله سوبه یوردی :

— ایچکزدن کیمی اوج قادین سومش . شیمیدی دردیمینک پیشنده . کیمکز آلتنجی عشق و علاقه سیله مشغول . بن شیمیدی به ندر قادین سوه مادم ، دیورم . دوغر و سوبه یورم . بنی حسزنلکک ، عشقه قایلیمز لکک ایتام اید . بیورسکز . ایدیکز - بن سوهک ایسته یورم . یوتول صمیمیتی کنده سنه دوکجهک و بره جکک ، اوتدنده بکا قارشى نام بر صمیمیت کوره جکک دوست بر سودالی آرایورم . یوتی یولامادم . ایشته یوتک ایچون نه سوه بیلیورم ، نه اولنه بیلیورم ...

اجتهاد ایتیلرک بعضیلری دیکلم :

افرادى آراسنده تسامد اولمایان مللرک تکامل دن محروم قالدقلری کورویور - ذوالی بزرگى ! - بر مللته افرادینه اویله تربیه و برلی ، اولرنده اویله سنجیلر حاصل ایدلیک ک یونلر بری بری سوسولر ، بری برینه حرمت و امنیت کوسترسولر . تسامد یو یو حاصل اولور . افرادی بری برینه کوزلری اویمنه چالیشان ، بری دیگرینه مدنیتدن عادتلا خوشلایان ، ذوق آلا بزمیت ایچنده بری نك اورتیه آتیماسی ، بن ملنی مملکتی سوه درم ، دیبه حیت و جلالت کوستر . ماسی نه به یارار ؟ افرادین یکان یکان سوه دیک ، غیبت ایتدیک مللته نه سی سوه ؟

یک اجتهاد ایتیلرک شویله سوبه ییلر وار :

کندی از دواچه تشوقی ابدلره قارشى شويده
سويده يوردي :

— ايچكز دن كيبي اوج قادين سومش .
شيمدى دردنچينسك پيشنده . گيگنز آلتيجي
عشق و علاقه سيله مشغول . بن شيمدى به قدر
قادين سومه دم ، ديورم . دوشروسويده يورم .
بن حسزلكله ، عشقه قابليتمزلكله اتيام ايد .
بيورسكز . ايديكز . بن سومك ايشته يورم .
بووون صميميتي كنديشته دوكله چلكه ، ويره چلكه ،
اوتلاده بكا قارشى تام بر صميميت كوره چلكه
دوست بر سودالي آرايورم . بوي بولامدم .
ايشته بوتك ايچون ، نه سوه بيلورم ، نه اولنه
بيلورم ...

اجتماعي چيلردن بعضيلري ديكليلم :

افرادى آراسنده تساند اولمايان مشترك
تكاملدن محروم قالدلارنى كورووروز . ذوالى
بزلكي ! - برملكه افراديشه اوله تريبه و برلى ،
اولزده اوله سجيهر حاصل ايدلى كه بونلر
برى برى سوسونلر ، برى برى حرم و امنيت
كوسترسونلر . تساند بوي حاصل اولور . افراي
برى برى بونلر كوزلرني اويغنه چاليشان ، برى
ديكرينك مذمتدن عادتلا خوشلاناي ، ذوق آلا
برملت ايچنده برى نك اورتبه آتيلماسي ، بن نلنى
ملكتمى سوه دم ، ديه حيت و جلادت كوستر .
ماسى نه به يارار ؟ افرادي بيكان بكان سومه يكي ،
غيت ايتديكي ملكه نه سى سوه ؟

يكي اجتماعي چيلردن شويده سويده نلر وار :

شوعصر مليت پره نيليري عصرى . جهان
حرفي دنين شوهاكه عظيمه دن مسوكرا ،
متمدن ، قوي و غالب مللر دنياك يكي خريطه سنى
پوره نيلير اوزرته تنظيم ايتك و بشريت به بولجه
سكون و راحت و برملك ايشته يورلر . بته هر ملت
يالكز كندى موجوديتي ، كندى منفعتي ، كندى
ثروت و قدرتي دوشونور ، مليت پره نيليري
بوتلر زده دها زياده نشو و نالاند بيلير ، برملكه
ديكر مللرله قارشى احترامى ، بتض و عداوت
آرتد بيلير سه حرب و جدال دنيا دن قانقاري ؟
ايچون بين الملل انساني و مدني تريبه اساسلري
قونولايور ؟ انسانلري كله چلكه مصرلورده دهاراحت
ياشاغق ، برى برى بوغوشق دن ، برى برى
بوغازلاق دن آليقوغي ايچون نه دن بوون انسانلر
آراسنده دوستلق تاسيسنه ، بين الملل اخلاق
ايداعنه ، جمعيت اقوام تشكيلاته چايتيلديني قور ،
چايتيلمايور ؟

شرقه دوستلنك ناصيل تاني اولونديقه داتر
برچوق منقيلر وار ، ازان جمله برى :

براختياو بابانك دليقاني اوغلي اويته افشاملري
كيچ كلكه باشلامش . باباسي سورمش : اوغلم
نره ده وقت كچير بيلورسك ؟ - بابا دوستلره ...
دوستلرك او قدر چوقى ؟ - اوتوز ، قرقه ،
اللى ... يا بن بواشمه كلمه آتيجى بر بوجرق
دوست قازاندم . سن ناصل بو قدر چوق دوست
پيدا ايدم بيلك ! .. اختيار بابا ، اوغلنه درس
و برملك ايچون ، ابتدا يارى دوستنه شويده بر
خبرله كوندرمش : ائلدن ناسله برجنات چيقدى
آمان بوي سافاسون ... يارى دوست دن جواب :
برايشي بابام ، بنى معذور كورسون ، كيمسه به
سويده م . تام دوستنه مبنى خبرله اوغلاني بوللامش ،
دوستنى ديشك : هاى هاى شمدى كلبورم ،
نه ايترسه بابام ، هر شيم او كا فدا ...

برطاق اقتصادونه كوره ، دوستلق بر نوع
احتياط قاساسى در . دوستلره لايق كودولن
آداملر دوست ملوتولور . بونلره دون بوكون
يايلاي ايلكلر احتياط قاساسنه يارا آتقي كي در .
يش آي ، او آي ، يش سنه ، او سنه
سوكرا اولردن بوييلكلر كه اهاده سى طلب اولونور .
دوستلر يينده فكر و قناعت اختلافلري
بولون بيلير . دوستلرك مفيدة سياسي لري تخالف
ايدم بيلير . لك متعالي متمدنلرده ، حق اخلاق
اوليه سنى محافظه ايدن ملنلورده بوتك ايتلى
كودولور . فكر و قناعت اختلافدن دولاي

محرم بر عايله سنى تشكيل دن بر روج
زوج سنيك بك حرارتي بر سورنده ، انتخابات
ساحه جداله آتيلمش اولدقلى حكايه اولو .
نيوردي . بوسيله ايله بوزوجه ايله زوجله
برى برينه قارشى نه قدر دوست ، نه قدر حرمشكار ،
نه قدر صادق و سيمى اولدقلى ده ايشاح ايد .
بيلوردي . بونلر عايله سعادتنه نونه كوستريلوردي .
انتخاب دائره لرته برترنده ، بر آرايه ده كيدن
بوزوجه ايله زوجدن برى حريت پروان ديكرى
محافظه كاران طرفنده باشته ، باشقه عقيدة
سياسيه ايله برى ديكرينه خصم سياسي اولدق
مجادله ايديلورلردي .

برذات دنده شويده بر خاطرله ديكليرور :

— سنه لرجه اول ، فلسطيتك جنوينده
بيارالسبح تضامنك تشكيلاته تشبث ايدلش اولديني
صهرده عربان دن ايكي بويك قبيله يينده اراضى
مشغولستدن تحذير ايدن اختلافى تسويه به چاره
بولق ، ايكي طرفك مديهايتي ديكليله ايچون
كوندريلن ميثه داخل ايدم . چارلر قورولدي .
مشافحه خيبرلر كوندرلدي . دعوت اولوندي ...
دعواده علاقه دار اولمايان برطاق مشاغده ميثي
زياتنه كلبور ، بيان خوش آمدى ايديلوردي .
براقشام اوسنى چادر برده برشيخ اوطوروركن
چادر ك قابيلندن ديكر برشيخ كوروندي . اوله
كلش اولان بوي كورونجه بردن بره چادر ك
اتكللري آراسندن بوزي قوون سيريالوب
چيقدى . ديكرى كيردي . هنوز عربان عادات
واخلاقه واقف اولاديم ايچون بوجال بكا
غريب كلدى . ياغده كيلردن استيضاح ايله
آكلادم كه بو ايكي شيخ يينده قان دعواسي
وازمش . سلاحي چكهدن برى اوبري نك
مواجهه سنده بولونامامش .. بوقوه اوزرته
كندمه احتياطي دوراغنه قرار و بردم ...

آلارنده اختلاف چيغان ايكي قبيله نك شينلري
كلدى . دهوالمزني استماع ايچون هيت برعكه
شكلنده ملولبلندي . ايكي شيخ ، طرفنى تشكيل
ايتدي . هر برى قبيله سنيك دهواسنى تشرخ
و مدافعه به باشلادى ؛ فقط او قدر حرارتلنديلر ،
برى برينك مدافعه لوندن او درجه حدتنديلر كه
لك خفيق « انت كذاب ... » اولق اوزره برى
برينه عزو اسناد ايدمده بر شى برافاديلر .
مشاغله لسايه دن ، فصيح عربان عربجه سيله برنونه
كوسترديلر . بن ايشه بر اقامش اولكي وقعنك
تأثيريله اورككه باشلادم . بونلر حالي برى برينه
سلاح چكهدن قورقتم . ميثه حرمه بوي
ياماسلر بيله ساعترجه سورن چول بولنده
برى ديكرينه بواغبر سوزلوك جهوريله برقاني
ياماسى احتياطي ، ساقايه دوشوندم .

ايكي شيخ طيشاي چيقدى . هراقدن آر .
قهرلندن باقى ايچون برمدن فيرلام . قول
قوله و برمشلر ، چو بونلرني ياشلر ، چادرلر
آراسنده كز بيلورلر ، قرق بيلق دوست اولدق لرته
شبهه برافايلن برصميميتله ، متسمانه ، بشوشانه
محبت ايديلورلردي .

بر آژ مسوكرا ، كنديلرني قهوه وسيتارا
اكراميله چادر ميره دعوت ايتديكز زمان ،
دايامامدم . سوردم : دهوا كزى مدافعه ايدون
برى برى بركزه سويده كيلر يكن نه ايدى ؟ شيمدى
بودوستلنكز نه ؟ . ده بيلر كه : بزي ؟ برى
بريمزه بك زياده حرمشكار ، لايتزل بر محبت
واخولنه ميوغان ، شخصاً هر دورلو فداكارله
حاضرز . فقط مبداء قيله دهوالمز وار . هر برز
كندى قبيله ميره حق قازانديرمق وظيفه سيله مكلف ،
قبيله لر ين طرفندن طرولش برود دهوى و كيلر
بوصفته هر شيش سويده ز . دوستلر بوندن
مقار اوللاز ... بويكي شيخ قصر اقلرته آتلايوق
آت ياش برارز ، يان يان چول بوي ملوتلري
زمان آرقه لرندن باقا كن : كرچله ، دوستلرلى
متأثر اولمايور ، ديمدم .

او آووقانلر بزي كي كوندولرلى محكمه ده
خصم جان افشاملري بزم محبتنه روح روان !

بویوک (نابولئون) اون بش سنه متادیا
جایاشدی . داخله فرانسه یی آوونجک ایچنه
آمشدی . آسدیغی آصار، کسدیکی کسردی .
حکومت و حاکمته مخالف بیلدیکی ایچون
(بوربون) خاندانندن دوق (دانکن) ی حتی
آلمان طور اغانده یا قلاتمش ، قرق سکز ساعت
ظرفنده شم التدارک بر دیوان حرب قرار یله
کیفی قورشونه دیزدیرمشدی . داها باشقه
نلر یامامشدی؟ انقلاب کیری وجوده کتیرمش
برخاکی اکثر بر استبداد آلتیه آمشدی .
فقط فرانسلر ایچون بو عسکر برده یسری
واردی . (نابولئون) فرانسلر سوطتی
او درجه اعلا ایلوردی که اورویایی همان
باشدن باشه حکمنه رام ایدیوردی . فرانسلر
باراغی ایتالیان باشلا یرق اوستریاده ، آلمانیا ده ،
بوتون اوروپاده مظفرانه دالغه لایمه باشلامشدی .
داخله چکدکیرنی ، اوکفی ادارنی ، اومستبد
حکومتی اونوقت ایچون فرانسلر بو ظفرلر
برشوق ، برتسلی ایدی . اونلرک آردی کسینجه
بوشوق و تسلی قالمایه جقدی ، (نابولئون) ک
حاکمیت ده صارصیله جقدی ، یقیله جقدی . بوبله
اولدیغی بیلدیکی ایچون او جهانیکر فتوحاتی
آرتیردجه آرتیرمق ، هر محالی ممکن قیلمق ،
اوروپاده تصویره صیغماز بر کاشانه سلطنت
قورمق ایستردی ..

اوتاجدار حریصک بو عزمنه نه اوستریا ،
نه پروسیا ، حتی (تیزیت) معاهده سندن صوکره
نده روسیه مانع اوله بیلیمشدی . (۱۸۰۹) ده
چار برنجی (آلساندر) ایله (ارفورت)
ملاقاتی متعاقباً آرتق (نابولئون) مرادینه
ایرمش ، لوی غالیبتی آوروپانک کویکنه
دیگمش قیاس ایده بیلیردی ، ایده بیلیردی فقط
بریده انکلتزه اولمایه بیدی . انکلتزه که بوتون
اواستبداد قاهرک خصم جانی ، او بوزدن ضرر
کورن ، ایکله بن مظلوم قوملرک ، شخصلرک ده
قبله آمالی ایدی . دائماً اولدینی کبی منفعت
قومیه سی بشریتک منفعت عمومیه سیله رعنا
تألیف ایلیمشدی . شیمدی دینلیدیکی کبی اوزمان ده
اوجدهال جهانشموله انکلیزلرک موفیقی
عالمک نجاتی ، حریتی ، (نابولئون) ک تمدنی
مظفرتی ایسه کانتاک اسارتی ، سقوطی
دیگمکدی . اون بش سنه قادار سورن بومبارزه ده
بر آراق هرکس قانع ایدی که غلبه استبدادک
ایدی . فقط ۱۸۱۲ خلالتده ایدی ، (نابولئون)
اوروپانک هرملکتی اردولرینه چیکنه تمش ،
هر حکمداری آغنه قاپاتمش ایکن موسقوف
جاری اوقتان انکلتزه نالقا آتیه سرکشک
یولنی طوتمشدی . روسیه یی بوسفر جدا تأدیپ
ایتمک ایچون بویوک براردونی تا (موسقووا) به
قدر ظفرلر ایچنده سوق ایتمک لازمدی .
او همان فاتح بو معجزه ده که ستردی ،

مقیاسده بر (نابولئون) ، آلمانیا ایسه سطونجه
داها بویوک مرتبه ده فرانسه دیگمکدی . اون
طوقوزنجیده اولدینی کبی یکرمنجی عسکر
ایتدالرنده ادعا ایتدکیری وجه ایله حریت ایله
ایله اسارتک ، نور ایله ظلمتک ، عدل ایله
ظلمک - حقیقی کیزله مکدن نه چیقار ؟ بو ادا
اودرجه بوش دکل - یکیدن مبارزه لرنده بولوندی .
اوکجه لری (وبله) طبقی (نابولئون) کبی
غالب ایدی . آلمان باراغی غالبانه بلجیقا
معموره لرنده ، فرانسلر شهرلرنده دولاشدیردی ،
داها صوکره اوستریا ایله برابر بالقانلری
آلت اوست ایستدی ، روسیه یی آزدی ،
ایتالیایی خیرپالادی . نهایت موسقوفک ،
رومانیاک ایشلرنی ییتیردکن ، (برهست -
لینووسق) و (بوکرهش) معاهده لریله
الرینی ، قوللرنی باغلا دقن ، بوتون
شرقی اورویایی بر دیر چنبر ایچنه آلدقن
صوکره وار قوشله غریبه بولکهدی ،
بوتعرض ، بر داها تا (مارن) نهرینک انکلیزیه
قادار ایندی . (پارس) ک قایلرینه داپاندی .
قوتک ، سطوتک بودرجه سنه قارشی هرکسه بر
قناعت کلشدی که آلمانیا غالب ، ائتلاف منلوب
ایدی . اوت ، اوله ایدی آلمانیاک قارشیمنده
انکلتزه اولماسه بیدی ! انکلتزه روسیه دکلدی ، حتی
فرانسه دن بیله بوسدون باشقه بر مظهریته مالکدی .
آلمانلرک علیه دو نمکله یاواش یاواش اکثریتله
جهانی ده برابر دوندیرمشدی . چونکه بو حرب
عمومی به مدینتله بار بار لغت چاریشمسی سوسی
ویریمشدی . فی الحقیقه آلمانیاک حرکتلری
بلجیقا استیلا سندن تحت البحر محاربه لرینه قادار
بار بار جهنمه اولمشدی . بوفر صتلر دن استفاده
ایله انکلیزلر بوجاده له آمر قایلر کبی جدا حر ،
جدا متمدن بر قومی ده قاریشدیرمه موفق
اولدیلر . آمر بقا ایچیه حاضر لانه رق ، تسلیحاتی ،
تجهیزاتی اکل ایدرک عسکرینی ، اردولرینی
صف حرب کلته صوقدقن صوکره ایشلر
بردن بره دیکشدی . اوزمانه قدار غلبه دن غلبه
یورون آلمانیا بوسفر دوردی ، بالکزدورمق
دکل ، کری چکلدی . ایکنجی (مارن)
رجعتی همان همان (نابولئون) ک (موسقووا)
دونوشنی آکدیر بر هر هزیمت اولمه یوزطوتدی .
بوهزیمت آرتدقجه اوله متفقرلر برر برر دائره
اتفاقدن صیرلدیلر ، انحلال ایتدیلر ، دشمنله
هر چه بادا باد صلح منفرد عقد ایتدیلر .
آلمانلر عاقبت یاپالکنز قالدیلر . اودرجه ده که
اومعروف دیر چنبر هر طرفدن قیرلادی . چونکه
موسقوفلر ، اوقرایتالیر ، لهلر ، روملر و سائر
کبی جبراً بویوندیریق آلتیه صوقولش ، آغر
آغر معاهده لرله (برلین) به باغلامش ، حتی
برنوع استیلا عسکری آلتیه آلمش اوافق
تفک حکومتلر ده استقلال حرکتلرنی طاقندیلر ،

نه پروسیا، حتی (تلیزیت) معاهده سندن سوکره
 نه ده روسیه مانع اوله بیلیمشدی. (۱۸۰۹) ده
 چار برنجی (آلکساندر) ایله (افورت) (ملاقاتی متعاقباً آرتق (نابولئون) مرادینه
 ایرمش، لوی غالیتهی آوروپانک کوبکته
 دیکش قیاس ایله بیلردی، ایله بیلردی فقط
 بریده انکتره اولماییدی. انکتره که بوتون
 اواسنبداد قاهره خصم جانی، او بوزدن ضرر
 کورن، ایکنین مظلوم قوملرک، شخصلرک ده
 قبله آمالی ایدی. دائماً اولدینی کی منفعت
 قومیه سی بشریتک منفعت عمومیه سیله رعنا
 تألیف ایله مشدی. شیمدی دینلیدی کی اوزمان ده
 او جدال جهانشمولده انکترلرک موفیقی
 عالمک نجاتی، حریتی، (نابولئون) ک تمادی
 مظفریتی ایسه کائناتک اسارتی، سقو طی
 دیمکدی. اون بش سنه قادار سورن بومبارزه ده
 بر آراتق هر کس قانع ایدی که غلبه استبدادک
 ایدی. فقط ۱۸۱۳ خلالتده ایدی، (نابولئون)
 اوروپانک هر ملکته اردولرینه چیکنه تمش،
 هر حکمداری آياغه قاپتمش ایکن موسقوف
 جاری اوفتان انکتره نک الفا آتیه سرکشک
 یولی طوتمشدی. روسیه یی بوسفر جدا تادیب
 ایتک ایچون بوبوک براردوی تا (موسقووا) به
 قدر ظفرلر ایچنده سوق ایتک لازمدی.
 او جهان فاتحی بو معجزه یی ده کوستردی،
 کوستردی لکن نظر مکدی. چونکه بوسبوتون
 بیتی دیکسنه قانع اولدینی او مبنای معلانک بر
 یانین ایله بردن بره برکوشه سندن هر ناصله
 طووشدیغنی و بیقیدیغنی کوردی: استبدادک
 حریت، ظلمک عدله، قونک حقه هیچ بر
 زمان غلبه جالامایه جغنی ادراک ایله دی. بره تدبجک
 حالا عساده اصرار ایدرک (لا یچیغ) ده
 وسائر ده مقاومت صاواشدی اما (فونته نابو) ده
 ترک سلطنته مجبور اولدی. بر لحظه (الب)
 آطه سندن، منافسندن دونه رک یکیدن استرداد
 اقباله جاپالادی ایسه ده نهایت (واترلو) ده قنای
 بوسبوتون بره اوردی، (سنت آلن) ده بقیه
 حیاتی اضطراب، اسارت ایچنده کیردی.
 تاج و تخت رساطت نابود ارلور یا عاقبت
 کندیک دنیا برنده ساها اولدی طوتم
 حکمته ماصدق اولدی.

ناریخ جدا بر تکرردن عبارت ایش: قیصر
 (ویلهم) شخص اعتباریله داهاکوچک بر

جهانی ده برابر دوندیرمشدی. چونکه بو حرب
 عمومی به مدینتله باربارلک چارپشمسی سوسی
 ویرمشدی. فی الحقیقه آلمانیک حرکتلری
 باحققا استیلا سندن تحت البحر محاربه لرینه قادار
 باربارجه سنه اولمشدی. بوفر صتلدن استفاده
 ایله انکترلر بومجادله به آمریقالر کی جدا حر،
 جدا متدن بر قومی ده قاریشیدیرمه موفقی
 اولدیلر. آمریقا ایچیه حاضر لانه رق، تسلیحاتی،
 تجهیزاتاتی اکال ایدرک عسکرینی، اردولرینی
 صف حربه کلته صوقدقن سوکره ایشلر
 بردن بره دیکشدی. اوزمانه قادار غلبه دن غلبه به
 یورون آلمانیا بوسفر دوردی، یالکز دورمق
 دکل، کری چکلدی. ایکنی (مارن)
 رجعتی هان هان (نابولئون) ک (موسقووا)
 دونوشی آکدیر بر رهزیمت اولغه بوزطوئیدی.
 بوهزیمت آرتد قجه اوله متقلر بر بر داتره
 اتفاقدن صیرلدیلر، انحلال استیلر، دشمنله
 هر چه بادا باد صلح منفرد عقد استیلر.
 آلمانلر عاقبت یاپ یالکز قالدیلر. اودرجه ده که
 اومعروف دمیرجنر هر طرفدن قیرلیدی. چونکه
 موسقوفلر، اوقراینلر، لهلر، روملر وسائر
 کی جبراً بویوندیرق آلتیه صوقولمش، آغیر
 آغیر معاهده لرله (برلین) به باغلامش، حتی
 برنوع استیلای عسکری آلتیه آلتش اوفاق
 تفک حکومتلر ده استقلال حرکتلرینی طاقیدیلر،
 اول باول بوتضیقه قارشى آياقلاندیلر..
 (ویلهم) ک عاقبتی (نابولئون) ککنه بکزه.
 به چکمی؟ اشلاف دولتری قیصرک شخصتی او
 مرتبه خیر یالاه جقلری، بیلمه یز. لکن بر مغلوب
 صفتیله صلح ماسه سنک باشه کچرک، اوروپانک
 حضورینه چیقه رق بر حساب، آلمانیک اوزون
 بر حساب ورمکه مجبور اوله جتی محققدیر.
 بلجیقانک تعمیر و تضمینی، فرانسه ده استیلا
 ایدیلن پرلرک کذا تعمیر و تضمینی، (آزاس -
 لورن) ک تسلیمی، مستملکاتک ضیاعی وسائر
 بوتون بوحسابده داخلدر.
 آلمانلرک بوعاقبتی فی الواقع (برلین) حکومتی،
 عسکرلک فکری، خارجاً و داخلیاً دمیرجنرله،
 دمیال ایله اداره اصولی ایچون براضمحللدر.
 فقط آلمان، آستریا وسائر اقوامی ایچون
 بویله میدر؟ بو حردن سوکره بوقوملر صرف
 انشراح ملیری نقطه نظرندن: «اوح! دیه
 کنیش بر نفس آلمایه جقلری، شمعی به قادار
 نفس اتمه دکری بر هوای حریتله جکرلرینی

شاد اتمه به جکر میدر؟ اعتقادیمزجه، بو حرب
 عمومی بوتون اومهابیله، دهشتنده بیله اوعظمتیله
 ناظم عالمک بشریته تلقین ایله دیکی الک صوک،
 الک بوبوک درسدر. هر هانکی بر دولته، بر
 هیئت اجتماعیه به اولورسه اولسون استبداد ایله
 هیچ بر نجات، بر فلاح میسر اولماز. فقط
 حریت هر نجاساتک، هر فلاحک مفتاحیدر.
 آلمانیا کی من حیث المجموع مشمدن، مرقی
 بر حکومت، بر ملت بیله بوحقیقی آز، چوق
 اجمال ایله دکری ایچون بویله مضمحل اولدیلر،
 بزیسه ازلدن بری حقیقه حرایشامنی ادراکزه
 صیغدیرمه مادیمز ایچون بو حاله کدک. بویله
 اولماسه یدی هیچ بوجهنمک ایچنه کیرمیدک،
 کیردکن سوکره ده هیچ بویله دکری
 یابارمیدق؟..
 علی کمال

اون سنه دوت آی اولی ایدی. مشروطیت نامی ووردیکمز بوجیب قاراشهلق اورتالی صاردینی زمان بوملکندہ آلتدن آلتہ ایکی سیاست تعین ایتیکه باشلادی، هرابکی سیاستکده آیری آیری طرفدارلری، فرقه لری، غرتہ لری واردی، بللی باشلی شخصیتلری پارلادی، فقط خلقک استعدادیمی، طالعک جلوه سیمی، ندرسه کز دیکمز، بوایکی سیاستدن برینک مروجلری ذاتاً او موقت حریت، اوصوری مشروطیتہ رغماً جان مان هیچ کون کورمدیلر، موقع اقتداره بیلہ جدی برطرزده کیمه دیلر. دستورلری قومه دن قومه جیقارہ مادیلر، اورینک طرفدارلری ایسه اون سنه متادیا بوملکده کیف مایشا حکم سوردیلر.

ماضیه دوعری بورجاع نظرک حالز و آتیز ایچون بلکه راستفاده بی، برغیرتی موجب اولور امیدیه بوایکی سیاستی آیری آیری هر دلو ایجه لکریله، آجیق، قاپالی دستورلریله، عنعنہ لریله بی طرفانه ایضاح ایلمک ایسترز: برنجی سیاسی ترویج ایدنلرک فکر نجه: ناصل اولدیه اولدی. تموز انقلابی، قارغا. شہانی برداها اله کچمز بر فرست ایدی. بو فرصتی غنیمت بیلرک بوملکی عصرلردن بری نائل اوله مادینی جدأ حر، جدأ عصری، جدأ مترقی برادارہ به مظهر قیلمق، عنعنہ جہ، کورہ نیکجہ، ادرائجہ هر دلو فداکارلارہ قاتلانہ رق خارجی و داخلی سیاستلری می او بروک اندیشہ لره کورہ تاسیق، تنظیم قیلمق کرکدی. نفعرانه وقت قالمادی، فقط عمومیت، اساس اعتباریله بوسیاستک باشلیجه نقطہ لری شویله تقرر ایلمشدی:

اولا، خارجاً بودولت قیلچسندن زیاده سیاستله وارلقی مدافعه ایله به ییلردی، خارجه قارشق قیلچله اوبنامق، برعتاد عربده جو اولق عادتاً آتسه آلتیق دیمکدی، عثمانیلرک، عثمانلیلک بویله تحیلد زمانلری چوقدن کیمشدی، آرتق او عنعنہ لردن، او ادراکلردن صیرلوق ساعی گلشدی، سیاستله، مدنیتله، انسانیتله برایش کورہ بیللمک فرصتی آرامق لازمدی. کرد کی، بوسنه وهرسک کی چوقدن بری المزدن جقمش برلری وسیله ایدرک خلقمکز احترام ازایسنی بیهودہ برہ آله ولہ ندرمک، بومدبرانه سیاست خارجه دن فرسخ فرسخ اوزاقلاشق، اوضورتله ده اوروپا دولتلرینی، حتی اوروپا افکارعمومیہ سنی، ولوقسم اولسون، علمہ مزہ چورمک، حتی یوروتکم ایدی، ذاتاً مضافانہ دوشونجه، کرید اولسون، بوسنه وهرسک اولسون، بزم بوملککنارہ مدنیت

ثانیاً، داخلہ کلنجه: اول باول مشروطیت قاعده لری حقیله تطبیق اقتضا ایدردی. بوملکت، بو خلق عصرلردن بری حریتسز لکدن بودرک به، سیاستجه برنوع بهیمیتہ دوشمشدی، آرتق بوزوالیلره اولعمتی، اودرائی هرجه بادباد ویرمیدی. حریتدن کله چکی وهرم ایدیلن ضررلر حریتسز لکدن کلن ضررلردن چوق خفیفدر. راستفاداک عاقبتی دائماً فلا کتدر، اضمحلالدر، ماتمدر. حریت ایسه، حتی ولولہ ایچندہ اولسه بیلہ، نہایت فلاحہ، سوره، سروره منجر اولور. قانون وار، قانون اساسی وار، محکمه وار، هب وار ایدی اورتابہ برادارہ عرفیه جیقارہ رق - قاوور، ک دیدیکی کی ادارہ عرفیه ایله کیم اولورسه اولسون حکومت ایدہ بیلر - ایستہ دیکنی سوبله تمک، یاشاتمق، ناحق برہ کوکلرہ جیقارمق، ایستہ مدیکنی صوصدیرمق، قهراتمک، ینه ناحق برہ برک دینہ کچیرمک خطا ایچندہ خطا ایدی. اواقلاقی کوکندن صارسمقدی، او فرصت نجاتیزی الدن قاجیرمقدی ..

ثالثاً: عثمانی ایمپراطورلقی برتضایہ اوغراتمامق، حتی زوالدن قورنارمق ایچون الک برنجی تدبیر، الک مؤثر چاره تابعیت عثمانیه ده کی مسلمان، خرسنجان مختلف عنصرلری، قوملری، آرنادولری، عربلری، ارمنیلری، روملری خشنود ایتک، عصرلردن بری بحق ایصنہ مادولری بوادارہ به ایصنیدیرمق، تورکلرہ بوطور اقلرہ متجدأ باشامقہ راضی قیلمق ایجاب ایدردی .. چونکہ زمان دکیشمشدی، ملیت کیقیتی جهان تمدنجه بویوک نفوذ، بویوک اهمیت قازانمشدی. بوقوملر یزدن دلکیر اولمقدہ دوام ایدرلرہ وارلغمزہ درخنلر اورہ بیلرلردی. طوغری بی سوبله مک لازم ایدیسہ، آرتق لازم ایدی ده، بز بو عنصرلرہ قارشق حقسز ایدک، عصرلردن بری خیاله صیغماز حقسز لقلر ایتششدک وحالده ایدبوروق. ذاتاً کسندی عنصریمزہ، بالذات تورکلرہ بیلہ اکثریا یایدیمز کبی .. آرنادو، عرب، روم، ارمنی بز نیچون سوه جکدی؟ بزہ نهدن صادق اوله جقدی؟ .. بویله اولق ایچون نہ مزی کورمشدی؟ شمیدین صورکہ انسان کی برادارہ ایله اونلری وارلغمزہ علاقه دار قیلمق، عثمانلیلک کوکلدن باغلامق مقتضی ایدی. بونکچون ده اوقوملرہ اداری، حتی سیاسی، مختاریت، حریت نہ ایسه ویرملی، ویرملی ایدی، تاکہ عثمانی قالسینلر، یزدن آیرلق ایستہ سینلر، چونکہ بویله حر، مختار اولدقن صوکرہ منفعتی، رفاہیتی البته بزمله متجدأ یاشامقدہ بوله جقلردی ..

بوتون سطوتی، نفوذی بوطوغری، بومؤثر سیاست سایسمده بولیوردی. لکن، حقیقی اعتراف ایتلیز، بوملتک برنوع اکثریتی، بالخاصہ اتحاد وترقی جمعیتی بو درجه احمر ارانہ، عارفانہ، دور اندیشانہ

کلیوردی. بعض والیرمکز یایدینی کی تنظیماتی اعلان، تطبیق ایدرکن بیلہ: آنجاق «کاوورہ کاوور دیمجه جکدر» دییه اہالی به بیساناندہ بولونامشیدق. برتورلو داها ایلری کیدہ. مہوردق، آرنادولقدہ، عربستاندہ،

احتراس از ایستنی پیوده یره آله اوله ندرمک ،
 بومدبرانه سیاست خارجه دن فرسخ فرسخ
 اوزا قلاشقی، اوضر ورتلهده اوروپا دولترینی،
 حتی اوروپا افکار عمومی سنی، ولوقسا اولسون،
 علمیزه چوریمک، حتی یورویمک ایدی،
 ذاتا هنصفانه دوشونجه، کرید اولسون، بوسنه
 وهرسک اولسون، بزم بوملکشارده مدیت،
 انسانیت فقط نظرندن نه حقمن، نه اداممن
 اوله یلیردی؟ یوریرلر زده لیکن بررخزابه زار، بر
 برکر بلا، بررسفالت، اعتساف او جانی ایدیلر،
 بزندن چیققدن صوکرده برکر معمر و اولدیلر،
 اها لیمجهده راحت، رفاهیت ندر؟ کوردیلر.
 حریشه، مشروطیته مظهر اولدیفمن زمان
 هیچ اولمازسه بو حالدن، بو حقیقتدن عبرت
 الهوق اداره من آتنده کی دیگر ملککناری
 اوله برسماده ایزدیرمکه چالیشمی، بو یوزدن
 عینی دردله، عینی تهلکله معروض قالمی
 ایدک . .
 حاصلی، خارجا مسئله چقارماق، هانکی
 دولته، نیچون اولورسه اولسون برحرب
 غالمسندن ممکن مرتبه صاقیمق، بوخرستیان
 آوروپاده برکوشه یه صیغتمش یکا، مسلمان
 دولتی اولدیفمنی دایما کوز اوکنه کتیرمک،
 اوده نری منفعت ساقه سیله برطر فیدن یوزیمزه
 کوله رک بزی بو طوغری بولدن شاشیرتان،
 فقط حقیقتده آرقه دن قوبومری قازان هر هانکی
 دواته اولورسه اولسون آلدانماق بوسیا سنک
 الک صریح بردستوری ایدی .

وارغمنزه علاقه دار قلمق، غنائیلغه کوکلدن
 باغلامق مقنقی ایدی. بونکچونده او قومله
 اداری، حتی سیاسی، مختاریت، حریت نه ایسه
 ویرمی، ویرمی ایدی، تاکه غنائی قالسینلر،
 بزندن آیرماق ایسته مینلر، چونکه بویه حر،
 مختار اولدقدن صوکره منفقی، رفاهیتی البته
 بزمله متحدا یاشامقده بوله جقلردی..
 ایشته بز، برقاچ ییچاره اقدام کی، غنائی
 کی، پیام کی المزه کچن هر درلو واسطه
 نشریات، هر نوع قوت ایله بوسیا ست،
 بو احرارانه، بوالسانجه، بو دور اندیشه
 سیاست ایچون هر فردا کارنی کوزه آلهوق
 چالیشدیق، تقدیرک جلومنه باقی که روم،
 ارمنی، آرانوده، عرب بواقبالزه پالانچی عد
 ایتدیکمن، بوتون او وطندا شلریمز بوسیمیزی
 آقیشلادیلر، اوقدرکه زه عادتاً شخصی
 یار اولدیلر. بو مختلف قوملردن جدی، صمیمی
 بر فرد کورلر که حالا فرقه منزه، فکریمزه
 قلباً محلوب اولماسون، نیچون؟ چونکه بو عنصرلر
 هر حاله رغماً غنائی یاشامق، غنائی امپراطور.
 لغدن آیرلماق ایستورلردی. وینهده احتمالدر،
 ایستورلر، اواکانی ایسه آنجا ق بزم مدافعه
 ایتدیکمن سیاستده بولیورلردی وینهده بلکه
 بولیورلر.
 هب بوسیا ستی حکومتده کامل پاشا الدن کلدیکی
 مرتبه تطبیقه چالیشیوردی. اطرافک شفقه،
 واسطه لرینک، دوستلرینک آزانغه، دشمنلرینک
 چوقلقنه رغماً اوسالخورده حکومت آدمی

بوتون سطوحی، نفوذی بو طوغری، بومؤثر
 سیاست سایه سنده بولیوردی.
 لکن، حقیقی اعتراف ایتلی بز، بوملنک
 برنوع اکثریتی، بالخاصه اتحاد و ترقی جمعیتی
 بو درجه احرارانه، عارفانه، دور اندیشه
 برخط حرکتی احاطه لرینه صیغیرامیورلردی.
 مدارلریمز (طنین) ده و سائرده یازدقلری
 کی بزی رومله، ارمینیه، آرانودله
 آلدانمش، یاصاتلش، حتی انکلتربه آلت
 فساد اولش وطن خانلری عد ایدیورلردی.
 اوت عصرلردن بری
 قاده ایله قلیچدر کورون بایرغمنزه
 دین بر خاقه بویه بردن بره خارجهده وادخاله
 سکون ایله، اعتدال ایله حرکتک فائده لرینی
 آکلانه ییلمک مشکل، حتی محال ایدی. ایشته
 تاریخمنز: دایما موسقوف کی بر هیولا ایله
 جاربشمنه جان آتایورمیدق؟ هر محاربهده
 قولر، قانادیمز قیریلوردی، فقط یینه موسقوفلر
 باشمزه رچوراب اورنجه ۱۲۹۳ ده اولدینی کی
 بزی قولای قولای قتال و جدال میدانته
 چکیورلردی. فطرتن حرب و ضرب ایله
 اودرجه مالوف ایدی. دیگر جهتمدن ولوقلا،
 عرفانا وطندا شلریمز، یعنی حقوقجه، عدالتجه
 هم مرتبه لریمز اولدقلرینی تسلیم ایتسه لکه ده بر
 آزانوده، برعربه، هله بررومه، برارمنی،
 هر خصوصجه نظر مساوات ایله باقی المزدن

کلیوردی. بعض والیریمزک یایدینی کی تنظیماتی
 اعلان، تطبیق ایدرکن ییله: آنجا ق «کاوور»
 کاوور دیمجه چکدر، دیه اها یه بیسانانده
 بولونما شیدق. برتورلو دها ایلری کیده.
 میوردق. آرانودانقده، عربستانده، زرده
 اولورسه اولسون، حقانیدن، عدالتدن زیاده
 قهر و تدبیره توسل ایدرک حکومت ایتکدن
 هیچ برزمان وازیکه ممدک.
 ایسته اساساً بوساقه ایله درکه بوقاریدن بری
 بسط ایتدیکمن حر، مبهج، مؤثر سیاست
 بوطور اقدردیکیش طوتدیرامادی، مشروطیتک
 دها ایلک آیلرند ایدی، بزمله، فکرلریمزله،
 یازیلریمزله اصلاً مناسبی اولمایان، محضاً
 استبداددن، او فنا اداره دن منبعث بر حاده
 وسیله اولدی. کامل پاشا، صباح الدین بک
 بوسوتون کوزدن دوشورلدیلر، بز ایسه
 وطن خان، سلطان حمید جاسوسی دیه
 کورکلر، اعداملر، محکوم ایدلر، یینه
 سنلرجه منفالرده سوروندک، سوروکلهدنک.
 حکومت غنائیهده بواکی سیاستدن ایکنجیسی
 ایله یعنی قدرته، قهر ایله، قلیچجه بوملکتنی
 اداره ایتک ایسته یلرک الله یکدی.
 اولئر نه یایدیلر، سیاسترینی ناصل تطبیق
 ایتدیلر؟ بوجه توری ایکنجی بر مقاله ده ایضاح
 ایده چکنر.
 علی کمال

ایل عید اکبر ایله دی...

برخشوع دواوردی. بویه بر قدرت جاذبه، بر عظمت معنویه جهات هانی مؤسسه سنده قولای قولای بولونور. اک معظم حکمدارل بیه قدرت و عظمت بونوعه غبطه ایتزلیری؟

خاقان خلوع و مغفوره کاجیه به قادیار پادشاهلر زده، دواولر زده، باب عاجزده خلافت اسلامیته تک بو مهابت و اهیتی بحق تقدیر ایله دیرلر و اوندن مستفید اولقی ایچون دایما نه لازمه بایدلر، عرض ایتمیکدن کی بوتون او بلاد بنیده اسلامی بزه ربط ایدن بو قید ازلی ایدی که اوروبایه قارشی ده بر نوع سلطوت و اهیتیزه بادی اولیوردی. علی الخصوص اوسلمان مملکتلری ترقی، تمای ایتدیکه، قویلدیکه بوسطوت و اهیت ده آرتیه بقدی.

بر ملکی اداره ایدیه یلک اداسنه قالیقش نلر اولمه بر صاحب سلطنته قارشی طاعظه چیه قرق عصیان بارغانی آجق، سلائیکن بیک نورو دوزنله، حقه یازالنه کتیریلن دیرمه چایه بر حرکت اردوسیه یایی تحته کیرمک، حتی طولوما قالدیرر کی باب عالی یاصغله بومستنده، بومعرفته استخفافلری اثبات بخش اولالور. لایقی یاره اغیاره تسلیم ایتدیرمک ایچون بر دولک یوقاردین عرض ایتمیکدن خقای سیاسی و اساسیه سینه معظم اولدق لری دلایلله، وثیقه لره میدانه قویلدیرلر صوکرده بوعلملر طاعامل اولیدیرلر. بویه یاپالمازلره قاش یاقی ایسترن کوز چیقاریرلر.

ایچون مشروطیت اعلان ایدیه لیدین بری بودولتک باشنه کلدک مصیبتلر قادی؟ مشروطیت حریت دیمکدر. عقل و عرفانه صیغاری که حریت بر هیئت اجتماعی ایچون بویه آفت اولسون، خار، فتنای مشروطیت دکلدی. فتنای مشروطیتی بولورز مشهورده ادراک ایدیلر ایدی. مثلا سلطنت و خلافتی ناهله بره تدبیل ایتک هانی حکمت حکومت، هانی قانون مشروطیت توافق ایدردی؟ خلفه رسول اللهک علیهنده اقرار خلی ورمک ایچون بیک کره دوشوغک، تمکین و تائی ایله حرکت ایلمک لازمدی. اوله بر مجبوری و واقع اولونجه بیه یه بعضی عنعنانه رعایت ایتک، شخص مایونه حرمتده قصور ایتمه مقتضی ایدی. بوقسه توائی خلی خلیفه اسلامه تبلیغ ایتک ایچون رومدن، ارمنیدن، موسویدن و نورکدن مرک بر هیئت کوندیرمک، دیگر اندیشه برطریق دورسون، بویوک بر سیاستسزک ایدی، بوسیاستسزک بوتون فلاکتلر بیکر میادی اولدی، اولکنده ماهیتی یوقاردین بری تصریح ایتدیکدن خلافتی - بر برکدار تاریخی - دیرمه توصیف ایتک قادیار واران جویبار بر نورو آکلاما یوردی که بو خفتلرله شو آتی یوز سنهک بر دولتک اک حکم بر نعل طاشقی عادتا برندن اوبنا یورلدی.

بر یومقالده الیم و بارز بر نونه نسی عرض ایلمکده، فقط کال جهات و بلاهت لردن او یازکارلرک، اوامیرلرک یو ملکه، یو خانه داما بویه نیجه سوءصدوری اولدی، اولترک نتیجه سنده ایسه دولتنجه، ملتجه بوردولرله اوغرادق، اودرجه ده بویه بر عید مبارک اکبرده بر بریتزی تسعیده جراث ایدمه یورز، چونکه هیز محتاج تعزیر. مع مایه اللهک عاقبتدن ایدین کیسه. مکده هر مؤمنه بر فریضه در. بو آتی یوز کسور سنهک مبنای معظمده داما بیک چوق قدرت مقاومت کور یورز. مثلا اوخیانتلرله، اهانتلرله رغما خلافت اسلامیته بویوک قوتلر مکنتوزدر، پادشاهنر ایسه یه امیر المؤمنین، یه خلیفه روی زمیندر، کاشناک مسلمانلری مشرقدن مغربه بوتون عید اکبر ایرکن، خطیلر اوفور و دیکرکن خلیفه اسلامی ایچین ایچین یاد ایدر و خلافت دعا ایرلر. او صاف عابدلرک قلیندن دوغان بوسیمینی دعالر البته تأثیر ایدر. چونکه سایه دوشری یوکلدیکدن صوکره قصابی فیض طراوته مستغرق ایدرک یه زمینه دوشن رحمت بولولرله بکوزلر.

بو عید اکبریزی اودرجه آجی دوشونجه لره سپناه قیلاملری، آراتق کوزیزی آجیه خیری شردن، نوری ظلمتدن آتیر برسق بژده بر کوک شاد اولور، مانندن فورنولورز.

علی کمال

اوپ کون تعطیل شریات

پیام دیکر رفیق لری کی بارامک ایکینبی، اوچینی و دردنجی کولری انتشار ایتیه کچدر.

بر دولت، خصوصیه بر دولت معظمه اوله سوق تصادفه تأسس ایتز، بویوس، یاشاماز. تعمیق اولونورسه کورولورک بویه بر تحلیتک مهم و مؤثر ساقلری واور. مثلا عثمانلر ناصل بومعظم سلطنتی تأسیس ایدیلر؟ کوجوک بر عشریدن هانی واسطه لره بویه جهاتکیر بر دولت چیقاردیلر؟ بوغوامضی اوزون اوزادی به آراشدیرانلر، ادراک ایدیلرکده بوغفاعقه معظم اولورلر.

عثمان عازی فطری، ارقی، مادی اولدینی قدر معنوی بر قدرت سابه سنده بودولتک تملی قوردی، بوقدرت قوری و عندی بر تقدیردن عبارت دکل، بر حقیقت تاریخیه در، چونکه مورخلری برطریق بر ایتورز، فقط انجیلرک، بالفرض (بیازنس) تاریخی اک مدققه یازان (سکور) کی بویوک مورخلرک شهادت لره ده مؤیددر:

« ثانی بیک شهرده وفات ایلدی، دینی ایچون عزیم و غیرت صاحبه، ایمان سائر ایچون ایسه مساعدکار، ققیرلده مشفق ایدی، دشمنلرله بلا اولدیه سنده معلولرله مسروت کوستریر، قانونه افراط رعایت ایدردی. »

« اورخان شرف و شان ایله دور ایدلش بر مره مسترحانه خانه چکدی، اولورکن اوغلی سلطان مراده سطوتی آنجا قی عدل اوزرنه قوزمقی، صرف عادل اولمی وصیت ایتدی. »

« خداوند کاز فطره شجیع، حربده تا اوزا فلردن ایشیدیلر بر صوته مالک، طعنه فصیح ایدی، نظام و اطاعت بختنده پدیندن زیاده شدت کوستریردی، لکن عسکرینه، رعایاسنه قارشی عدالتدن، سروندنده آبرلازدی، بر چوق جامعلرک، مکشبلرک، خیراتک باقی اعطی اولدی.) بر مورخ افرنجک قلندرن صدور ایدن بو مدیحه لر کونش کی اظهار ایرک سلاله آل عثمان سلطنت عثمانیه تک انکشافنده، اعتلا سنده بر بویوک ساقدرلر.

بو نعل بویه شاهانه آتیلر آتیلماز عثمانلر آتاملو قی جولانلرینه کافی کوزمه دیلر، روم الیه بیکدیلر، برودن صوکره ادرنه یی پای تحت اتخاذ ایلدیلر، بالفان یاریم آله سینه یانیه باشلادیلر. قوصوم مظفرینی خریستانلق عالی بیه تقدیر ایلدی.

یه اوحق و حقیقی سور و سولیر فریک مورخی بوملحه کبرای شوبله وصف ایرلر: « هر ایک جهتندن ده عنبله فرط جیلا دت کوسترلدی، فقط بویوکون فن حربده بوتون آوروپا اقوامیندن آشاغی کوردیکدن توزکر اوزمان نظام و انتظامیه، هنر و مهارت عسکریه جه اوفولمره قاتی اولدق لری ایچون بو عیاره ده غالب کادیلر. اوان اوچونجی عصر میلادیه خریستانلر نهایت اسلامیتک نه اولدینی اوکرنیدیلر و مسلمانلرک اولردن زیاده متدین اولدق لری اعتراف ایتدیلر. »

طبیعتک زلزله کی، سیل کی اکثرینی آکدیران نیور هائوسنه غلغله اوغراماسه بیدی ییلدیرم یازید استانبولی داما اوزمان آله ققدی، سلطنته اوشمشه یی ده ورمه چکدی، مع مایه بو امنیه ده چوق پنه دن حصول کادی، دوراستیلا مشغره قور کستره زکدن دوام ایلدی، سلیمان قانونی زماننده دولت عثمانیه عظمت و احتشامیه جهاتک اک بویوک دولتلری کولکده بر ایتوردی، چونکه توزکاک، عثمانلیق، او یاوز پادشاهلریز، او قهرمان اجدادینر و نهایت زمین و زمانک توانقی کی مسعود ساقلرله برده خلافت اسلامی کی نهایت بر منبع شوک و قدرت مضمر اولشدی.

تا اون بدنجی عصر میلادیک صرکریته قادیار دول ایدن دور و وفورده بومانق، محتشک بزه چوق یاردینی اولدی، حتی اوتار یخلرله باشلایان ایلم انقرا. صندره بیه بو یاردیم دوام ایلدی. مثلا صوکر عصرلده بزم صرلری، بنلری، عربستانلری، عراقلری قیجیمزدن، قوتزدن زیاده سلطنت عثمانیه تک، خصوصیه خلافت اسلامیته شوق جاذبه دار یله محافظه ایتدک، بوتون اودیار اسلامک عثمانلیله آرزو چوق بر ایتا طلری واردی. فقط خلیفه روی زمینه، امیر المؤمنینه علاقه لری هم ازلی، هم صمیمی ایدی.

آفریقانک برکوشه سنده، آسیانک بر بوغا غنده عرب، تورک، تورکن، هند، افغان نه اولورسه اولسون بر مؤمن متقی خلیفه قارشی وجدانی، روحانی

باش محردی: علی کمال

محل اداره سی — باب عالی جاده سنده صباح مطبعه سی

فرتنه عائد خصوصیات ایچون اداره مأموریتنه حاجت اولنور .
مکاتیب و اوراق واده درج اولنسون اولماسون اعادة ایملز .

بر حقه اولکی لشمز و غرضدر
تلفون نومروسی — استانبول: ۴۱۴

لشمزه سی ۱۰۰ پاره

بودرداسکی درددر

اکثریا بوجلله معلول ، اوپوزدن ده بودولنی
بوله پریشان کورمیورنی ؟

تاریخیمیزی ، تاریخ عثمانی یاقیندن تمیق
ایدنلر اطرافله مدرکدرلرکه انقلاب و تبدل سیاسی
سوسیله کورکسیمی بوش بره شیعیرن اویکیشی
کوزل حادثه لر ، اوچ عصردن بری دائمی هنمه .
لریز دندره عثمانی ناینبه ، سلطان ابراهیمک خلع
واختاقلری ، محمد رابعه ، مصطفای ثانیبه ، احمد
ثانیک ، سلیم ثانیک ، الی آخره عابت الیمیزی عین
واقعه مک آنجاقل اودار و مناظر اعتبارله مختلف
صحنه لرندن عبارتدر . . . یاطرونا خیللر ، پوراز
عثمانلر یکرمنچی عصرده یاشامش اولسه ییدلر
طلعتلردن ، ناظم لردن باشقا اولمازدی . قاباقی
مصطفاده مکتب حربیه دن بیدیشمش ، شویله بولله
اوروپا کورومش اولسه ییدی مصطفی کماله هرجه به
مشابه اولوردی ، بوتون بوخولوقلرده ادراک عین
ادراک ، اجتهاد عین اجتهاد ، قفا واقعا در :
کیفیه رام اولمایانی آستق ، خوشنه کیتنه یینی
کسملک ، برکونک بکلکده بکلکدر ، دیسه
دکل یالکنز دولتی ، بوتون دولتری هیچ
صایق بو سرکرده لک هلاکت مشترک فارقه .
لریدر . . . بولورق ازلدن بری بولله محمولر ،
تعبیر معذور مارفولسون ، قارپوزلر بتیشدیرمک
ایچون بره بردر .

فقط شاعرک :

تهدرایسه کچیکلیرسکن ، انحصاری عشق !
شکاتم شو چکلز بلالرمندد

دیدیکی کی بولالز برطره دورسون ، اوپاره لک
اک مهلکی ، اک دوا ناپذیری ، حضرت
(آتصاری) مک : « سبب جمیع الاسباب
وغایه مافی الالباب » دییه اهمیتتی بحق تقدیرله دیک
ارتشا وسفاهندرک تا او دوردن بری بودولنک
وجودی کوردی ، دوردی ، آرتدی اکیسه دی ،
حالا مضرتنده فاعدر ، فضله سوزده نه حاجت
وار : « دولک مالی دکز بهمه یین دوموز »
مثل معروفندن زیاده هلیزهده بو ذلت ایچون
برحکم بی امان اولوری ؟

بومؤلف قدیمه اسباب انقراضده دائر
تدقیقاتی نه بویوک وقوف ایله بودودیک هم کل ،
هم فودول قیلندن برغرور ایله مشاوریه ،
رایه ، تدبیره رغبت اتمه دیکیزی ، نه علمه نه
علمیه اهمیت ویرمه دیکیزی واشعاع اورتایه
قویسه لده نایندر . حقیقه بوسیتنه یوزاره ضرده
عصرلردن بری عین طرزده ایشله مشدر ، شمدی
عادتا ضمن برحاله کلشدر . غریبدر : مشروطیت
ومشورت دییه بوورلنلریز بیلله مثلا بودولنی
حرب عمومی کی برادره مصائبه ایان و افاضل
امتدن کیمسه مک رأیی آلمان صودقیدلر .
ذاتاً احرار امتدن کیملریزده مطوقیتله
مجلوی ، تینالیدرلر ، برکره حکومته کچیدیلری ،
اک آزی (آتصاری) مک توصیف ایتدیک
کی اولورلر .

اعتقادیمیزجه بوعلامه مک بولله جدی برصیرنه

اول یذنجی عصر میلادینک ، یعنی اول برنجی
عصر جریئله ایشلرلرندن اعتبارادرک دولت
همایه دوره انقراضنه کیردی ، فتوحانده توقفه
اوغرا دی ، یکیدن استیلارله موفق اولامادقل
ماعدا فتح ایتدیک برلرده بیلله دورامانده برله .
شهمه مک ، آثار بقا کورستمه مکه باشلادی ،
آنجاقل او زمان آوروپا صوکره لری و بالخاصه
شمدی کوردیکمن آوروپا دکادی . اوپله آمال
استیلاجویانه ایله او معظم دولتر آیری آیری
تشکیل ایتمه شدی ، موسسوق چارانی هنوزنه
اولدنی بللی اولمایان آدیز ، صانیز اوفاق بر
حکومت ایدی ، باقانلرک زیرنایتمزده کی مختلف
ملتری ایسه داها وارقلرینی حقیله ادراک ایدم .
میورلردی ، ملیت ، حریت دستورلری خیالرده
بیلله یوقدی ، فی الواقع غرب ایله ، بالخاصه آوستریا
ایله زمان زمان چارپیشوردق اما او برکور
دوکوشی ایدی ، نه ایسته دکاری نه اولنریلیوردی ،
نه بز بیلوردق . . .

مع مانیه اسباب انقراض و انحلالز بوکون
اولدنی کی هینله موجود ایدی ، آوروپا یوکسه
لنجه ، اوزلی و طیبی دشمنلریز داخله و خارجاً
قوت وسطوت ایتدیکجه بودردلریزک نتیجه لری
کورونمکه باشلادی ، ممالک محروسه مک قسم
کلیسی بی دربی جسته جسته ، المزدن چقیدی .
هیچ برزمان جدی برتداوی کورمه یین
پویارمیزی هر دورده کشف ایدن ، حق
آیی آیی تشریح ایلمن فضلائنه بیتشدیلر ، حتی
آز جوق بوموضوع اوزرینه یازدیلر ، چیزدیلر ،
فقط ضیا یاشانک دیدیکی کی

بولله هرهرله بولماز اوپله یاره التیام
اومطالع لری افعال ایله تأیید ایدن رجال دولت
ایستردی ، اوپله لری ظهور ایدمه ییدلر .
بجمله بسط ایلمک شومعا به دلیل اولانی
اوزره اخیراً آنزه کچن بروقیه تاریخی بی قار .
فریزک نظر هیرتیه عرض ایلمک استرز :
تاجرتک ۱۰۰۴ تاریخده یعنی اول آنلنجی
عصر میلادینک صوک سسته لرده ، فرانسه ده
مشهور درونجی (هانری) ، انکلتزده بنه اودرجه
مشهور قرالیمه (الیزابت) حکم سوررکن هلم .
ضدن بری ، (آتصاری) کامی اندی اوزمان
تورک لک اکثریتله معتادلری اولدنی وجه ایله
هریمجه یازدنی برارک مقدمه سنده علی الاصول
الهدی استعانه ، استغاثه ، استغاردن صوکره
خلاصه الخلاصه دیورکه :

« خصمیه دارالاسلامه نظام عالی خلل ، انتظام
احوال بی آری ذل ایچنده کوریمه الله توجیه ایدم ،
علمندن ، حکمندن ، فضلندن بکا الهام حقیقت ایلمه سی
تشریح ایدم » :
اذالله لا یغیر ما یقوم حق یغیر واما بالقیمم . . .

نصل جلیلی قلبه ملهم اولدی وینی متسللی قیلدی . .
یوحوالی سترجه تأمل قیلدم ، نتیجه شواسباب انقراضی
بولدم :
اولا : عدالتده وحسن سیاستله ضبط و دیوانه اهلیدرک
اوده ایچی اهلنه تفویض اچمه مکدن متبشدر .
ثانیاً : مشاوره دن ، رأیدن ، تدبیردن مساعده رکه اوکا
باعثده بویوکک غرورلری ، عظمتلری ، علما و حکما ایله
بسیار و بکسر

حکومت ایدی، باقائیلرک زبر بایتمزده فی مختلف ملتري ایسه داما واوللری حقيله ادراك ایدمه میوردی، ملیت، حریت دستورلری خیالرده بیله یوقدی، فی الواقع غرب ایله، بالخاصه اوستریا ایله زمان زمان چارپیشوردی اما او برکورد دوکوشی ایدی، نه ایسته دکاری نه اولر بیلیوردی، نه بز بیلیوردی ...

مع مانیه اسباب انقراض واخلالز بوکون اولدنی کی هیلله موجود ایدی، اورویا یوکسه لدیکه، اوازی و طیبی دشمنلریز داخل و خارجاً قوت وسطوت ایستدیکه، بودرلریزک تدبیرلری کورونمکه باشلادی، عالاک محروسه منک قسم کایسی بی دربی جسته جسته، المزدن چیقدی.

هیچ برزمان جدی برتداوی کورمه من یویارمیزی هر دورده کشف ایدن، حق آبی آبی تشریح ایله فن فضلایز پیشدیلر، حق آرزوق یوموضوع اوزرینه یازدیلر، چیزدیلر، فقط ضیا یاشانک دیدیک کی

بویله مرمرله یولاز اوله یاره التیام اومطالع لری افعال ایله تأیید ایدن رجال دولت ایستدی، اوله لری ظهور ایدمه دیلر.

بجلا سبط ایله یکن شومعه دلیل اولی اوزره اخیراً المزه کین بروقیه تاریخی فی قار. نریزک نظر هرترینه عرض ایلمک استرز : قاجرتک ۱۰۰۴ تاریخده بنی اول آلتنجی

هصر میلادینک صوک سنه لرده، فرانسه ده مشهور دردنجی (هائری)، انکلتزده یته اودرجه مشهور قرالیه (الیزابت) حکم سوررکن هلمد. مژدن بری، (آقحصاری) کای اندی اوزمان تورک لک اکثریتله معتادلری اولدنی وجه ایله هرجه یازدنی برارک مقدمه مسنده علی الاصول الاهدن استعانه، استفاته، استغفاردن سوکره خلاصه الخلاصه دیپورک :

« خورشیده دارالاسلامه نظام عالی خلل، انتظام احوال بی آدی ذلی ایچنده سورجیه الهه توجه ایتدم، علمندن، حکمندن، فاضلندن بکا الهام حقیقت ایلمسقی تضرع ایلدم » :

اذالله لا یغیر ما یقوم حق یغیر واما بالقوم ... فصل جلیلی قلیقه ملهم اولدی وینی متسلی قیلدی .. یواحوالی سنه لرجه قائل قیلدم، نتیجه ده شواسباب انقراضی بولدم :

اولا : عدالتده وحسن سیاستله ضبط وریطنه اهلدرکه اوده ایلی اهله تقویض ایتمکدن متنبند . ثانیاً : مشاوره دن، رأیدن، تدبیردن مساعده کره اوکا باعثده یوکلرک غرورلری، عقلمتلی و علما و حکما ایله مصاحبه دن استکاف ایددم .

ثالثاً : اوردونک تدبیر واداره سنده قصورلر واعدا ایله عیاره ائشاند وقرعه کلن منخلرل حادته لرکه اوده «عدم خوف العسکر من الاماء» کی حاللردن متولددم .

رابعاً : سبب جمیع الاسباب و غایه مافی الیاب : ارتشاء وسفاهتند .

(آقحصاری) یوقدقیات و تهمیقاندن سوکره استغزاره یه یانار، یوموضوه دائر برتالیف وجوده کتیرکی خیرالامور حد ایلر، برچوق مأخذلره مراجعت قیلار، نهایت : « اصول الحکم فی نظام العالم » تسجیه ایله دیک ائر مشهوری یازارک کتیبانه لریمزده موجوددر، فقط یوتون مؤلفات قدیه، منکی قوردلرک، کورده لرک نصیبه طلمه سیدر، مکرکه بعض مستشرقلک التفاته، وعبینه مظهر اولسون .

نه ایسه، بز یومجی باشقا برنقطه نظرلرند هاکمه ایتمک ایستبورز : یوقاریده عرض ایتدیکمن وجه ایله بوکون بودونلک باشندمک دردلر، یلالر هصرلردن بری خارجاً وداخلاً عین طرزده واقع ایدی . فقط بز اولنره یکی آدلر طافیور، یکی کسوله رکیدر بریورز . ۱۱ تموز انقلابی

« ۱۴ تموز » یه بیله بکرتک قائله یشدینمز اوقوری صیق هرج و مرج نه ایدی ؟ « آقحصاری » نک تاوچ هصر اولی کشف ایتدیک اودرین یازده لریمزدن بری که تدبیر واداره ده کی قصوریمزدن دولایی اوردومزک اولوالامر عدم اطاعتدن متولد دکل ایدی . ۳۱ مارت قیامندن، حق حرکت اوردوسندن بالقان حربیه و حرب عمومی به قادار کوچوک و بویوک یوتون هسکرلریزی

عیاانلر برمنجی هصرده یاشماش اولاسیلر ملتلردن، ناظملردن باشقا اوللاردی . قاباقی مصطفاده مکتب حربیه دن یتیمش، شوپه بویله اورویا کوروش اوله یدی مصطفی کماله هرجهتبه مشابه اولوردی، یوتون یوغلولرده ادراک عین ادراک، اجتهاد عین اجتهاد، قفا اوقفادر : کیفه رام اولایانی آسحق، خوشنه کیتمه یه کیسمک، برکونک بکلکیده بکلکدر، دیسه دکل یالکنز دولتی، یوتون دولتری هیهه صایق بو سرکرده لرک علامت مشترکه فارقه . لریدر .. یوسلوراق ازلدن بری بویله محصورلر، تعبیر معذور طوفولسون، قارپوزلر یتیشدیرمک ایچون بره بردر . فقط شاعرک :

نه در دایسه کیکلیر سکن، اعنصیه عشق ! شکیم شو چکنیز بالارم ند

دیدیک کی یوللر برطرفه دورسون، اویارده لرک اک مهلکی، اک دوا فایذیری، حضرت (آقحصاری) نک : « سبب جمیع الاسباب و غایه مافی الیاب » دیسه اهریتی بحق تدبیرلر دیک ارتشاء وسفاهتند که تا اودوردن بری بودونلک وجودی کیردی، دوردی، آرتدی کسله یدی، حالا مضرتنده قائمدر، فضله سوژه نه حاجت وار : « دولک مالی دکن بهمه یه دوموز » مثل معروفندن زیاده هلیزده بو ذلت ایچون برحکم بی امان اولوری ؟

یومؤلف قدسه اسباب انقراضده دائر تدقیقاتی نه یوکلر وقوف ایله یوردنیک هم کل، هم فودول قیلندن برغرور ایله مشاوره ده، رأیه، تدبیر و غبت ایتمدیکمزی، نه عمله، نه علمایه اهریت و برمه دیکمزی واضعاً اورتایه قویلمه ده نایندر . حقیقه یوسیتنه ییازده منده هصرلردن بری عین طرزده ایشله مشدر، شمدی عادتامن برحاله کلشدر . غریبدر : مشروطیت ومشورت دیسه یو بولرلریمز بیله مثلا بودونلی حرب عمومی کی بریادره صائبه اعیان وافاضل امتدن کیسمه نک رأی آلمانن سووقدیلر . ذاتاً احرار امتدن کچیلریمزده مطقیته مجلوی، یتالیدلر، برکره حکومت کچیلرلی، اک آزی (آقحصاری) نک توصیف ایتدیک کی اولورلر .

اعتقادیمزجه یوهلامه نک بویله جدی برصیرته زماغزه هیچ بروجیه ایله میس اولایان اودور عظمت و سلطنتیمزده اورتایه دوکدیک بودرلریمز برورد داما علاوه ایدمیلریمز : بز بر اکثریت هقلما ایله مطالعه، تدبیر، تفکره یک آزار اهریت و بربر برقوض، بالفرض امیزکه شواقحصاری کای اندی فکر اودرجه یوکسه اولدنی حالده بلکه زماننده بللی باشلی برصرتیه رسمیه ایرمه . مشدر، نیجه قارا جاهلر دولته هر دورده اک یوجه مستدلری احرار ایله دیلر، دوردیلر . یونقطه نظرلرند ادوار سابقه نه ایسه هصریمزده اودور . هر قومله تاریخنده محاسنک اولدنی کی مسا .

وینله ده اک زیاده رواج بولدنی بردوره حیات اولور . بحق دور فضاحت دیدیکمن اوسلطنت اسافل بژده بویله برسیثات سرکیسیدر . قوی، عرق، ملی نه قصورلیمز، نه لکلریمز وارسه یودورده افراط ایله میدانه اورمشدر . یوقاریده تشریح ایتدیکمن یازده لریمزی ده اک زیاده اوزمان ایشلر کوردک .

فطره نه درجه قوی اولورسه اولسون، بروجود « ولت تصور اولورتی کی بودرجه مناجه قائلانه بیلسین، دولت عثمیه ایچونده یوتون یوقفلره بویله عصرلرجه مقاومت ایتمک عادتاً برمعجزدر .

فقط فلاکت اوکه شمدی به قاذار اولدنی کی حالاده، بوکون بیله بز یویازده لریمزی صارا اجنه، تدایوی ایدم جکمن برده قاترله شد بریورز .

علی کمال

باش محمدي : على كمال

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE. 683

محل ادارهي - باب عالي جاده سنده صبا مطبعهي

غزته به عائد خصوصيات ايچون اداره مأمورينه صراحت اولنور .
مكتاپ و اوراق وارده درج اولسون اولماسون اعاده ايدلر .

بر هفته اولكي لشكر ه غرشد

تلفون نومروسي - استانبول : ۴۱۴

نسخه سي ۱۰۰ باره

تاريخك انا خطري

هر فرستنده تبارز ايتمكدن كرى قالمان تاريخك
بو آنا خطي يوسف رينه بوسونون بليردى : نه اهلرك
موقيت و مظفر رينه حكومت و ملت اعتباريه
يونون فرانسه لك نه درجه علاقه دار اولدنه
كوردك . اشلاف قونلرينك سردار مظفرى
ماره شال (فوش) بو ظفري و لوفلر ياتمه اولسون
احضار ايچون ارگان حربيه رئيسي جنرال (ده غان) ي
(واشوي) به كوندردى . جنرال (ده غان) كه
فرانسز غزته لرندن برينه اخيرا شوميت داريا ناطقه
بولوندى :

« لهستانك بو عتشم مظفرى ترقيه اعتباريه وضعت
بين الملل اوزنده بر تايير عظيمه يازيدر . آلمانيا كه (موسفور)
حكومتله دوشرين دوشري به اعاده مناسبات ايدرك قيزيل
اوردورلى (دن) تهرينك بو طرفه كى خسته قانوشوق
ايك ملك ايستيردى ، بو واسطه ايله (ورساي) معاهده سي
تعديل ايتدريمك سوادندن شمدرك واز كچمك مجبوردر .
بو قاردين برى تشرع ايتدويمك دستور قارمى به
توفيق ايدلنجه كورولور كه فرانسه حين حاجنده
صكرده كى قوشوشنه ، او خصم قارميه قارشى
بر متفق مظهر عه ايله ديكى ايچون لهستانى
بومرته محابت ايتكمكده .

تاريخك بو خفائي ، بو ثنائى على الاطلاق حكومت
آداملى ايچون بر درس سياستى احتوا ايلر . با فرض
بو حائل لردن مستبان اولماز كى لهستان ، اسوج ،
دولت مئانيه وسائر بونون بو شرقى حكومتلى
ايچون لك تين سياست حائله كى بوشى ازليندن
استفاده ايدرك انكثريه ، فرانسه ، ايتاليا اولسون ،
او بو بوك غرب ، لك صوك تيمير ايله اشلاف
دولت رينه شرقده تعقيب ايتكارى ائديشه لره
انكل كسيلكه دكل ، باليكس خادم اولمدر ،
چونكه او خدمت اولنر . استلالارنى ترعين ،
قوشولرينه و دشمنلرينه قارشى ده موقبلين تحكيم
ايلر . مثلا بودولردن هيچ برى لهستانى نتج
ونو ايتكه قيام ائمز ، لكن او بولمياق ايسته ين
قوشولرينه ، روسيه به ، پروسيه به ، آوستريايه
قارشى ممكن صهيته وقايه ايدر . بوسياستين بوي
مستفيد اولقده لك جوق لهرلك ائنده اولاييلر .
ذاتاً بوشوق حكومتلى ، بالخاصه اوده درجه
قائمه صوصامش ، وارنمزه كوز ديكمش
عدولره محاملر كه او بو بوك دولترك مظهر تيرى
اولمجه ماشيده يا شايامازدق ، حالده يا شايامادق ،
(قزم) عماريه سندن ، (پارس) معاهده سندن
صكره بومله يي شاشيرايه يي ، طالعزمى
صكرى دولتره دكل ، اولتره ربط ايتكى
بيليردك ، بوسايده ايمه ، بلكه بر جوق بلاردن
آزاده قاليردق .

معنايه بو حقيقت سياسيه دون نه ايمه بوكون
ينه اولمدر . بزوارلفمى محافظه ايتكه ، دولت
ومتلجه استلال و اعتبارى ييكدن قازانيلمكه
ايستورسوق (موسفورا) به ، (پارس) به ،
(روما) به املارنى توجيه ايتدولر بوي حطلف
ايتلر ، سياستى اولمده تدوير ايتلر كه بو
دولترك هب بردن ، اولامازسه شمس مظهر .
هر تارينه مظهر اولمى ، بولم يايى ايچون ده
بو حواليده ، حق يونون آسياده سياستلرينه
خدمت ايتلى ، اوسياستى بوملكتك سلامتيله
تأليف ايتكى بيلدى .

ايشته هر سببه ميني اولورسه اولسون ،
تعقيب ايشمه ديكمز بو خط اساسى به رجعت
ايتك ، تاريخك يونان باندندن صوك درس اتقايى
اولسون آتق زماى كلدى ، بومرستى دن
قاجير برستى نجا نردن هرايمدى كسلى .

على كمال

ناجى مرحوم « ارجاع نظر » عنوانيله بر
زمان (تعاون اعلام) ده نشر ايله ديكى خفيف
خفيف منظوم نقره لره شويلا باشلاندى :

تاريخ تماشا كه ارباب نظرد
هر مظهره آييه اطوار بشرد

بو آييه يالكز بشرك دكل ، بر كئيله بشريه
عد ايدن ملترك ده آييه اطوار واحواليدر .
ايشته بو نقطه نظردن تاريخك بعض اساس ،
داها عايتانه ، فقط داها مؤثر بر تبير ايله آنا
خطري واردر كه زمان زمان انكشاف ايدرك
اولمده اصلا منقطع اولماز ، دوام ايلر . نهايت
اكثر بيا بين الملل مرج و صرح دورلردن صكره
يكجلى بر طرز ده ميدانه او بر . ايشته بوسفرده
اولم اولدى . بز موفالده لهستان و روسيه
حائله لره مظهر ايدن بولم بر انكشافى ايضاح
ايتك ايستز :

اولا آلتنجى عصر ميلادى و اونجى عصر
هجري كه اوروپا لك اك زبده فوران ايجنده
بولوندى دورلردن بريد . اساساً اوچ دولت
مظلمه ملك سطوت و سياستلره معرض اولمده ؛
غربده فرانسه ، شرقده سلطنت مئانيه ، صكرده
ايمه « ايمر طورلى » كه آوستريايه ، آلمانيا ،
بر درجه به قادر ايتاليانى ، برمدتده يونون
اسپانيانى استعجاب ايلوردى . بر آرائى اوچ
بو بوك ، مختلف سورته بو بوك شخصيت بو اوچ
دولتى تشيل ايتيوردى : برنجى فرانسوا ،
شارلكن ، قانونى سلطان سلبان ... ديكارى
كى ايكي كوش بر سايه صهيته يي ايچون
غربده و صكرده ، خريستيان اوروپاده او ايكي
بو بوك خريستيان حكومدارى ، فرانسه قرائى
و آلمانيا ايمر طورلى بر بريته ي امان بر خصومت
امعان ايتمده . قتل (شارلكن) كثر نفوس ،
وسعت ممالك اعتباريله داها قوى اولدنى ايچون
دقيق ازيوردى ، ازشدى ، حق ملوب ايتدك
صكره ايتالياده (پاري) ده اسير بيله ايتمده .
اؤ زمان فرانسه قرائى و فرانسه حكومتى بو تيكه به ،
بوفلا كته قارشى بر تدبير سياستى آراديلر ،
اوسياستى ده وقتيله (بو بوك تورك) ديهه تقيب
ايله كارى مئاني خائفه صراجه ده و خصم
ي امان رينه عليه بنده خريستيانى وسائر ائديشه لرنى
بر طرفه برافردق علناً اولامازسه خفا ، آلدن
آلته دولت اسلاميه مئانيه ايله اتفاقه آراديلر
و بولمير ، بومراجمت ، بو اتفاق نموده و بردى ،
فرنكار ديكارى كى سلطان محشم (شارلكن)
حرب آچدى ، ماجارستان آوستريايه ، اوروپا لك
كوبكنه دوشرى مظهره بوردى ، اولم
بوردى كه باقى كى دورينك لك بو بوك شاعرى
خفايه كتيردك :

شمشير كوي دوى زينه طرى طرى
صانك دمير قوناقلى جهان بولونلر

ديه مستنى برادا ايله سويلمده . بالخاصه بو
سايده فرانسه قرائى ده مقصودينه ايردى . او
مهلك قوشوشك نجا و لرينه قارشى اوروپا لك
شرقه بر استنادگاه بولدى .

اك زبده بو دوردن اعتبار اؤكه فرانسه
تاريخنده بر شرقى سياستى تين ايتدى ، بر آنا
خفى جيزيلدى : اوده آوستريا اولسون ، آلمانيا
اولسون ، صكرده كى قوشوشك تيكه سنى
شرقدن دولت مئانيه ، يا لهستان ، يا اسوج ،
نهايت يا روسيه كى بر دوست ، بر متفق ايله
تحقيق ، حق ازاله ايله مكدن .

بعض دورلره برينده سوتركى كورونه ده

علاوه ادبيه هنر

هر اون بش كونده بر انتشار ايده جكنى
 وعد ايله ديكمن علاوه ادبيه مری يارين نشر
 ايده جكنر، ديمك (پيام) يارين سكر خيفه در،
 فقط ينه اون پاره در. علاوه مری مشتري لمز
 بجانا ويريلير و بونسخه ده مواد آيه ني محتويدر:

اسكى عثمانليار	على كمال
حادثات ادبيه	***
قادين مكتوبلرى	يعقوب قدرى
بر حكاية : مایمون آلئ	بر خاتم افندى
بيوك اطهده بر مصاحبه	ع . ك .
بر مسابقه	***
يكي كتابلر	***

مراقبه و شرقى آناطولى

روسيه و آلمانياك بترن دول معظمه نامه
 شرقى آناطولى ايچون تكليف ايتدكلرى
 اصلاحات طوغريدن طوغرى يه مراقبه ني
 متضمن اولديني ايچون باب عاليجه قبول
 ايدلمه مشدى و ايديله مزدى . او مذاكره نه
 نتيجه يه منجر اولدى ؟ هنوز معلوم دكلسه ده
 بو كونلرده بترن اوروپا مطبوعاتى بو
 مسئله ايله مشغولدرلر ، انگليز ، حتى فرانسز
 غزته لرى بو خصوصده حسيات عثمانيه ني ،
 دولتمزك داخلأ و خارجأ موقفى نظر اعتباره
 آمدن بيان افكار ايديبورلر . چونكه اوروپا
 ليترجه دولت عثمانيه اعلان مشروطيت ايتكله
 حقوق دول نقطه نظرلرندن نقصاتى تلاقي ايتش
 اولمادى . بو حقيقت يالكر عهود عتيقه نك
 مملكت مزمده كجا كان حكم سور مسيله دكل ، ايشته
 دولتمزك بزه قارشى هر درلوم معامله ليله مثبتدر .
 بز بش سندن برى جدا مشروطيت پرور -
 لكمنزى اثبات ايدمه ديكمن ايچونمى بويله
 اولدى ؟ يوقسه نه ياپساق ، طرز اداره حكومتده
 نه درجه احرارانه حركت ايتسه ك ، غرب ايله
 شرقك وضعيت متقابله رينه مبنى ، طبيعتيله ينه
 بويله اوله جقدى ده اوئندمدر ؟ . هر نه ايسه
 اوجه تلى تعميقه حاجت كورمه يوروز ، يالكرز
 ماوقى عرض ايتكله اكتفا ايله يوروز .

خلاصه ، اوروپاچه بويله شاذ بر موقعه ده
 اولديغمز ، جميعت مال متدنيه هر درلوشرا طيله
 قبول ايديله مديكمن ايچون امور داخله مزمده
 دولتمزك بومداخله رينه معروض قاليوروز .

اساس مسئله نه در ؟ شرقى آناطولى محتاج

بعض ارکان حكومت مزك اوروپا مطبوعاتنه
 بيان اتدن آكلا يوروزكه باب على نه اولورسه
 اولسون بويله بر مراقبه ني مصرانه رد ايله مكه
 عزم ايتشدرد ، فى الواقع بو اصرار يزمه قارشى
 دولتمز ، بالخاصه اتفاق مثلك دولتمز بزي
 تضيق مالى ايله تهديد ايله مك ايسته يورلر .
 فقط بو تهديد نه درجه يه قدر مشر اولور !
 بيلمه يز ، باخصوص بويوزدن اوغرامقده
 اولديغمز ودها اوغرايه جغمز مضايقه لردن ،
 مشكلاتدن يالكرزى متاثره متضرر اولوروز ،
 فرانسه و آلمانيا كجي بزمه بك زياده مناسبات
 اقتصاديه اوئندن برى كيريشه كلن دولتمز
 اولمازلىرى ؟ بوجته لر هب محتاج تاملدر .

ذاتاً طن ايتمه يز كه او دول معظمه بو
 تهديد لرى ايقاعه بك مقدر اولسونلر . جسورانه
 بر سياسته توسل ايتزده تعبير معذور كورلسون .
 بويله كورنيلره ايلك حمله ده بابوش براقيه سق ،
 ادرنه مسئله سسه كنجه يه قدر بك صريح
 برهانلرله مثبت دكليدر ؟ حقوقى ، باخصوص
 بويله حقوق مقدسه مری بحق مدافعه ايتمه مش
 اولوروز .

برده اشلاف مثله قارشى اتفاق مثلك
 يوقى ؟ بالخاصه آوستريا و ايتاليا كجي اوروپا نك
 بويله بر سياست شرقيه سنى بوسيره لرده ترويج
 ايتمه ياز بزه هيچ برعاوتنده بولونمايه جقلر ميدرد ؟
 بوكون شرق امورنده دولتمز لرجه ايكي
 بسوك جريان واردركه اولنلردن برى منبعى
 فرانسه دن ، روسيه دن آليورسه ديكرى ده
 اوستريادن ، ايتاليادن آلمده در . او برى كلى
 علم مزمده ايسه بريكي برارچه له مزمده در .
 او حلاله بز مدبرانه حركت ايدرسه ك البته
 بوضديتن استفاده ايلرز ، آطه لر دعواسنده
 بويله اولما يورمى ؟ شرقى آناطولى مسئله سنده
 نيچون عين حال واقع اولماسون ؟

آثارى ميدانده اولديني ايچون انكار ايدمه .
 يز كه بعض دولتمز محاربه زائله نك ابتدالزندن
 برى بزه قارشى طوتدقلى مسلك سياسته
 حالا دوام ايتك ايسته يورلر . ماكدونيه ده ،
 روم ايليده اوغرايديمز مصيبتلر دن آناطولى ده ،
 آسياده مصون قالمامزى هيچ آرزو ايتمه يورلر .
 باخصوص بز احوال مزمده نه درجه صلاح علامتلى
 كوستريرسه ك اونلر او قدر تلاش لرى آرتير -
 ييور ، بوسياست لرى تشديد ايله يورلر .

فقط عين زمانده ديكر بى طرف دولتمز
 او حركتلى اصلا خوش كورمه يورلر . شرق
 بحرائتى آرتق قايتمغه ، بزه بر لحظه راحت
 ويرمكه تمايل ايديبورلر .

دولتمز بويله مشكل بر موقعه ده اوله بيليرز ،
 باس يوق ، چونكه بو دولت هيچ بر زمان
 مشكلاتدن آزاده اولمادى . انچه بو رزخدن

او كا بدل مستقبلى دوشونسه ك ، حاضر لاسق
 ده ا عاقلانه حركت ايتش اولمازمى يز ؟
 اوت ، ماضيه ده اويله ايدى . حلاله ، حتى
 استقباله ، نه اولورسه اولسون ، بالفرض ارمى
 و طنداشلر مزك منفعتلى ينه بزمه متجدا ،
 هر ايشده ال اله ويره رك ياشامقده در . فقط
 اون بش ، يكرمى سنه اول وقوعه كلن حالات
 مؤسسه تكرر ايدرك بوياشامق ، مشكل ، محال
 بر شكله كيرمه مايدرد .

ايشته بز ماضى ني خاطر لانه جق اولورسه ق
 معارض لرمزده بويله آجى آجى اداره كلام ايدلرلر .
 او صحيفه لرى قايتمالى يز . شمدى كوزيمزك
 اوكنده معين بر خط حركت وار ، اوده
 بواصلاحات ايچون ، هيچ دكلسه برمدتن برى
 دوشونكلر يزمى برآن اول يامقده در .

كيم بيلير ؟ احتمالدر . بز بوايشلرده فوقه
 العاده بر حسن نيت ، بر جد و اجتهاد كوستريرسه ك
 مخاصم لرمز مجبوب اولورلر ، لال اولورلر .
 عزم مزمه اودرجه حائل اولمازلىر . لكن اعتقا -
 ديمزجه بوموفقيتارك مبدأى عناصره ، بالخاصه
 عناصر غير مسلمه يه قارشى حقوق دولتى
 صيانت ايدركدن ، لكن اونلر ك حقوقى ده
 اصلا چيكنمه يه ركدن معتدل ، متين بر سياسته
 سالك اولمقدرد . بز عنصر دن عنصره جدال
 درديله زبون دوشدكه قطعاً بويله بسوك ايشار
 كورمه يز . نه ياپساق هب اوقصان ايله آلوده
 اولور ، بوزيلير .

عجبا بش سنده در بر جوق موفقيت سز نكلر -
 يمزك سبى بويله بر سياستى وانحأ تعيين ايدمه -
 ديكمن دكليدر ؟ حكومت عثمانيه زير تاييدنه كى
 اقوامى نه درجه حاكميته ايصنديريرسه اوقتدر
 كار ايدرد ، بو دهاى تكراره حاجت كوريبوروز .
 چونكه اوسياستى كوچك بسوك جمله مزك
 اطرافيله اداراك ايله ديكمنزده بر درو قاست
 كتيره مديوروز .

على كمال

بو کونلرده بتون اوژوپا مطلبوعانی بو
مستله ایله مشغولدرلر، انگلیز، حتی فرانسز
غزتهلری بوخصوصده حسیات عثمانیه یی،
دولتمزك داخلًا وخارجًا موقعنی نظر اعتباره
آمان بیان افکار ایدیورلر. چونکه اوروپا
لیارجه دولت عثمانیه اعلان مشروطیت ایتمکله
حقوق دول نقطه نظرندن قصاتی تلافی ایتیش
اولمادی. بو حقیقت یالکز عهد عتیقه نك
ملکتمزده کماکان حکم سورمسيله دکل، ایشته
دولتلك بزه قارشی هر درلو معامله لريله مبتدر.
بز بش سندهن بری جدآ مشروطیت پرور.
لکمزى اثبات ایدمه دیکمز ایچونمی بویه
اولدی؟ یوقسه نه یایساق، طرز اداره حکومتده
نهرجه احرارانه حرکت ایتسه، غرب ایله
شرق وضعیت متقابله لرینه مبنی، طبیعتیه یه
بویه اوله جقده اوئندمدر؟. هر نه ایسه
اوجهتلری تعقیقه حاجت کورمه یورز، یالکز
ماوقی عرض ایتمکله اکتفا ایله یورز.

خلاصه، اوروپاچه بویه شاذ بر موقعده
اولدیغمز، جمعیت مال تمدنیه هر درلو شرائطیه
قبول ایدیلمه دیکمز ایچون امور داخلیه مزده
دولتلك بومداخله لرینه معروض قالیورز.

اساس مسئله ندر؟ شرق آناتولی محتاج
اصلاحدر. هرجهتجه محتاج اصلاحدر، بو
احتیاجی ابتدای امرده اعتراف ایدن و هر درلو
واسطه لره مراجعتله ازاله ایتک ایستین بز،
باب عالیدر.

فقط انسان حقیقه پک صاف، تاریخن
پک بی خبر اولمی که دول معظمه نك، خصوصیه
روسیه نك بو اصلاحاتی اوله مصرانه مطالبه
ایتلری، باخصوص استقلالمزى رخنه دار
ایدرکدن بزه اجرا ایتدیرمکه قالیشمزى
حسبه الله بر خیر ایشله مک، مثلاً ارمنیلره
امداد ایتک کبی برنیته مستند اولدیغنه ذاهب
اولسون.

طوغری یی سویله مک لازم ایسه محاربه
اخیره دن بری دولتمزك آتیشی صارصلدی
ایچون آسیاده کی ولایتلریمزه کوز دیکن دول
معظمه نك اشتعالی او یاندی، حرصلری،
فعالیتلری ارتدی. شمعدی بریاندن بربرینه
وقایتلرندن، بریاندن ایسه حقمزده کی او سو
یتلرندن بو مسئله لری قورجالامغه باشلادیلر.
بو حقیقتلری افشا ایتکدن چکنمه ملی بز.
چونکه اوتهلکله انجیق بو سایه ده قارشی
کله بیلیرز.

**

فرانسه دن، روسیه دن الیورسه دیکری ده
اوستریادن، ایتالیا دن آلمقده در. اوربری کلی
علیمزده ایسه بریکی برپارچه لیمزده در.
اوحالده بز مدبرانه حرکت ایدرسه ک البسه
بوسدیتدن استفاده ایلرز، آطه لر دعواسنده
بویه اولمایورمی؟. شرق آناتولی مسئله سنده
ایچون عین حال واقع اولماسون؟

آثاری میدانه اولدیغی ایچون انکار ایدمه
یز که بعض دولتر محاربه زائنه ک ابتدلرندن
بری بزه قارشی طوطدقلى مسلک سیاستده
حالا دوام ایتک ایسته یورلر. ماکدونیا ده،
روم ایلیده اوغرا دیغمز مصیبتلرندن آناتولیده،
آسیاده مصون قالمزى هیچ آرزو ایتمه یورلر.
باخصوص بزاحوالمزده ندرجه صلاح علامتلى
کوستیرسه ک اونلر او قدر تلاشلری آرتیر.

یور، بوسیاستلری تشدید ایله یورلر.
فقط عین زمانده دیگر بی طرف دولتر
اوحرکتلى اصلا خوش کورمه یورلر. شرق
بحرانی آرتق قاپاتمغه، بزه بر لحظه راحت
ویرمکه تمایل ایدیورلر.

**

دولتجه بویه مشکل بر موقعده اوله بیلیرز،
بأس یوق، چونکه بو دولت هیچ بر زمان
مشکلاتدن آزاده اولمادی. انجیق بو برزخدن
قورتولق ایچون نه یایدیغمز، نه یایه جغمزى
بیلیملى بز. حکومتلك بو اصلاحاته، خارج
وداخلک انکارینه رغما، جدی بر طرزده
کیریشمک ایسته دیکی مسلمدر. ابتدای امرده
اوروپا دن جلب ایتک اوزره اولدیغمز اجنبی
مفتشلریله مثبت و مسلمدر.

بویه اولمقله برابر کرک خلق، کرک حکومت
برحرکتمزده اثر تناقض کوستیریورز، اوده
متصل ماضی یی ایلری سورمک، ماضیده
او قدر خطالریمز اولمادیغی ادعا ایله مک،
ادوار سالفه ده ارمنی وطنداشلریمزه ایتدیکمز
ایلیکلردن دم اورمقدرد. مع الاسف بومدعیتمز
حقائق احواله اصلا توافقی ایتمه یور. ایتمه دیکی
ایچون ده استقباله تعلق ایدن افعالمزى ده شبهه
دوشوریور.

حق الانصاف دوشونیلیرسه بزماضیده
نقسمزده یار اولمادق که ارمنیلره وسائرده
اوله بیلیدک. ایام سابقه ده ترکار مسعود
اولدیلمی، مسعود براداره مظهر اوله
بیلدیلمی که بوملک دیگر اقوامنه اوعاطفتی
تأمین ایله مش اولسونلر. لایتنقطع او کونلری،
اودملری ورد زبان ایله مکده نه معنی وار؟

عجبا بش سندهن برجوق موفقیتلر نکلر.
بمزك سببی بویه برسیاستی وانحطاً تعیین ایدمه.
دیکمز دیکدر؟ حکومت عثمانیه زیرتابیتمده کی
اقوامی نه درجه حاکمیتنه ایصندیریرسه اوقدر
کار ایدر، بوداهتی تکراره حاجت کوریورز.
چونکه اوسیاستی کوچک بیولک جمله مزك
اطرافیه ادارک ایله دیکمزده بر درو فاسق
کتیره مه یورز.

علی کمال

چهارشنبه ۲۳ صفر الحیر ۱۳۳۲
۸ کانون نانی ۱۳۲۹
۲۱ کانون نانی افرنجی ۱۹۱۴

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE 583

اعتذار

ایکینجی نسخه ادبیہ من یارین حقیقہ جقدی، فقط اودہ کی بازار چارشوبہ اونماز دیرلر، دوغریدر؛ وهله تمطیل اولسندق، مدت تمطیلک نه قدر سورہ چکی بیله دیکیمز ایچون حاضر لانه مدق و محترم قارئین ملک اوقدز تہالکله بکده بکری نسخه ادبیہ منی مع الاسف تأخیرہ مجبور قالق: بندما بویکی قضا و خطارک تکرر ایتہ منی امیدیلہ بیان اعتذار اولور.

روسیہ، فرانسه، دولت عثمانیہ

نہایت آملہ لہد، اولیہ ناشاد بر صورتہ اولسون، فصل ایدلیدن صکرہ مسئلہ زائلہ نک بقیہ السیوف غوائل تصفیہ اولوندی، دیکدر. آرتق باب عالی ایچون بودولک سیاست خارجیہ سہ رجحور تمین ایلہ مک زمانی کادی، بو محورده انجق بتون دول معظمہ قارشو خط حرکتی و واضحا چیز مکله میسر اولور.

بوصوک کونلورده ہر نندسہ بزی الذیادہ صیقان ایکی دولتہ، روسیہ و فرانسه ایلہ آرتق ایچمنی بیتمی یز، شدی آکلاشدی کہ روسیہ ایلہ بتون اختلافی ارادن قالدیرمان فرانسه ایلہ اوزلاشہ مایہ جنز. فرانسه ہاش وکیلک جاویدیکہ صولک بیانیادہ بومدنامری تأییدایلر. ذاتا بویہ اولدینی حکومت عثمانیہ جہ حق ایدی. حکومت عثمانیہ کہ برانک ہفتہ در درسداندکی روسیہ سفیری ایلہ مانا کردن برخطہ خالی قلمادی. سفیرک سیاحتہ جقہ. بیلیمسندن سہین ایلر. بویولہ عاقبت آزچوق بر نتیجہ ہدہ ایردی.

مع الاسف (پترسبورغ) حکومتک باب عالیدن مطالبہ لری کونا کوندر. پیتھر، توکیمک بیلیمز، بعضاً پتدی صانیلر بنہ یکیدن پیدا اولور. کوشہدن، بوخادقن چقار. بوسپاساتک تمانی (غورجاقوف) آندی. او پیر سیاست اخلاقہ: «باب عالی ایلہ معاندہ دانا بردعوا کز اولسون»، دیدی، او اخلافدہ بونصیحتلہ حالا عامدلر.

حکومت حاضرہ موسقوفارلہ بوسفر تصفیہ اختلافاتہ قالدیشجہ متحیر اولدی، چونکہ ذاتا قوطو قوطو ایچندن کی مسئلہ مسئلہ ایچندن جقدی، امان ہیئت تعلیمیہ منی رنک رنک صفحہ لہ شرقی آناتولی اصلاحاتی

تحویل ایدلسون، دیون عمومیہ عثمانیہ صرہ سہ کچسون، بوصورتہ او ادارہ دہ روس دانلری، اونلرکدہ بروکی بولونسون.

بومطالبہ سبب نہدر؟ نیچون اوتوزیش سہ صکرہ دن اعتباراً ویرمکله مکلف اولدیمز بر بورجی (پترسبورغ) حکومتی بزدن بو طرز تأدیہہ افرانج ایتمکی ایستہ بور؟ عرض ایتدیکیمز کی بومعماری حل ایتک «بوکوجک عقلہ کرکیز» کرکسہدہ حسابیزہ توافق ایتز. چونکہ دردیزی بر درجہ دہا آریز مقدن باشقہ برایشہ یارماز. غالب قوی کم ایسہ حق اونکدر. مغلوبلہ، ضعیفہ دوشن اوجکمہ بیون انکدر. خلاصہ، بز ہراندیشہ دغما، بوجہتجہ باب عالی ایلہ ہم افکار، یوتزاع ایلرک بر آن اول فصلانہ طرفدارز.

فرانسہ ایلہدہ ہر اختلافک تسویہ سہ مجبور. سیاست اولماسہ اقتصاداً مجبور، دکلہ؟ فقط یوقاریدہ سویہ دیکیمز کی بوسویہ طوغر. یدن طوغری یہ روسیہ ایلہ اوزلا شامزہ باغلیدر.

آلمانیادہ اولیہ (آراس - لورن) کی ایدی بردعوا ایلہ آریلیدن بزی فرانسزلر روسیہ یافلاشدیلر، خصوصیلہ بودورده اولیہ یافلاشدیلر، صارلیرلہ بوکون بتون سیاست قدیمہ شرقیہ لری اوتقرہ، اتفاقہدا ایلہ دیر، بزی ہیچ طوغریلر، حکومہ تمزی ہیچ سومہ یولر، نیچون؟ روسہ دن تبعاد، آلمانیہ مربوط بیلدکری ایچون. بالخاصہ آلمانیہ مناسبیلہ روسلرہ آرامزہدہ بر مناقشہ ظہورہ کلا دیمی، فرانسه اوتفق خاص اخصاندن زلمہ قارشی بی امان اداور، حق منافع حقیقیہ منی اوتوتہ قدن اولیہ پایبور.

دول معظمہ احتراض لاحقر بنہ مغلوب اولدقہ، خصوصیلہ فرانسزلر آلمان اندیشہ سیلہ بی آرام قالدقہ بو سیاسی تقیر ایتک محالدر، بو محالی نظر اعتبارہ آلہرق باب عالی ایچون روسیہ و فرانسه ایلہ متحداً اوزلا شمعک اذ معقول سیاستدر. ذاتادہ شدی تعقیب ایدیلن دہ بوسپاسندر. چونکہ جاویدیک روسیہ سفیری ایلہ مذاکرہ لریز بر طریق تسویہ ی طو تدلیفہ قانع ازلندن صکرہ پاریس بویلادی.

اولا، فرانسه نک مطالبندہ دہا باشقہ جہتلر، ہلہ جہت اقتصادیلر اولسہ کرکدر، دیر یولاری، امتیازلر وسائرہ کی. فقط تحقیقاتزہدہ یا نا یورسہق (پاریس) حکومتی ایلہ بو مسئلہلر چوقدن تقرر ایلہدی، اومقررات انجق برامضاً آلتہ آلتہ اقتضا ایلر. فی الحقیقہ اومتیازلرک، او برنوع بخشایشک

ضایعاتز نہ درجہ آغرا اولورسہ اولسون، حکومتز ایچون بوکون الک جدی، منافعزہ الک موافق برسیاست، انجق صالح و صلاحدہ، بز شدیلک صالح و صلاح ایلہ لری طوغریلہ بیلیر. اوندن صکرہ ضایعاتز تلافی ایچون بر فرستہ انتظار ایلر. معافیہ وار لغیزی تقویہ ایتک، ماضیدہ کوردکریزی، چکدکریزی استقبالیہ کورمہ مک، چکمہ مک، بردہا اولیہ بر فاکتہ اوغراماقی خط حرکتک الک معین دستوری اولق کرکدر.

ذاتاً برمدندن بزی باب عالی ی بویہ متیقظانہ بر مسلک سالتک اولمش کوربورز، ملنک متفکر لری، دور اندیش لری دہ بو طرز حرکتی تصویب ایدر کورونیورل. بوحقیقی تقیر ایدرک خلق اولسون، حکومت اولسون بزی اورویاہ باشقہ دول کورتنلر شہرینک بعض اجنبی اخباریلہ قارشو غزٹلرندن بر ایکسیدر. اونلر کوا ہیئت ماضریہ خلوص خاقق فکرلہ کلشی کوزل برغزٹہ مزہدہ اولیہ اوق، سابق بر مطالعہ کوردیلری، مال بولمش مغربی کی دوحال ترجمہ ایدر، اقتصادانلہ تشر ایلر، دہا غریبی او غزٹہ بی حکومتک، ملنک ترجمان آملی کی کورسیرلر. حالہ بوکہ اولیہ تشریاتک حقیقتدہ باب عالی ی قیزدیردینی، افاضل مائی متاثر قیلدینی بیلسلر بیلہ آدیرمازلر.

اساساً بو نوع معلوعات اجنبیہ دن، بویہ دوستلردن بونلکی صبات ایتل یز، چونکہ اورویاجہ افکار عمومیہ دن بزی دوشون، ہیچ اصلی یوق ایکن انتظار علامہ تمدن و ترقی عداوتیلہ اتمام ایلہ مزہ سمیت ویرن اولدر. حاصل، ایشٹہ بوملا خطلہ منی بوقسطہ نظردن فرانسنک ایکینجی درجہ دہ کی مطلوب لری برینہ کتیرمک حکومت عثمانیہ ایچون پت مشکل اولماسہ کرکدر. دیک، بزہ قالدیرسہ روسیہ و فرانسه ایلہ مذاکرات حاضرہ نک قریباً بر خاتمہ ی منجر اولسنی بکلمہ بیلیرز، بونتیجہ ی دہ ہر حالہ شدی ی قدر کوردیکیمز بتون اوتقیہ سیزلکارہ ترجیح ایلر.

علی کمال

سیاحت

بترمہ ممالک شرقیہ کی آرتاؤدولک دہاک بریچی دشمنی نذرندہ، لفظا... (آرتاؤدولک) دہ کلن صوک فہرلر بو مدعا لری تأیید ایلر. اسماعیل کمال ہلک حکومت موثر رئیس، اولور اولطہ، اسمعہ یاشاندہ سببا بک واریزیم قدر بترمہ آرتاؤدولک بکری باشقہ ایسی کورجی بر ایشیلر

ایکینجی درلر، بو علت لفظیہ کہ انجور بر تریہ اجتماعیہ، بر تریزب فکری ایلہ ندای اولور. بشرک فضل و فضیلتی شخصہ دکل، فقط جمیعہ خدمتی شہنشاہدہ، بر فرد نہ اولورسہ اولسون، بر عصر پلہ باشاماز، سوزہ کیدر، لکن بر جمیعہ عسارہر باچار اولور. اوجہتیک ہادملری ایلر بزمہ اوستندہ ابقای نام ایلر.

سک کہ کی نامی حرمینہ بنام است

نصیبتر عالم اولور اچرمہ انسانہ ایشری امرودہ ارقبہ معلای کشف ایلہ پتلمیر. صرف شخصہ دوستوندہ، اجتماعاً بر امل بندیلر ایلر اوستندہ امرودہ ایلر. ایشٹہ بولملری یانلر آرتاؤدولک دکل، بترمہ مہرانہ شرقیہ آری آری، حق اردو اردور، اردورہ مینورلر.

شرق ایشلری

فکرلک

آرتق اصلاحات مسئلہ سندن پت ایتلیر، چونکہ خام بولی، بر قیاق کون صکرہ بک، شرق تاریخ سیدسیسہ قازیمیش مسائل میانہ کرہ بیلیر. فقط یکی برمشلہ ہاش کورسیرورکہ ہر جہتدن جالب قدردن، آلتہ مشاہی... دون، بوکا دائر دولتر طرفندن باب عالی ی برنوطہ تلخ اولنہ جقنی یازشدق، فی الواقع بونوطہ ویرلہ چکدر. فقط سفرا بنہ یازمش اولدیمز و جہلہ حکومت «بوسپاساندن» نہایت بکلیورلر، بوشلیتک وودی بلکہ آخر ایلہ چکدر، بزرا، مسئلہ نک عینی زمانہ، یونستانادہ تمانی یونستانیک ایلر جوالیسی ہنوز تالیہ تالیہ اقامہ منی دولتری بخصوسدہ صکرہ بر قرار اخصاندن منع ایلہ مکدہ. اغاب احتیالہ کورہ ایلر، کاملاً تخلیہ اولندقدن صکرہ، اطلہ حقدہ کی صکرہ قرار دول عین کونہ ہم یونستانہ ہم بزہ تلخ اولنہ چقدر. صکرہ بوق سویرہ چک، وقوع بوشی، چونکہ یونان عساکری آرتاؤدولک حوالی جنوبیہ سندن یوان یوان چکیلکدہدر. فی الواقع بونتیجہ یونان شاطلری آرمسندہ خیال عدم موثوقی موجب اولیورسہدہ یونستانک دولتر ماتش اولدینی وعد بولک ایلر ویا کچ خنام بولہ جی حقدہ برہان کاقی عد اولیور.

آرتاؤدولک نہ حالہدہ بونیہیچ کینسہ بیلیر. دون، اسماعیل کمال بک استفاسنی ووردی دنیلیوردی، بوکون موی ایلک خالاراس کاردہ بولندینی بونلقدہ دوام و اصرار ایلہ جکی سولہ نیور، دیکر طرفدن اسمدباشا اردوسی، کیندیکہ اندیشہ و بریجی برعزم وثبات ایلہ حکومتی بیقیق ایچون ایلر یولور. اجنبی مراقبہ ہیئت یوحال اورتہ سندہ شاشرمنش قانشدر. براس دودولک آرتاؤدولک ووردیلہ بتون بو اغتشا شالک خنام بولہ جقنی ایلہ ایدلر وار؛ فقط پرنس دودولک آغیر طارونیور.

آطلہ و نوطہ

اتفاق ملنک طرفندن اطلہ حقدہ انکایز تکلیفہ ویرلن جوانی تلخ مقصدیلہ باب عالی ی تدبیر ایلنہ نوطہ حقدہ کتیر فاکتہ

روسیه ایله بتون اختلافی ارادن قالدیرمادن فرانسه ایله اوزلاشمایه جغز . فرانسه باش وکیلک جاویدیکه صولک بیانی ده بومدعاضی تأیید ایلر . ذاتاً بویه اولدیی حکومت عثمانیه جه محقق ایدی . حکومت عثمانیه که برلاک هفته ده درسمادده کی روسیه سفیری ایله منا کرده بر حظه خالی قالدی . سفیرک سیاحته چیقه بیرلشدن ده تین ایلر بویولده عاقبت آرجوق بر نتیجه یه ایدی .

مع الاسف (برتسبورغ) حکومتک باب عالیدن مطلوباری کونا کوندر . پیشه ، توکمک بیلیم ، بعضاً بیدی صانیلرینه یکیدن پیدا اولور . کوشدن ، بوجاقدن چقار بوسیاستک تملی (غورجاقوف) آدی . او پیر سیاست اخلافت : باب عالی ایله معقده دایما بردعوا کز اولسون . دیدی ، و اخلاف ده بونصیحتله حالا عاملدلر .

حکومت حاضره موسوقفرلر بوسفر تصنیف اختلافا قلیقنجه متحیر اولدی ، چونکه عادتاً قوطو قوطو ایچندن کی مسئله مسئله ایچندن چقدی ، آلمان هیئت تلمیسینی رنک رنک صفحه لرله شرقی آناطولی اصلاحاتی تعقیب ایدی ، و اصلاحاته عائد مذاکره لرک آردی آلمان (دیون عمومی) به بر موسوق مرخصی قبول ایدلک بجای اورتیه اتلدی ؛ اوچشدن ده معهود تضمینات حریبه ، او مرکزشت قدیم و الچ چقدی .

روسیه ک بومدعای جسدیدینه بر معنی ویرمک مشکلد . مشکل اولماسه حزینده خرنجی آرتریماق ایچون اوچجی پک قورچالاشدیرماق اولادر . اوتوز بش سنه اول دولت عثمانیه ایستدیکی کی اذمش اولق ایچون : « ویل مغلوب اولانره . . » دیه رنک موسوقوف دولتی بزی آتشدن قافله مایه جغمز بر درجه ده تضمینات حریبه به محکوم قیلدی ، اوزماندیر و متادیا ، منتظماً میلیونلر تادیه ایله دلک بش سنه اول بلغارستاندن مطلوبی بزی ۱۲۵۰ میلیون قرانی ده وردک ، هر بری ۳۵۰.۰۰۰ لیرا اولق اوزره هنوز اوتوز درت تقیبط سنوی ده بورجر قالدی . انجیق بوتقیططاری ۱۹۴۹ دن اعتباراً تادیه ایتمکله مکلفز .

استخباراتر صحیح ایسه ، روسیه ایستیه بورکه بوتقیططلر شمدیدن سرمایه به

هیچ سومه یولر ، بچون ؟ روسه دن تبعاد ، آلمانیه مریوط بیلدکلری ایچون . . بالخاصه آلمانیا مناسبتیه روسلره ارامزده بر مناقشه ظهوره کلدیی ، فرانسه اومتفق خاص الحاسندن نظاره قلدی . امان اوزور ، جن منافع حقیقیه سی اوتوتورقدن اولیه یاپیور . .

دول معظله احتراض لاحقارینه مغلوب اولدقجه ، خصوصیه فرانسرلر آلمان اندیشه سیله بی آرام قالدقجه بو سیاسی قییر ایتک محالدر ، بومحالی نظر اعتباره آله رق باب عالی ایچون روسیه و فرانسه ایله متحداً اوزلاشماک معقول سیاستدر . ذاتاً شمدی تعقیب ایدیلر ده بوسیاستدر . چونکه جاویدیک روسیه سفیری ایله مذاکره لریمز بر طریق تسویه بی طو تدیفه قانع اولدندن صوکره یارسی بویولدی .

اولا ، فرانسه ک مطالبنده ده باشقه جهتلر ، هله جهت اقتصادیلر اولسه کرکدر ، دمیر یولاری ، امتیازلر و سائر کی . . فقط تحقیقاتر زده پانایورسوق (پارس) حکومتی ایله بو مسئله لر چوقدن تقرر ایلدی ، اومقررات انجیق برامضا آلتیه انجیق اقتضا ایلر . فی الحقیقه اومتیازلرک ، اورتونع بخشایش برقسیمی آخر ایدی ، آغز اولدیی خالده قبول اولوندی ، چونکه باشقه درلو یایتمه امکان یوقدی .

روسیه و فرانسه ک ، حتی اشتلاف مثلتک سیاستلری بزه قارشی پک متصفانه اولماقله برابر اودرجه ده خصمانه دکلدر ، وارلغمزه قصد اتمز ، بالکس بقسامتی تأیید ایلر ، دولت عثمانیه ک آسیاده ادامه موجودیتنی تأمینیه ممکن مرتبه طرفداردر .

بو نکته نظر اعتباره آلتینجه باب عالینک روسیه و فرانسه ایله هرچه باد آید اوزلاشماق سیاسی تصویب اولونور .

مع الاسف بو سیاستک باشقه تقرعائی اولق ده ملحوظدر ، مثلاً فرانسرلر بزدن دیگر سیاسی مطالبه لرده بولونه بیلیرلر ، بالقان حکومتلرندن بعض محیاریه دوستانه کینه منری ایستلر . بومشگلری اقتحام ایده بیلیمک حکومت عثمانیه ایچون قابلد ، چونکه بعض یاده لری ، آجیلری بر ملت اوتوتورماز و اوتوتاملیدر . لکن بر حکومت سیاسی بر طرف ایتکه ، برفرضت اله کینجه به قدر قاله آلامقه مجبوردر .

هیچ اصلی یوق ایکن انظار عالمه تمدن و ترقی عدالتیه اتهام ایدله مزه سیبت ویرن اولنور . . حاصل ، ایشته بوملا حظه لره مینی بوتقیطه نظر دن فرانسه ک ایکنجی درجه ده کی مطلوبلری بریمه کتیرمک حکومت عثمانیه ایچون پک مشکل اولماسه کرکدر . دیکه ، بزه قالدیرسه روسیه و فرانسه ایله مذاکرات حاضره ک قریباً بر خاتمه به منجر اولسی بکله به بیایر ، بوتنیجه بی ده هر حالده شمدی به قدر کوردیکمن بتون او نتیجه سیزلکاره ترجیح ایلر .

علی کمال

سیاح ایم

بقیوه محارک شرقی کی آلمان اولدیلک ده ک بریمی دشمنی قنرندور ، قنارده . . (آولونیا) ده کین صوکره غیرلر بو صدعاری تأیید ایلر ، اسماعیل کمال پک حکومت بونته رئیس ، اولور اولور ، ایدر یاشارده ریا بیکه واریمیز ایدر . بقیوه آلمان اولدیلک بکری باشقارسی کوی برانیدر ، او رئیس حکومت صالیر بریدر ، قنار صالیر بریدر ، قنار صالیر بریدر ، نهایت قنار صالیر بریدر ، طبیعی بر فرد بوقدر سر ایدرله قارشی کلدری ، عاقبت بولر بوقدره درباری ، شری اوجکومت بر هیئت اجنبیه کانه یکری ، آرتور اوسرا ایدر ، صرصارلر ، صرصارلر برلرینجی بولرلر ، فقط بولارده صرصارلر .

انری ، نوره ؟ شرقیلرک اصحابا بو قابلیتکلری ، شصا مزینلر برعما ک سبط بر فضیلت اجنبیه دره بریدر ندرمه ؟ شیری شوارنلور بکلری شخص اعتبارله بر بر هاده ایدرله کیرسک لایق فنا بولایر ، بالکس جوارمور ، مطابق شیع ، حتی قنارلر بولور . فقط بو کزیمه شصیه بری بر آریا برلر بیکر ، اوندورده بر حکومت ، بر جمعیت تشکیل قنایمک . نکور برسک ؟ بره رچ مرچ ، بر هیئت اجنبیه ک شکل ایدرله طالعونه حکومت ، طالعونه بوردی جانده آیدر .

ایسته شرقی کونجی شرقیلری ایدرله قورتلورده ایستیلر اولور بو علت نقای نراری

زمانه ، یونانلارده تملی یونانستاک ایدر حوالیسی هنوز نمایه انجیمی دولتری بو خصوصیه صوکر برقرار اتخاندن منع ایلمکده در . اغاب ایتاله کوره ایلر ، کاملاً تخلیه اولدقدن صوکره ، اطولر حقدک صوکر قرار دول عین کونده هم یونانستانه هم بزه تبلیغ اولدقدن . بوده جوق حوریه ک ، وقوع بولدی ، چونکه یونان عساکری آرتا دولتی حوالی جنوبی بوسندن بوش بوش چکیلکده در . فی الواقع یونانیونان صابطاری آرتسند خلی عدم عتوقی موجب اولورده یونانستاک دولتلر ایتلر اولدی و عد بونک ایلر ویا کچ ختام بولدی حقدن برضان کافی عد اولنور .

آرتا دولتی نه طالع ؟ بونی هیچ کیسه بیلدور . دون ، اسماعیل کمال پک استفساری بریدی بیلدور ، بونکوموی الیک حال آس کارد بولندی بولنقه دوام واصرار ایدلک سوبله نیور ، دیگر طرفدن اسدیشا اردوسی ، کیندک اندیه ویریمی برعیم و شات ایله حکومتی بیتی ایچون ایلرولور . اجبی مرابعه بییتی بوجال اورتیه سنده شایریش قلندر . براس دوویک آرتا دولته ورودیلر بتون بواغتضا شاک ختام بولجی امید ایدلر وارا فقط پرسن دوویک پاک آغیر طاورانیور .

آطاهر ونوطه

اتفاق مثلتک طرفدن آطاهر حقدن انکیز تکلیفه ویرین جوائ تبلیغ مقصدیه باب عالی به تودیع اولدجی نوطه حقدن ک نشر یاتمری بر وجه زیر اتمام ایلورز :

استخبارات خصوصیه مزه نظر آ بونوطه ک برصوری یونان حکومتده تودیع اولدقدن . وکیئت تبلیغ عینی کونه تصادف ایدر بیلر . جکدر . استخبارات واقعه کوره دولتلر بونوطه به ویرجکری شکل اوزرینه ادرلر . نده ک مدارلات افکاریه هنوز اکل ایتدکلری چیتله بوردیه ک سقرلرینه انتظار اولنان تلمیعیاتی کوندرمه مشلردر . عین زمانده انکیز تکلیفک برقسیمی آطاهر مدار اولوب قسم دیکری ایدر متعلق اولدیلندن بوجوالیدن برقمینک یونان عساکری طرفدن تخلیه سی بر مدت معینه ظرفنده مقرر و منتظر اولما بویو ، آطاهر مسئله سی ایچون یونانستان جایتدن دولتلر قارشی برنوع تأمینات عد اولندی جیتله ، نوطه تبلیغک بونخلیه ک تمامی اجراسنه منوط بولندی بونی صورت قطعه ده استخبار ایدیلورز .

اصلاحات مشغله سی

روسیه سفیری موسو دوکرکس عزیمتی متعاقب اصلاحات مذاکراتی تمقیه مأمور اولان روسیه سفارتی مصالحتگذاری موسو

۲۴ صفحہ ۱۳۳۲
۹ کانون ثانی ۱۳۲۹
۲۲ کانون ثانی افرنجی ۱۹۱۴

پنجشنبہ

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 25.683

علاوہ

دون مع الاعتذار عرض ایله دیکمز وجہ
ایله بوکون برینہ یارین نشر ایله دیکمز علاوہ
ادبیہ مزک مندرجاتی شو وجہ ایله در :

اسکی عثمانلیار	علی کمال
شعر	صبین داسمہ
حادثات ادبیہ	سلمیہ صائب
پوشاق خسرو پاشا	احمد رفیع
برخویشک دفتر	یہ قرب قمری
بر کوچک حکایہ	***
عمرم	علی کمال
مخبرہ و محاورہ	***
یکی کتابار	عبدالرحمن ہامد

هانوتو - مسئلہ شرقیہ

(هانوتو) فرانسدہ، خصوصیلہ سیاست
خارجیہ جہ، بر قطب معروفدر، ہلہ مسئلہ
شرقیہ دہ، دیدیکمز کی، ید طولا صاحبیدر.
چونکہ ابتدای امر دہ مسلک سفارتدن یتشدی،
حتی بر مدت فرانسدہ نیک در سعادت سفارتندہ
مستشارلقہ بلبلہ بولندی، دولتہ کورہ او
انالردہ بر ایکی کرہ خاقان سابقک حضورینہ
حقیقشدی، مظہر التفاتی اولمشدی. بالاخرہ
خارجیہ ناظری اولدینی وقت، بو حادثہ لہ
تلمیحاً، مشہور (روشفور) ک - ہانوتو پاشا -
دیہ استنزالرینہ ہدف اولوردی.

(غایبتا) نک دلالت قدر آشنایسیلہ سیاسہ
یک چابوق پارلایان (هانوتو) نسبہ ہنوز کنج
ایکن خارجیہ نظارتہ ارتقا ایلہ دی، اوزمان
شرق آناطولی حادثہ لری ظہور ایلہ مشدی،
بتون دول معظمہ شرق ایشاریلہ مشغول ایدی.
(هانوتو) بومسللہ طبعیلہ قاریشدی، حتی
اونا نازک دملردہ حکومت عثمانیہ ہر حالہ دغماً،
طوتدی. بویوزدن بالفرض (قلہ مانسو) کی
اعدای سیاسیہ سنک مواخذہ لرینہ اوغرادی.

(هانوتو) نک شرق سیاستی ہم بویلہ مشر
تجربہ لہ، ہم دہ درین بر وقوفہ متوقفدر.
چونکہ بو حکومت آدمی سیاسیات ایلہ سادہ
فملاً دکل، علمادہ مشغول اولمشدر. اساساً
یک متماز بر مورخدر. اول امر دہ قاردینال
(ریشلیو) نک یک پارلاق بر تاریخ حیاتی؛
بالخاصہ حیات سیاسیہ سنی یازمشدر. (ریشلیو)
دکل یالکیز فرانسیہ، بلکہ جہانہ نسبتلہ بیوک
بر سبب سیاستدر. فرانسلرہ شرق دہ سلہ اک

کچنلردہ (ایمہوف) پاشانک دیدیکی کی،
ترک لرجہ دائماً نظر عبرتہ آلتق کرکدر.

دون ترجمہ ایدرک قسم مخصوصہ درج
ایلہ دیکمز صولک مقالہ سندہ (هانوتو) اساساً
شو اوج مدعی سرد ایلہ یوردی :

اولا - حکومت عثمانیہ ایچون الک معقول،
اک دوراندیش سیاست ائتلاف مثلک دولتاریلہ
متفقاً حرکت ایلہ مکدر، چونکہ اتفاق مثلیدن
شمدی یہ قدر کورمہ دیدیکی وینہ کورمہ یہ جکی
خیری، معاوضتی اونلردن کوریر، اونلرک
بحر سفیددہ حاکمدرلر، اروپا موازنہ سنی
محافظلہ ایدہ بیلمک ایچون شرقدہ حکم ایتملکہ
مکلفدرلر، فقط تمامیت ملک عثمانیہ طرفدار.
درلر، کرک آناطولیہ، کرک دیگر براقلیمزہ
تسلط اولوندیغنی اصلاً ایستہ منزل. حال بوکہ
اتفاق مثلک دولتاریلہ یوسنہ و ہر سکہ، ظرابلس
غربدہ، بو سفردہ آملہ لردہ بایدقلری کی
عثمانیلہ ایلمک فرصتہ اہانت ایتملکہ مہیاددرلر.
ثانیاً - باب عالینک بوکون بر آن
اول فصل ایتملکہ مجبور اولدینی مسئلہ مالیہ در،
بو مسئلہ ایسہ باش وکیلک جاوید بکہ دیدیکی
کی فرانسدہ ایچون سادہ مالی دکل، سیاسیدر،
خصوصیلہ سیاسیدر. بو سیاست ندر؟ اک
کسیدرمہ براقادہ ایلہ بتون ائتلاف مثلک
دولتارینک حکومت عثمانیہ دن ایستہ دکلرینی
یایمقدر.

ثالثاً - دولت عثمانیہ نک شرقدہ حربیویانہ
بر مسلک سلالک اولسی فرانسدہ نک منافعہ
مغایردر، چونکہ بو حرب اولسہ اولسہ
بلغارستان ایلہ متفقاً یونانستانک ملتہ اولور،
یونانلیار بوکون فرانسلرک تحمیلریدر. اونلرہ
طوقونق بحر سفیددہ فرانسلر نفوذینہ سکتہ
ویرملکہ بردر.

ایشتہ (هانوتو) نک خلاصہ مدعیاتی،
صرف فرانسدہ نک منافعی نظر اعتبارہ آلتجہ
بومطالعہلر کاملاً طوغریدر. حکومت عثمانیہ
بوصورتلہ حرکت ایدرسہ فرانسلرہ یالکیز
جیلہ کوسترمکملہ قالماز. جدادہ خدمت ایدر،
چونکہ اتفاق مثلہ، بالخاصہ آلمانیاہ قارشی
ائتلاف مثلہ، خصوصیلہ فرانسدہ یہ شرقدہ
حقیقی برمعین، بر مظاہر اولور..

بو جہتہلر اعلا، فقط بز عثمانیلک نقطہ
نظرندن بومطالی تدقیق ایتلک، نتیجہ تدقیقاہزہ
کورہدہ یاقبول، یارد ایلمک مجبوریتندہ یز.

اوت، ایلمک ملاحظہ قبول اولونہ بیلیر.
عثمانیلر بتون ائتلافی مثلک دولتاریلہ متفقاً
حرکت ایتلیددرلر، ماضیہ قاریشدیرمغہ
او آجیلری تازہلہ مکہ نہ حاجت وار؟ ذاتاً حال
اولیہ ایجاب ایلہ مہ یورمی؟

فقط فرانسلر حقیقہ دولت عثمانیہ نک

فرانسدہ ایچون بروظیفہ در، چونکہ بو حقوقینک
اک برنجی مدافع لری اولدقلرینی اعلان ایدلر، وینہ
اونلردر.

خلاصہ، بز او اعتقاددہ یزکہ آرادہ بعض
تفاوت نظر اولسہدہ جزئی بر کشمکشدن
صوکرہ مالی، اقتصادی، سیاسی نہ اولورسہ
اولسون، بومذاکرہلر بر حسن نتیجہ یہ منجر
اولور، فرانسدہ بزملہ بر ائتلاف قطعی عقد
ایلر، چونکہ طرفینک حقیقی منافی او عاقبتی
مستازمدر.

حکومت عثمانیہ بووادیدہ اوتہدن بری
تعقیب ایتدیک ائتلافیویانہ خط حرکتدن
آیرماسون، (پارس) حکومتی دہ (هانوتو) نک
من القدیم مدافعہ ایلہ دیدیکی سیاست شرقیہ جدآ
توسل ایتسون، اومدیغمز، بکلہ دیکمز نتیجہ
بوکون، یارین حصولہ کایر، امینز.

علی کمال

چونکه ایستادگی و استقامت در راه حق
حتی بر مدت فرانسه نك در سعادت سفارتنده
مستشارلقه بيله بولوندى ، دولته كوره او
انزالده بر ايكي كره خاقان سابقك حضورينه
جيمشيدى ، مظهر التفانى اولمشدى . بالاخره
خارجيه ناظرى اولدني وقت ، بوحادثه لره
تلميحاً ، مشهور (روشفور) لك هانوتو باشا -
دييه استهزالرينه هدف اولوردى .

(غامبه تا) نك دلالت قدر آشنائيسيله سياست
يك جابوق پارلايان (هانوتو) نسبة هنوز كنيج
ايكن خارجيه نظارته ارتقا ايله دى ، اوزمان
شرقى آناطولى حادثه لرى ظهور ايله مشدى ،
بتون دول معظمه شرق ايشاريله مشغول ايدى .
(هانوتو) بومستلاره طبيعتيله قاريشدى ، حتى
اونا ناك دملرده حكومت عثمانيه نى هرحاله رغماً ،
طوندى . بويوزدن بالفرض (قله مانسو) كجى
اعدائى سياسيه نك مواخذه لرينه اوغرادى .

(هانوتو) نك شرق سياستى هم بويله مشعر
تجربه لره ، هم ده درين بر وقوفه متوقفدر .
چونكه بو حكومت آدمى سياسيات ايله ساده
فعلاً دكل ، علماده مشغول اولمشدر . اساساً
يك ممتاز بر مورخدر . اول امرده قاردينال
(ريشليو) نك يك پارلاق بر تاريخ حياتى ؛
بالخاصه حيات سياسيه سنى يازمشدر . (ريشليو)
دكل يالكز فرانسه يه ، بلكه جهان به نسبتله بيوك
بربر سياستدر . فرانسلره شرقده بيله اك
معقول طريق سياسياتى او تعين ايله دى .

(هانوتو) او تاليف كزيننده (ريشليو) نى
يك مكمل آكلاديفنى كوسترر ، افعال سياسيه سنده
ايسه بر رهبر اتخاذ ايلر . او فرانسلر قاردينالى
ضريده تزييد نفوذ ايد بيلمك ايچون شرقده
دولت عثمانيه نى براستنادك ايدتمك بولنى تمقيب
ايد يوردى ، (هانوتو) ده بويستوراك خادميدر ،
عثمانيلرك بقاسنى ايستر ، ليكن فرانسه يه ،
فرانسلرله اونلرى آلت منفعت قيلمق شرطيله ..
(ريشليو) نك تاريخى اصحاب تدقيقچه
يك جدى ، يك نفيس بر اثر عد اولوندى ،
(هانوتو) نى انجمن دانشه قدر رفع ايله دى ،
اودرجه ده كه عين مؤلفك - فرانسه ده اوچنچى
جمهوريتك تاريخى - عنوانيله يازدينى اوچلد
جلد تاليف لطيف حقائق تاريخيه نقطه نظرندن
اوكا نسبة يك سونوك قالدى .

اهميت سياسيه و علميه سنى بويله جه مجمل
عرض ايله ديكمز بوذات مسئله شرقيه دار
بوصيره لرده كاه (فيغارو) ايله ، كاه بر مجموعه
موقوفه ايله بتدل نشر ايلر ، بويازيلرك چونجى

يا بمقدر .

ثالثاً - دولت عثمانيه نك شرقده حربچويانه
بر مسلكه سالاك اولسى فرانسه نك منافعه
مغايردر ، چونكه بو حرب اولسه اولسه
بلفارسخان ايله متفقاً يونانستانك عليه اولور ،
يونانيلر بويكون فرانسلرك تحميد ايلر . اونلره
طوقونق ببحر سفيدده فرانسلر نفوذينه سكته
ويرمكه بردر .

ايشته (هانوتو) نك خلاصه مدعياتى ،
صرف فرانسه نك منافعى نظر اعتباره آنجه
بومطالعه لرك كاملاً طوغر ايلر . حكومت عثمانيه
بوصورتله حركت ايدرسه فرانسلره يالكز
جمله كوسترمكه قالماز . جداده خدمت ايدر ،
چونكه اتفاق مثله ، بالخاصه آلمانياه قارشى
ائتلاف مثله ، خصوصيله فرانسه يه شرقده
حقيقى بر معين ، بر مظاهر اولور ..

بوجهر اعلالا ، فقط بز عثمانلىق نقطه
نظرندن بومطالعه تدقيق ايتك ، نتيجه تدقيقاً مزه
كورده ياقبول ، يارد ايله مك مجبوريتنده يز .

أوت ، ايلك ملاحظه قبول اولونه بيلير .
عثمانيلر بتون ائتلافى مثلك دولتريله متفقاً
حركت ايتميدرلر ، ماضى نى قاريشدirmغه
او آجيلرى تازه له مك نه حاجت وار ؟ ذاتاً حال
اويله ايجاب ايله مهورمى ؟

فقط فرانسلر حقيقه دولت عثمانيه نك
سلامتى ايسته يورلرله ائتلاف مثله ماشامزى
اتفاق مثلى دلكر ايله بيجك بر مرتبه قدر
چيقار مامليدرلر ، چونكه ، تجربه ايله كورمه
دگكى ، بر طرفندن براهانته اوغرا ديميز زمان
ديكر طرفندن هيچ بر مظاهره مظهر اوله مايورز .
درجه ثانيه ده باب عالي كرك انكلكره ، كرك
فرانسه ، كرك روسيه ايله هر دولو اختلاف لرى
فصل ايتك ايچون برقاج ايدردالن كلنى يالدى ،
ينه ده يايور ، ليكن بو حسن نيتى نظر اعتباره اله رق
او دولتلرده بومطلوبلر نى بر مرتبه افراطه
وارد يرماق ، حيثيت حاكمتمزى كسرايمه . مك
دقت ايله مك ، شان استقلالزه طوقونماق اقتضا
ايتزمى ؟ . فرانسه سياسى جداً استقبال عثمانى نى
صيانت ايله مك ايسته يورسه بوشرايطى كوزتمك
لازم كزمى ؟ نهايت ، محاربه اخيره نك نتايجى
كرك ببحر سفيدده ، كرك بالقانلرده اولسون ،
قبول ايتمكه كلنجه ينه عين ملاحظه واقعدر ،
وارلغمزى كوكندن صار صمازسه آناطوليد
سطوتمز سكته ويرمزسه او حكومه رضا
كوستريزه ، فقط اوچنچى ده امعان ايله ، انصاف
ايله محاكمه ايتك ينه ائتلاف مثلك ، بالخاصه

مسائل شرقیه وآوروپا

فرانسه نك حكمتك

آژانس تاغرافريك قسماً تبليغ اينديكاري «هانوتو» نك مقاله سي املور مسئله سي و طولايسيله پارس مذاكرات ماليه سي حقه ده بروجه آتي مطالعاتي محتوي در :

كچنلره جاويد بلك مطبوعانده منتشر بر ملاقاتي واردي . مشار اليك غزته جي به واقع اولان بيانانندن مسائل موجوده نك بري بريندن تقريبي جهته كينديكي آكلشيلور و مسئله نك بالكرز جهته ماليه سيني نظر اعتباره آلق لازم كلدنكي ادعا اينديور . مشاراليه ، بحجا ، بزم ايچون اولسون ، تركيا ايچون اولسون ، بونك اصلاً سياسي بر مسئله اولديني بيله به چك قدر بزي وقوف سزي طن اينديور ؟

بويي ساني ، غايت مدبر و ايش بيلير بر آدوم افاده سي اولديني ايچون نظر دفته آلق لازمدر . بوسوزلري ، استانبولده كنج تركلك مجلسنده و برين قرارلك عكسي اولق اوزره نلق ايندي بيلير . فرانسزلك اسكي برضرب مني واردر « سر كاله سينك طولوتواز » ديرلر . جاويد بلك بوني بيلسي لازمدر . استقراض ايچون تركيادن حركت ايجده دن باب عاليده و فقاسته اشلاق عكسه قارشى دهاملا نه حركت ايجري شبهه سز توصيه ايجده . بو خصوصده آنلردن وعديني آليز آلتاز غايت بشوش برچهره ايله يا نيزه كادي .

فقط اولاباشليجه بر شيشي اعتراف ايجسي لازمدر . او ده « استقراض عقد ايجكسيز تدوير امور طافتي قاليان تركيا ، فرانسه دن طلب اينديني معاوضه مظهر اولزسه خيلي مشكلته دوچار اوله جقدر » ديكندن عبارتر .

بن ، هرايشك سوكنه وارمق طرفداري دكلم . دائماً و هر خصوصده اشلاقي سودم . فقط فرانسه و فرانسز افكار عوميه سي ، كشدن بيله حراجت اينديكي وقت ، نه ايستدليكي و مقابله نه ايستد . كاري بيليدولر .

بز ، صلح ايسترز . بز تركياك ايسليك آرزو ايندز و آنك اراضينده كوزم يوقدر . فقط وقوع بولان معاوضه مقابل متاع مشروعه سزي طيب ايجكندن واز كچمه يز . تركياني قورناربر ايسه لك اولاك آكا خدمت ايجش اولم . آندن صوركه باشقورليك منفعت خدمت ايجش اولورسه ق بيله اوچنجه درجه ده بركلي يز .

مادام كه بز داخل اولدجه كرك آوروپاده و كرك آسياده استقبال غايت هيج بر سياست آقيقب اينيله ميور ، بوندن استفاده ايجلي يز ، يازم عصر ديري شرق بيله دك . اكر بويه جه دوام ايده جك اولورساق بالكر آوستريادن ، برليندن ، لوندردن ، طوب ، تفك ، زهره صانوق آلق ايچون اولسون ، « سيارش » بوليقي سي طابايدز ، فقط مناسبات بين الدوليك لك مهم ركني دكلر .

جاويد بلك درت آي اول موسيو پيشون ايله امضالاتان مقاوله نك صورت قطعيده قبلني طلب اينديور . بزي افق ايچون ده ايكي دليل درميان ايله يور :

۱ — ايشلري اوزاقق قابل دكلر .
« بوقاوله نك قطعت كسب ايجسي ، برلينده كي دمير
« بولار مذاكراتك حسن نتيجه ايج افتران ايجسي
« ايچون مشروطدر .

۲ — درسمادده اقامت ائشاننده روسيه ايله
« بر اشلاقي حصوله كندرم . روسيه حكومت منفعت
« اولدرق اناطوليده ائشا ايله جك شمشه و فرلزله
« سائر مسائل اقتصاديه داثر اوپوشدق .

بز دن باره ايسيتورلر ، هم ده تام بزه لزوي اولديني بر صروده . بوكا قارشياق سكوت !
خارجيه ايجمننده موسيو دوسرغك بيانانندن عمن اولديكز ايسه ، چوق ممكنست بر آدم اولمكر لازم كليز .

برچوق حكومتلك دوستي يز ، مدنيت ، صلح محيي يز . بك اي ، فقط بو قدر دوستلك بزه بك بيهالي به مال اولديني بر صروده بز دن بيه باره ايسيتورلر . او دوستلكه مقابله غايت جزئي برشي و بريورلر . اشلاقيده كي موق ، بخر سفيدده كي موق ، آوروپا ائهنك دوليسده كي موق ، آوروپا بياسه سنده كي موق اعتباريله فرانسه نك ايئي شديك بولنده . هر شي آئنده . بويه بر مستقنا موقفدن استفاده ايجمه ايچون رجال حكومتلك سافادرون اولمسي لازم كليز . مادام كه سوك سوز بزه در ، بكه يلم ، و صروده سده صرف ايدلم . مادام كه جاويد بك مطبوعاتي واسطه ايده بيله جك بر موقده در ؛ بزي افق ايجك ايچون فرانسه ي طوغريند طوغري به علاقه دار ايدم جك دليلار بوله جفته شيهم بوقدر ؛ مشاراليه ، اولاهيج اولزسه صلحي تا مين ايجك اوزره ، و نه بزه لوس ايله اوپوشيلدر .

شرق مسائلنك حله داثر انكلتره حكومتك
تكياني ، شمدي به قدر مجهول قالان ، سياسي بر نقطه اي ميدان علنيته وضع ايندي .

اتفاق نك ؛ حكومتري لرومندن فضا بر انتظار ده بر افقدن صوركه نهايت بونكيني تصويب اينديور . باشته درلو حركت ايجك و باخصوص دول سائر ايله ايجيدن ايجيه قطع علاقه ايده بيلمك ايجالي وارميدى انكلتره حكومتك قطعي صورتده حركت ايجكه قرار و بره چي كوندنيري ، اشلاف منك حكومتري ، بك زياده دوام ايند تردلري بوزدن غائب ايجش اولدقاري صفت حاكيني طاقينه مه مجبور اوله جقدر ايدى . هر حاله نه ايتاليا ، نه آوستريا و نه ده آلمانيا حكومت ، بشارك بدايند نيري رعايت و نلق اينديكاري انكلتر سياستدن آيرلني خاطره بيله كتيره مزلردى .

دائماً سويلدم : شرق مسئله لرينك حل غرب حكومتريك اندوده ؛ باخصوص بودولتر ، روسيه حكومتني كندليرنه بند اينديكاري كوندنيري تركيا آنلك نشيدن قورونوق فكرنده ايسه كه بونظيق آنك حقه ده حايه ديكدر (۱) — آلدانيور ، آوروپا دول معظه سي آره سنده آنك محافظه سي آرزو ايندلر ، اشلاقي تشكيل ايله ين حكومتلر ده ديكلري ايسه ، آنك اتقن بوسني ، طرابلس و آله لري آلدقن صوركه ديكر بر ولايتنه كوز ديكولر . بحر سفيدده لك زياده قوه بحريه يه مالك اولان حكومتلر طرفندن مدافعه ايندله كي تركيا هيج بر شيدن قورقاملير . فقط آنلردن بوز بوز بره جك اولورسه كنديسي ايچون بك خطرلك برشي يا مين اولور .

بونكله برابر ، تركاده دهامتن بر سياستك نتيجه لرني حسن ايسلكه باشلادى . باب عالي جنرال ايجان مسئله سنده روسيه قسماً عمن ايده جك بر صورت تسويه بولدى . و نه بزه لوس رومايه اوغرا دقن صوركه پارسه كادي . و نه باده بر قاچ ساعت توقدن صوركه جاويد بلكه كادي .

اكر بجران حاضر صورت اشلاقيكارانه ده تسويه ايندله جك اولورسه ، پارس بونده ، حكمتك وظيفه سي ايفا ايدم جكدر . بيساروك سوزني دائماً تكرار ايندم : « شرق مسائلنده پارسك قراري مشروطدر .

بز اقتدار بيزه واقف دكار ، يا خود اقتدار سزي استعمال ايجمه سي بيله مدك . شرقده كي احوالك دوزمه سي و منتظم بر اداره تاسيسي مهم و متادي صورتده معاونت نقديه سايه سنده قابل اوله جني بكون بك آشكار بر حقيندر .

هماريه يي تا مين ايندكدن صوركه ، صلحي ده تا مين ايجلي . تركيا ، صربستان ، بلغارستان ، يونانستان ، رومانيا ، بلكه ده آوستريا و ايتاليا پارس بياسه سته محتاج درلو يا خود احتياج كوستره جكلر در . سياسي برليان استعماليله دي به بيليركه حال حاضر ده سرمايه اعتباريله برنجي درجه يي اجرا ز ايند فرانسه حكومت ، بحر سفيد ايله شرق موازنه سته اوته دتيري لك زياده علاقه سي اولان ، لك معول و منفعت كوزمكسيز حركت ايند بر حكومتدر . او حالده بوايكي نقطه نلردن صوك سوز ، آكا دوشر . روسيه ايله انكلتره نك متفق و دوستي اولق حصيله كليدي ايله ايجش و « الهه زره » اولق اعتباريله اناختاره مالك بولنشد .

فرانسه ايچون بو بر بويوك شرفدر ، لكن ، فرانسه حكومت ايچون ده آغبر بر مسئوليت بوكيدر . حكومت ، شرقده كي منافعه غايت واقف اوليلدر . بونلر حقه ده تجارب عديده يه مالك بولنل و بك مدبرانه حركت ايجلدر .

شرق مسائلنده كندى اقتدارني محافظه ايندرك حقايت دائره سنده حكوم و رديلمك ايچون بومسالك بوليدي اينديكي رقايت دوليه يي عامليه تقدير ايدم بيليدز ؛ چونكه بو حكومتك نتيجه سي حيايه بدلدر . طلب اينديان استقراضك پارس بورسسه قبول ويا عدم قبول شمنده رئيس و كلا موسيو (دوسرخ) ايله ماليه ناظري موسيو (قايو) رسا اعضا ايدم جكلري كون ، تاريخي بركون اوله جقدر . چونكه بوماضا شرق احواله يي بي بردوزن و بره جك ، فرانسه و نلگده آوروپاك مقدراتي بوايكي ناظرلك قلدري اوجنده بولونه جقدر . بيشيركه شمدن بيله جفلي ايجده اعتدال حاصل ايشولر . بويه و خيم زمانلره قرار و برمك ايچون نه چوق بالا پرواز ، و نه ده بك متواضع اولق لازمدر .

شرقده تأسيس مسالمت

بومقاله دون غزته منكه عين ستونلنده انشار ايدن مقاله لرك بر خلاصه سي كيدير . (نان) بو سطرلريله دولت عليه نك حرجويانه (1) امانه دائر اوروپاده دوران ايله ن شاماني تنويج ايجكده در ، مقاله نك زيرينه درج ايتديكمز بيانات بو لوزومستر انديشه لره ، نابعل فرضيه لره برر جواب شافي اولديني جهته كنديزدن بر مطالعه بياني زائد كوردك :

عثمانيه نك الله ايدمجي واردا نك قيصه وعدله استقراضلره حصر ايدلماسي خصوصنده تدابير لازمه اتخاذا ايتكدر . بوخصوص هم اوروپا آهنگ دوليسنك نقطه نظرينه مخالف ، هم ده صالح ومسالت ايجون تهلكه نك داعيدر . فقط شونو ده نظر اعتبارله امل ايدركه بوتديرلر يونانستان نك نمون ايدم . حكومت مشارالها بوني پروتستو ايدمجيك و صلحك ادامه سي تركيانك تهديداتنده صادق قلمسنة وايسته در ديه جك ، بوملاحظاته بناء برخصوص . صده تركيا به مؤثر برصورتده اجراء نفوذ ايدم بيله جك يالكنز اوروپا درك ، ايدمجي مظاهرت تقديه سته مقابل آهنگلر يونانستانده قاله جفته دائر لايتغير قراريني صورت قطعيه وجديه ده بونلري استرداد آرزوسني بيلمكه اولان - تركيا به تفهيم ايتلدير .

بوده نه صورتله اوله بياير ؟ غايت ساكنانه بر صورتده ايئي اوجهنلره بر قاچ قرورازور كوندردك متيقظ اولديني تايد ايتكده اولور . عين مقصده ابتداء آرنائودلنه بين الملل برمراقبه هيئي ، اسقودره برمقرزه عسكريه وبرقاچ اوفق نفك حرب كيسي كوندردلي با . . . آهنگلر دكزنده . عين صورتله حركت ايتامكه هيچ بر سبب يوقدر . بالئس ، يونانستانك علمنه اولارقيابيلان معامله قارشى لهنه اولمق اوزده بوسورتله حركت ايتكده برسيم بحق واردر . چونكه هرايكى صورتله اوروپا صالح ومسالت نامنه مداخله ايتش اوله جقد . بوملاحظاته كه بزه معقول كورونمكدردر ، عموماً اشتراك ايدم بيله جك اولورسه ده فائده بخش اولور . استخباراتمه نظرا بوخصر صده اساس اعتباريله آلمانيا ائتلاف مثا ايله هم افكاردر . بو تقدردده صور تسويه نك ايران لاشد برمق بك كوچ اوليه جقد .

داخله ناظرى طلعت بك طرفندن (نان) غزته سته مخصوص اولق اوزده بو غزته نك درسماده نك مختارينه واقع اولان بيانات :

« رجا ايدم ، يكي ذره لي اشتراسته دائر »
« شيوع بولان حوادثلري صورت قطعيه ده »
« تكذيب ايدمكز . دو تخماني ترسيد ايتك »
« خصوصنده هيچ بر تشيت يوقدر ، (سلطان عثمان) دريدنوطى تجاوازكارانه بر مقصده »
« سائقه سيله اشترا ايتكده ، صالح طرفداري تر . »
« تركيانك آهنگلره تجاواز ايتكده آماده »
« اولديفته وابللك بهارده اعلان حرب ايدم چكته »
« دائر نشر ايديان حوادثلري ده تكذيب »
« ايدم بياير سكيز . آهنگلر مسئله سي حقتده »
« يونانستان ايله او بوشه جفته اميد بيز جوقدر . »
« استقراض مسئله سته كلنجه ؟ حكومت »
« عثمانيه نك ، بو باره نك ملكستك اقتصاداً ترقى »
« و نماليسنه تخصيص ايدم چكته ، لوازم مسكر به به »
« صرف ايتيه چكته بيان ايلرم . ذاتا بو خصوصده »
« صوك درجه اقتصاده قرار ووردك . »

حكومت ، مصارف روزمره به صرف ايدلك اوزده دو تما جمعيتدن آيتش بيلكيرا استقراض ايلشدر . عين زمانده آتلي بوزبيك ليرالق بر استقراض عقدي ضمنتده سلاتينك بائق سيله مذاكراته كيريشمشدر .

اوروپا آهنگ دوليسي بك سالم برخط حركت اتخاذا ايتش كي كورينيور . (اير) قطعه سي ايله آهنگلر حقتده دول معظمه طرفندن وريان قرارى جبراً تطبيق ايتديرمك خصو . صنده انكاته حكومتى طرفندن ديكر حكومتلره ايديان تكليف ، غايت معقول اولمقله برابر متين برحركتدر . بويه بر تشيت ، آيتحق مستحسن برصورتده نتيجه لته بيلير .

عين زمانده استانبولدن غايت تا مينا بخش خبرلر كلور . درسماده نك مختارينه داخله ناظرى طلعت بكك بياناتى ثابت مسالمتكارانه در . ديكر طرفندن آرانس هوا سك مختاري عين مآئده برتغراف و برمكه برابر مدلل ايله ساقز آهنگلري حقتده بر نوع مختاريت تكلفي ايتا ايديريوركه بوفكس يونانستان طرفندن قبول ايدم بيله جكدر . حكومت عثمانيه نك آتته به تامين ايديان سفير جديدى غائب كالى بك ايسه مأمورتي باشنه وارد قده :

« آتته به ، تركيا ايله يونانستان آرد سنده »
« موجود مناسبات حسنه نك ادامه سي ايجون »
« كليورم . هر ايكي حكومتك عدل و نصفت »
« دائر سنده حركت ايدم چكندن ايتيم . »
« ديتشدر . فقط يونانستان بوندين آلان قطعي صورتله مطمئن دكدر و بو ، تركيا به عايد بر قساحتر ، چونكه كرك رجال حكومتى و كرك مطبوعاتى واسطه سيله (اوروپا مدلل ايله ساقزى يونانستانه ترك ايدم بيله جك اولورسه سلاح قوتيله استرداد ايدم چكته) دفاتله افهام و اشاعه ايتدى . بو درلو تهديدكار بيانات قارشيسنده مسئوليتلرينه قانع اولان يونانستانك قوشقولا تمامي قيتلدير ؟ بوني و نه زولوس رئيس وكلا موسيو (دومرغ) سويدي و تركيانك نه قدر يادسي اولورسه اوقدر حرجو اوله جفتي در ميلاده ايلدي . متصور استقراضه تلجاً صرف ايديان بو سوزلر ، رئيس وكلا نك جاويد بكه ايضاح ايدليك انديشه ل ايله تماماً توافق ايتكده در . في الحقيقه فرانسه نك ويره چكي باره ايله تركيا غايت مفيد بر جوق واردا نك وضع يد ايدم بيله جك ، بو بوزدن بكدن خزينه تحويللري اخراج ايدرك ماليسني طولد بيزه چي يونانليري دوشونديرن بو جهتدر ، بوده غايت محقد . ديكر طرفندن تركيا ايجون استقراض ، صوك درجه ازمدر و فرانسه نك تركياده نك منافع اقتصاديه سي حكومت مشارالها مو . ريك صورت مطلوبه ده جرياني استازام ايدم چكندن بوكون مكرراً بيان ايدم چكز صورت تسويه قرار و برمكه مجبوريت واردر ؛ يعني تركيا به يازه و برمك ايجون بوباره نك يونانستانه اعلان حرب ايتك استحضاراته صرف ايدم چكته تا مينا ايتك ايجون تدابير مقتضيه اتخاذا لازمه دندر .

بو تدابير ايكي درلودر : برى ، اقتديه تنظيم ايديان بر پروژده ارايه ايدم چكي وجه ايله بائق عثماني كي بين الملل مؤسسات ماليه نك تادايانه وست و برمك يعني بونلر واسطه سيله حكومه ده زياده قرده نك تا مينا ايله مك ؛ ايتكچيسي استقراضدن صوكه حكومت

شرق ایشلری

فذلک

زبات قرال فردیناند صوفیه عودت
ایتدی؛ فقط مملکت هونز سکونه در فاق عودت
ایتمدی. مطبوعات و رجال حکومت آره سنده
پلک درولو اختیارات حکومتدار. از جمله،
حکومتک (نارونه براروا) عنوانی غرضی
کشوف قابله سی علیه سنده کی شدنی انرا مانده
دوام ای دیور دبو قابله نلک قره طاغ ایکی پویه
بیلدیوه قریب اقراضده بولنسه اولسنی مملکت
براهانت تلقی ای دیور، چونکه «قره طاغ بولفار
پاده سید اشترای ایتدیکی سوجی بولفارلک علیه
چو بردی». دیور. قرال فردیناند، هرنه قره،
او عهود صاود و در بر لسه هجوم امری سایدلری
تکذیب ای دیور سده ینه کنرینی مملکت سنده کی
تقریضده تمامیه قورنار سده عه اوله مار.

یونانستان بولفارستانه آره سنده کی اختیارات
ذات ده هونز جل ایلمه مشدر. زبات فرانسه
رئیس جمهور وی آرایه کیرمکه مجبور اولدی،
یونانستانک حسن قبوله اقتراوه ایله ملک اولورده
یوانقاره بومسندره حکمک وظیفه سی در عه
ایله حکمر.

هرستانه اوستریا آره سنده کی شرق مجبور
بولدی مسند سی ده آریجه هانز ایتدی. صرب
محافل، آسترلیک مطالبه بر ماهیت تریدارانه
بولور دبو هانک نسبتات سیاسی اشغال ایله هانکی
سولدیور.

آرنارود لقره، انگلنر نلک «اییر» ک
تجربید چو بردی مقصد کی تکلیفی یونانستانه فالانده
بیلد اهلایسی میانشده هجیانه تولید ایتدیور.
پارسی، روس قومیه سنده بر مرضی ده
حاضر بولنرینی مالده انفقار ایله ارمنی مجبوری
جمیتلک نتیجه مقررات و نمینانی حکومت عثمانیه
علیه سنده ایله درایات شرقیه اصلاحاتی مسند
سی، قسم مخصوص سنده ده پانه ایتدیکن و هرده
کینر کچر لقره جل اوانر اوزده در.

آلمان هیئت عسکریه سی

روما ۳۰ تشرین ثانی — یارسدن قودیه
دیتالیا یه چکیلن بر تلغرافنامه یه نظر آ بو شهر
محافل سیاسی سنده تورکیا یه کوندریله جک آلمان
هیئت عسکریه سنک اهمیتی ذکر و جنرال
(ساندرس) ک برنجی قول اردو قوماندانلغه
تعیینی آلمانیا نلک حقیق بر تفوق تأمینیه موفقی
اولدیغنی اثبات ایتدیکی سولدیور.

سیاح

بوکون داخلی خبرلر یزدن بری پلک مهسدر.
فی الحقیقه شرق آناتولی اصلاحاتی ایچون بزه دولترجه
بویه بر مهلت و برلدی ایسه دیک، اتفاق مثلک
اصرار یله اوروپا سیاستی بر نبذه لهره دوندی.
آتیق بو فرصتدن شمسی استفاده ایتدی
بیلدی، اوت، او اصلاحاتی در حال اجرایه
قالقیشلی بزه، فقط بواجرا آت ایچون او یله حسن نیت،
عزم و فعالیت کفایت ایچر، بر بارچه ملرزادرا کزی
دیکشدرملی، یالکنر حکومتجه دکل، خلقجه ده

بولیوری مسئلہ سی دہ آب و ہوا ہائے اٹھیندر، ضرب
محافی، آرمہ بالک عطاالندہ برماہیت نرہ برماہ
بولیوری دہوہانک نسبتاً سیاسی اسطال ایدہ ہائی
سولہ بولور .

آرنارودلفورہ ، انگلترہ نلک « ایبر » ک
نمبر ہمدردی مقننہ کی تکلیفی یوناستانہ قالاہ
بوزر اھالیسی میاندہ لھیانہ تولید ایتکدہ در .
یارمہ ، روس قومیتہ سندہ برمرخص دہ
ہاضر بولندینی حالہ انقار ایدہ ارمنی مجبوری
جمہیتلک نتیجہ مقررات دہمیانہ حکومت عثمانیہ
علبرندہ ایدہ ولایات شرقیہ اصغرہائی مسئلہ -
سی ، قسم مخصوصہ دہ بیان ایتدیکلر دہرہ
کینرک لرمزہ حل ارنار اوزرہ در .

آلمان ہیئت عسکریتہ سی

روما ۳۰ تشرین ثانی — یارسدن قوریہ
دیتالیاہ یکیلن بر تلغرافنامہ یہ نظر آ بو شہر
محافل سیاسیہ سندہ تورکیاہ کوندربلجک آلمان
ہیئت عسکریتہ سنک اہیتی ذکر و جنرال
(ساندرس) ک برنجی قول اردو قوماندانانغہ
تعیینی آلمانیانک حقیقی بر تقوق تأمینہ موفق
اولدیفنی اثبات ایتدیکلر سولہ نیور .

برلیندن (تایس) . یازیلیور :
روسہ باش وکیلی (قوقوزف) طرفندن
تورکیہ پر ہیئت عسکریتہ اعزای مسئلہ سینہ دائر
سرد اولونان اعتراضات حقندہ بورادہ پاک احتراز -
کارانہ ادارہ کلام ایدیلیور . آلمانیا ایلہ تورکیہ
پننندہ بومشلہ حقندہ حصولہ کان اشتلافک ماہیت
غیرسیاسیہ سنی اثبات ایچون برلیندہ آژ ہمرلصرف
اولونادی و بونی اثبات ایچون اشتلافہ متعلق
مذاکراتک طرق سیاسیہ ایلہ دکل لکن ایک طرف
مقامات عسکریتہ سی واسطہ سیلہ اجرا اولوندینی
بیان ایدیلیور .

موسیو (قوقوزف) ک مذاخلہ سی برلیندہ
ناخوش برتاؤ حاصل ایتدی . اصل مسئلہ تورکیہ نلک
محتاج اولدینی عسکری معلمری انتخاب ایتک حقنہ
مالک اولوب اولامہ سندہ دکل ، بومعلملرہ و بربلجک
صلاحیتک درجہ وسعتندہ و آلمانیا - تورکیہ اشتلافنک
شکل و ماہیتدہ در .

(لوفال آنچاکیر) غرتہ سی جنرال لیمانک غالباً
کانون اول آئی ایتدا سندہ در سعادتہ عزیمت ایدہ جکتی
و موسی ایلہ تودیع اولوناجق وظیفہ و مأموریتک
تعیین ماہیتی تورکیہ ایلہ دہا پر طاقم مذاکراتک
اجراستہ و ایتہ اولدیفنی یازیلیور .

جریڈہ مذکورہ بہ کورہ جنرال لیمان بدابتدہ
تعلیم عملی و انداخت مکتبیلرک امرتفتیشی در عہدہ
ایدہ جک و ایلک زمانلر دہ کندی معیتندہ تورکیہ
کیتہ لری مقدر اولان آلمان ضابطانک آنجق بر قاجی
بولوناجقدہ . دیگر ضابطان آنجق صورت و طرز
استخداملری تقریر ایتد کدن سوکرہ بولہ چتیہ جہلدرہ

سیاح ایلیم

بوکون داخلی خبرلرمزدن بری پاک مہیدر .
فی الحقیقہ شرقی آناطولی اصلاحاتی ایچون بڑہ دولترجہ
بولیہ بر مہلت و برلدی ایسہ دیک ، اتفاق مثلک
اصراریلہ اروپا سیاسی بر نبدہ لہمزہ دوندی .
آنجق بو فرصتدن شمدی استفادہ ایتکی
بیلدی بڑ ، آوت ، او اصلاحاتی در حال اجراہ
قالقیشیل بڑ ، فقط بواجراآت ایچون اولیہ حسن نیت ،
عزم و فعالیت کفایت ایچ ، بر بارجہ طرزادراکری
دکیمدیرملی ، بالکنر حکومتجہ دکل ، خلقجہ دہ
بعض غوامض سیاسیہ فی نظریزہ آلی بڑ .

جہاندہ بین الافراد تفاقہ ، مناقشات محترصہ یہ
تعمیل ایتہن بر مملکت وارسہ اودہ مملکتیزدر ،
مملکتیزکہ خارجاً صیوامہ دشمنلہ محاطدر ، داخلی
تذبذبہ او غرارہ اودشمنلرک اککنہ یاغ سوریلر .
ہلہ بونفاق ، بونفاقلر قومدن قومہ ، باخصوص
مسلمانن خرسیتیانہ اولورسہ فلاکتیز آرتار ،
چونکہ دولتمز اولیہ رعشہ لرلہ بسبتون ترلزلہ
او غرار .

خلق اولسون ، حکومت اولسون ، اشتلاف
عناصرک بیوک اندیشہ من اولیلدر ، او اشتلاف
نسبتندہ اروپایہ قارشی موقعن تقویت بولور .

عنصردن عنصرہ سیاسی منازعہ لرک رک معلوب .
عائز چہ ، کرک عامہ چہ مدخولدر ، چونکہ برچوق
دقائق بڑجہ ادراک اولونہ مایان بولیہ مشکل برسیاستی
تعیین ایلہ مک دولتمزہ ، رجال دولتمزہ عائددر .
ہیمز کلشی کوزل او مہام امورہ مذاخلہ ایدہ جک
اولورسہ سی سفینہ حکومتی بر ساحل سلامتہ چیقارہ -
مایز ، بوفورطنہ لردن قورتارہ مایز .

شاید اقوام عثمانیہ دن بری عثمانیلغہ قارشی
وظائفی ایفا ایترسہ او چوقی تعیین ایتک صلاحیتی
حکومتکدر ، باشقہ هیچ برفردک دکل ، اھالیزک ،
مسلمان ، خرسیتیان ، مخالف ، موافق ، کوچک ،
بویوک بٹون اھالیزک زبڈہ تمیزی اتحاد عثمانیک
تجلیسندن ، اجنبیلرک امور داخلیہ مزہ ، ہرلہ جہتلہ
اولورسہ اولسون ، عدم مذاخلہ سندن ، بٹون او
میسود امنیہ لردن عبارت اولیلدر . ایتہ بو دولت
اوزمان راحت ایدر ، بوملاکت بولیہ فلاح بولورہ

مدیر: نجیب شعیب

درج اہلہ بن اوراق اعادہ اولوناز

شرائط اشتراك

اولوناز ایچون : ۳۰ غروش
مالک اجنبیہ ایچون : ۱۰ فرانک
۵۰ غروش
۲۰ فرانک
۱۰۰ غروش
۴۰ فرانک

Adresse : PEYAM - STAMBOUL

برنستنه ۱۰ بارہیدر

تاریخ تاسیس : ۱۳۳۱

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 25 682

ایستاد

تحتک تأخریتہ قرار ویردیلر . اگر آلتا احکومتی
ایک یتتی دکتیدریمہجک اولورسه مترصدیرحالہ
بولونان روس افکار عمومیسی بوخصوصہ اغفال
ایلمکی اصلا تجویز ایچوب اجنبی بر دقتاؤرک
درسماندہ وجودیتہ قائل اولیہچقدہ .

(فقارو) غنہسندن :

ویانہ ۲ کاتون اول - (آلتامہجپانولغ)
غنہسندن روس منایندن آلدینی معلومہ نظراً
(آلمان ہیئت عسکریتہ) رئیس (جنرال ایان)
استانبول حکمک ایدہجک اوارای محاصرہ متاوت
ایدہیلہجک بر موقع مستحکم حالہ قویہجیش .
پوتقدیرده روسیہ قایتہسی بوتعینی قول ایچہجکش .
اساس اعتباریلہ جنرالک قول اردو قوماندانفہ
روسیہ اعتراض ایچور . بوغازلرہ حال حاضرہ
خلل گامک اوزرہ درجہ صلاحیتک تحددیدی ایچور .
«بویانہ هنوز برتشد اجرا ایدیلدی . ائتلاف
منٹ حکومتلی بوخصوصہ هنوزمذاکرہ ایچکده .
درلر . وفراستہ ایلم انکازرہک بوتعینہ اشتراک
ایدہجکلی معلوم ذک ایدہسده روسیہک غایت
واضح وشدیدصورندہ حرکت ایدہجکی سولیکمدهدر .
«(جایت) غنہسی برچوق ستر ترکیاخمندہ
بولونان (ایچوف) پاشانک ملاقاتی تیر ایدیلور .
مشارالہ دیشک : آلتامہجک ترکا ایچون برجامہ
پولیتسیہ تعقب ایچکدهدر . آتک فکری یالکز
عنائی حکومتی اروسدنک تنظیم واصلای ذک ،
کیدی متافنک تیزیدیدر . آتالولودہ آلمان مکتبیری
تأسیس ایچاؤرده شمدین برقومیتہ تفکلی اقتدار .
بوقومیتہ ، موجود آتی یوز فرانسز مؤسسہ
علیہسنتہ ایدہیلہجک خط حرکتی تعین ایچکدهدر .
نرمده آلمان دیر یورپی واریسہ اوارلورده آلمان
مکتبیری ، آلمان اوتلری ، آلمان دوتورلری
وآلمان اساتی نترہ خادم مامورلر بولونیریلہچقدہدر .

«اگر آوستریا بوخصوصہ آلتامہجک فکرتہ
اشتراک ایدہجک اولورسہ - ترکیادہکی عین منافع
مشرکہلرہ بنا - حکومت مشارالہا بواشتراکی
معاملونیہ قبول ایدہجکدر .
«جنرال ایچوفک بویانای دائرہ رسیدن
خارج ایدہسہ بلا قید وشرط بعض آلمان عساکرک
افکارلی میدانہ قویقدہدر .

پترسبورغدن ویانہ غنہلرہ :

«مسائل حاضرہ بہ تمامہ واقف اولان براچی
دیپلوماتی جنرال ایلمک مأمورلی علیہ وقوع بولان
تقریباتہ وچوبریلن ائتلافلرہ قاراشو پروستو ایلم
اوزرہ (رہج) غنہسنتہ بر مکتوب یازمندر .
موی الیہ دیپلومات بومأموریتہ ہرچ برفوق اعادہک
اولدینکی و آلمان جنرالک فعالیتیلہ جنای قلمہ مناسبتہ
سی آرمسندہ ہرچ براتباط و مناسبت اولیہجفتی ،
ذاتاً جنای قلمہ بوغازلرہ قرہچہجندن قیامہجفتی ،
بوجندن تر روسیہک نہدودول معظمہ نہرہاکیستک
ہرچ برتہیکہ معروض قالمہجفتی ، بالکس
آلتامہجک عنائی دوتعماسی قوماندانلکک برانکیز
آلتامہجک نہدودول کشتہ کشتہ عساکرک مشارالہا

برنجی قول اردو قوماندانلی دائرہسندن خارج
اولدینکی بیان ایچکدهدر .

حالوکہ دیگر طرفندن (مان) غنہسنتک
درسمادت غیری (۴) کاتون اول نارنجیلہ آتیدہک
تفرافی ویریلور :

یوکون ، روسیہ سفیری موسیو (دوکیرس)
فرانسہ وانکازرہ سفیریلہ بعدالمذاکرہ اوکلدن
صوکرہ باب عالی یہ کلرک جنرال تعینی حقندہ
پروستو ایچکدهدر .

حربیہ نظارتی طرفندن بکا آتیدہکی
تبلیغ وقوع بولدی :

«۱۹۱۱ سنہسندہ اعطا ایدلن قرار
«موجبتہ بوغاز ایچی و جنای قلمہ مواقع
«مستحکمہ قوماندانلاری برنجی قول اردو
قوماندانلی دائرہ صلاحیتدن خارجدر .

حربیہ نظارتک بوتبلیغی ، بوغازلر
مسئلہسی جنرالی ایلمک تعینی مسئلہسندن
آیرمق ایستدیکنتہ دالدر . بوخصوصہ مواقع
اولان سائر اعتراضلر درجہ ثانیہدہ اولوب
قرار واقعی تبدیل ایدہسہجکی باب عالی مخالفتدہ
سولیکمدهدر .

آورپا معطوباتی

(مان) غنہسنتک درسمادت غیرندن :
محافل حکومت الیہ پک صیتی تماسدہ
بولتان و ممتاز بر موقع اشغال ایدن بر ذات
بکا آتیدہکی بیاناتدہ بولدی :

«آلمان ہیئت عسکرسی بعض حکومتلی
«اندیشہ بدوشوردی ، فقط بوخصز براندیشہدر .
«جنرال (ایان) ویریلان صلاحیت ، معتبدہفرانسز
«وانکازرہ ضابطاتی اولان ژاندارمہ قوماندانیفرانسز
«(یومان) پاشانک صلاحیتدن فضلہ دکادر . بولنر ،
«باشلرندہ بولندقلری ژاندارمہ طاہورلرینک طوغریدن
«طوغری یہ قوماندانلری ذکلی ؟
«عین درجہدہ صلاحیتلہ بحریہ انشاقآقہدہ
«انکازرہ تودیع ایدیلندر .

«قادسرو ایچون دہ برفرانسز متخصصی جلب
«ایدیورزک بوکادہ صلاحیت نامہ ویریلہجکدر .
«دہا مہنی سوبلیہ : براق آق صوکرہ جاز
«تیورلوی برفرانسز مدریتک بد اقتدارنہ تودیع
«ایدیلمکدر .

«مالہ منرک ہیئت تقنینیہسی فرانسز موسیو
«(زول) یہ مودوع دکلیدر ؟ موی الیک ہیئت
«تقدیمہ اوزرندہ صلاحیت نامہسی اولدینی کی پنه
«بر فرانسز اولان خللی موسیو (نورہ نال) دہ
«عین صلاحیتی حائزدر . موی الیہ سائر متخصصین
«ایلمکدر .

طوغری ارسولنہ ، اگری ارسولنہ ،
اعتقادبرمیز الک کسیریمہ قول اوردہ . حقیقتہ
آورپا اراسوہجانی صمیمی اوزلرورسرباب عالی بی
بر مدت سربست برافکلیر ، اوزمانہ ہرنامہ
بزدہ کورہجک ، آکلہجک فکرتہ حکومت عثمانیہ
آرتق سوزنی اوزرہ اومیریدہجکلی ؟ قولدہ
نقد یکہجکلی ؟ . حاصلی ، بلشایہجکلی ؟
بوکلہجکلی ؟ . بوقتہ . . .

شرق ایشلری

فذلک

بلغارستاندہ انتخابات ختام بولدی وبو انتخابات
اورادامایک دفعہ اولورق (نسی اصول) دارمستندہ
اجرا ایدیلدی ، ہرہقدر هنوز نتیجہ حقندہ قطعی
بر معلومات آلمہدی ایدہسہ ، شمدی راس کاردہ
بولان فرقہک احرار غلبہ ایدہجکی ملحوظ کورویور .
چونکہ روس طرفدارلری علیہ شمدی بر جریان
وار .

یونستان الیہ ایتالیا آرمسندہ بر کچمسزلک
مشہود اولور . کچلرہ یونان مجلس میونانندہ ،
بر مہموت ایتالیا یہ فارقی غایت شدید وجموآئیز بر
لسان قولالیش و (ویزولوس) عادتاً ایتالیایی
مدافعہ یہ مجبور قلمندر . براق کون اول ایتالیانک
آیتہ سفیری بو حادثہ یہ دائرہ خارجیہ نظری
(پاس) دن ایضاحات ایستہک کیندی .

صربستان وقرمطاع آرمسندہ ، ہرایی حکومتک
امور خارجہ وکمرک ایستارندہ توجید اداره اتعی
ایچون ، براق زماندر مذاکرہ جریان ایدیلوردی ؟
بومذاکرہلر برآن موقت ایچون منقطع اولنددر .

لبان پاشانک ریاستدہکی آلمان ہیئت عسکرسی
اوروپا وخالصہ روسیہ معطوباتک یتون ولولہلرہ
رغمًا براق کونہ قدر شہرمنہ واصل اولہجکدر .
بومستلایہ دائرہ صولک کونلرہ آلتامہجک الیہ روسیہ
آرمسندہ بر نقطہ ائتلاف بولندینی طن ایچیلور .
برلیندہکی مذاکراتدہ فرانسز مخصصلرک
عودتہ قدر تاخرہ اوغرامندر .

شیدیک (پادولویج) آرمسندہ مذاکرات
رسیدہ حد ختام اولی اوزرہدر .

دولت علیہ - صربستان مذاکراتی

دون ساعت ایکیدہ موسیو پاولوویچ
خارجہ نظارتک کلرک حقوق مشاورلری رشید
بک الیہ ایچی ساعت قدر مذاکرہ بولنددر .
صربستان دولتی طرفندن رسمی مذاکراتہ
کیریشمک اوزرہ تعین اولتان مخصصلرک براق

سیاح

مفلا المان هیت عسکریه سه داتر بتون او کشمکشلر بو یوزدندر ، ظاهرأ بو مسئله دول معظمه جیه اهمیتدن عاری کورونور ، چونکه حد ذاتده اوله در ، صرف امور داخله صره تعلق ایدر ، فقط حقیقته اشتلاف مثلك دولتری ایچون بادی نلاشدر ، چونکه آلمانلک ، طولایسه ده اتفاق مثلك شرقده ، ممالک عثمانیه ده ازیاد نفوذیه دلالت ایلر . بر آلمان جنرالک عثمانی اردوسنه بودرجه ممتاز ، مهم بر موقع احراز ایسی آلمانلک ندرجه خوشه کیدرسه مثلا روسلرک اوقدر حسابنه توافق ایتر .

آلمانیا دولت عثمانیه به بر مرتبه حاول ایلدکن صوره سلطنت مزاجا بولونجه اقتصادی وسائر بر جوق فائده لرله بو موقعندن استفاده ایلر ، یوق ، معاذ الله بر فلاکت اوغراسق یتنه لک زیاده منفعتی تأمین ایدم بایمکه ، عینی موقع سایه سده ، موفق اولور . ایسته بودوشونجه لر درک (برلین) سکو . مثلك قیابری بی حضور ایدیور ، او اختلاف بیوور ، بیوور ، روسیه ایله آلمانلار اتفاق مثلك ایله اشتلاف مثله اشتغال ایلدور .

اولا فرانسز مطبوعات کویا روس حقوقی مدافعه اتمک ایچون بواشی آلولدیردیلر . او وسیله ایله علمیه زده یازمادلاری بر اقاما دیرلری ، شمدی انکیز غزته لری بووادی به سلوک ایلدیلر . کچن کون (دهلی تاغراف) دن ترجمه ایلدک (پیام) ه درج ایلدیکمز بر بند بو طرزده یازلشیدی ، فقط نه قدر هیجان انکیز ایدی ، دولت عثمانیه بی آقارله ، فلاکتله معروض کودیوردی ، چونکه باب هالینک منسلک لاحق سادجه (لوندرد) حکومتک ، اشتلاف مثلك سیاست شرقیه لرینه موافق کله بوددی ، شرقی باشدن باشه سیم سیه کورمک ایچون ده بواندیشه منفعت کافی ایدی .

دولت عثمانیه بر بهانه دن عبارتدر ، دستور حقیقی حرکت اوردک بز دایما دولترک خفی وجلی مقصدلرینه آلت اولمی زه ، اولماز سق بویه حزین یا نقادله هدف اولور ، هانکی طرف کفته خدمت ایترسه ک تجاوزی او طرفدن کوردر . فی الحقیقه خطالری جزو قدر ، هیچ بر زمان نه داخلأ ونه ده خارج مقید ، متین بر سیاست اولمادی ، فقط اولسه ده یتنه بو تهاجلردن معصون قاله مایز .

بجز ساد موافقه سنده اتفاق مثلك ایله اشتلاف مثلك یتنه درین بر اختلافه مبتلا دیرلر .

یونانستانه ویردیرمکه میسر اولمازی . ایسته آطهر مسئله سته داتر (لوندرد) حکومتک اخیرأ دولتره تبلیغ ایلدیکم تقریر معروف یونانستانک محسوسلدر ، تقریر معروف که آطهرلی سافز و میدیللی به وارنجه به قدر کیتله یونانستانه بخش ایتدیریور ، زده قالا ناری ایسه (سیسام) ده اولدی کی حق حا کیتنه منافق بر شکل مختاریته صوقیوردی . اتفاق مثلك ، خصوصیه ایتالیاک اصلا تجویز ایتمه دیکی بونکلیفه هنوز بر جواب ویرلمدی . فقط بوسفر اشتلاف مثلك دولتری

مقصودلرینه ایزمک ایچون باشقه برچاره به مراجعت ایلدیلر ، (آپیر) مسئله سی آطهر مسئله نه ربط اتمکک قالقیشدیلر ، (آپیر) ده ایتالیا و آوستریا ک ایسته دکری اولونجه (آطهر) ده یونانستانک مرادی برنه کتیرلسون ، دیدیلر . . اتفاق مثلك بو طرزده دوشمده دی ، بواکینجی تکلیفی دو حال ببتون رد ایلدی ، (آپیر) باشقه ، (آطهر) یتنه باشقه رد دیدی . شمدی بونماقشه بویه سکین بر شکه کیردی ، هراکی طرف ده تحری مقصدن تولد ایدن بر حرص ایله املاری مدافعه ایدیورلر ، صورتده یا دولت عثمانیه ، یا آرناتودانی ، یا یونانستانی دوشونور کی کودیورلر ، حقیقته مقصد خفیاری تعقیب ایلدورلر .

اولیه فقط اراده بز ازیلیورز ، بزه منافعه آذ ، جوق توافق ایلدیکم ایچون بوسفر سیاست اتفاق مثله تمایل اتمک ، اوندن استمداد ایله مک مجبوریتدنر ، فقط اولیه یا نجه ده اشتلاف مثلك حدته کینه اوغرا یورز ، حال بوکه او دولترله ده خوش حکیمک ضرور . تنده بز ، چونکه اونلر ایسترسه بز هر چه نجه متضرر قیله بیایرلر .

روسیه دولتی شرقی آناطولیدن ، بوغازلردن باشمز دردلر آچاره فرانسه حکومتی استقراره مانع اولور ، احوال اقتصادی و مالیه مرک دولسته انکل کسپایر ، انکله ریه یله عربستاندن وسائر دن وقعه لر ، حادثه لر چقاوته بیایر . بو ملاحظه لردن نه نتیجه استخراج ایده بیایر ؟ بک حزین بر نتیجه که نه ایتده شو قضیه به منجر اولور . بو دولت ایچون سیاستلرک اهونی ، لک ضرور سزی بیچارلق سیاستدر ، اوسیاست ایسه عادتاً سیاستلرک دیکدر ، اومر نه فعالیتدن محرومدر ، هیچ بر تراه ، جدی تراه ویرمز . دوراستداده دایما اوکاتوسل اولونوردی .

جریه لرله ، مهم سیاستلره اردون بروفوف ایله الله ایدیلر بر منطقه ، بر دستوره امتثال اتمک بودولتی حسن اداره به موفق املق ، هر حاله بر قضایه اوغرا تعلل ایچون لاتعدردر . بو دقائه و حقائق واقف رجال حکومت شمدی به قدر نائل اولدیلر ، شمدیدن صوره اوله جقی بز ، آرق اوسکملری تاریخ پرر ، بزه تاریک ناچیز مشالک شری بز ، یوم جدید ، رزق جدید یازی یازانلردنر ، بونکله لر یتیم ایدر ، بوسوالری وضع ایلر ، کچر ، کیدرز .

سیام

ایلافیه عرب ! دولتمارک سطرتی تأمین اتمک ایتدیرمک بر زرهلی صانوه آدریفز ایزوره فرانس ، هنی بعضه انطین مطبوعاتک نه انفاضلرجه سر ایتدیرمک اوغرا در ، معلومدر فقط بو کورنه (تا میس) ک اولاق بر تفراتی واردرک ستره حضور صومعه مندرجه در ، عادتاً انطین صوم قیبتلدر . .

اوست ، هر نه اولدرمه اولسور ، ابره کچ حقیقی سولم مکدره هیچ بر زمانه کیمیز ار خشم صبرمه مک دیدیکم کی او زرهلی بز صانوه آلا بیدر ، یونانستانه صانوه آدجه دی ، آقرده صبر کرده دول ده قلمز مک مقرر ایدر اولدرمه جزا بجز مقیدر نه ایزره نه قالمیر اولدری غضب ایدم کیدر ، اوزانه ، اهملاردر ، عینی غزله بز ی بوسفرده وار لغری مرافده اتمک مک ، یا ماضه مستش اولماقده انزام ایدم کیدر .

مادامک صولک کلمیلر باغاندره ، آن دکرده موازنی آلت اوست ایدر ؛ کورمک ، یوک هر دولتی دشر برنه قیر سوه مندری ، بکیرمه بر صبره حاضر لایحه مجبور قیلری ، بزه چار نامهار اولد بر یول بومر ضرور شدی . بوقد استرسی بز ، عرفانمه ، ادراکزه صیفاری ک ایکی ستره اولماقده سا هاملردر صوره استرس ، کرمز مال صرب دوشونمک ، مال صرب دوشونمک اولسور ، ملگری معمور ، ملغمزی مرت قیلر بظلم ایتدیرم ، املر اولسور ، بز به استمداد ملگر اولدور ایدرک محض قاهر ، فکر اید اولدیلر ، لایج ، قوت اومرنا ایزوره بر واسطه در عبارتدر .

شرقی آناطولی اصلاحاتی دون روسیه سفیری موسیو دو کیرس ایله المانیاه صانکنداری موسیو مایوس ، صدر اعظم پاشی وزارت ایدرک بهاروشنه کونکی مجلس وکلاده شرقی آناطولی اصلاحاتی حقدده اجرا ایدیلر مذاکرانه داتر صدر اعظم پاشان ایشاحات لازمه املش و بومذا کرات نتایجی منسوب بولند قاری حکومتله تبلیغ ایتشادر .

اوکزدکی بازار ایتسی کونی ، یوم قبول سفرا ایتشاند ، صدر اعظم پاشا طرفندن باب هالینک ، اصلاحات حقدده صولک وقطی جوابتک سفرایه تبلیغ ایلدیکم خبر ایتشادر .

یکی زرهلیز ایچون

لوندرد ۲ کانون نانی - ریو دو ژانیرونک اشتراکندن طولای انکیز وفرانسز غزته لرند نثر ایدیلر مؤاخذه (تا میس) جواب ویردک دیورک : « یونانستانکده بوزره لی صانون آلمه چالشیقی اونو قلملدر ، بنا علیه قیبتدن اول طاورانش اولسندن طولای ترکیای مؤاخذه ایتدیلدر ، یونانستان بوزره لیک اشتراسی ایچون لازم کلن یازدی تدارک ایدمده دی . اگر لازم کلن یازدی بولسه ایدی بوزره لی صانون آله جفی طیبی وشه سز ایدی . »

بوغزته ، دیو دو ژانیرونک ایتچی تموزده حاضر اوله به جکی ده استخبار ایدیور . پارس ۲ کانون نانی - (شوق دیواری) ریو دو ژانیرونک اشتراکندن طولای ترکیا علمنه شدلی بروقاله نشر ایدیور .

عثمانی - صرب مذاکرات صلحیه سی دون صرب مرخصی موسیو پاولوویچ حکومت عثمانیه مرخصی رشید بکله برلکده خارجه نظارتنده اجتماع ایدرک عثمانی - صرب مذاکرات صلحیه سی اساسته عالم مذاکراته دوام ایتشادر . اجرا ایتدیکمز تحقیقاته نظرأ بومذا کرات هنوز نتیجه پذیر اولماشدر .

انکلیز تکلیفی

ایانه ۲ کانون نانی - (نوبه فرایه برده) نک روایت کورده انکله رنه ک آطهر و آرناتودانی حقدده کی تکلیفی بالذات سیر ادوارد غره یک تشبث شخصیه سدر وفرانسه ایله روسیه نک اشتراکته دغماً اشتلاف مثلك بر حرکت مشترک سی عد ایلدکندر . انکله رنه در میان ایتدیکم کلغه در تدبیرات اجرائی یتنه لک اول کندیسی قبول ایتشادر .

شرق ایشلری

فزلک

دون ، اصلاحات مسئلهسنه متعلق بعض نقاط حقه المانیا سفارتی مصالحتکذاریله صدراعظم پاشا آره سنده بنه قصه برندا کره جریان ایدنی و باب عالینک ولایت جملرینک صورت تمکلی حقه کی نقطه نظری قیبا رده معروض قالدی ، هر ایکی طرف بو مذاکراتده غایت ایشلرکانه حرکت ایدیلور . بنامه علیه روش جالین پک یقین برده ایدنه بومشالک ختامه دائر رسمی بر خیره ، تفرعناک خلاصه سی محتوی بر خیره منتظر اوله بیلیر . اطهر مسئلهسنه دائر شایان دقت حوادث یوق کیسدر . آتیق اژانس تفرافلرینک بعض ایشلر منابعدن آلهرق ، کویا مختصارت بخش ایدلک شرطیله سافر ومدالینک بزه اعاده اوله جنی ویاخود بوخصوصه حکومت عثمانیه ایله یونانستانک خصوصی برطرزده اوپوشه جقزی ملزنده برطاقم روایتلر داغیتدینی کوریلور . اژانس هواسک استخباراته کوره ده ، انکاتره حکومتی آرتق بومشالک برآن اول ختام بولسی ایچون دولترک ، آره رنده ، کرک ترکیا وکرک یونانستانه ویریلجک قوطلک معنی حاضرا لمارین اخطار ایشکده ایش . § اسماعیل کمال بک استعفا سی ویریدی حتی آرتاودانی بین الملل مراقبه هیئتک آله ویره دک اوروپا یه مهبیای حرکت اولدنی محققدر ؛ اسماعیل کمال بک اولستریا خارچیه نظری قوت برخولده چکدیک برتلراف نامه ده آرتاودولک بو هیئت یودینه دائر واقع اولان مسئولک بوله جه قبول ایدلش اولسنه بک متشکر قالدینی بیان ایشدر . § بوکونک اولدیه مهم حادثاندن بری اواق اوزرده یونان قرالینک فوسیته جایتونلر عررلرندن برینه واقع اولان بیاناتیدر . بو بیاناتک شوجهتدن اجمعی واردکره ، بر قاج کوندر - اطهر مسئله سی دولایسیله - ترکیا یونانستان آره سنده اشلافه یقین برحق مناسبت تاسیس ایدجکده دائر اولان خبرلری قسما تکذیب ایدیلور .

اصلاحات مسئله سی

آناطولی ولایات شرقیه سی اصلاحاتنه دائر جریان ایدن مذاکراتک ، تفرعناک عائد بعض تقاطدن صرف نظر ایدلنکی تقدیرده حسن صورتله ایله وله مکته اولدینی مستخبردر . مختلف فیه اولان مسائل حقهده باب عالی ، وان ویتلیس مجلس اداره اعضاسنک مناصفه مسلم و غیر مسلم ذواتدن هر گب اولسنی قبول ایش وقفط بو طلبک سیواس ولایته تشمیلی خصوصی رد ایشدر . ولایات سته دن معدود اولان دیگر ولایتلر مجالس اداره اعضایی ایسه مسلم و غیر مسلم نفوس موجوده تک عددینه کوره انتخاب تعیین ایدیلجکدر . باب عالینک بو یابده کی نقاط نظریته طرفدار اولان المانیا حکومتک در سعادت سفارتی مصالحتکذاری فون بولیوس دون باب عالیده صدر اعظم پاشای زیارتله خصوص مذکور حقهده تطاتی افکار ایشدر .

عثمانی - روس مذاکراتی

« لاتورکی » باب عالی ایله روسیه آره سنده اصلاحات و مسائل سازه ده دائر جریان ایدن مذاکرات حقهده صولک کوندره غنیه لرده نشر ایدیلن مختلف خبرلردن قسم اعظم سنک خطا آلود اولدینی بیان ایله شو معلوماتی وریور :

۱ - مفتش عمومیه لره ترفیق ایدیلن اجنی مشاورلرک صلاحیتی - اجنی مشاورل مسئله سی اصلا موضوع بحث اولما مشدر . بالکنز ، ن طرف مملکتلردن ، اغلب احتیاله

سندده مسئله عین صورته تکذیب ایدیلور . ۳ - شرقی آناطولی شمند و فرلری - سیواسک اوتیه سنده ، طیبی کنیشلکده دکل ، بلکه طار خطلی خطوط طلب ایدیلور . ۴ - روس صنایی ایچون منافع - مسئله اغلب احتیاله کوره ، بعض روس محصولات ایچون منافع رسومیه دن عبارتدر .

کوره فلنک ایله بلجیقا تبعه سندن مفتش عمومیلر تعیینی موضوع بحثدر .

۲ - تضمینات حریمه نک سرمایه حالته افراغنی - باب عالی ، روسیه نک ، تضمیناتک سرمایه حالته افراغنی طلب ایتدیکنه دائر شایع اولان روایتلری برتبلیغ رسمی ایله صورت قطبیه ده تکذیب ایش ایدی . روس محافل عائد .

باسمہ تحریر : علی کمال

محل تحریر واداره

باب عالی جاده سنده بنای مخصوصه

تلفراف عنوانی : پیام - استانبول

پیام

۱۳۳۱

۱۳۲۹

هرکون صباحری نشر اولوبور

بازار

۳۰ ذی الحجه ۱۳۳۱
۱۷ تهرین ثانی ۱۳۲۹
۳۰ تهرین ثانی افرنجی ۱۹۱۳

هفته سیاسی

سیاست جهان ، شرق ایشلری و دولتر .
— ممالک متدنه ده فعالیت مشروطه . —
چنده افلاس مشروطیت .

بوهفته سیاسیات جهان بالباب ایدی ، اودرجه بالباب ایدی که هفته نیک نهایی بکله بهمه یه درک اومشله لک برقسمنه داور مطالعه لریمیزی کوندن کونه بوستونلرده عرش ایتیمکه مجبور اولدق . فی الحقیقه اکثریتله شرق امورینه تعلیق ایدن او موضوعا لر تأخیر قبول ایتزدی ، نظرتدقیقمزدن درحال کیمیل ایدی .

شمدی یاواش یاواش کسب وضوح ایلدهدی . برمتاد اتفاق ثبات ایله اشتلاف ثبات امور شرقیه اون ، اونیش کون اول ظن اولوندی کبی توحید منافع قیله مادیلر ، آوستریا وایتالیا ذاتاً بو وادیده فرانسه دن ، روسیه دن ، حتی انکله زدن چوق ابریا یوردلری . اظهال و آردا . نودلی ایشلرنده ، بتون باهقان احوالنده مستثنی بر سیاست اتباع ایدیورلردی ، لکن نهایت آلمانیه اونلردن ، بالخاصه روسیه دن افتراق ایلدهدی ، مسلک قدیمه دوندی .

خدمت عثمانیه به آلمان آلمان هیئت عسکریه سنی وسیله ایدرک برچاق کوندن موسقوف غزنه لرینشک (برلین) حکومته قارشلی آتش بوسکورملری بوسکمته میندر .

داخلی و خارجی سیاسیا ده اولسون ، نه ده اولورسه اولسون ، وجداندن ، عرفاندن باشقه رهبر بیاسه بن برعذرک ، بی پروا بر محردک عهدسندوشن دوشونیکلی سوله مک ، حقائق عالیدن قانلرینی ائدن کلیدی مرتبه آکام قلمقدر .

اوت ، دولترک هیچ بری یزه جدی ، صمیمی دوست اولماز . ذاتاً بویله معامله لده دوستلق بر لفظ بی معنادر . هیچ بر دولت

ایتالیاده ، حتی روسیه دملت ، مبعوثان مجلسلری یا خارق العاده بر دوره فعالیت کیردیلر ؛ یا یکی دوره اجتماعیه لرینه باشلادیلر ، انکایز مجلس مبعوثانی چوقدن بری آجقیدی ، انتظام معتادیه تمکنت تکامل سیاسیتی تأمین وقف مساعی ایلدهدی ، فقط آلمانیا لک (راجشتاغ) ی پارلاق ، طولون برجدول مساعی ایله ایشه باشلادی . مشروطیت لک معتدلی آلمانلرده در ، مع مافیہ منافع ملکی لک زیاده تأمین ایلده دن . آلمان مشروطیتدر .

آلمانیا ده مبعوثان طوغریدن طوغری به اهالی طرفدن رأی عام اصولیه انتخاب اولو . نورلر ، هر مسئله مهمه فی مذاکره ایدرلر ، بودجه بی قبول ، یا رد ایلرلر قوانین لازمه بی مرعی الاجرا قیلرلر ، فقط هیئت وکلای دوه بره مزار ، باش وکله نفوذ ایلده مزار . قوه اجرا یه قاریشه مازلر ، امپراطورک حقوق مخصوصه سنه رعایتده مضطردلر .

بو مشروطیت معتدله نیک حسناتی اودرکه آلمانیا ده حکومت قویدر ، چوق ایش کورر ، مجلس مبعوثانک لزوملی ، لزومسز مراقبه لرله مرادندن کیری قالماز .

بو طرز اداره برملکته مشروطیتک کافه فوایدی بخش ایتزدی ، لکن محفلورلری ده ممکن مرتبه تبدیل قیلار . مثلاً کچن سنه فرانسه و آلمانیا آیری آیری قوه عسکریه لرینی چوغالغعه ، بودجه لرینی او نسبتده آرتیرمغه ، او ساقفه ایله عسکری و مالی یکپیدن یکی به قانونلر یایتمه قانقیشدیلر . آلمانیا بودعوالری (راجشتاغ) لک بر دوره اجتماعده مذاکره قویرق فصل ایلدهدی ، بپتزدی ، شمدی موقع اجرا به وضع ایتدی ، حال بوکه فرانسه عین امرمهم ایچون مبعوثانیله ، اعیانیله چالیشم ضرور .

تنددر ، احتیالدر ، هیئت وکلا او مقصوده ایرمعدن استفا ایلر .

فرانسه مبعوثانی واعیانی ایکی بیوک مسئله ده بیوک بر اختلافه اوغرا ایلر ، اول

انتخابات بختنده ، او تمیلر لک قانوننده ، ثنائاً

مثلاً چنده اولایق کبی . . هب بو هفته آلمان خبرلره کوره اومبارک (یوان چی قای) ، اوریش غریب جمهور (به کین) ده نلریا پابور ؟ اول امرده زور ایله - غصبا عنهم - قوه جبریه ایله مبعوثانلر کندی فی رئیس انتخاب ایتدیردی ، لکن او مستنده صمود ایدر ایتزدی . مجلس مبعوثانی ده ، فرقه مجده دنی ده بتون اویار قیدیلرینی اورتادن قالدیردی ، مشروطیتی سیدر ، سوپوردی . عهدی آفاق آتله آلدی ، صوکرده کال سکونت ووقار ایله :

— بن فلان ، فلان فرقه یه ، یا فلان فلان مجلسه دکل ، فقط مملکته خدمت ایلده چکمه ، صداقت کوسره چکمه بین ایتدم « دیدی ، اجرا آتله کیریشدی ، مجلسی قایمغه قلمادی . مبعوثانی قسما مجلسلره آتدی ، قسما مملکتدن جبقاردی ، حاصلی برامپراطور ، برحکمدار مطلق نفوذینی آلدی ، سوسی طاقدی ، چونکه ریاستی قیدحیات شرطیه محافظه یه عزم ایلدهدی .

یوز اون دوت سنه اول ، فرانسر قومی هنوز حقیق بر فطرت احرا رانه ایدیمش ایکن بیوک (ناپولئون) ده بویله یایمشدی ، قاشله کوز آراسنده جمهوری ایامپراطورلغه تحویل ایدیورمشدی . یالکز فرانسه دکل ، بتون اورویانی تیره تیر برخافان اولمشدی . فقط (ناپولئون) بردای ایدی ، بردای که فرانسه زانی هرودای . مخفرتده اعلا ایلدهدی . اویله بر قدرت محتشه به قارشلی سجده ایتک فرانسلر ایچون بیوک برذل صایلمازی . حال بوکه چینیلر ، زوالی چینیلر (یوان چی قای) کبی عادی برداس سیاست ایچون دون کوکاره جبقاردق قری مشروطیتی بوکون آفاق آتله آلدیلر ، اوکا بدل او حیله کاری حیلله قانقیشدیلر ، حریجده ، رجال حریجده یک چایق ایتدیلر ، او غریبه استیداده ، او ارتجاعه قارشلی اصلا مدافعه قیلادیلر :

بویله ایم نمک بویله اولور نودوزی ! .
کردش دورانک بوجولورلری بر بصیرت

تاریق فرانسلر لک سیاست خارجیه لرینه - (غامبه تا) نک قول معروفی خاطر لده در - تأثیر ایلده مزار . اویله اولونجه قانونلک بر دولت قدس شریفده آثار استقامتی کوسترمک ایتزدی ، بیکلرجه لیرا صرف ایدرک بر شهیدرخانه یایدیرر . یالکز اوقدرمی ؟ بو سایده بتون او حوالده کی حلول کونا کونه یکیدن حقوقوت ویرر . نه یایی بز ؟
مختی کندیته ذوق ایتددر عالده هنر دلی ، کیمیلر .

شرق ایشلری

فزلک

رومانیا مجلس مبعوثانک کشادی مناسبتدر قرال قاندر طرفنده اوقوانه نظار افتتاحی تلفرافلر تبلیغ ایدیرلر . قرال ، صوک بالقانده هربره رومانیانک قانلرینی موقفتدر مناسبتدر ، تلفننه کرک وکلانه وکرک اورورده وکرک مفع قارشلی به لسانه ممنونیتدر ویزیدر استعمال ایتددر . تلفنک شو محملری باطنده شابانه دقتدر : « صلح و مسالمتک درجه دینای اوارلارده متدارباً نظارت ایتک همیز در ایشلر جموعه منددر . باد قلبه هنوز حال هربره بولوناندر آراسنده صلح و مسالمتک عاده ناس ایتدنددر به عمود و منفعت خصوصی حال ایدرک . بو استقامنده کال ثبات و اصرار ایدر جالبشده و مساعیر نمرده قلادای . »

بهر رسمی سوزل صوک آینه معااهده فی حاصل ایلده مؤثرات عتقده به فکر و برملک فایزدر .

ایزوم باقانددر هاکم وضعیتدر لور دینی هر دیمیلر ایلده هر طور و هر کتدر ایانه ایلده رومانیانک وضعیتی باقانددر وازرمنی تأییدی ،

قصد اخلاصی ایدیرر ؟ بومسئلرک فرضیه قانقیردی اوزار وکلادر .

قرال قانلرک اوقلر صوبه یه متوجه حرکت ایتددر و بکاده شو سطرلری یازدینر صبراده

سایه کیرمه بوتونیوردر . لکن (ترک سلطنت)

داخلی و خارجی سیاست و اولسون، نه ده اولورسه اولسون، وجدانندن، عرفانندن باشقه رهبر بیلمه یمن برحردک، بی پروا بر محررک عهده سنده و دوشون دیککی سوله مک، حقائق عالمن قارلرینی آلدن کلدیکی مرتبه آگاه قلمقدر.

آوت، دولتلرک هیچ بری بزه جدی، صمیمی دوست اولماز. ذاتاً بویله معامله لرده دوستلق بر لفظ بی معنادر. هیچ بر دولت آدمی سیاستده بویله اندیشه لره، علی الاطلاق حسباته قائلار، قایلیرسه بیوک (فره دریق) ک اوله لرینه روا کوردیکی لقب معروفه استحقاق قازانیر.

فقط بعض دولتلرک منافی زمان زمان منافع اساسیه مزه توافق ایده بیلیر. بالفرض دول معظمه دن بر قسمی وارلغزه قصد ایتمک قانقیشه حق اولورسه، محض سائقه رقابتله، قسم دیکری اوقصده قارشی کلیر. دوش احوال دن بزاویه استدلال ایدیورزکه آتاپولی وسائر مشله لرینی وسیله ایدن بعض اشلاف مثلت دولتری بک زیاده استقلالیزی رخته دار قلیق ایسته یورلر. لکن اشفاق مثلت بوجریانی یک ترویج ایلمه یور...

اوله اولقله برابر اعتقاد مزجه بوتایلرک هر ایکسینی ده نظر اعتبارده آلق هر حالده او مطالباتک بر قسمی اولسون قبول ایتمک مجبوریتنده یز. مثلاً حاکمینه خلل گله دیکه ولایات شرقیه ک تأمین آسایش و رفاهیتی ایچون هر فداکارلی اختیار اچلی، آرتق ارمی و طنداشلر مزله آرامزده بواجبی وساطتندن، امور داخلیه مزه بو چکلمز مداخله لردن قودر تولی یز.

باب عالی ایچون بیوک بر عزم و فصالته بیوک برایش کورمک زمانی کلدی، بو زمان آلدن قاجیر بیلمه یازیق اولور. چونکه مع الاسف بزه دایما استقبال آتی آرایور، بوکون، بو آی، یوسنه یاریندن، کچن آیدن، کچن سته دن دهانی امان اولیور...

معامله همزبان اوله رق: ناصل رها بولیم بیک بی صفا بولورم کلن زمانی، ناجی، کیدن زماندن... دیسه ک بریدر.

یته بو هفته انکلترده فرانسه ده، آلمانیده

یایمه قانقیشدیلر. آلمان یور دواوری (را جستان ک بر دوره اجتماعده مذاکره یه قویه رق فصل ایله دی، پتیدی، شمدی موقع اجراه وضع ایتدی، حال بوکله فرانسه عین امر مهم ایچون معوناتیه، اعیانیه چالیشق ضرور. تنده در، احتیالدر، هت وکلا او مقصوده ایزمدن استعفا ایلر.

فرانسه معوناتی و اعیانی ایکی بیوک مسئله ده بیوک بر اختلافه اوغرادیلر، اولاه انتخابات بحثده، او تمیل نسبی قانونده. ثانیاً قانون عسکری، قانون عسکری طولانیسه بر میایار و کورفراتی استقراض خصوصنده، بو اختلاف کسب شدت ایلدی.

معلوم اولدینی اوزره قرائنلر برمدن بری انتخابده تمیل نسبی طرفداریدلر، تمیل نسبی مثلاً بزه ارمی و طنداشلر مزک مطالبه ایتدیکلری وجه ایله اساساً بر هیئت اجتماعده اکثریت قارشی اقلیت حق تمییلی تأمین ایلمه مکدن عبارتدر. بالفرض استانبوله اکثریت کیملرده در؟ ترکلرده و مسلمانلرده دکل؟

اونلر ایستلرسه اقلیت، روملره، ارمنیله، موسولره و سائر یه پای نختمدن هیچ بر معوث چیقارمازلر. تمیل عادی بکوره بویله در. فرانسه کچی یکسوق بر تلمکتنده بیله بواصولک بیسوک محظولوری، حقسقلر قارلی کورلدیکی ایچون تمیل نسبی عمومیه تسله ترویج ایدلمک باشلاندی. حتی کچن سته مجلس معوناتجه قبول اولوندی، فقط بعض سیاسی اندیشه لره مبنی اعیانجه قسماً رد ایدلیدی. شمدی حکومت بو اختلاف تسویه سته برچاره آرماقله مشغولدر.

بر بچق میدا لاق استقراض بچی ایسه فرقه مغرطه کچی قوه عسکریه یک تربیدینه مخالفت ایدنلرجه شدید اعتراضلره اوغرادیلدی ایچون تأخره دوشسیدی، اوله اولقله برابر بتون ممالک مشروطه ده براحرارانه تصاد مات فکر یه حیران قالمق ممکنه یدر؛ مشروطیتک بویله بارلاق، کسکین فعالیتلری ولو محظور دن سالم اولماسده بر قومی ماده، معنادار حایقارلار، فقط وادی حریتده بو مرتبه ارتقا

ایده بیلیمک ایچون بر ملتیه جدی بر تربیه، فکر، سیاست، بر تربیه، یته اوله سورکلی بر تهذیب ایستر. بو نعمته مالک اولمالارلرک آلدده مشروطیت برپاره ایتز.

حال بوکله چینیلر، زوالی چینیلر (یوان چی قای) کچی عادی بردساس سیاست ایچون دون کوکله چیقاردقلری مشروطیتی بوکون آفاق آلتسه آلدیلر، اوکا بدل او حیله کاری تجیه قانقیشدیلر، حریتی ده، رجال حریتی ده یک چاقوق اوتوندیلر، او ضریره استبداده، او ارتجاعه قارشی اصلا مدافعه قیلما دیلر:

بویله ایام غمک بویله اولور نوروزی! کردش دورانک بوجلور لری بر بصیرت صاحبی اصلا غریب کورمز، ناصل کچه قرا کق، کوندوز آلدیناق اولورسه بویله بر قانون طبیعی یه اتباعاده مترق تمککشلر اولورده مظهر، متدنیلر ایسه بوظلعته مبتلا اولورلر. نه (یوان چی قای)، نه نده چینیلره قیوماملی یز.

بیانسه سر خلقت کیسه ده تقصیر یوقدر! اوسری ادرالک ایلمه ک ایسه مشکل، حتی محالدر، چونکه: مؤثر برده بوش کیمیا، آثار حیرته!.

علی کمال

بیان

بوکون (پارس) دن آلتان نظارلردن بری بیت ایله اوقودق: فرانسه حکومتی ۹۵۰۰۰۰ پیک فراتی، تقریباً ۲۲۰۰۰۰ لیرا صرف ایدرک قدس شریفده بر شهیدرخانه انشایک تحت قراعه آلتش، آرتق بو حلول مصالحه، اقصادی اولقدن زیاده مستولانه، منظرانه در.

برکزه دوشونلریز، بکزه صاحب ملک: یوق دارده بزدن اوزک دیار

قدس شریف کچی بر سنا جاعزده دکل، احتیالدر، هیچ بر ولا غزده حکومت قوناق ایچون بودرجه ده بر مصرفه جسات ایدمه مک، فقط فرانسزلر عجا یچون بویله بر تکلفه احتیاج کورنیورلر؛ من حیث المجموع بر شهیدرخانه ایچون اوقدر بیوک بر بنیانه جدا یچا جیدلر؟ باخصوص بو صیره لرده که (پارس) حکومتی اومرتیه مضایقه مالیه دن مصون دکل، بودجه سی قایه بیلیمک ایچون بر بچی میلیاره یقین اسغراضه مجبوردر. نظردقتیزی جلب ایتزی کچ او استقراضی بو حکومته فولای فولای بخش ایتن مجلس معوناتی بوضرفیات زانده یی تسویه یه دجال موافقت ایتددر.

بو معمازی حل اتمک ایتق بر سایه ده میسر اولور. اوده مسئله ده کی سرسیاستی ادرالک ایتکدر. او شیندر خانیه بویله عظمتله انشا ایتدیرمک بر سیاستدر. برسیاستدرک فرانسه مک سوریه ده تعقیب ایله دیک آلمان بر تناه در. رهبالک فرانسه دن طردی، کلپسالتک حکومتدن

الیزم باقاندله ما کم وضع یقنده طوردنی هر سیر اید، هر طور و هر کنده ایتیه ایدره درمایانک وضعیتی باقاندله موازنه سی تأییدی، قسقه اهلوی ایدیه یور؟ بومسولکک توضیح قورقوری اوزار دکلمر.

قرال فردیالمر آرتق صوفیه متوجه حرکت ایتددر و بکاده شو سطرلی یازدیلر صیراده سرایه کیرمه بوتون یوردر. لکن (ترک سلطنت) شاهانی بونکله نریات بولسه ارلا بجه در. صوفیه غزلرینک، قرائلک عودننده دوزلی اظهار ایتدیکلری ممنونیه رغماً، بومسولکک هنوز حل اولومارلری تخمین ایدیلر.

(برایزه ناخیهوت) غزنی و ولایت شرقیه هجیره روس - آلمان برودنه سی نشر ایتددر.

بو برودنه کورمه باب عالی ولایت شرقیه برلشدر برب بر مقننه عمومینک نظاری آندره اصوات بلر بجه در. مفتشک نزدیه بولونامو ایکی اوردیانی مفتشک هر سولده هر رای در اقراری دارد. بونلار مقننه آراسنده

اهتموف طرورده کیفیت باب عالی اید درسات مجلس آراسنده حل ایدیلر بکدر. مجلس ولایتک هجری بر مجلس قلاب ایدیلر بکدر.

دوراده اسلام و خرسیتیانه اعضا مسازری مقدراده اوله هجدر. کزلک مأمورلرده بونلار ایدیلر. عثمانی رجال حکومته بر ذات (برایزه ناخیهوت) غزنده باب عالیک ولایت شرقیه بالک بر ولایت هاله افراغه اصوات موافقت ایتدیلر بکچی بولدمشدر.

فرانس غزلری جابر بک اولکی کورمه نشر ایتدیلر. پالای عاشرنده شنده اداره کلوم ایدیلر و آردورالک هر مراقبه و نظارنده بحث ایدیلر.

ارناوردی قسیدمردی بونکله اولوردر. برنس دوریه آردوردی ناجی یاقنده و آلمانیا و انگلیز رسماً تکلیف اولوناقدر.

کریدک الحاق آتیه ۲۸ تشرین ثانی - آتیه معاهده صلیحه سی تصدیق ایدلش اولدیلندن کریدک الحاق و کیفیت الحاقک دولتلر طرفندن تصدیق بوگونلرده اعلان ایدیلر بکدر.

بر نظر انبراج ابله کورپورز که انتخابات
ایلمردی، بقصد بهیوتلر برز انتخاب اولونورلر،
انجوه، اعتراف ابلر، هوسه کورموریکمز
جهت اورد که اقوام عثمانیه لاه بری، لاه
دیگری انتخابات اشترا کرده چکینورلر، بوبله
اولورسه مشروطیت نظر ظاهر عالمه لاه لاه
اومرلر فامه لری اصلو تأمین ابلر مز .
هیچ خاطر اورد بهیوتلر مالی که دور صریک
بو ملکه تأمین ابلر کی ال پرک فامه تألیف
عناصره همدور، آرامزده، حقیقی مسازمور.
بو سارده ابلر عثمانیه لایقی فکیمور .

بنا ابلر اوملورلر که آرلر مشروطیت
سایر سنده هر قوم حکومتی کنری حکومتی
نظریه باقیوم، اومر مزه ابلر صمیمی، هاندیه
اشتراک ابلر هیکور، بوبله اولونورلر هیئت
مقدمه عثمانیه خاربه قارشی بر کتله آشفیق تشکیل
ایلمر هیکور، استقبالر اورد قلمه هیکور .
لکن، عرصه ابلر یکنز کمی، فامه فامه
قومک انتخابات اشتراک انجوه می بو امیر سکه
ورر، اولونورلر تیخ ابلر ماللر اورد، بو حال تلک
ازالسه باب عالیه کمال الهزام ابلر ابلر لایقی
کورپورز، بومساحی بی نقیب ابلر .

بو مملکتی قورنارمور ابلر اخلاقی اقتضا
ایلمر تدبیرلر ال برنجیسی شهر وارمیر که
وفاقور، همدور اولورسه اولورسه، نقادیه
توقیر، کرک مستلزمه مسلمان، کرک مستلزمه
خریستیان بر آهنگ اتحاد حصول کتیره مددیکه
سلطنت عثمانیه تلک ابلر تأمین ابلر ملک خاربه .
مطلوبت اوقدرلی، اولونورلر کورمور مزوی،
مشروطیت عداوت، صریح، مدارانه مستلزمه .
مطلوبت بو ملکه آلنی بوز سوزر بایام لایقی
آلنی سوزر بایا بلیردی، بوزر بایا .. بونویه
موقصدیه ابلر کورمور کورمور .

شرق ایشلری

فصلک

اطهر مسئله سندن وضوح ابله بجهت امکان
وارمیر بیلیمورز، چونکه بوکا دایر کلن خبرلر
اوقدر بری برینه ضد و مخالفدر. بر طرفن حکومت
سلیه تلک بو خصوصه آتیه حکومتیه دوغریدن
دوغری به مذاکراته کتیره چکی سوبله یور، دیگر
طرفن موسیو پامسه بو مسئله خنده هیچ برآموریت
وصلاحت و برله دیک خبرلری وارد اولور. هانکسته
ایمانی بیله میز. هر حاله بو مسئله به دایر ال اساسی
مذاکرات لورده ده کچورواک دوغری خبرلر کچور،
اورادن کان خبرلر کورده بو مسئله تلک دواشلر
طرفندن باب عالی به ورود ابلر لولمورن سوگره
توضیح ابله چکی آکلاشلور .

موسیو وه نزه لوس معلومدر که شمعی برانده
بولیور، اغلب احتمال کورده یوا تلک اوراده بولیشی
اطهر مسئله سله علاقه دارد؛ بر خبر کورده انکیز

اجنی مشاورلرک تعیین، ولایات شرقیه حقدیه
باب عالی ابله دول معظمه آره سنده جریان
ایتمکده اولان مذاکراتک ختامه متوقف
بولدینی جمله مستخبراتمزدندر .

باب عالینک تأمیناتی

پارس ۲۷ کانون ثانی — (نان) غزیه می
ترکیا طرفندن و برلین تأمینات مسالمت پروانه دن
بحث ایتدیکی صروده عثمانی — صرب معاهده
صلحیه سنک امضالانمسی لزومنده اصرار
ایدیور و بلغارستانک بکروش معاهده سنک بعض
احکامی تکرار اورتیه سورمک آرزوسنده
بولدینی یازیور .

آلمان مصلحتگذاری

آلمانیا سفارتی مصلحتگذاری فون
موجیوس، دون، باب عالیده صدوا عظم پاشایی
زیارتله ولایات شرقیه مسالمت حقدیه حکومت
متبوعه سندن تلقی ایلدیکی تعلیمات دائره سنده
تعاطی افکار ایلشدر .

استانبول قونفرانسی

اطهر مسئله سنک تسویه سی ایچون استا
نبولده بر قونفرانس عقد ایلدی چکنی ترکیه
غزیه لردن بری یازمش ایسه ده بوبله بر تصور
ومعاملات موجود اولدینی اجرا ایلدیکنز
تحقیقاتدن آکلاشمشدر .

اطهر ودواتلر

پارس ۲۸ کانون ثانی — (مان) غزیه سندن:
دواتلر، انکتره تلک یکی تکلیفه و بره چکاری
جوابده حکومت مشارالیه تلک ابلر و اطهرله
دایر ایلک و بردیکی نوطه سی عینا قبول ایلدی چکار
ودرسعادت ابله آتیه قاینه لریسه، و برمش
اولدقلری قراره موافقت ایلدسی کورمک
آرزوسنده بولندقلری بیان ایلدی چکاردر .

یونانستان، آرناتوداغه الحاق ایلدین
اراضیده اغتشاشی موجب هیچ بر حرکتده
بولنیه چکنی تأمین ایتلر. ترکیا دول معظمه تلک
قراردت مخالف حرکتده بولورسه جمله سی ممانعه
حاضر ایش .

وه نزه لوس نه یاییور؟

برلین ۲۷ کانون ثانی — موسیو (وه نزه)
لوس) انکیز نوطه سی آلمانیا به صورت قطعی ده
قبول ایتدی برمکه چالشیور. (فوسیده چایتوغ)
ایله (قرویلجه چایتوغ) وه نزه لوسه اطهر
مسئله سی ترکیا تلک آرزوسنه توقیفاً حل و فصل
ایتسی نوصیه ایدیورلر. بوزر تلر، جزائر
اتنی عشردن بر قسم تلک مبادله سی ابله بر صورت
تسویه حصولی ممکن اولدینی یازیورلر .

ترکیا - یونانستان مناسباتی

اولیسی گون اطهر حقدیه، دول معظمه
نامه اوله رق انکتره تلک درسعادت و آتیه
سفرای طرفندن دولت عثمانیه ابله یونانستانه
تسلیم ایلدیحه. نطه به دایر منابع موقه قعدن

بو مملکتی قورنارمن ایچره اغازی اقتضا
ایریدر تدریرلک ایل برنجی شیره وارمیرلر
وفاقدیر ، هدر نه اولورسه اولسون ، نفاقدیر
توقیر ، کرک مسئلهیه مسالفا ، کرک مسئلهیه
خبرستیار بر اهنک اغاز حصول کتیره مددیک
مطابقت عثمانیه لک اقبالی تأمین ایلرلک محالیر .
مطابق اقدردی ، اقبالی کو شیره مزدی
مشرطیت عرالله ، صریح ، مددانه مسقندور .
مطابق ایلک بر مملکه آتی بوز شیره بایامارلوقی
آتی سده بایا بلیرلر ، بده بایا .. بو نوییه
مرفعییه ایسبیزی کورلر رکسیر .

شرق ایشلری

فرلک

اطلر مسئله سندن وضوح ایله بجه امکان
وارمیرر بیلدیور ، چونکه بوکا داتر کلن خبرلر
اوندیر بری برینه شد وخالقدیر . برماردن حکومت
سلبیه لک بو خصوصه آنته حکومتیه دوغیردن
دوغری به مذاکرانه کیرییه بکی سوبله نور ، دیگر
طرفدن موسیو پاناسه بومشله حقتده هیچ برماردیر
وملاحیت ورله دیکی خبرلری وادارلور . هانکینه
اینانلی بیله میز . هر حالده بومشله به داتر لک اساسی
مذاکرات لورده کتیرورلک دوغری خبرلر کایور ،
اورادن کلن خبرلره کورده بومشله دواصلر
طرفندن باب عالی به ورود ایدن نومه دن صوکره
توضیح ایده بکی آکلاشلدیور .
موسو و ونیزلوس معلومدور که شمدی برانده
بولیور ، اغلب اخلاله کورده بوذاک اوراده بولیشی
اطلر مسئله علاقه داردر ، برخبره کورده انکایز
نومه سی آلتانیا حکومتیه صورت قطعه ده قبول
ایندیبرلک چالییوردیمن . مع مافی براین مطبوعاتی ،
جان عمومیتله ، موسیو اطلر مسئله سی
ترکیانک اروزونه توفیقاً حل اقمه سی تومسیه
ایله اولانکی جزیره لک برقسنک ماده لسی ایله
بو خصوصه برصورت حل الده ایلرلی قابل اولدیغی
بیان ایلورمش .

فی الواقع دیگر جهدن « نان » غرتامی ده بزه
برطاق نصایعده بولدیور . استراض مذاکراتنک
ترکیانک مطبوعاتی وجهله نتیجه بزر اولسی ایچون
حکومت عثمانیه لک مخصوصی بومشله ده اوروا
دولتارنک دخواهه وافق برماردده حرکت اقبی
لازم کلدی بکی انا واحساس ایلور .

اجنبی مشاورلر

ولایات شرقیه ده استخدام ایدیلرلک
اجنبی مشاورلر لک یقینده انتخاب واعزام اوله جفته
داتر بعض غرتلر طرفندن یازین خبرلرک
هنوز نایوسم اولدیغی بانه تحقیق اکلاشلشدور .

اطلر و دولتلر

پارس ۲۸ کانون ثانی - (مانن) غرت سندن:
دولتلر ، انکتره لک بکی تکلیفه ویردجکری
جوابده حکومت مشارالیه لک ایلر واطلر
داتر ایلک ویردیکی نومه سی بیا قبول ایده جکری
ودرسعادت ایله آنته قایینه لریسه ، ویرمش
اولدقلری قراره موافقت ایلرلک کورمک
آرزوسنده بولندقلری بیان ایده جکریور .
یونانستان ، آرناتودلفه الحاق ایدیان
اراضیده اغتاشی موجب هیچ بر حرکتده
بولنیه جفی تأمین ایتایدور . ترکیا دوله مملکه سی
قرارده مختلف حرکتده بولورنورسه جله سی مانعه
حاضر ایش .

وه نیزه لوس نه یاییور ؟

برلین ۲۷ کانون ثانی - موسو (وه نیزه .
لوس) انکایز نومه سی آلتانیا به صورت قطعه ده
قبول ایتدیرمک چالییوردور . (فوسیه جایتون)
ایله (قرویه جایتون) و ونیزلوسه اطلر
مسئله سی ترکیانک آرزوسنه توفیقاً حل و فصل
ایتسی تومسیه ایدییورلر . بوغرتلر ، جزائر
اقتی عشردن برقسنک ماده لسی ایله برصورت
تویه حصولی ممکن اولدیغی یازییورلر .

ترکیا - یونانستان مناسباتی

اولیسی کون اطلر حقتده ، دوله مملکه
نامه اوله رق انکتره لک درسعادت و آتیه
سفرای طرفندن دولت عثمانیه ایله یونانستان
تبلیغ اوله جق نومه به داتر منابع موثوقدن
آلدیشمز معلوماتی یازمشدق . اوجوادلک بیولک
برقسیمی ایرنسی کون وودن ورود ایدن
خصوصی ونیم رسمی تاخر اقلرله تأیید ایتدی .
قرار سابق وجهله دولتی چهارشنبه کونی
ویرلسی مقرر اولان نومه لک یوم اعطاسی ،
اتفاق ثلث حکومتلردن بعضیلرینک
تکلیفی اوزونیه ترکیا ایله یونانستان اراسده
طوغیردن طوغری به مذاکره کیرشملک
قابل اولوب اولدیغی تدقیق و نومه ده ایلر
حدودینه عاید بعض کوچک تبدیلات اجراسی
مناسبتیه شیمدی لک تأخیر ایدلشدور . دون صباح
بر ایتالیا سفیری مارکی غارونی ایله انکتره
سفیری سیر مانتلک فرانسه سفارتخانه سته کیده لک
فرانسه مصالحه کداری موسیو بوپ ایله بوغری
حقتده ایکی ساعت قدر مذاکره ده بولندقلری

لیکن مسئله یی برقراره ربط ایده مدکلری جهته
سفرانک تکرار اجتماع ایلرلک جکری موثوقاً
استخبار ایتدک . سفر اغاز ایده جکاری
مقرراتی حکومت متبوعه لری لک نظر قسویبه
عرض ایده جکلردور .
شهر مزده کی اجنبی سفارتخانه لری لک برندن
آلدیشمز معلوماته کوردولت عثمانیه ایله یونانستان
آدوسنده اطلر مسئله سنه داتر نیم رسمی
مذاکرات جریان ایتکده در . لوندوده جریان
ایتمکده اولان بو مذاکراتک هفته نسایته
طوغری رسمی برشکله کیرمسی محتملور .

تورکیه وانکلتزه اشتلافنامه سی

ویانه دن تاغرافله بیسلدیرلرکنه کوره ، صدر اسبق اعظم حق پاشا ایله انکلتزه حکومتی آرمسندده اجرا ایدلمکده اولان مذاکرات اشتلاف تام ایله نتیجه پذیر اولمشدر ، یاقینده تورکیه انکلتزه اشتلافنامه سی صورتنده رسماً دخی تصدیق اولوناجقدر .

بصره کورفرزنده انکلتزه

درسعادتدن (چایت) غزنه سنه یازیلور : تورکیه ایله انکلتزه آرمسندده حصوله کلن صوک اشتلافنامه ک برماده سنه کوره ، شاید بغداد خطنک شدیلک نقطه انتهایه سی اولان بصره دن کوتیه قدر برخط تمدید ایتک لزوی حس ایدیلرک اولورایسه ، بوخط انکلتزه طرفندن انشا اولوناجقدر . اشتلافنامه ک دیگر برماده سیله بغداد خطیله فرات ودجله نهرلری اوزرنده واپورلرایشلن (لینچ) قومانیه سی آرمسندده کی رقابت نهایت ویرلشد .

ترکیاده المان هیئت عسکریه سی

« تان » ک بر سوزی

پارس ۱ کانون اول — حکومت عثمانیه ایله روسیه آرمسندده استانبول قول اردوسی قوماندانلرک المان بر جنرال تودیلنه وشرقی آناتولی اصلاحاتنه دائر موجود مسائلدن بحث ایدن (تان) غزنه سی ، حاکمیت عثمانیه هر نقطه نظر دن شایان حرمت واعتبار ایسه ده بو اعتبارک شرق واوروپا صلح ومسالمتی اخلاله قدر وارمه جغنی بیان ایدیور .

نه قودوپاری دیورکه

پارس ۱ کانون اول — (نه قودوپاری) دیورکه : « دولتر آرمسندده نفاق تولید واحدائنه معطوف پولتیقه تهلکهلیدر . اوروپا ، صلح ومسالمتی ادامه ایتک ایستیور . ترکله اوروپایی کندیلر دن طولای بر اختلافه ویاخودکندی ضرر لرینه بر اشتلافه سوق ایتک شقلر دن برنی اختیاره مجبور براقرلر سه پک وخیم بر موقعه قاله جقلر در .

پارسدن ۱ تشرین اول افرنجی تاریخیه اشعار اولونیور :

مطبوعات ، جنرال (لیمان) ک ریاستی آلتنده حکومت عثمانیه کوندریله جک هیئت عسکریه علینده دول معظمه ک مداخله سندن تکرار بحث ایدرکن هیئت مذکور دن مرکزی درسعادت اولایه جغنی نشر ایدیورلر .

(اکسلیور) غزنه سی روسیه ک بحر سفیده بردوناما کوندرمک تشبیه بولوندیغنی ادعای دیور . دیگر طرفدن (اقودوپاری) غزنه سی عین مسئله دن بحث ایدرکن :

معلومات اولانلرک محدوددر . عینی مسئله حقدده پارسدن (تانمس) ه شوبله اشعار اولونیور :

جنرال لیمان ریاستی آلتنده بر آلمان هیئت عسکریه سنک تورکیه به اعزامدن طولای روسیه جه سرد ایدیلن اعتراضاته فرانسه دهده اشتراک اولونیور . هیچ شبهه یوق که درسعادتک آلمان هیئت عسکریه سنه محل اقامت انتخاب اولونامسندده کی محاذیر حقدده حکومت عثمانیه ک نظر دقتی جلب ایدلشد . جنرال لیمانک حائز اوله جغنی صلاحیاتک آلمانیا و عثمانی حکومتلری طرفدن تمامیه تعین اولونوب اولونادی معلوم دکلد .

معماییه آلمان هیئت عسکریه سنه ، درسعادت وجنای قلمه سی محافظه به مأمور اولان برنجی قول اردو اوزرنده فعلی ومستقل قوماندانای حقتک ویرلش اولماسندن قورقیلور . شاید بویه برشی واقع اولش ایسه حال وموقع نزاکت پیدا ایده جکدر . بوضوئله منافعی طولوغیردن طولوغیری به اضلال واضرار ایدلش اولان روسیه ، آلمان هیئت ، ماهیت ووضیعت بین المالیه سی درسعادتده کی قدر مهم اولمایان دیگر بر مرکزله نقل ویا هیئت ویرلش حقوق وصلاحیات تحدید ایتدیرمک ایچون اجرا ایده جکی تشبیه فرانسه ک مظاهرته نائل اولاجقدر .

نویه ورده میانک تلاشی

« روسیه (نویه - ورده) غزنه سنک ۲۸ تشرینانی تاریخیه نسخه سنده تورکیاده کی المان سیاست ونقوذی حقدده یازمش اولدینی بر بند مخصوصده دیورکه :

« آلمانیا ک حرکتنه ، اوروپا عالم سیاستی حیر بخش برنمار قییدی عطف ایدیور .

دولتر ، قواله و آرتاودولتی حدودی ایچون مذاکره لر ایتدیلر ، اختلافه سببیت ویرده جک درجه به کادیلر . اهمیتدن عاری اولان (بکی بازار) سنجانی مسئله سی ایچون سونکو طاقعه قدر واریدیلرده بی نهایتی اولان بومشله اوکنده کیمسه هیچ برشیک فرقه وارمیورمش کی طور بیور .

اوروپا سیاستی ، استانبولک ، آلمان پولتیقه سنک سیاسی بر محله سی اولفده بولندیغنی کورمک ایسته میور . آلمان ضابطاتی قومانداسی آلتنده کی ترک طابورلری ، هندده کی برلی طابورلرک انکلیز ضابطاتی قومانداسی آلتنده یایدیغنی یابه جقلر .

ترکیا آلمانیا ک بر مستملکله سی واروسی ده آلمانیا اردوسنک بر معاونی اولتی اوزره در .

شرق ایشلری

فزلک

قرال فردیناند صوفیه فردای موصلتنده جنرال ساووی نزدیکه قبول ایتش واستانبول مذاکرات ومعااهده سی حقدده استیضاحاتده بولمشدر . جنرال ایسه ، لازم کلن ایضاحاتی ویردکن صوکره اوروپا به دوغری عریضت ایله مشدر ؛ بوسیا حقتک سائی برآموریت سیاسیه در .

قرال فردیناند ، ملکته عودتنده کندیغنی خنی بر جمعیت عسکریه قارشوسنده بولدی . بوجعیت قرالک وعائله قوالی به منسوب بعض ذوانک علینده اجرای تحریکات ایله مکده ایش . بر جوق کیمسه لر توقیف ایدیور ، فقط موقوفلرک هیچ بری کندیلر دن طلب اولان ایضاحاتی ویرمورلر .

بولغارستان بویه بر کشمکش داخلی ایچنده بولنورکن یونانستانده ، (آودروف) زرهلستنده ، انکلیز وفرانسز آمبرالری شرفته قرال وپرنس لردن متشکل معنطن ضیافتلر ویریور .

بوکولرده ساحه سیاسی الک چوق اشغال ایدن روسیه در . بزم اصلاحات مسئله سنده ، آلمان هیئت عسکریه سی مسئله سنده ، هپ اونک سسی ایشیدیلور . بالقان اتفاقلرینه دائر ، اوروپا مطبوعاتی طرفندن اورتیه آسیلان مسئله ک ایچندن ده اوچقدی . (نویه فرایه پر سه) نک تشریاته نظراً ، باقانیلر کندی آرمسندده معااهده لر

سلام

۱۳۳۱

لمری نشر اولوچور

عقد ایستدگاری بر صیریه ده ، روسیه له ده آبریمه
صربستان ، بولغارستان و قره طغاه عسکری بر
معاهده عقد ایستدگی تبین ایستدور ، بونک اصل
حاضر اجمیت جهتی ، معاهده له صرف آوستریا علیه
عقد ایستدگی اوله سیدر ، روسیه ، آتام ایستدور ،
آتام ایستدور . «اگه لیور غننه سنک افاده سنه
انظر ، روسیه ، گویا ، معهود آلمان هیئت عسکریه
مشله سی ایچون بر سر عقیده بردونان کوندره جک
وبوکا دائر اولان (پروتوستی) برلینه دکل ،
دو غننه دن دوشری به استانبوله و بره جک ایچون .
بونون بوختر ره رغماً اصلاحات مشله سی کیندیکه
(باب عالی) له دنوبور ، واوروپا مطبوعاتک ازجه
(نال) ک برقاچ کون اول قولاندینی لسان شدید
ملایت کسب ایستدور : استانبوله کی دول معظمه
سفراسنک ، صدراعظم دن بومشله به دایر وقوع بولان
استبدادی نتیجه سنده ، « باب عالی » نقطه نظریه ک قطعاً
تبدیل ایچکی اکتلاشده در .

آوستریا ده قرالک سنه دوریه سی مناسبته شملکر
پاپیور و مطبوعات طرفدن ، قرال ، مدح و ثناله
مستغرق ایستدور .

رومانیا ، بولغارستان تحدید حدود قومسیون
هیئت دن (روسی) عزیمت ایستدور .

اصلاحات مشله سی

دول معظمه سفراسندن بعضاری اولکی
کون صدراعظم و خارجیه ناظری پاشا ایه
ملاقاتلارنده اصلاحات پروژه سی مشله سی
حقیقه باب عالی ک نقطه نظری کیندیلرینه
بیان ایه معنی صدر مشارالین رجا ایچملدر .
محافل موثوقه ظن ایستدیکنه کوره اجنبی
مفتشای مشله سنده باب عالی ک نقطه نظری
قطعاً تبدیل ایچمشدور . موسی الهم مفتشای
عثمانی مأموری صفتیه جلب اولته جقاردور .

تورکیه و انکلتزه ائتلافامه سی

ویانه دن تلغرافله بیستدیلر دیکنه کوره ،
صدر اسبق اعظم حق پاشا ایه انکلتزه حکومتی
آرمنسنده اجرا ایستدیکده اولان مذاکرات
ائتلاف تام ایه نتیجه پذیر اولمشدر ، یاقینده
تورکیه انکلتزه ائتلافامه سی صورتنده رسماً
دخی تصدیق اولوناجقدور .

بصره کور فزنده انکلتزه

درسعادتین (جایت) غننه سنه یازیلور :
تورکیه ایه انکلتزه آرمنسنده حصوله کن صوک
ائتلافامه له برمادسنه کوره ، شاید بغداد خطنک
شد بایک نقطه ائتلافیه سی اولان بصره دن کویته قدر
برخط تمدید ایچک لروی حسن ایستدیکه جک اولورایسه ،
بوخط انکلتزه طرفدن انشا اولوناجقدور . ائتلاف
مه نک دیگر برماده سیله بغداد خطیه فرات ودجه
نهری اوزرنده واپورلایشتن (لینگ) قومبایه سی
آرمنسنده کی رقابته نهایت و برلمدر .

ترکیاده المان هیئت عسکریه سی

« نان » له بر سوزی

پارس ۱ کانون اول — حکومت عثمانیه
ایله روسیه آرمنسنده استانبول قول اردوسی
قوماندانلنک آلمان بر جزاله تودیلنه و شرقی

برلین ۱ تشرین اول — (مان) غننه سنه
پترسبورغ دن وقوع بولان اشعارانده ، درسعادت
کوندریله جک آلمان هیئت عسکریه سی ایچون
ائتلاف مثاث نامنه روسیه حکومتک ،
برلینه پروتستو ایچوب طوغریدن طوغری به
حکومت عثمانیه به قارش بروتستو ایده جکی
یازیلور ایسه ده بوغنه نک استخباراتی خدعه دن
عبارتدر . برلین محافلده ، فرانسه نک (مان)
غننه سنک ادعا ایستدیکه وضعی آماندینی کی ،
بوخصوصه انکلتزه نک ده تمامای طرف اولدینی
سویلمکده در . (عثمانیشر لوبید)

درسعادتین (تائیس) غننه سنه یازیلور :
آلمان هیئت عسکریه سی رئیس عثمانی مؤسسات
عسکریه سی حقیقه تام و درون بروقوف حاصل ایچک
ایچون درسعادت و رودینی متعاقب برنجی قول اردو
قوماندانلنی اوچ و یا بش آلیق بر مدت ایچون
اجرا ایده جکدر . کندیستک قول اردو قوماندانی
صفتیه حاضر اولدینی حقوق و صلاحیت هر هانکی بر
عثمانی قول اردو قوماندانلنک حقوق و صلاحیتک
عینی اوله جقدور . معمایه کندیستک آلمان هیئت
عسکریه سی رئیس صفتیه معلق بر صلاحیت اجرایه به
ماک اولوب اولمایه جی حقیقه هنوز قطعی برشی
بیستدیلور . صلاحیتدار محافلدن بعضاری موسی الیه
بوایله بر صلاحیت و بریه جکی تأمین ایستدیکه حالده ،
دیگر بعض محافده بونک عکسی ادعا اولونور .
جنرال لیمانک برلین سفیری محمود مختار پاشا ایه
عقد و امضا ایستدیکه مقاوله نامه ک محوایی حقیقه حاضر
معلومات اولانلرک عددی پاک محدوددر .

عینی مشله حقیقه پارسدن (تائیس) . شوبله
اشعار اولور :

جنرال لیمانک دیاستی آلتشده بر آلمان هیئت
عسکریه سنک تورکیه به اعزامدن طولانی روسیه جه
نزد ایستدین اعتراضاته فرانسه دهده اشتراک اولونور .
هیچ شیه یوق که درسعادتک آلمان هیئت عسکریه سنه
محل اقامت انتخاب اولوناسنده کی محاذیر حقیقه
حکومت عثمانیه نک نظر دقتی جلب ایستددر . جنرال
لیمانک حاضر اولدینی صلاحیتک آلمانیا و عثمانی
حکومتاری طرفدن تمامیه تعین اولونوب اولونادینی
معلوم دکلدور .

معمایه آلمان هیئت عسکریه سنه ، درسعادت
و جنای قلمه بی محافظه به مأمور اولان برنجی قول
اردو اوزرنده فعل و مستقل قوماندانلنک حقیق
ورلش اولماسندن قورقیلور . شاید بوایله برشی
واقع اولش ایسه حال و موقع نزاکت پیدا ایده جکدر .
بوصورته منافعی طوغریدن طوغری به اضرار و اغترار
ایستدین اولان روسیه ، آلمان هیئت ، ماهیت
وضعیت بین المللیه سی درسعادتده ک قدر مهم اولمایان
دیگر بر مرکز نقل و یا هیئت و برلین حقوق
و صلاحیتنک تحدید ایستدیرمک ایچون اجرا ایده جکی
تنبیاته فرانسه نک مظاهرنه ناقل اولاجقدور .

توویوره میالک تلاشی

« روسیه (نوویه - وره میا) غننه سنک
۲۸ تشرینانی تاریخی نسخه سنده تورکیاده کی آلمان
سیاست و نفوذی حقیقه یازمش اولدینی بر بند
مخصوصه دیورکه :
« آلمانلار حکومته » ایدیه عالم سیاست

خارجده

بر دولتک تمثیلی

لوزاندن : [*]

برایندن ، ولوکه قاصر اولسون ، مشاهده لرم ، دیگر یاندن ، ولوکه محدود اولسون ، مطالعه لرم . بکا آوروپا دن ایجه مکتوبلر ، مقاله لر یازد بر دی . بولری بازار ایکن هب ملکتیم و آنک احوال خصوصیه سی کوزمک اوکته کلیر . وطنمک مادی ، معنوی احتیاجانیدرکه موضوع لرم حاکمدر . ذاتا کسندنده تأثیر قابلیت اولان براتورک آوروپا ده سیاحت ایده جک اولورسه بزم بوقاعده قازشی اورانک موجودیتی ، او تورکی کونا کونا الهام لریک تأثیری آلتنده ، آتسه کیرمش بر تیور یارچه سی کی ، اگر بکر ، آکا ایستدیک شکی ویریر . اوت ، الوبیررکه تأثیر قابلیت اولسون ! . . .

بعضا یازد قلمک تأیید اولندیغنی کورنجه مطالعه مده اصابت ایتش اولدیغمه قانع اوله رق وجدانده بر سوینج طویلدم . اخیراً سوینجه حکومتک ویانه سفارتی کاتیلرندن و اقتصاد یوندن دو قنور (تجیکر) بر اثر نشر ایتش . بن بواتری کوردمم و اوقومادم . فقط بوکادام یازلش بریدیلورغراق مقاله سی کوزمه ایلیشیدی که اثرک مهم مبعثرلری خلاصه احتوا ایدیور ایدی . اثر سفارتخانه و قونسولخانه لریک تفکیله عالمدر . خاطر لرده میدر ، بنده بوینده بر آرزقلمدیور بوردیم . سفارتخانه لر مایله شهنیدر . خانه لر میده کی مأمور لریک شخصلرینه و وظیفه لرینه دایر نه کبی اصول و اخلاق لازم کله حکمی جزئیجه نظر مطالعه دن کچردم . آنک ایچون بواترک صاحبیه مختلف نقطه لرده برلشدیکیمی کوردمده شمدی آنک محو یاتندن بحث ایتک آرزوسنده بولوندم . تفر افرک و وساطت لریک موجودیت و سرعته برابر هانک اجنبیه ده کی سفارتخانه لر و قونسولخانه لر هر دولت ایچون احاطه هده پک مهم موقبل اشغال ایلمز . ای بر سفیره ، ای بر شهنیدره مالک اولن مستثنا بر مظهر یندر . سفیرک ، اوله کوچ وظیفه در . تربیه ، تحصیل ، یارادیش ، مکمل بر محیطده یوقمک سفیر ایچون تأمین موقیته و منسوب اولدیغنی هانک حیثیت و منفعتی تربیده سبب اولور . سفیرک تربیه عمومی سی ، معلوماتی ، اطواری ، تجبیانه بر حیثاتک مقضیانه وقوفی ، شرف و ناموسی ، حیثات عمومی سی اوقدر مستثنا شیلدرکه بو ، هر قوله نصیب اوله بیایور مزیت و فضیلت لردن دکادر . بشاء علیه بحق بر سفیره مالکیت بردوت ایچون آنک بیوک سماد لردندر . شو جانده هانکی بردوت اولورسه اولسون خارجیه نک کوچوک ارکانی ایچوندن سفیر یندر برک باقیدر . سفارتخانه لر کاتب انتخابی آنک ابتدا کوزه چاربار . دو قنور (تجیکر) کاتیلرک یقشدیرلمی ایچون بعض مطالعات سرد ایدیورکه بن اوله دیدکارمه اولدیجه موافقدن . او کاتیلرک شانسه لری امورینه غرق اولمالری کاشغرایلر لریک دیگر کوچوک مأمور لره حواله ایلمی ایسته بور . کاتیلرک فضائل علمیه و فکریه سنی تربید ایده بیامک ایچون آنلره فکر و تتبع وظیفه لرینی ویرییور . مقاله لرک برنده سوبلرک کی اوده سفارتخانه کاتیلرندن و آتاشه لرندن بولونقلری برلرک سیاسی ، اقتصادی ، حقوق و سائر ایشلری حقدن مطالعه نامه لر بکله بور . آنلری ممالک اجنبیه یی تدقیق و تتبعه سوق ایدیور .

بالخاصه بزم بوکا نه قدر احتیاج واردر . بزم ممالک اجنبیه حقدنکی معلومات نه قدر ناقصدر . بر مملکت حقدن تدقیقات اجرا ایده بیامک ایچون اوده درت یقش سنه اولورموق و اورانک آدم لرله کروضمک لازم کایر . بر سفارت کچی شرائطی جامع بر مأمور اولورسه آنک قدر بوتیماتی اجرایه کیمسه مقدر اوله ماز . آوروپا ده شوقدر سنه دن بری مأمور بوللاق . هیچ بری بر خدمت فکریه ده بولونه مادی . سفارتخانه لر میده کی مأمور لریک قرطاسیه ماملاتنه نصل بوغلمش اولقلری کورله جک بر منظره در . بولونقلری شپرد نصر اولونان بر رساله یی بیله اوقومعه و قناری مساعد دکادر . بونوع مشغولیتله بر کاتیک اجرای تدبیرات ایقسی آره سنده نه قدر

TDV ISAM
Kütüphanesi Arşivi
No 25 423

سلطانی تحصیلندن و بر آرده خارجیه نظارتی خدمتندن صوکره بر سفارتخانه یه دوشن افتدیلرک ماهیت اشتغالی بزده هیچ بر زمان برای سفیر یتشمینی کافل اوله ماز . بو انسدیلر بولونقلری مملکتک هانکی حیات سیاسیله ، هانکی حیات اقتصادیله صیقی صیقی به مناسبتنده بولونه بیلرلر ؟ بوکا هیچ بر نقطه دن امکان یوقدر . بونک ایچون اوله اعدادی و عمومی بر حاضر لاندین ایستر ، لسان محلی به وقوف ایستر ، کندی مملکتی ده پک ای بیامک ایستر ، آوروپا ده کی فردلر اجتماعتنده ، سوسیه تهرنده مرعی اولان قواعد ، یشایه ، اصول و وساطت معاشره کرکی کی اطلاع حاصل اولتی ایستر ، وقت ایستر ، یاره ایستر ، سوبلی بر یوز ایستر ، صاغلام بر وجود ایستر ، غیرت و فعالیتله اشلاف ایستر ، ایستر ، ایستر . . .

مع هذا لزوم تسام ایبدلیجه بو طرزده بر خارجیه ارکانی ، سفارت عناصری یقشدیرمک امکانی حاصل اولور .

دو قنور تجیکر ، خارجیه نظارت لره ده ده سفارتلرک احتیاجاته کوره تشکیلات ایسته بورکه پک طوغریدر . هر دولتک ، هله بزم دولتک کندیته کوره خارجیه تشکیلاتی اولی ایدی . مثلاً بزم خارجیه ده یانزده کی بافان دولتریک ، اوزاقی و باقنده کی مسلمان حکومت و مثلرینک احوال و تشکیلاتی ایچون برلرندن هیچ قباله اتمام شرطیه

هاه بوندن صوکره یاشایه بیامک ایچون اقتصادیه نه قدر وقوف ایست . مسائل اقتصادی ده اوفاجق بر شاعیقینی علامتی کوسترن حکومت نابید اولور کیدر . یوقدر بورج ، یوقدر مادی فلا کتلر ایچنه کیرن ، وطنک بون عناصر موجودیتی تجدید و یا ترمیم و تعمیره محتاج اولان حکومتلر قوریتله . بیایورسه آنجق اقتصادیات سایه سنده قوریتله . بیایرکلدر . بشاء علیه هر حکومت رفاه اقتصادی نه ایله حاصل اوله جق بیله لریک آکا کوره امور داخلیه سنی تنظیمه مجبوردر . یوقسه سفالت اجتماعی ایچنده آرتق صلاحه حاجت قانادن مو اولور . ارباب اقتصاد یقشدیرمک بیامک دولت ثنائیه ایچون اهم و مستعجلدر . تجارت مکتب لریه لزومندن فضله اهمیت و بر وب بونلرک پوغرا ملری احتیاجه کوره تنظیم ایتلی . حقوقه ، ملکیده ، سلطانی مکتب لریه ، اعدادیلرده بو شعبه یی ایلری کتور ، بک باقیدر . آوروپا ده تحصیل کوندیلرندن ده بو خصوصیه معلومات واسمه ایسته ملیدر . بوندن بشفه کنج لرمه سیاحت اقتصادی یابدیرملیدر . بوسیاحتک هم داخله ، هم خارجده اجرامی لازمدر .

اولی مقاله مده یازدیغم وجه ایله شهنیدرلرک بیهمه حال تجارت مکتب لریه بر درجه عالیده پیغم لری الزمدر . وینه اومقاله مده دیدیکم وجه ایله شهنیدرلر ایچون یالکن فرانسه جیه کافی دکادر . مثلاً بافان لره کده حاک شهنیدرلر مری اورلرک لسان لریه واقف

بر آرد قلمی یوردیم . سفارتخانه لرمانه یله شهیدر . خانه لرده کی مأمورلرک شخصلرینه و وظیفه لرینه دایر نه کی اصولی اتخاذی لازم کیلر جکی جزئییه نظر معالعه دن کچریم . آنک ایچون بوارلرک صاحبیه مختلف نقظه لرده برلرک بکیزی کوردیم ده شدی آنک محتویاتین بحث اچمک آرزوسنده بولوندم .

تفر افرلرک و وساطت نامه تک موجودیت و سرعته برابر مالک اجنبیه ده کی سفارتخانه لر و قوناسلر هردولت ایچون الحاقه ده پک مهم موقعلر اشغال ایدر . ای بر سقیره ، ای بر شهیدره مالک اولتی مستقلا بر مظهریندر . سفیرلک ، اوله کوچ وظیفه در .

تربیه ، تحصیل ، یازدیش ، مکمل بر عیطه یه همک سفیر ایچون تأمین موقعیه و منسوب اولدینی مالک حیثیت و معتقته تربیه سبب اولور . سفیرک تربیه عمومی سی ، معلوماتی ، اطواری ، نجیبانه بر حیثات مقتضیانه و قوفی ، شرف و ناموسی ، حیثات معنوی سی او قدر مستقلا شیلدرک بو ، هر قوه نصیب اوله ییایور مزیت و فضیلتلر دن دکادر .

بناء علیه ایچون بر سقیره مالکیت بردولت ایچون الک بیوک سعادتلر دندر . شوخالده هانکی بردولت اولورسه اولسون خارجیه تک کوچوک ارکانی ایچیندن سفیر یشدر بره ک باقلیدر . سفارتخانه لر کاتب انتخابی الک ابتدا کوزه چاریار . دو قنور (نجیکر) کاتیلرک یشدر برلری ایچون بعضی معلومات سرد ایدیلورک یم اوله دیکلر مه اولدیه موافقتدر . او کاتیلرک شانه لری امورینه غرق اولمالرکی و کاغذ ایشلرینک دیگر کوچوک مأمورلر حواله ایدیلر ایسته یور .

کاتیلرک فضائل علمیه و فکریه سی تربیه ایدیه یامک ایچون آثاره فکر و تتبع وظیفه لرینی ویریلور . مقاله لر مک برنده سولیدیکم کی اوده سفارتخانه کاتیلرکدن و آتاشلرکدن بولوندرلری برلرک سیاسی ، اقتصادی ، حقوقی و سایر ایشلری حقتده مطالعه نامه لر بکله یور . آنلری عمالک اجنبیه یی تدقیق و تبیه سوق ایدیلور .

بالطاسه بزم یوکا نه قدر احتیاجن واردور . بزم مالک اجنبیه حقتده کی معلوماتن نه قدر ناقصدر . بر مملکت حقتده تدقیقات اجرا ایدیه یامک ایچون اورده دوت پیش سنه اولور و قی و اورانک آدم لر یله کوروشمک لازم کایر . بر سفارت گاهی شراطی جامع بر مأمور اولورسه آنک قدر بوتیاتی اجرایه کچمه مقتدر اوله یاماز . آوروپایه شوقدر سنه دن بری مأمور بولالاق . هیچ بری بر خدمت فکریه ده بولونه مادی . سفارتخانه لر مده کی مأمورلرک قرطاسیه ممالاته نصل بوغلمش اولدقلری کور یله چک بر منظره در . بولوندرلری شپرد نصر اولونان بر سالی بیله اولوقومه و قنلری مساعد دکادر . بونوخ مشغولیتله بر کاتیلر اجرای تفتیش ایشی آره سنده نه قدر بیوک فرق واردور . دو قنور نجیکر ، اردوسی ایچون بیوک فدا کارلر ابراز ایدن بر دولته ، اجاسیده کندیلر سی تمیل ایدلر ایچون ده او قدر فدا کارلر بولر شمی لازم کایر دیور . خاطر مه کادی : بو بخار به تک باشلانچنده بر بیوک دولته لوندره ده کی سفیری ، اودولته انکاترته ک حسباتی حقتده نه قدر یاکلش معلومات ویرمش ایدی . حتی اولوملر مأمورلرک بخار به تک بوصفده لر ایچنده چاکلانتنه سبب اولدی . بوکی کچمه لری سفیر دیر کوندرن خارجیه ناظرلری طعنه مستحقدرلر .

و ائف ، شهیدرلرک امور سیاسی ايله اشتغال ایتهمیزی توصیه ایدیلر کی اقتصاد ایشلر یله اشتغال ایدیه بک ارباب اختصاصده لزوم کوستریور . بزم ده بو خصوصده بیوک قصور لرمن واردور . مالک اجنبیه تک وضعیت اقتصادی سی بزم عان جان تخلیه مجبورلر دره مسائل اقتصادی تک تدقیق نه بزم نه مشکل بر وظیفه در . انسان انصر اولونان مهم کاتیلرک ثلثی ، ربعی بیله اولوقومه یشمه یور . حالیکه مالک اجنبیه ده ایستایستیق لردن اعتباراً بالجه اقتصاد هیلرلرک نظریاتی تفهیم مجتلی احتوا ایدیلور .

صاحب احتیاجن طرفندن کوندرلدر .

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 75.623

هاه بوندن صوکره یاشایه یامک ایچون اقتصادی نه قدر و قوف ایستر . مسائل اقتصادی ده اوجاق بر شاعقینق علامتی کوسترن حکومت نایدیلورلور کیدر . بوقدر بوج ، بوقدر مادی فلاکتلر ایچنه کیرن ، و ملک بتون عناصر موجودی نیچیدر ویا ترمم و تعمیر محتاج اولان حکومتلر قورنیه .

بیایر لره اتجق اقتصادیات سایه سنده قورنیه . بیایه چکاردر . بناء علیه هر حکومت رفاه اقتصادی نه ايله حاصل اوله ییایرک آتاک کوره امور داخله سی تنظیم مجبوردر . بوسه سفالت اجتماعی ایچنده اترق سلاحه حاجت قالمادن مو اولور . ارباب اقتصاد یشدر بره یامک دولت ثنائیه ایچون اهم و مستحقلار . تجارات مکتبلرینه لزومندن فضله اهمیت و برور بولرک پروغرا ملرکی احتیاجه کوره تنظیم ایشی . حقوقه ، ملکیده ، سلطانی مکتبلرینده ، اعدادیلر ده بو شعبه یی ایلری کتوره ک باقلیدر . آوروپایه تحصیل کوندرلرلر دن ده بو خصوصده معلومات واسمه ایسته ملیدر . بوندن بقیه کتبلر مده سیاحت اقتصادی یاپدیر ملیدر . بوسیا حک هم داخله ، هم خارجه اجرامی لازمدر .

اولکی مقاله مده یازدیقم وجه ايله شهیدرلرک بجه حال تجارت مکتبلرلر دن بر درجه عالییه ده بجه ملری الزمدر . وینه اول مقاله مده دیدیکم وجه ايله شهیدرلر ایچون یالکن فرانسیزجه کافی دکادر . مثلاً یالانلر کیده چک شهیدرلر مده اورلرک لسانلرینه واقف اولیلدرلر . بلغارستانده کی شهیدرلر مکمل بلغارجه ، یونانستانده کینک مکمل یونان لسانه و قوفی لازمدر . بلغارستانه یالکن فرانسیزجه بیایر بر شهیدر کوندرمک شایان ترجم بر کیفیدر . کذالک انگلتزیه یالکن فرانسیزجه واقف شهیدر اعزای بر خطادر .

بن شهیدرلرک سفارتخانه لره باغلی اوللرلرک ده علینده م . شهیدر ایی اقتصادی سفارتخانه یه مراجعت ایشون . فقط سفارتخانه یه تابعیتله باغلی اولسون . عبارات و مکاتبات ايله بیاسه کن نه قدر پوش و قنلر کچور . شهیدرلرک بخار به سی سیاسته ، دیپلوماسی به تعلق ایدر ایسه اوبشفه .

دو قنور نجیکر ، سفارتخانه ارکاننک ، سفیره صفاون فکری اوله ییایه چک بر وضعیتده بولوندرلری ایسته یور . یونک ایچون ارکان سفارتک ذریه درجه ، بولوندرلری مملکتک سیاسی و اقتصادی حیاتیله طوشریدن طوشری به مناسبتده بولوندرلری ، و بوقسه صحاحدن آفشانه قدر یازی مامه لرینک اوکندره معاملات روزمره یی صفحه قرطاسه دوککله اتم یشمه یه جکی بیان ایدیلور .

بزم سفارتخانه لر مده بر قانچ کوردیم . حقیقه اوراده کی ارکانه وهله کچلاره اچیدیم . مکتب

سلطانی تحصیلندن و بر آرده خارجیه نظارتی خدمتندن صوکره بر سفارتخانه یه دوشن ایدیلرک ماهیت اشتغالی بزده هیچ بر زمان برای سفیر یشمسی کافل اوله یاماز . بو افسدیلر بولوندرلری مملکتک هانکی حیات سیاسی سیله ، هانکی حیات اقتصادی سیله صیق صیق به مناسبتده بولونه ییلرلر ؟ بوکا هیچ بر نقطه دن امکان بوقدر . یونک ایچون اوله اعدادی و عمومی بر حاضرا نیش ایستر ، لسان محلیه و قوف ایستر ، کندیلر مملکتی ده پک ایی ییامک ایستر ، آوروپایه کی فردلر اجتماعاتده ، سوسیه نه لرنده صرعی اولان قواعد ، یشایه ، اصول و وسائل معاشرته کرکی کی اطلاع حاصل اولتی ایستر ، وقت ایستر ، یاره ایستر ، سوبلی بر یوز ایستر ، صاعلام بروجود ایستر ، غیرت و فعالیتله اشتغال ایستر ، ایستر ، ایستر ...

مع هذا لزوم تمام ایدیلرجه بولوندره بر خارجیه ارکانی ، سفارت عناصری یشدر بره ماکانی حاصل اولور .

دو قنور نجیکر ، خارجیه نظارتلرینده ده سفارتلرک احتیاجاته کوره تشکیلات ایسته یورک پک طوشریدر . هر دولته ک ، هله بزم دولته ک کندیته کوره خارجه تشکیلاتی اولتی ایدی . مثلاً بزم خارجه ده یانزده کی باقان دولتلرینک ، اوزاق و یاقینده کی مسلمان حکومت و ملتلرینک احوال و تشکیلاتی ایچون برلر دن هیچ قالدالماق شرطیله اصحاب اختصاص بولونتی ایدی . حتی بتون فلاکتلر مده روسلر سبب اولدقلری ایچون یالکن روسیه امور و احوالی ، سیاستی تدقیقه مأمور بر شعبه بیله بولوندر بریم ایدیم .

صوکره بونظارتک لسان احتیاجاته ده دقت ایدر ایدیم . بزم خارجه مده ایچون یالکن فرانسیزجه اصلا و قلعاً کافی دکادر . اوراده اکل صورنده آوروپا و اسلام لسانلرینه واقف مأمورلر اولتی ایدی . بواهل لسان هیئته طبعیات عمومی یی تدقیق ایشدر بر ایدیم . سیاست و اقتصادا نه لر اولوب یشور ، بولاردن و قننده خبردار اولیلدر . یش بونظارتده مکمل بر کتبخانه سیاسی تاسیس ایدر ایدیم . (و قتیله وار ایش)

حاصل کیم مأموریت سیاسی یی ده اخطاطدن قورتاومه تک چاره سنه باقی . بر کون کته ییارک سفیر آخابنده مشکاته اوغراون . ایی معلومات صاحبی بر دیلومات دولتی مده مش بر بیله دن قورتاوه ییلور . دولت عثمانیه سیاستنده بر یاندن مجیده ، بر یاندن تلافی ماته مجبوردر . صانع عقد اولوندرلر صوکره هانکی دولت حقیقه ایرکن ایررسه ایشته او ، استنباتی تخلیصه موقی اولور .

بر معاهده نامه

ایکی سده مدته مرغی الاجرا اولی اوزمه رومانی
جه اسلوواکیا آراسنده بر معاهده اتفاقیه
عقد اولی سده

(ژورنال دور بیان) دن : بر طرفدن رومانی
خارجیه ناظری موسسبو (تاکیه نسقو) ، دیگر
طرفدن چه - اسلوواکیا مرخصی موسیو (فردیناند
ده ورفا) طرفندن (بکرش) ده ۲۳ نیسان ۱۹۲۱ ده
امضالان معاهده بروجه آتی مواددن مر کبدر .
۱ - بر تشویق وقوع بولفسزین ماجارستان
طرفندن طرفین متعاهدیندن بری عابنه بر هجوم
اجرا سی تقدیرنده ، دیگر طرف ، اشبو معاهده نك
۲ نجی ماده سنده مذکور ائتلاف دائره سنده
دوچار هجوم اولان متفقنك مدافعه سنه شتاب
ایده چکندر .

۲ - چه - اسلوواکیا و رومانی صلاحیتدار
مأمورین ، بالآخره عقد اولوناجق بر معاهده
عسکریه دائره سنده اشبو حال حاضر معاهده سنها
تطبیق اینچون تدابیر لازمه به توسل ایده چکندر
۳ - طرفین متعاهدیندن هیچ بریسی ،
متفقنه خبر ویرمه دن اوچنچی بر حکومتله عقد
اتفاق ایده میه چکندر .

۴ - مساعی صلح و روانه لرین توحید و تألیف
اینچون طرفین متعاهدین خارجی - یاسته عائد اولوب
ماجارسنه معلق بولونان مسائلده یکدیگرینك
فکرین آلمنی تشهد ایدهر .

۵ - اشبو معاهده ، صورت مصدقه لوزینك
تعاطیسی تاریخیندن اعتباراً ایکی سسنه مدته
مرغی الاجرا دز . بومهانك ختاند طرفیندن هربری
اونك نسخی حقنه مالک اوله چقدر .
مع مافییه معاهده ، نسخ ایذیله چکی اعلان
اولدقدن صوکر اداها آتی آی مرغی الاجرا
قاله چقدر .

۶ - معاهده حاضره جمعیت اقوامه تبلیغ
اولونه چقدر .

۷ - معاهده حاضره تصدیق اولونه چق
و صورت مصدقه لر سرعت نمکشه ایله (بکرش) ده
تعاطی ایذیله چکندر .

اشبو
مرغی الاجرا

TDV İSAM
ütüphanesi Arşivi
40 ZE 663

آجی بر مقایسه

— علوم سیاسیة جیلره —

خولایرله عودت ایتدیلر . اصل شایان دقت اولان جهت ، ایشه بوندن صوکره باشلور : بوراده نه کوردیلر ؟ کندیلرخی اعزام ایدن و یا خود یکیدن انتساب ایتک ایستکاری داترلردن صومورشان برر چهره ، صده قیلندن ده بر لقمه اتمک .. اولر بوکاده قانلاندیلر .. فقط اتمک لقمه سی جینک بو بومه دکن باشقه چهره لک دها زیاده صومور دینگی و هر کون بر بارچه دها عیوشلایدیکی کورنجه یاسه دوشمکدن منع نفس ایدمه دیلر . مکتسبات علمیه لری ، ایشله مین ماکنه لری کی توزلاندی . روحلری ده شوق تبعدن محروم قالدی سوندی . عادی بر عمله ، بر قرطاسیه سی حیاتی امل و آرزولریته حاکم اولیوردی . تمادی ایدن بو حال ، اولرک یاواش یاواش صحنه فعالیتدن چکملرینه ، نهایت یاس عظیمه دوشوب هیا اولرینه سبب اولدی . ایشته فقط رجالی هر دقیقه حس ایدن بو طویر اقدده ، بو فدانلر بویه بسلندی ، نهایت باقلیه رقی بویه قورودلدی ! . بو چون و ناصل اولدی ؟ ناصل اولق لازم کلیردی ده اوله مدی و حالاده اولامیور ؟ شیمدی بر آزده او جهلره باقالم :

□ □ □

مساعده بیوریلورسه ، اولا بو کی تدقیق و تنقیدلرده ، تعیر عاینه سیله ، خاخر و کوکی بر طرفه براقه جقم . چونکه مهم مسئله لرده بو کی غایلات اصلا بر طوتماق ایجاب ایدر . آورو یادن قنارلی دولدریمش اوله رقی کلرلرک عاقبتی تدقیق ایتک ایچون ، اولانمونه اوله رقی ، بعض نظارتلر حاکم حالی کوز اوکنه کتیرمک واجبه دندر . مسلک و تحصیل ایجابی ، بن بوکون خارجیه نظارتدن باشلا بجم . اصلاحی لازم خارجیه مسلک کتده نه یاللق لازمدی و نه یایلدی ؟ بونلری بیامین قازیرمه ، ایکی کله ایله اولرلی کوستره جکم . یالکنر شونی سوبلیم که تصویرم بر (تیپ - انموج) ماهر کتده اوله جقدیر . بونون دیگر مسلک و داترلرده بوکا قیاس اولنه بیلیر . خارجیه ناصل مأمور لازمدی ؟ حقوق اولسون اداری اولسون تحصیل عالیه سی ایتک ایش ، لسان آشنا ، اصل ونسی معلوم ، خلق آدملر .. بوشرافلی نفع کتده جامع مأمورین موجوده و ارسه اولرک محافظه سی ، بویه اولیانلرک ایسه مناسب دیگر شعبات دولنده استخدا ملری ایله مسلک خارجیه ایله قطع علاقه ایتدیرملری ایجاب ایدیبوردی . بویه ای اولدی ؟ سوبلیم یکم شراطلک هیچ بریسی حائر اولیانلرک مسلکده ایقا ، حق ملایسلر ایچون ، مدار ترجیح و غنیمت عید ایدیلدی کوردولدی و بالکس آورو یادن دونوب مسلک عشقیله نیترومن کنجی ، فرانسه ده بیله بر خدمت ایله توظیف ایدیلدی یاله جکر نظارتدن نظارته باش وورو بولر ، هر طرفدن سیک دالره ده اولانلرک ایتدیلر .

بوندن بر آتی قدر اولایدی (نان) غزته سنک آلمانیه تخصیص ایدیلن ستوننده بر خبر نظر دقتمه چارشدی . (بر علوم سیاسیة دارالفنون) سرلوحه سی آلتنده کی بش اون سطرلق بو خبر ، عیله شوصورتله محرردی :

« دونکی بازار کونی برلنده ، آلمان سیاسیات دارالفنونک رسم کشادی اجرا ایدلشد . پروسیه نظارتدن دره وس بودارالفنونک مغرطانه بر فکر ملیت ایله مشبوع اولیه جفتی سوبلیم کی کی خارجیه ناظرلی موسیو سیمونس ده آلمانلرک نظارتدن عالم خارجی بی صافلایان پرده مک آرتق بیرتیمه سی اقتضا ایتدیکنی بیان ایتلشد . دارالفنون اداره سنی تمیل ایدن دو قنور (بهک) ایسه یکی مؤسسه مک مدرح و ثنائنده بولنه رقی فرانسه مک ، مغفرتنی علوم سیاسیة مکتبه مدیون بولندینی سولشد . « بونی او قودقدن صوکره ، بلا اختیار ، او مؤسسه معرفنده ایتک تحصیل ایدمه رک کلوب ده ایشسز کوچسز ، سوراق سوراق دولشان کنجلمری ، آرقدا شارمزی دوشوندم ، حال واستقبالری کوز اوکنه کتیرمه رک تأثر دن تأثره دوشدم ..

آلمان خارجیه ناظرلی (فون سیمونس) کده شارت ایتدیکی وجهله فی الحقیقه فرانسه ده کی علوم سیاسیة مکتبه ده فرا زلزله عالم خارجی بی طابق ایچون تأسیس اولمشیدی . بالاخره او مکتبه مدبر اولان فاضل محترم استاد منرا طول لورو بولونک ابرار معظی ایتداسنده دیدیکی کی « ممالک اجنبیه بی و علی العموم اجنبی ناقص » ناعام برطرزده طابق فرانسه مک من القدم باشلا بجم قصورلرندن اولدینی کی فلاکتلرینک اسباب اصلیه سندن ده بری تشکیل ایدیبوردی . اوزمان فرانسه ده کی ملت میریلری الک زیاده بوتقصانه چاره آرا یورلر ، فرانسه زلزله اجنبی لسانلری اوکره که چالیشورلر ، اجنبی حرلری آکلا تغه اوغراشیورلر . چونکه نظارتلرده عصر حاضر اوروپایی ، شمولی بر تعیر ایله بوبوک برعائله تشکیل ایدیبوردی . بو عائله مک افرادی آرده سنده کاه و بیگاه ظهور ایدن مناقشات و مجادلات یکدیگریته مربوط ایدی . سیاست خارجی بی اداره ایدن منافع و عوامل عائله مک بونون افرادی آرده سنده مشترک و سیاست داخلی لریته اجرای تأثیر ایدن عناصر ده جله سته شاملدی .

۱۸۷۰ حربندن صوکره بویه بر مؤسسه عرفان وجوده کتیرلمسی مشهور (نهن) طرفندن دوشونلش ، تشبیه باشلا لاش و درت سته صوکره استحضاراتی ایتک ایدیلرک ۱۸۷۴ ده کشاد ایدلشدی . ایکنجی امپراطورلرک (سدان) ده کی هزیمت قهریه سندن صوکره سیاست حقیقت اجتماعیه ایله تألیفی دوشونلر ، دیپلوماسینک عنعنات قدیمه دن متولد برطاق اصول و شروط نقلیه عملیه دن عبارت اولیوب تدقیقات حقیقه اجتماعیه و تاریخیه دن مرکب بر خلایق مشکله علمیه ایدیلر . ادله ایدیلر . مؤسسه

دوشونلش، تشبیه باشلاش ودرت سته
صوکره استحضاراتی اکیال ایدیلرک ۱۸۷۴ده
کشاد ایدلشدی. ایکنجی ایمراطورلک
(سدان) دهکی هزمت قهریه سندن صوکره
سیاستک حقیقت احتیاجیه ایله تألیفی دوشونلر،
دیپلوماسیک عنعنات قدیمدن متولد برطاق اصول
وشروط نظریه عملیه دن عبارت اولیوب تدقیقات
حقیقه اجتماعی و تاریخی دن مرکب بر خاها
مشکله علمییه اولدیغنی ادراک ایدنلر بو مؤسسه
معرفنده درس آلدیلر، کرسیلره چقیدیلر،
معاونیتدن باغری یانسی فرانسز کنجلیکنه یکی
افقلر آچمه باشلادیلر. صیره ایله (هن) لر،
(بوتنی) لر، (قارنو) لر، (لوروایلیو) لر
مدیریتی آلدیلر. (سورهل) لر، (واندال) لر،
(پورژوا) تاریخ، (رونو) لر، (ایون فان) لر،
(تالار) لر، (نمسن) لر حقوق، (لوواسور) لر،
(ستورم) لر اقتصادیات کرسیلرینی پارلاندیلر،
مکتبک پروگراملری، تدریسی سقولاستیک
وقلاسیک کسوه دن صیریلش، بو جهندن
دارالفنوندن آیرلشدی. دهها عملی، دهها
اصولی، دهها یکی برطرزده تلقین علوم ایدیلوردی.
چوق کچمدهن آریخیه سیاسیات شمیمه سی
موجود اولیان دارالفنون ایله رقابته باشلادی؛
حکومتک مظهرت رسمیه سنه نائل اولدی.
بالخاصه خارجییه و مالییه نظارتلرینک احضاری
بر مکتبی حکمنه کچدی. مآذونیت رؤی،
دیپلوماسی و شهنشیری مسلکله مسائلک مالییه
ایچون آچیلان مسابقات رسمیه به اشتراک تام حق
بخش ایدیلوردی. یاواش یاواش مسائلک مذکور
بو مکتب عالینک مآذونلریله طولدی؛ طولدقچه
ایچلرنده تمیز ایدنلر چوغالدی. بونلر مقامات
عالیه کچدیلر و فرانسه نلک ۷۰ دن صوکره کی
سیاستی احضار ایدیلر؛ کوزلری آچیق،
ایلری بی کورهرک اداره امور ایدیلر. سیاست
سایه سنده فرانسه بی دوشدیک چوقوردن
چقاردیلر، چقاردقدهن باشقه یوکسلندیلر.
اوجنجی جمهوریتک تاریخی تدقیق ایدنلر، فرانسه
سیاست خارجییه سیله مستملکات سیاستک نازل
یکی مجرالر تعقیب ایدیکنی، چهرله پولتیقه سنک
نه کی نتیجه لر ویردیکنی ایجه تقدیر ایدنلر ..
دیک بوسورقه فرانسه سلاحدن زیاده سیاستله
کندیسنی قورتارمشیدی. نه کم غائب ایدیکنی
برلری ده اوسیاست سایه سنده تکرار اله
ایندی، بوکونده آلمان رجال و علماسنه، علوم
سیاسیه مکتبی اودرجه مدح و تقلید ایدیره چک
برموقعده بولندی.

فرانسز غزته سنده کوربلن بر خبری وسیله
اتخاذ ایدوب بو مقدمه به گیریش. مکدن مقصدم،
شبهه سز که یانه یاقیله بنه بزدن، حالزدن بحث
ایتمک ایچوندر:

اعلان مشروطیتک عقیده ایدی، حبسخانه
قاچقنلری کی، بر چوقلرمز همان آورواییه
آیلهرق برچوق مؤسسات معرفته باش ووردق.
برچوق کنجلمز رسمی، خصوصی، بو مکتب
عالیه ده کیتدیلر، دوام ایدیلر، عبدالحیدثانی
دورنده باشلری قورتارهرق قاچان دهها بوجک.
عزک اثرلرینه اقتفا ایدیلر. اکثری دینلمسه
بیله برقسیم برقاج سنه لر دیرسک چورووندکن،
نفس نوکندکن صوکره درلو خدمت، لیاقت

خارجیه ایله قطع علاقه ایدنلری ایجاب
ایدیلوردی. بویله اولدی؛ سوبیلدیکم
شرائطک هیچ بریسی حائز اولمالرک مسلکده
ایقا، حتی ملتسیرلر ایچون، مدار ترجیح
و غنیمت عد ایدیلدی کورولدی و بالعکس
آوروپادن دونوب مسلک عشقه تیرم کنجیلر،
فرانسه ده بیله برخدمت ایله توطیف ایدیلر بیله چکلر
اظارندن نظارته باش ووروپورلر، هر طرفدن
بیسک درلو وعدلره اوزاقلاشدر یلورلر، بر
خدمته مأمور ایدیلر بیله نظر استحضار ایله
کورولورلر، اولدقنری برده قالیورلردی.

اولنره، خدمت کورهرک بر فرصت،
ملکته نفعلری دوقونه جق برخدمت ویرلدی.
قدیمدن بری بزده جاری کورنمه اصولی بونلر
حقیقه، بونون شدتیه تطبیق اولندی.

بوراده بویله ایکن، یانی باشمزدکی بالقان
ملکته نرنده نه اولیوردی؟ عینی مکتبلردن
چیقیش، بلغار، صرب، یونانی، رومانیایی
آرقداشیلری، سهرلرده کی نادیده نباتات کی
مسلکرنده یتشدیریلورلر، آتفاقر یا باجی،
سیاستلر ابداع ایدر چک تجربه لری سهولله
کوریلورلردی. مدتی انسانلرک، عادات
همزه سندن بریسی وقوعات عالیدن ممکن مرتبه
سرعتله خبردار اولتی ایکن اولنر کوزلرینک
اوکنده جریان ایدن احوالدن بیله غافل ایدیلر.
کیمیسی محررانده کی اشارات تنفیطیه بی دیکشدر.
مک، کیمیسی غزته حوادثی استخبارات شخصییه
شکلنه صوفرق دولتی آلدانغی و کندیسنی
یوکسلتمک، کیمیسی نظارته یازیلر جق کاغده
استعمال ایدیلر چک لسانی، نمونه لک اسکی دوسیه.
لرده آراق، کیمیسی ایسه بوتون بضاعه سیاسیه
اولدق شورادن بورادن اوکرنلری معارفاتی
اقایم اساسیه شکلنه صوفرق بولندقنری برلرده
محله قهوه سی سیاستی یاققدی ..

خدمت ایچون بونلرهرق وقوف تام داره.
سنده یازیش کاغدلر اوقونیلوردی بیله ..

ایشته قارلرم، بز بو اصول و ارکان ایله
بوزوالی دولتک سیاستی اداره به قالدیشدق؛
ظلمتلرده دولایمزی چورمک ایچون نرنده بر
نور کورورسه ک اونی سوندیرمکه اوغراشدق.
بو کونی احبابی، یارین تکاپو، اور کون
صرحت سائقه سیله بول بول تعیدلر اجرا ایتدک.
بزم کی اپی سنه لردر، حیاتک اک
نازک دقیقه لرخی باشایان بر دولتک مأمورین
تالیه سی ایسه هر حالده قوی الشکیمه - دولتله.
ککندن چوقی متخصص، منتخب اولی ایدی،
سنه لرده بری بو طول پراقده بر مسائلک اساسی بر
مسائلک نظامی قورولامدی. چونکه قوراجق
کیمسه یوقدی. قودامانلریز، علوم سیاسیه بی ده،
اقتصادیه بی ده، حتی عالمی ده استخفاف ایدر، عصر
حاضرده عرض ایتدیکم ذهینله اداره امور ایلرکن،
آلمانلر کی ذائقه مغلوبیتی طامش، فقط نه یایدنغی
بیلیر ملتلرده یکیدن مکتبلر کشاد ایدرلر،
خطالری تصحیح اوغراشیرلر، قالدغه چالشیرلر.
بز ایسه بو کیدیشله فقط رجالدن قورتولتی
شویله طورسون هر کون بر بارجه دهها ظلمته
کومولور، آره صره اسکی خیراتی ده بر باد
ایتدیکمزه تلغله ایدر، دوروز. فاعتروا ..

بالی زاده

سلك شهبندری

تجار و تجارت مکتب عالیسی مآذولری

« اقدام » ك ۲۴ حیران ۱۳۳۷ تاریخلی
تسویه صنده مندرج « مأمورین سیاسیة صی ایچون
بر اختصاص مکتبی » عنوانی مقاله ده دایر ایکی
ذاتدن بر اوزون مکتوب آلدیم. برینك مرسلی
معروف تجار مژدن ، دیگرکی تجارت مکتب عالیسی
طلبه سندن در .

تاجر خلاصه دییورک : مأمورین سیاسیة صی
ایچون معین بر تحصیل ایله اجرایی مطلوب اولان
صیبة اختصاصه شهبندریك سلیکنه داخل اوله جقلر
دخی واصل اولمش بولمقی ، قونسوس ایش یاشنه
آتیجی معلومات متقدمه مخصوصه به صاحب اولدقدن
صوکره کتیرمک اقتضا ایدر . شهبندریك وظیفه لرندن
اک مهم واک مکتدی منسوب اولدینی ملکته مأموراً
بولندینی ملکته آره سنده مناسبات تجاریه تک اشکافنه
وترقیسه خدمت ایتک اولدیفنسه کوره ، آنده
هرشیدن اول تجارت و اقتصادیا تیجه نظری و تجربی
اهلیت آرامق نفس الامر موافق در و بو اعتبارله
شهبندریك تجار دن انتخابنده حکومته فائده اولور .

بو سوزلرده طوغری نقطه لر بولندینی کی
صواب اولمیان جهتلرده وارد در . فی الواقع شهبندریك
مأموریتی مناسبات تجاریه بین الملل احتیاجندن
دوغمش ، تجاره وکالت صورتیه باشلامش در .
قرون متقدمه و متوسطه ده حتی قرون جدیده تک
برقمنده بر ملکته خلفندن دیار اجنبیه ده مسافرت
واقامت ایدنلرک باشلیجه مقصدلری تجار دن عبارتدی .
اون بدیجی عهصرک نصف اخیریه قدر داعی سفارت
هیئتلی مؤسس دکدی . قونسوسلر علی العاده
برشهرک ، برهیت تجاریه تک موقت یم رسمی
وکیللریدی . کیل حال اولدقلری سناغاک منسوب
بولندینی مالترک قانولری احکامه تابع اوله رق
صیر و سفر ایدرلردی . اوزاق سفرلر ، که بعضا
اوچ ییلدن آشاغی سورمزدی ، آنلری اجرا
ایدن مراکبه قوانین ملیه یی یالکز آتیجی دکزلرده
هکله ، اشیا اخراج ویا تحمیل ایتک اوزره کی اجنبی
اسکله لرده بولندینی ائشاده دخی ، بولجی و اشیا به تطبیق
ایتمک وظیفه سیله موظف بر مأمور کیده بولورلردی .
شمال وبالطریق دکزلری اسکله لرنده « آلدیمان » و آق
دکزلر اسکله لرنده « قونسوس » دیزیلان بر مأمورلردر که
زبانن شهبندریك ایلمک سفارلی صاییلر . حاله
ده قونسوسلرک وظائف اصلیه و عمومیه لرینی ذکر
ایدرکن ، مؤلفین حقوق اکتری « همشیر یاریک
تجارت و سایر سفارته حقوق و منافعی مالک اجنبیه ده
حایه و مدافعه ایتک » اولدیفنی یاشده سوبلرلر .
فرانسه ده قونسوسلرک بواصله کوره ترتیب ایدنامش
بولنسی تسقیداته سبب اولمشیدی . اصلاحات
لاحملریك تدقی ایچون ۱۸۸۷ ده پاریس تجارت
اوطه سی رئیسک ریاستی آلتنده برقمیسسیون
تشکیل اولتمیدی . تشکیلات موجودیه توجیه
اولنان اعتراضلرک باشلیجه لرلی شونلردی :
مأمور شهبندریك وظیفه لرینک - ذاتاً ایفامسنه اصلا
اهل اولدینی - جهت تجاریه سندن زیاده اداری
و سیاسی قسملری ایله اشتغال ایدیلور ، بناء علی
ذلک ، تاجرلری وظائف شهبندری ایله توظف

صفت تجاریه ایله صفت رسمیه شهبندریك شخص
واحدده اجتماعی محذوردن سالم ذکر در . مسلیکن
تیشمه قونسوسلر ، مأمورین سیاسیة کی و آنلر
درجه سنده اولمقله برابر بعض امتیازات شخصیة ،
مالیه و عدلیه و سایریه مالکدرلر ، موقع رسمیلریك
ایجاب ایتدیجی احترامات تهریفاتییه مظهر اولورلر .
حال بوکه تاجر ، خصوصیه لرلردن بر قونسوسلرک
اولدوله امتیازاتی اوله مدقدن صرف نظر ، معاملات
تجاریه سی سببیه قوانین محلیه به تابع اولمق ،
حیثیت رسمیه سنده دوقونه جق معاملانه معروض
بولوغتی محذوری وارد در .

مؤلفین حقوقک بیان ایتدکاری شو صوکنجی
مطالعه فی تذکار ایدرکن اعتراف ایلیم که اگر
مأمور قونسوس حسن انتخاب اولمش دکلسه حیثیت
شکن ، محلیه تعقیبات و مجازات قانونیه فی داعی
افعالک ایقاعی نقطه نظرندن تاجر قونسوسندن زیاده
اطمینان بخش اولماز . شرف ناموس و اعتباریه
باقیله رق کندوسنه قونسوسلرک توجیه قنایتیه دن
ویا اجنبی بر شهبندریك سوء طالع اثری اوله رق
عادی بر افلاسه دوچار اولسی مسلیکن تیشمه
بر شهبندریك کیزی ، حیللی بر معامله تجاریه
سببیه نفسی مؤاخذه قانونیه اجنبیه ورطه سنده
الفا ایتسندن ، یا خود تجار دن بشقه بر طریقده
اوله برحاله کر فشار اولمندن شپه سز اهورن در .

عمومیت اعتباریه دییه بیلیم که حکومت عثمانیه تک
اجنبی و فخری شهبندریك ماده ومعنی استفاده سی
موظف و مسلیکن تیشمه اولان شهبندریك جاب
ایتدیجی فائده غالب اولمش در . اجنبی - فخری
شهبندریك

علی العاده مسلیکلر .
ینک یوکسک طبقه ده تجارندن ، مالیونندن ،
اغنیاسندن ، اصحاب املا کنندن ، الخ . متنفذ و معتبر
ذاتلردر . مثلاً برلین و مونیخ ده - بنه آدم قایمرق
امایله - موظف شهبندریك احداث اولنجه به قدر
اورالرده کی فخری شهبندریك خدمتلرکی موظف
شهبندریك هیچ کورمک و کوره سزدک ، ذیبرا
بریکیلرک ثروت و موقع اجتماعی جهتلرله مرتبه لرلی
یوقدی ، بالعکس برلینده کی ایلمک موظف شهبندریك - که
وفات ایتش در ، - حیرت ائشاسنده علیمنده جوق
آغیر سوزلر مسلیکلدی ، آنک خلقی ده تعقیبات
قانونیه به معروض قالدی . . . نوادیده سوبلرک
سوزلر مع التأمین ده پک چوق در . . .

اعتقادجه بزم حالزه موافق مسلیک - حسن
انتخاب اولونق و کندلارینه مسلیکندن تیشمه بر
واجابه کوره متعدد معیت مأموری ویراک ویا
کندیلری طوغریدن طوغری به قوانین عثمانیه به
کافی درجه ده واتف کیمسه لرلی رفائنده بولندیرمق
شرطیه - « تاجر شهبندری » ی نقی ایتیمیلدر .

مکتب عالیسی مآذولری سلك شهبندری به فی الواقع
پک الوریلر اولورلر . پروغرامک کاملاً تطبیقنه
مانع تخصیصات و درجه سنده تقدانندن عبارت اولنجه
بونک اقتضای نهدن غیر قابل اولسون و یوایش
نهدن سورونسون طورسون ؟ اختیار اولنجه جق
مصارف خزینته تک شهبندریك حالده بیله استیکار
ایدیله بیله جک برزاده به وادهماز . دیگر طرفدن
بوصارفک تأمین ایلمه جکی فائده اوقدر بیو کدورک

زمانی شهنشاه در اینک ایالت سافری صایلیر . حاله
دهه قونسلوسلرک وظائف اصلیه و عمومیه لرئی ذکر
ایدرکن . مؤلفین حقوق اکثری « جمعی یارینک
تجارت و سایر سافریه حقوق و منافعی مالک اجنبیه ده
جایه و مذاقته ایتمک » اولدینی باشده سولرلر .
قرائنه قونسلوسلرک بواسله کوره ترتیب ایستامش
بولنسی تشکیلاته سبب اولمشیدی . اصلاحات
لایحه لرلرک تدقیق ایچون ۱۸۸۷ ده پارس تجاوت
اولمه سی ریستنک دیاسی آلتنده برقمیسیون
تشکیل اولمشیدی . تشکیلات موجودیه توجیه
اولتان اغراضلرک باشلیجه لرئی شونلردی :
مأمور شهنشاه وظیفه لرلرک - ذاتا ایفاسنه اصلا
اهل اولدینی - جهت تجاریه سندن زیاده اداری
وسایمی قسملری ایله اشتغال ایدیور ؟ بناء علی
ذلک ، تاجرلری وظائف شهنشاه ایله توظیف
قیللیق اخراجات تجاری ایچون دهه مفیددر . فرانس
تاجرلرینه معلومات نافعه تدارک و اعطا ایتمک ، یکی
یکی عجزلر بولوب کوسترمه انلر دیکر لرندن زیاده
مقتدر اولورلر . معترضلر تکلیف ایستکاری اصلاحات
منطقی تنه سی اولتی اوزره ، شهنشاهلرک خدمتی
خارجیه نظارتندن فک ایله تجارت نظارتنه الحاق
طلبنده بولونیورلردی .

بوصورات حقیقت پذیر اولمادی . قومیسونده
اعتراضات مقابله سزد ایلدی : قونسلوسلرک باشلر
وظیفه سی مالک اجنبیه ده اقامت ایدن وطن داشلر .
ینک منافع عمیره سی وقایه ایتمک در . آنلر یالکن
تجاولرک آدملری دکالرد و اولیه اولمالرک لرده .
تاجر قونسلوسلرک تبعه لک حقوق و منافعی مأمورین
حمایه اجنبیه س نزدنده مذاقته ایتمک ایچون سماطه
کافییه مالک اولمالرلر . دیکر جهتدن قونسلوسلرک
مات داشلرینه قارشو بعض وظائف اداریه لر
واوردرک اکثریا چوق نازک ایشلرد و قونسلو
سلرک اولدقجه واسع وظیفه و صلاحیت عدلیه لر ده
موجوددر . معلومات حقوقیه سی اولتان تاجر قو
نسلوسلر بوظیفه لرلر قولای ادا ایده سولر . برده
صرف تجاری نقظه نظردن حما که احوال ایده لم
تاجر قونسلوسلرک ملکیت و بر دیکر معلومات مأمور
قونسلوسلر طرفندن ویریلان معلوماتدن نافع اولسی
بر قضیه منقظه دکالرد و ذیرا تاجر قونسلوسلر
بامعالمات تجاریه لرده موفق اولمالرک کیه سه لردر ،
بر تقدیرده مسلک داشلرینه ویره جکاری تصدیق
آلره نافع و عاقد مایه بنده اولمان و یاخود ایشرلری
ایلو کورتوروش شخضارد و بو حاله متمکن
بولندقلری عللاره کندیلری ایچون قورقونل رفیلر
پیها ایتمش اولمانی اوزده جمعی یولونی جاب ایتمکدن
صایقیرلر . بوندن بشقه ، عیده سنه قونسلوسلرک
وظائفی حاله اولتان تاجرلر شعبات تجاوتندن برنده
اختصاص صاحب اولمشلردر ، بوسیله دیکر شعبه لره
مأمور قهنشاهلر قدر بیکانه درلر . - والحاصل
تعذیلات منصوبه نکه محاذیری حکایک عقلیه دن
زیاده بعض دولترک ، خصوصیه انکاتره و باج فائک ،
تجاریه لرله نبوت بولمش در . انکاتره ده ۱۸۵۸ دن
۱۸۷۲ سته سنه قدر وظائف شهنشاهلر تاجرلر قنویض
اولونیورلردی . قونسلوسلرک تجارت اجرا ایلو اولوری
محاطلری برکفیت اولدینی بالیجریه آکادشله یفنندن
بو اصول ترک اولدی .

تاجر قونسلوسلرک منطقی ایشلرده صفت
عمیه سندن سوء استعمال طریقله و یا سوء استعماله
ملاطی طریقله استفاده واتی نفوذ ایده یلیر ؟

اهلیله - مؤلف شهنشاهلرک ایشلرک ایشلرک
اورالده کی فخری شهنشاهلرک خدمت لرلری موظف
شهنشاهلرک هیچ کورمندک و کورمندک ، ذیرا
بریکیلرک ثروت و موقع اجتماعی جهتلرله سربلری
یوقدی ، بالکس برلنده کی ایلمک موظف شهنشاهلرک
وفات ایتمش در ، - حربه اناسنده عامینده چوق
آغیر سوزلر مسولیتدی ، آنک خلقی ده تعقیبات
قانونیه یه عرض قالدی . . . بواوردیده سولنه چک
سوزلر مع التامف ده پک بخوردر . . .

اعتقادیم بزم حاله موافق مسلک - حسن
انتخاب اولونی و کندیلرینه مسلکدن ایتمشه بر
واجبانه کوره متعدد معیت مأموری ویرلک و یا
کندیلری طوغریدن طوغریه قوانین عثمانیه
کافی درجه ده واقف کیه سولر رفائنده بولوندرمق
شرطیله - « تاجر شهنشاهلر » ی نفی ایتمه یلیر .
حرب عمومینک ایلمک سته سته قدر برلنده فخری بر
باش شهنشاهلرک ، بونک رفائنده علم حقوقه ، قوانین
عثمانیه کرکی کبی واقف تبعه عثمانیه دن بر ذات
واردی و اوزمان برلین شهنشاهلرک ایشلری
آنک موظفه قلب ایلدینی زماندن ده اینی محیث
ایدیورلردی .

* * *
مسلکدن بتمشه ، موظف شهنشاهلرک کنبه ،
بونقطه ده تجاوت مکتب عالیسی طلبه سندن اولان
دیکر خابرمک مکتوبنه نقل کلام ایده لم . بوزات
دیورک : « قسم عالیینک صوک صنی اوج اختیاری
ومسلکی شهبه آریلیر : باقعه ، صنایع و شهنشاهلر .

خارجیه اتساب ایده چک مأمورینک صاحب اولسی
لازم کلدیکتی بیسان بیور دیکر عالم و فنوندن
بومکتبده علم حقوقدن : اساسیه ، اداره ، عجله ؛
تجارت بریه و بحریه قانونلری ، مقایسه سی قوانین
تجاریه ، اقتصادی ، حقوقی قوانین مالیه ، قوانین
زراعه و صناعیه ، - علم اقتصاددن : نظریات اقتصاد
دیه ، اقتصاد تجاری ، ستاتستیک و سفورطه ؛ باقعه
سیاسی ، اصول محاسبه عمومیه (بودجه) ، محاسبه -
السنه دن : فرانسجه ، انگلیزجه ، آلمانیجه (که بری
مجبوری در) و شهنشاهلر قدر کثادینه موفق اولنه میان
قسم شهنشاهلرده بولون فضل اوله رق : حقوق عمومیه
دول ؛ حقوق خصوصیه دول ؛ نظامات شهنشاهلر
وتشکیلات اساسیه دول درسلری اولوب ، یالکنز
بومسلکده الزم تانی بیور دیکر دیپلوماسی اصول
کتابی ، تاریخ سیاسی ، مذاکرات دولیه و معاهدات
تاریخی ، محاربات مشهوره تاریخی موجود دکالرد ؛
قط بوشعبه ، مآذولرینک مسلک سیاسی به سوا کدن
زیاده امور خارجیه نکه شهنشاهلرک قسمنده وظیفه لرلری
یاه چقلرینه کوره صوک تعداد ایتمیک درسلردن
معافیتی تجویز اولونه بیلرلننده لم . کوریورسکمر که
الده حاضر بر مکتب و بر پروگرام وار و یورور .
گرامک اصلاح و تطبیق دواثر عایده سنک اعظام
ایتمیک قدر برمساله دکلدر . . . نظارت بوشهنشاهلر
شعبه سی لزومسن تانی ایدرک آچیرور . بوسسته
مآذون آرقداشلرک - کین سته صوک صنفه ترفیع
ایدرلرک - مکرر مراجععلی عمره سز قالدی ؛
تخصیصات اولمادیفنندن ، فضله درسخانه بولونعادیفنندن
الح . بحث اوله رق حق طلبلری اسعاف ایلدی .
بزبوروشته تکر اولمراجعت ایتمک . بنه یوروشجه ده
قالبور . . . اودرسلرک دیکر شعبه لرلر فضل اوله رق
آنجق درت ذالته در ، بز آنلرک حقوقه عاقد اولانلری
دارافتونده تعقیب ایتمک رضای بز . . . »
پروغرای تنایا تطبیق اولتی شرطیله تجارت

مکتب عالیسی مآذولری مالک شهنشاهلرک فایده
پک الوریشل اولورلر . پروغرامک کاملاً تطبیقنه
مانع تخصیصات و درسخانه قنایندن عبارت اولیجه
بونک احتیاج نهدن غیر قابل اولسون و بولایش
نهدن سورونسون طوررسون ؟ اختیار اوله چق
مصارف خزینته نکه شهنشاهلرک حاله بیه استیکار
ایده یلرک بیک برزاده و ارماز . دیکر طرفدن
بومصارفک تأمین ابایه چکی فائده اوقدر بیورکدرکه
مبالغه کارانه بولدیم تصرف ملاحظه سی قارشوسنده
بر آن بیه توقف تجویز ایده یلر . باشمزه کلان
بالرک مصدوری جهالت اولدیه و اگر اساسی
بر معارف سیاسی اتخاذ و دواثر تطبیق ایتم
ایسه ک بزم ایچون ره ، خلاص ممکن اولیه چقنه
ایمان قوی ایله ایسانانلردن و معارف نظارتنک
نظارتلرمن ایچنده لائق اولدینی امرتله تانی
ایلدیکتی اوزمکه دلخون اولانلردن ، تجارت
مکتب عالیسنده آچامه یین شعبه نکه آچامه سی الک
لر و سزافنه قائل اولفندن ایلو کایورده وظیفه دار
مقام امین اولسون که شو خصوصیه کی قناعتی
کلیا یا کاش در .

مکتبک دیکر مکتبلر کی دوره تعطیلیه سنده بز ؛
اوکرده کی سنه تدوینیه نکه باشلاسنه ده زمان
وار . بو زمانده اووظیفه دار مقام مسأله یی ایجاب
ایتمیک دقت و اهتمامه تدقیق و بحث ایتمیک
شعبه نکه کثادینه دلالت ایدر ایلم و تمیسنده بز .
بو بحثه علاوه ایده یلرک برشی ده وار .
برده دیپلوماسی و شهنشاهلرک مسلک لرلرک برندن
دیکرینه کچک جائزدر . بناء علی ذلک خارجیه یه
خرج اولتی اوزره کوردیکر حقوق و ملکیه
مکتبلرینه تجارت مکتب عالیسی علاوه ایلمکدرده
بو صوکجی مکتبک طلبه سندن دخی « مأمورین
سیاسیه ایچون اختصاص مکتبی » بدن دخی ، اذوینی
شرط قوعه من ضروری در . هرایی مساک آیری طوئی
ویاخورد تجارت مکتبندن مآذون و باسابقه خار .
جیه داخل اوله رق ایلمک و تجربی ملازمت دوره .
سند اهلیتی ثابت اولدقندن صوکره صورت قطعیه ده
قادرویه آنا نلری یالکنز شهنشاهلرک سلکندن قولادق
وارد خاطر اولورسده بونک - شومعه اده تفصیلی
غیر ممکن - مشکلات فعلیه سی واردر . ذاتا مأمورین
سیاسیه تصور ایتمیکر اختصاص مکتبی شهنشاهلرک
وظائف اصلیه و عمومیه سی ده اوکرده تچکدر . کونک
برنده بره بخت سفاوت باشه کیه یلرک اولان
مأمور بوظیفه نکه دن عبارت بولندینی اوکرش
اوکازسه کندوسنه مربوط اولان شهنشاهلرلری
اداره ایده سز . ذاتا سقیر دخی بالذاته تبعه نکه
حامیسی اولتی اعتباریلر بطرق و وظائف شهنشاهلر
ایضا ایدر .

انشاء الله بتون بویاذقلرمن « چوله و عظ
ایتمک » قیلندن اولان . . .

خارجیه مستشار سابق
سقای سلطنت سینه دن

اصمیر رسیده

ديپلوماسى مسلكى

TDV ISAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE 683

(ماده ياد : ۵۰ : ۴)

احمد رشيد بك انديك ديپلوماسى به سلوك ايدى چكار ايجون خارجيه نظارتده بعض تدرساته لزوم كوسترن مقاله يى شاين دقت ايدى . فى الواقع ديپلومات اوله چقلرك علوم سياسيه واقتصاديه دن زمانك كوستردىكي لزوم درجه سنده حصه دار اولملى لازمدر .

فقط برخارجيه نظارتك مفيد برعصر سياسيسى اوله بيلمك ايجون نظريات ايله برابرى يعنى نظرياتدن صوركه بر عمليات مكنتيه مطلق لازمدر . بو مكنت مئدى ، كابلكدن باشلايچى اولان كنچك تكمل ائش سفا معتبده استخداملى زمانيدر . بزم بو خصوصده اوله اكسيكلر بزم واردركه خارجيه نظارتك بر اورغانرسيونه ، بر اصوله ناقل اوله مامستدن ايلرى كلكشدر .

خارجيه نظارتى كنديسنه حول اولان وظيفه لك اهميتندن اون دن برى صانكه بيلارك غفلت ائشدر . ائار مشهوره بونى كوستريور . لازم اولان عنا صرى بئشدرمكده خارجيه نظارت بزم عصرى بر نظارت اوله مامشدر .

خارجيه لك ذهن صترفه مختص اولان سياسى مأمورلى ايجون مطلوب اولان شرائط متعدددر . بونلك بعضلى وهى ، بعضلى كسى در . ديپلومات اولق هر فطرلك كارى دكلدر . بونلك ايجون بر دارالفنونه تحصيل كورمكده كافى دكلدر . اول امرده مواهب طبيعه ايستر . بوايسه هر كنده بولونه ماز .

صوركه ديپلوماتلر ايجون بشقه بر تربيه به احتياج وارددر . بو تربيه دهها كوچوكدن ، يا بر معتنا عائله ، يا خيرد معتنا بر مكنت نژدنده باشلاز . هله بزم ايجون بوكا هر مردن زياده احتياج وارددر . چونكه بزم بنشمه صرله اوروپايلرك بنشمه لرى آراسنده ايجه فرق وارددر . بونى عالماك ايجيه ده كوربيورز . مثلا اوروپايه تحصيله كندن طلبه صرلك كمسه ايله طائيفه لرى ، "مناسبتلى اوله مايور . جالبو كملل سائر طلبه سى ايجنده حال ووقتى برنده اولانلر وعائله سى نژدنده ايجي تربيه آلانلر بر اجنئى مكنتنده دهها تحصيله ايجون روابطسندا ايجك موافق اولورلر . بزم كبلر ايسه

خواريه بورايه صوفيله مائز . فقط بو ، صرف طلبه بك قصورى ده دكلدر . بو كى شيلر ايجون بر آز صورت خصوصيه ايستر . جعبتله كيرمك ، تنقيس ، همراف اوتماق ، آت بيلمك ، اوست باش بزم اهلي ، قواعد معاشرتى بيلمك لازمدر . بوايسه پاره به توقف ايدر .

بر كنچ تحصيلى بئير وپده خارجيه اتساب پيدا ايديجه ، عمليات مكنتيه كيرمكش اولور . اكر كنچ ايجر بر (شفه) ه تصادف ايدرايسه استقبالي قوزتازير . بوقسه بيلارجه كيدر ، كلير وهيج برشى اوله ماز . سفير اوله رقى بئشده جك اوله . نلر كده ايجى بر سفير معتبده خدمت ايلرى شرط ائشدر . بوقسه يالكنز مكنتيه كى تحصيلى آتى مكنا سوق ايدمى . انكتره سفراستدن برينك بوكا دائر كوزل بر اثرى وارددر .

بزده ، دول اجنيه سفارتلى كى سفارتلر تكون ايدميور . بونلك ده اسباب ايدمى . وارددر . بر سفير ، يارلاق بر سفير اوله بيلمك ايجون مطلقا يارلاق بر سفيره ، سفير زوجمسه احتياج وارددر . بوقسه سفارتخانه سونوك قايرواورياه

آثار ادبيهى مطالعه به مجبورده هله صناعاتدن بيمه حال آكلامليدر . بونلر ياره ميره بولمى اولماز . چونكه بويله محيطلرك ايجه مصرفى اولور .

بو عمومى شيلردن بشقه بزم مأمورلر بزم بزمه عائد اولان مواده دنى بونق واقف اولميدرلر . مثلا دين اسلام حقهده مخاطبى اغنا ايدمى قدر وقوف صاحبي اولق كر كيدر . كلك صناعات شرقيه ده برآز اولسون منسوب اولميدر . بو ، تربيه كزارانه داخل اولان معلوماتددر .

منسوبين سفارت برقچ لسانه واقف اولميدرلر . برلسان اصلا كافى دكلدر . بجه بر سفير تره تعين ايديله چكى اولدن بيلملى در . بونلك چوق فائده سى وارددر . زيراسفير كيده چكى بر حقهده اوج بيش آى اول بعض تدقيقات ومطالعات اجرا ايدمى بيلر . هيج اولماز سه كيده چكى مملكك تاريخى ، بعض خصوصياتى نظر مطالعه دن كچيرميدر . بعض مشهور كمسه لرك انارى حقهده بر فكر اجمالى پيدا ائيلدر . تشكيلات حكومت حقهده معلومات ايدنلدر . مملكك تاريخ سياسيسى ، كندى مملكته و مملكك آراسنده كى مناسبك تاريخچه سى مملكك تشكيلات اساسيه سى كورون كچيرميدر . علماسى ، فضلاسى ، مشاهيرى حقهده بعض معلوماته صاحب اولميدر .

شمديكى سفير لorde معلومات اقتصاديه بك زياده لزوم وارددر . هله سفيرك مأمورا كيده چكى مملكته كندى مملككى آراسنده كى مناسبك اقتصاديه بك اطرافى معلوم اولميدر . سفيرك بو خصوصده كى شايين عفو دكلدر .

سفير كيده چكى برك مطروقاتى حقهده خليجه اساسلى معلوماته صاحب اولميدر . بونلك ايجون ده مجلسلى ، فرق سياسيه سى ، غرته لرك رنگلرئى ايدن ايجى بيلمك ايستر . دنك كه سفير بر بره كيتندن اول اورامى حقهده معلومات لازمه سى ايدنلدر . رجال حكومتكده تراجمى معلومى اولق كر كيدر .

مأمورين خارجيه سى نظرياتجه حاضر لايه بيلمك مكنتلر نژده واقفا بوقدر . فقط مكنت حقوقه بعض درسيلر علاوه اولونه بيلر . بشرط آنكه خارجيه كيره چكار لسانجه مكمال اوله لر . دنك كه مكنت سلطانيند صوركه مكنت حقوقده تحصيل كورن بركنچ ، لازم كان نظرى وقوفى ايدغش اولور . فقط بونلكه ايش بئتم . دائره دوامه باشلاذنى زمان ده بر طاق خصوصى معلومات كر كيدر . فقط بوكنتلر دهها استانبولده ايجن عملياته باشلايوب مثلا شهر مرده كى سفارتخانه لره ، ممتاز جعبانه مدعو اولميدرلر . بونلك ايجون بوقارنده ديدكمز كى طور وحر كنجه و تربيه معاشرجه بعض شيلر بيلميدرلر . مثلا اوكنچ شيقى بر آدم اولى . شطرنج وبريج بيلملى . تنقيس اويناملى . بيمه حال مكملا دانسه آشنا اولى . اسقرم دينلن سلاح تعليملى ايجى . ايجى كورده چكى ، بلكن قوالا لى . او نومويل قوالا لى . بيت قولدم اولاملى . جسور وكوزى بك اولملى . اوروپاى قازينلرك سؤمككارى ارككرك ، قورققلر ، بجر بكمز لردر . برده جين مصاحبه سربسنى لسانك تربيه قدر كيده بيلمه چكى درك ائيلدر . شمدى قايملر آزاده سرورلر . مصاحبه لر بعضا آجيلر . فقط بونلك نژده بئنه چكى

كى وظيفه لرى كال دفته ايفا ايدمى . بوقولاى برشى دكلدر . صحت عافى بيله برنده اولى دركه بوقطفه لرى ايفا ايدمى بلسون .

كابلر سنين سه بر سفارتنده قالا ايدنلر . برمدت معينه خاندنده ديكر سفارتلر مغتبه كيمه . ليدرلر كه مختلف مملككلر حقهده معلومات صاحبي

قياحت مكنتلرك دكل ايدى . خارجيه نظارتك ايدى . بونظارت هر نه سبيه مئى ايسه نه آلدنى مأمور لorde وقت ايدمى بيلدى ، نه ده آللى بئشدرمكى ايش ايديدى . اسكيدن يعنى رشيد ياشا زمانندن اعتبارا بونشدرمك غيرقى فضله ايش . اومكنت القراضه اوغرايجه خارجيه نظارت بزم ديپلوماتيجه

الارسیه، من اوروزیغه خبیسه کینم طلیه
کولار، من اوروزیغه خبیسه کینم طلیه
هزین کیسه الله یاشیقاری، قاساباری اولاند طلیه
مالیر، جانیگمال سائره طلیه سی اچیردیه
حال اوروزی برده اولاند عالمده دهده خبیسه
توریه آلاز بر اچلی عالمده دهده خبیسه
ایمن اولاندا انکیمون اولاند، ریکاراسیایه
توقول ایلامی ویاشار، قلیپور عرق طلیه
صوردده کنگار، نوکی شیر ایتون بر آز
تجهرت خبیسه آتیه، جملار کیرک، تنیس
هزاف اولاق، اوست بیک، اوست باق تو
اولان، تو قند معاشیق بلیک لاندیم
لایله، قلیق لایله

[illegible]

بزرده ، دوا له ائنه سفارتي کي ميان
 تکرار مديور . بولده اسباب عيادت واري
 وسعيه ، زراق و سعي زويست ايچي
 بولاق و زراق و سعي زويست ايچي
 وادور . بوقسه سفارتيه سوزا ک
 آقاي باهان بولونغا . بيا عليه حاجي
 خفمان حاجي به نازد اولدا . بول
 يك زاده شگل بيست اولدا . بوقسه

عَمَّاكَ أَجَدِي، كَدَمِيَّة خَلِيكِ مَؤْمَرِي لَنَكَلِيكَ الْوَلَدِي
 بَرَّازِ السُّوْنِ قُوْتِ دِيَاوَلِي الْوَالِدِي كِيْجُوْجِ كِيْجُوْجِ
 الْاَجَدِي اِيْمَامِ مَعْصُوْمِي الْوَلَدِي بِكْ جَوُوْجِ كِيْجُوْجِ
 عَمَّه اِيْمَامِ مَعْصُوْمِي مَعِ الشَّافِعِ بِكْ بَرَّازِ اَعْطَمِ
 عَمَّاكَ أَجَدِي كَدَمِيَّة خَلِيكِ مَؤْمَرِي لَنَكَلِيكَ الْوَلَدِي

طالع‌نویان آریستوتیلوس، ایزیدور بولز و آدام اسمت
پروخت کلمبور، اولاده تریه آلمبور
بهرلریده یوزایده دیسکی کندیلری فیه
مچلاره قایغریبورلر، الو الکی پادین دادی هر
صورتیه صرف الیمبورلر، صوریه کندیلریک
یادهه بنسیر اولور، بوللری سفاغانلار
الصاب الیمبرکدن ایله یوقسورلی ترجیح ائک

ظاهرده اومسیر کی کوریش و قلع شامال و
 مشهور بلبلده معلومات ساجیه من بشقه و صورت
 سفارشاتا بر ایصنر بر حاله کایده سفارشاتا
 بر مشتمل و یاربکات زوجیه ده بلو نازده
 محیطا ایدر سیه ده ثانیه طبعی ان اقل ایدر
 حاصلی اولان سفیر کدیده مکتات عظیمه ایدر
 سفیرانک معلقاتا ماعل اولاری لازیمده و شامال

موسسین آن کلاسیک، مشهور اثری، و دماغی
 یونان آن کلاسیک، و کوریک، بر آزار کشیده
 برستان کجی، اوپرا، و تابلو کشیده
 عسل و عسل و آن طرف، و ما محتاج دارد.

[۲] - باب - اندام مرشد و توبه داند.

This image shows a blank, aged, light brown page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a textured, slightly mottled appearance with some minor creases and discoloration. The right edge of the page features a decorative, serrated binding, possibly made of a different material or a specific type of paper. The overall tone is warm and historical.

کرم و لیلیه ای کل دانه ایما المصطفی . یقر لای
موتی کا کلمن . هفت و چاند سله بریده اولای

برخاسته ناموریک صالحین ملک اشق علی
ابو یاسلی ، همه خارچی مواته واقف اولیبد
اولیسلر ، بو خارچه مورق هم کیدی کلک
لیدرک مختلف ماکلر ختله معلومان صاح
برعت مینه خاندانه وکر سفالتر مقیم کیم
کلک ساین سه برستارنده قائل اولدولر
بو طرفه یونی ایلده یاسون .

اینکه کاشی کوزلبازان دقیز سوز رخا بر سطح
مستان اولو که خارچه ماسوری انانی هر کمال
کاری کلان. بو بر شکل و ظاهره. بنامه
دیه یلیم که بر پیشانی ده یهول.

خارج به ممکن مرتبه آخر وظیفه منتخب مأمور
آغاه و آلبانیایی بشماره یک است
به نظارت اینهم بر خدمت و طبعه مثالیست
تعیین و اصول تربیه اهل قطع مراحل اید
خارج به مأمور و بر کفایت کجایی زمان مدتی
نظارت و نهایت نظارت موقوفه کجایی زمان مدتی
کوکو کالی سامانه ده مهور و یک مهور

به تجربه حاصل از امامان ، چون در دیگر کشورها
 به ماورائی اولیاد یا کبر نظامیان و قضای کافران
 و شان امامان ، صفاتی کبریا و سیاست
 ظهور این حاکمان مکتد این ائمه
 الکلی است این بر ذاک به خصوصه کوزا

شاهان و قبايل گشتند و مي گفتم که از دهک اندياد و
و حال غصصا لي است که اين فقره و اکنون روستا
است که در ده سده ديوانم پيشه روستا

This image shows a blank, aged, light brown page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a textured appearance with visible creases and some discoloration or foxing. The right edge of the page is decorated with a scalloped or wavy border. The overall color is a warm, muted brown.

18

10

بروز در روز شنبه

استقامت یافتن و بیعت احکام کی تعین یافتن و ایستادن
هرگاه کلان یکده برده را در سوزش و دلیلیان و دلیلیان
چون نامون و دینه
بر خاخری نظارت انک الدیم و طاقند بر
و طوق سق و دادارد. برده بو آنه قد
بایستاس اوان شایون برده بود. بر خاخر
نظاری بر انک کونده بر، و طوقان مله هر روزه
سیاه سنی نروده و کوله آناه لایمکن تقا

و فرمود . و دانشم ایمنی از علم و روشه و در دین
 بالکثر بر دفعه یابی که او ده بسته هر سه
 مسائله ایی . دیگر زمانه و مطهرات غیر
 استامدن علوم و دانشم . خارج نظر از غیر
 و بخود معاد که تصویرای شانی غلو کلام .

This image shows a blank, aged, light brown page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a textured, slightly mottled appearance with some minor discoloration and a small dark spot near the top center. A vertical crease is visible along the right edge, suggesting it was once part of a bound volume.

مأمورین سیاست من ایچون براختصاص مکتبی

و غایه لیش کرک کپی اوکر تئری و جوبندن بحث
اقتش در .

یوقا ریده دیدیکمل کی دیپلوماسی بر فن در ،
بر فن مهم و دقیق در . عامای حقوق در « هفت »
دیپلوماسی لک حقیقی مکتبی نه در ؟ سؤاله : حیات
و تلورخ در ، جوانی و بر مکتبه برابر ، « اهلیت
سیاسیه صاحی اولان بر داتک دیپلوماتلغه بر
مکتبه حاضرا لیش اوله دن ای بر دیپلومات
اولی ایضا واقعدر ، لکن عصر مزده یوله بر
ذات اگر حکم بر تحصیل یومه ، موقنده اهلیتله
کوچ طو تونور ، « طالعاه سی علاقه کلام اقتش در .
هله « شارل دومارتس » نه طوغری سوبیل :
« دیپلوماسی علمی ، اجمیته رغماً ، دائماً کافی درجه ده
اعتباه مظهر اولامین در ؟ بعضی مأمورین سیاسیه
یو داتک انجاب ابتدائی تیما ته فو یوشلر ایسه ده
دیگر بر طاق مأمورلر دیپلوماسی مسلکته معلومات
مقدمه لازمه ای ایدینه دن کیرمیش و یا خور حقوق
دولن و یا شلوچه مذاکرات دولتی تارخین بحث
ایدن لرلی پک سطحی کوزدن کیرمکله اکتفا
اقتش در . « دیپلوماسیه موقی اولی ایچون
یالکز عقل سارمک کفایتله ذاهب اولی پوسوک
بر خطا در . یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
چیلماش اشخاصک بعضی ایشلری موقنده اداره
ایندکاربکی کوزمکله اوله بر وجهه قاطعلا در ؟
حال یوکه ایشلر کسب مشاکلات ایشلر ، ملاحظات
دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
چاره سی یوله عقل سلم طریق لک و بره جکی عم
بسیط کفایت ایشلر . یالکز مازسه ایله یو دها یو دها یو دها
طن ایشلر خطا در . مأمور سیاسی وظیفه سی
ایضایه باشلاچر ، تدما ، مسائی تعقیب ایچون اوژون
اوزادی نقده ایشلر آتقی وقت یولاماز . کوزی
اوزدن کین قاتله ایشلر ایدینه دن تعقیب ایچون
آلاردن چیلماش یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
یشلر اولدینه دن یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
اینگیزین حافظه منه یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
نجره مازسه در ، آتقی آتقی استغاده نظریاته
ایضا ایشلر اوله سی قلم در ، و احاصل « هو بر یو دها
دیدیکمل کی » « دیپلوماسی بر اوکر لک لازم در ،
مازسه اوکره تیر ، اما علی اکثر موقیات ایله
دکل ، غلطات ایله ، خطیبات ایله . »

بر دیپلومات ایچون اصغری ، الزم معلومات
شونلر اولی کرکدر : حقوق عمومی دول ،
حقوق خصوصی دول ، مقایسه ای حقوق اساسیه
و حقوق عامه کی کافیه شعباتله علم حقوق تاریخ
ولاسیما تاریخ سیاسی ملی ، محاربات معرونه تاریخی ،
باشلاچر مذاکرات دولیه و معاهدات تاریخی ،
حکومتلرک مختلف تشکیلات اساسیه و اداریه لری ،
باشلاچر مسالک اجتماعی ، علم اقتصاد عمومی ،
ملی ، سیاسی ، طبیی ، اقتصادی جغرافیا ،
احصائیات ، باشلاچر الصه اجتماعی : فرانسیزجه ،
انگریزجه ، آلمانیجه .

یومومات مقدمه یی شیمدیک حاله خارجیجه
مأمور و بره ییله جک ایکی مکتبه دردن ، حقوق
و مسلکته دردن ، هیچ بری تأمین ایدینه دن اساساً
معلومات کورده دن بر طریقی ایشه و ایدینه دن اختصاصی
مکتب لری اولان یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
داخل یولوا سی بر تفحصان سیاسیله ماز . حقوق
مکتبه تالی بر تحصیلدن ، اوله دن ، سطحی بر امتحادن
سوکره کیرلر . مثلاً تاریخی مطالب درجه و وسعتده
اوکر تونور . حال یوکه معلومات تاریخی می محط ،
صیغلام اولماق بر دیپلومات ایچون لک بویوک
تقصیه عامیه در . مالکین مکتبه ایسه ده اکتفا
اولانان معلومات حقوقیه دیپلوماسی مسلکته
لاید اولان حددن چوق دوتدر . البته اجتماعی
کلیه ، هرا یک مکتبه کوزمکله ، اوزونری یو جهتیه پک
نافع الهام در . واقعا مسلکته داخل اولدینه دن سوکره
چیر نقصان غیر ممکن دکل در ، آتقی فرانسیزجه
غادی ، بسیط و موشورده شویله یوله کتایه
اقتدا و کسب ایدینه دن مکتبه ییله جکی ، یاشی لک
یکری یی یولش ذالره خارجیجه نظارتده مأمور
اولدینه دن سوکره اسامدن ایمان تعلیمی زوردر ،
هله یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
بر مدینه خدندن سوکره خارجیجه کوندرمک مضرور .

فرانسه ده « رستوراسیون » ایدور یو دها یو دها یو دها
ظاری اولان « پولیاتیکی » دیپلوماسی ، مسلکته
داخل اوله جکی کتایه ایچون خارجیجه دائره سنده
بر در سخا نه مخصوص آچدرمیش ایدی . وظایف سی

بعضی مکتب عالی مکتبه امتحانلرنده هیأت
عمیده داخل یولوندر یوله شرف یاب ایدلم .
یو وظیفه تدبیری و روشنیکی تکرار اوپاندردی .
نه دن حکیمتک ، اجزایاتی ، بیطراتی ، حاکمک ،
آووقاتی ، ایشلر ایدینه دن قانولر منبر بر تحصیلک
آغایله شهادت نامه ایزا ییته موقوف ایدمش ایچون
دیپلوماسی مسلکته کیرمکله ایچون یوله بر شرطه
بر شرط اختصاص قوتامش در ؟ عجب دیپلوماسی
بر فن ، بر صنعت دکل در ؟ قواعدی یوقی در ؟
یو قاعده لری استطلاع واجاطه ایدینه دن مسلکته
کیرمیش بر مأمور دیپلومه منبر بر حکیم ، بر اجزایی
ویا بر بیطر قدر اولسون انسان ویا حیوان
قوتلر منبر ، مکتب حقوقدن رؤس آتامش بر حاکم
ویا دعوای وکیل و قدر اولسون تأمین ، مؤکلی
اضرار ایزدی ؟ بر قضا قائمه قانلی ایچون مکتب
ملکیه ایشلر تأمین ایسته تیرده یون بر ملکت
« دشمنی دوستندن چوق » . ملکیه اجتماعی نزدده
اموریه اداریه ، منافع و قایه یو توکیل اولسان
هر ایشلر سیاسی می اعضایی ایچون نه دن بروجیه
پیشین اوله بر وثیقه اعتدال ، برات شأن آواز ؟
یزده خارجیجه مسلکته دخال ایچون لازم
اولان اوصاف علمی یی هیچ نظام تعین ایشل
دکل در . ۱۳۲۴ سنه سن اول خارجیجه نظارتده
مشکل بر یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
سطحی بر « کتابت » امتحانلرین سوکره « قلمه
چراغ » ایشلر در . « یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
علمیه سی اعجاز ایشلر کتایه کتایه کتایه چوق
آشای اعضا یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
« سوکره خارجیجه دخول حقوق ویا ملکیه مکتب لری
بر فن مآذون اوله و عدا لایحه سابقه امتحان
تابع طو تلی . واقعا یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
دکادی ، زیر مکتب ملکیه نه ده مکتب حقوق
تحصیل دیپلوماسی تحصیل تالی دینه مزی ، [۱] مع ماقیه
بعضی نظارلر یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
برینک « نکات » نظارتده دکل تالی ، حتی ابتدائی
هر ایشلر بر مکتبه شهادت نامه آتامش ، صورت
خصوصیه ییله تحصیل عادی کورمیش کتایه
مسالک صوقولدی . آتقی یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
دعواسیه ترقی ایشلر و ترقی و ترقی و ترقی و ترقی و ترقی و ترقی
و تجربه ، اصول و لازمه حقایق آرو سنده مناسبت
کورمیش نظارلرک دور نظارلر لریه صبی صبی
تصادفله حایه کورمکله چار چار یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
کوتک برتده یولردن شوراده بوراده ایچون
کوزمه جیکتیزی یزه کیمسه تأمین ایدمش . کیم
بیایر ؟ بلکه بر دعاه در : مالکینی برورده دن
تخاصه قادر اولورل . « قایه یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
شهادت نامه دیپلوماسی ایدی ؟ ... »

طوغریسی دنیاسک هیچ بر دولت متدنه
رمنظمه سنده دیپلوماسی مسلکته یزده اولدینه دن
وجه ایله اعتنا منبر بر ایدمش در . بر یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
مالتر من حسن شرتله اختیار ایشلر در . « مسک
مکتب » قلمادی : « یی مکتب » ایسه قورولش
کورمیش . حال یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
عمود دکل در یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
خارجیه منبر اشغال داخله منبر دن یزده اعتنا ایله
دوشونوب اداره ایچون کتایه یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
مشکل ایچونه دوشدک . یزله قابل قیاس اولان آلمانی
یوله دیپلوماسی مسلکته اساسی بر تحصیل مخصوص
ایله آدم نیشدر یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
و جاده منبر یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
کیرمک معین ، ثابت ، صبی شرطلری یوقی . کین
ییل برینده « فرانک لک » علوم سیاسی مکتبی کی یی
نظارلر ، بر اختصاص مکتبی آچلیدی : Deutsche
Hochschule für Politik . « دوقور » . « یی » طرقدن ایراد
و Deutsche Politik مجموعه سنک ۱۲
کترین ثانی ۱۹۲۰ تاریخلی نسخه سنده لیر اولانان
نظاتی جالب نظر دقت در . « دوقور » « یی » یو
مکتبه محاربه دن اول سنوی آتقی یوزدن زیاد
طبیعی اولان « Ecce libris des sciences politiques
politiques » تشکیلات کوره تأسیس اولوندی
بالند کاز ، « ورسای » ده « مکتب » لک غایه
ایندیک کی یولش و آلمانلرک دیپلوماسی واسطه
[۱] ۱۹۱۴ ده مکتب حقوق دولری کوره سنه
خارجیه مسلک ایچون لازم بر قیاس دوس اولش
یولردن « دیپلوماسی اصول کتایه » لک مدرسی
شرقی و افراسیوه و برلش ایدی . « یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
چلمی مع الفاسف ۱۹۱۸ سنه سنده یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها

بالآخره « علوم سیاسیه مکتبی » لک بر شه سنه
دور اولان یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
نظارتده صریح اوله جکی آجایمی ممکن اولازی ؟
یوله بر اختصاص مکتبه بالخاصه یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
احتیاج یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
کین شرایط اصایه دن بعضی ذکر ایدیم . « یی مکتب »
آتقی طایفه لک « مداری » احتیاج نیستدن و ممکن
اولدینه دن قدر عود و اولایدر مکتبه حقوق و ملکیه
آدولردن اولان کتایه بالمشایقه آتالدر .
دیپلوماتده اوصاف عامه ایله برابر بعضی احواله
آلاردن ، قدم اوصاف معنویه آتالدر اولدینه دن
طالبلردن اول امرده اخلاصیه ، نسیمه ، و نسیمه
ایچا ییجه ، احوال جسمانیجه اوصاف مطلوبه یی
جامع اولایدر مکتبه قیوسی آتالی طو تالیدر .
خارجیه نظریه یی ایدر عن پاشا حضراتلری
یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
پک بویوک بر خدمته یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها یو دها
خارجیه مستشار سابق
« فرای سلطنت سینه دن
احمد رشید

خارجده ناصل تمثيل ايديليورز؟

هر حالده هيچده آي دكل . بالهكس بك فسا ديمكه ترده محل يوقدر . حق الانصاف سويله ملي بوقصان ، بالكنز صوك هرج ومرج آيلرينك نقصاني دكلدر . صوك سوله امور خارجيه مترك قازاغي برينه غيبايدنه گنش اولديني شيه سزدر . مع مافيه ، متن مقاله ده دينلديكي كهي ، صدارنه برابر خارجيه ده ، سلطانوش اولان فريد باشا برقاچ حركتي ايله اوتقصان اوزرينه توي ديكش ، وضعتي صفردن چوق اشاعي تيزيل ايتشدر . قوت ايله سياست ، تعبير ديكرله ، اردو ايله خارجيه ، آت باشي برابر كيتملك لازم كلن وحى ايكنجيسي برنجيسنه نسبتله هر زمان دها قوي وماهر اولق ايجاب ايله ين ايكي مستندر . بزده بالهكس ايكنجيسي ، خصوصيله صوك سوله ده صوك درجه امال ايدلشدر . واقف وصالچيندار برقلمك محصولي اولارق درج ايتكده بولونديمنز شومقاله اومدهش نقصان و غفلتزدن شكيت دكلده قرياد ايدييور :

مالك اجنيه جه توركي هيچ بروفت بوكونكي قدر فنا تمثيل اولونامشدر .

بو خصوصه سه لودنيري حكومت سبه لك نظر دقني كرك مطبوعات ، كرك معونات طرفدن دفعاله دعوت ايدلديكي حالده قطعياً برشي بايلمايديكي خا حيه نظارتي كوندن كونه دها فنا اداره ايدليرك ، بوكون بياغمز ديه ييليرك ، بالعموم دور حكومتك ايك اوكوزي قاشدر . بولكده باشليجه سبيلرندن برى سعيد حليم باشا وفريد باشا كي بعض سدر اعظم لرك مقام سدارنه مطلق خارجيه نظارتي ده برابر اداره ايتكده كوستوكتاري سراق وتعددن مولوي نظارتك صاحبز وميشول بر آسمز قاشتمده در . دور جديده توفيق باشا حضر ترينك خارجيه نظارتيه بوكونكي خارجيه ملك حالي قياش بوپورسون . اون سنده دنيابك هيچ بر دائرسي بو درجه مني بر تيدل كورمه مشدر . اووت ايكنجي ، اوچنچي درجه ده قوتلارلان و آتياق اشغال ايتكاري مامورلر ده مامور طبع لري اياغلايدن مامورلر جان اوتنه بدسي لياقتريك فوئده اولارق يا سدر اعظم ، يا ناظر ، يا سفر اولدير وسياست ايچنده خارجيه ق پيرايوب كيتلدي . معينده ايشه يارايان دوو مفتله جدا وطنلريك بوزي آغيتي حق مامورلر اكركل وميشول اولونجه موغلرني طوبيره ماديير ، بالهكس مضر اولدير .

حتي باشلرك ، « اغاليه مشهوره » عاصم بكارك يادقاري خطالرك ، خفتلرك ، ملك مركبه ده ، بالانارده وارنده اجرائي ماموريت ايدن - سرامرك غفلتريك ، برچوقه ده غو اولونايه حق تصورلريك حد وحياي يوقدر . هر تيزيرك قسم اعظمي ، خارجي مختلر بولك نهايت اوله اوله اولان معرفت ومهارتي كوي « منابع موقوفه » دن آلدنري ساچه ساپان حوادثري وبرمكه احصاء ادوب قان غفلتزدن ، بئي بيلير بيلين طوبلاوب بولالدي غلتي غلته معلوماتدن ايلري كاشدر . داخله ، عدليه ، حربه ، بحربه ، ماليه منسوبلريك ايلري كلاري اكرتيره مكاتب عاليه مامورلري اولدقاري حالده خارجيه نظارتمده بكون آتاز ايدنلرك چوغي آتياق سلطاني تحصيله اكفا ايتيلردر . مكاتب عاليه مامورلر بيله اوله ، خارجيه به انتساب ايتكدن صور صورت جديده مسلكتنه عائد علوم وفنون ايله مشغول اولش مامور بوق كيبدر . بوكونكي خارجيه مامورلر - برقاچ كسي استننا ايديارسه - ايكي صنفه ، ايكي ذهنيه آيريله بيلر . برنجيلر :

براي تطبيق خاطر ارثا مسلكت اذغال ايدلش اولانلرله وطيفه لري حسن ايجاد زياده آسمرلريك خدشات شخصيه لرده توجه لري قازايش ويا قملرلدين طولاني قطع سراملي ايله من افنديلردر . بولرك قسم اعظمي هيچ اولازسه چكردكدن بنشمش اولق حصيله تشريعات اصطلاحات ومعاملاته واقف ، باب عالي به مخصوص طور و نراكله متصفدر .

فقط بولردن كرك توركي ، كرك فرانسه جه قليشه حاله كيرن شيوه وطرز تحوير خارجيه برشي بيمكه معني . كندليري غايت افي وتريني باب عالي افنديلر ، اخراجاه يارمازلر . مع مامو بو كيرلر ده عددي كوندن كونه آزاليور ، عتفه بوستون غيب اوليور . توركي ، بيله دوغري درست برتدركه بازالر حاله كلدي .

فرانسجه به كلنجه ، مشروطيتدن سوكره باكش اكلاشيلان ملتيورلرك نتيجه سي اولدق سرامش استقلالات ومكالات سياسي لري توركي بازم مجبورنده قالدقندن برى اساسا بلك قوي اساسا معني اولايوب صرف اعدادي معلوماتدن عبارت اولان مكشقيات لايه لري راساً فرانسجه لايحه ورايور تحرييره غيركاي كلديكندن اوردا قايته لري اوموالدق رجاان طرفدن اوله كولونج

نوطه ل و رلشدر ك بولرك فواد و عالي باشلار زماندن توفيق باشا زمانه قدر لطافت ومناقت تحويريله لك پارلاق فرانس قايته لرله رقابت ايتش اولان باب عاليك كوتوردنكي سفراق صادر اوله بيله چكته اينالسا ايدى . بر زما ، رفت باشاك حين نظارتمده خارجيه اسكي موقعي تكرار ا كساق ايتدى . مامور آغاييده ، غايرتمه هرايشده كوزه چاريه ق درجه ده بولرك برزقي كوردلدي . معاملات محورلايشه كيردي . رفت باشا كيدر كيتراسكي حال رجوع ايتدى .

دائرة خارجيه ده وثاقي اساسيه بولونماز اولدي . كوي اوروياده اكال تحصيل ايتش ، فقط هنوز درت سطر يازمقن عاجز يكي مامورلر كيتلدي . فرقه جيلق - يافنيق كي - خارجيه ده سرايت ايتدى . اوليه سدر اعظم خارجيه ناظري كوردلدي كه قدر دالتاروغي ، دافاويق زاده سي وارسه دائره ، سفارتاره وشپندرلكاره نتيجه ايتدردي . سجه ، سنده ، لياقه باقان قالدي . خارجيه ، ناظرلرك چفتلكي اولدي . چيت قيرلهم مامورلرك موده سي اوزمان چيئدي . كوي خارجيه مامورلري درت بوچوق فرانسجه كهي آفان ايله سويلمكدن ، هرگون تازه اوتولي اينتونلر كيمكدن ، جاكك اوست چيئندن منديل سالاند برمتدن ، بك اوغندنه طائفي صو فرنگلرندن بر قاجنك اويشه دوم ايدلرك بوكر ويا برنج اويشامقدن ، چوق صيتيغيارسه بر آزده بارس لوقظه لرندن ، لودره بارلرندن ، ويا نه آفترلرلرندن بحث ايتكدن عبارت ايتش كي بئي ، مامورلر توره دي . مامورانلري اسكيلر ككندن چوق آشاي اولان بو شيق بكار دورنده نظارلر ايتش كوردلر حاله كلدي . نهايت فريد پاشا تويديكي ، صرك اصلاح اميدلري غو ايتدى . برقاچ ايشه يارايه ق آديده او كوجديردي . هيچ بوقدن سفير خلق ايله دي . بوكون نه آسرمه ده ، نه ده اوروي دول معظمه سي نوزنده هيچ بر مخاطم بولونمايدي حالده اورويك اورنه سنده بكاره

بووكا وطنين ايجون منق . وطيفه لرو ايفا ايتديردي . خارجيه ناظري فريد باشا ايله اولك سفير آفاله لركي تشكيلات مليه ي ايلرجه اورويابه اشتيا حركتي اولارق طاققه چاليديلر ، ازميري استقرا ده قاتيشالاري وطنه خيانتله ، اتحاد جيلقه ايتا ايديلر . خارجيه مسلكي مامورلري فرقه جيلق حرصلرته علناً آك اولدير .

حاليوكه لايتير منافع مليه دن آيريله بيجق ، خارجه قارشى رطيك وملك رلكني كوستره بيجك ، مدافعه ايدمك برمسلك وارسه اوده خارجه مسلكيدر . بومسلكه فرقه جيلق صوقف مسلكي اولدورمك ديمكدر .

حكومت سبه لك بوكونكي وطيفه لرله بلكه اك نازكي خارجه قارشى ملق لائق وجهه تمثيل ايتدرمكدن . معلومات ، درابت ومناقت اك زياده محتاج اولديمنز برزمانده ياشايورز . بولبر زمانه طرفه كيكلك ايتك ، دوست واقريا قايرمق حان حان خيانتله مساوي برحركتدر ، هر حالده بادي مسئوليت عطليه در .

اردوسي مغلوب اولان برولك سياستدن باشته كوده بلك برتوي يوقدر . بوقوله اونايه ق ، بوقوي خفته استعمال ايدمك وقت دكل .

هر زماندن زياده صوك درجه جديت ايله انتخاب اولونه ق وبلاضعف اداره ايدلجك مامورين خارجيه مترك عظمي نالايته ومشر مساويت محتاجر . بوكون خارجه نظارتمك قسم وطيفه سي فردل كوردور . غالباً نهايت ايكي آل برباش ايجوند ديه ! فقط بورده كه دوشك رواي ؟ ؟

تبريزي

(صبح: نومرو ۱۱۱۵۶ - اتوزا یکنجی سنه) ۱ ربیع الآخر ۱۳۳۹

باش محرری: علی کمال

عمل اداره سی - باب عالی حاکمیه مطبعه سی

غزیه عائد خصوصیات ایچون اداره مأمورینه مراجعت اولنور .
مکاتیب و اوراق وارده درج اولنسون اولماسون اعاده ابدلر .

بر هفته اولکی نسخہ ۵ غروشد

تلفون نومرو سی - استانبول: ۴۱۴

نسخه سی ۱۰۰ پاره

علوم سیاسیہ

سرور چالیک افندی به

نقطه نظرندن اوروپا و دولت عثمانیه « درسنگ
مخلدند » شوبه سوبلوردی :

« ما کیمت عثمانیه به تابع بولونان اقوام هر نقطه نظرندن
غایت متفرق بر کتله تشکیل ایدلر . ممالک غریبه به بر
ملکت بشکته یاردم ایدن مختلف عنصرلر عین قوانینه تابع
اولدقلری ایچون عومیتله بر برینه قاریشدقلری حالده وسنه لریک
مساعیسیله حصوله کان بر فعل تمثیلک الحاق آتیسله غالبلری
مفلوبلردن آیدر ایشک چکن اولماز ایکن دولت عثمانیه دائمی
پالکیز فتوحاته حق فتحه مستند قانقدو . اوراده متمدد
عرفلر بر ادایه کشدرلر . عربی اوچوروم غالبلرله مغلوبلرک
آدلرلرله خلا موجوددو . بویله اولمش ایسته یئر شتغالیر
اولشدو . مالدلری ، غنمه لری ، دینلرلرک اوللری بویله
سوق ایلمشدو ، خلاصه ، نتیجه شودرک بو دولت انجاق
قوتله حکمران اوله ییلر . »

(ده) طبق (سورل) کی هر تورو
احتراسات سیاسیہ دن آزاد بره لاسه ، بره لاسه
حقوق ایدی . صرف اجتهاد علمیسنه کوره
یازار وسوبلوردی .

(واندال) ایسه بر معتقد قانولیکه وسبایسته
محافظه کار اولدیلر ایچون مورخلرک . بلکه او بر لری
قادار فی طرف اولامازدی . مع مافیه حقیقی
هر اندیشه نیک فوقنده طوناردی . (علوم سیاسیہ)
مکتبینه او طلاق خارق العاده ایله تهریرلرله دیک
« مشعل شرعیہ » تدویناسنه شوبه باشلامشدی :
« تورکله املات تورایدلر . آمیانک و شرق اوروپا نیک
بر بوزک بر قسمی شرط وضع ایله دیلر . بو دور استیلا
او یکجیریلرله ، سیاهیلرله ، آقینجیلرله یک پارلاق ایدی ،
بو دور محشمده ایدی که سلیمان قانونی : « کیجه و کوردوز
آتم اکرلرلر » دیوردی . بو قانلر دائمی ایلملوردی ،
فقط یکجکلری بر لری چرله چوریلوردی .. »

نه اولورسه اولسون ، بو اوچ بوزک خواجه
کالامک درسلی قادار بر بوزکک انتباهنه بادی ،
ازدیاد عرفانه باعث ، خادم حقائق اولامازدی .
بودولک مقدراتی بویله حقائقه واقف اولانلره
هیچ اولمازسه مشروطیتدن بری تودیع ایدیلر .
بیلمش اولسه بیدی ، خارجی و داخلی سیاستز بانقا
بر سیاست اولوردی ، بو کورلر بزرده بولم
وضعینه بولومازدی .

بوغنیلو ، تصورلر بر طرفه دورسون ، نورلرک ،
طلعتلرک فرمانفرما اولدیلر بر محیطله علوم سیا
سیه نیک بوغوامضیه قانسی طرلرلرلر بر کیمتک
بوقاریده دیکیمز کی نصیبی نه اولاییلوردی ؟
شاید او کنج بوعلمیه عامل اولق ایسته سه بیدی
یا لکزیاب عایدن دکل ، هر نظاردن قوغولوردی ،
داها ایلری کیمتک قانیشنه « خاش وطن »
بیله قاتی اولولوردی ، کونک برنده دان آغاچنه
چکلیلوردی ، چونکه بالفرض سیاست داخلیه ده
آرنا و دلردن اعتباراً او مختلف عصرلر قاش
روا کوریلر معامللری تجویز ایتزدی ، سیاست
خارجیه ده ایسه بودولق قلندن صارمه جغی
بیلدیکی او حرب و ضرب احتراستی سرودود
کوروردی ، هیچ « کله حرب عمومی به اشتراک
ایتمه جتنه وار قوه علمیه سیله مخالفت ایشک
ایستردی ، بونون بواجتهادرلر ، بواندیشلر بو
محیطله او کنجی منکرب و حق منفور قیلمق
ایچون کافی ایدی ، بینه ده اوله دور .
بدیخت اوکا دیرلرک انده جهلانک

سیاستز قوتک ، حق خارق العاده ، فوق
البشر بر قوتک بیله بر ملتله اقباله حقیقه خادم
اولایه جغی آلمانلرله آکلامش اولسلر کرکدرک
- ولوبعد خراب البصره اولسون - اخیراً آلمانیه ده
طبق فرانسرلرک ۱۸۷۰ هائله سی متعاقباً ایدقلری
کبی ، حتی داها رسبی بر طرزده ، داها بوزک
بر مقیاسده بر « علوم سیاسیہ دارالفنون » تأسیس
ایله دیلر ویک آلمان سلطنه حقائق سیاسیاتی علمی وجدی
بر طرزده تعقیق و تمام ایتله لزومنی حسن ایتدیلر .
تا دور جغیده اوچ سنه متعاقباً مداومی ،
مستفیضی و نهایتده مأذونی اولدیلر یارس
« علوم سیاسیہ » مدرسه والاسنه دائر اوزمانده
بری مغربوعا تزدو یازمادیلر قانلادی ، حتی
(صورل) لرک ، (واندال) لرک ، (لهوی
برول) لرک ، (ده) لرک تدویناسی اولیلر
زمان تضیقده بیله « پارس مصاحبه لری » ایله
اولا هفته هفته (اقدام) ده ، سوکره کتاب
شکلنده نشره موافق اولدق ، فقط مشروطیت
نامی و بر دیکمز انقلاب عجمی متعاقباً بوجملکته
ساحه سیاسیاته آلدیلر فارمچدن اعتباراً
آکلادی که بوعیطله علوم سیاسیہ دن بحث ایتله
قادار مزاج بر جرأت ، اولیلر بر دارالمرقاندن
بحق مأذونیت کی بر مصیبت اوله ماز .

تصور بوزلرلر : طلعت کی ، ناظم کی ،
بها شا کر کی بونون او فلاکت سنه لری غالباً
کافی کله دیک ایچون حالا بوالیمده برده آلتندیلر
حکم سوون او بی پروا زوریلرک حضیورده
اولیلر بر مکتب کالادن هر تورو شرائط کالیله
نشات ایش بر کتبلرک وضعیتی نه اولاییلر ؟
« حال خاطر یکزه قنولیک او معروف قطنلی ،
شکای کلزی ؟

« ای ممکن ، سنک مظالمه کیمش و سکا سرمایه
تزدو بر مکتبک عیلم قلندو بر چنک ایدسک دن حیانک
بوزلر کوردوب تا ملام سوزلر ایشده ساک . »

فی الواقع باشقا نورلرله ناصل اولاییلریدی ؟
علوم سیاسیہ مکتبینه بالفرض ایشک بوزک تاریخ
سیاسی مدرسی که یا لکیز فرانسه ده دکل ، بونون
جهانده بر قطب عرفان سیاییلوردی ، بزدن ،
تاریخ بزدن بحث ایدرکن حرفیاً شومطالعه فی
بسط ایتیوریدیدی ؟

« نورلر بر ملت ، بر ملیت دکل ، فقط بر سوری
خصای اقوامله اورناستنده چادر قومش عسکرلر قانلردو ،
عثمانیلر بر دولت دکل ، بر اردو تشکیل ایدلرک اوده
انجاق فتوحات اولوجیه ایسته یازار ، سکونه مجبور اولور
اولماز انحلاله بوز طوتار . اوروپا مدیق اولنره مسدوددو ،
چونکه عادت قومیه لری ، یق قوتلرک محور اساسیسی
دیکش بر معدن انکشاف ایدمزلر . اختلاف دین ، نعت
حاکمیت آدلقلری اقوام ایله اوللرک آدلرلر کیمک حال بر
اوچوروم آیار ، نورلر یا لکیز قیلجه ، قوتله حکم
سورمی ، حکومت ایشک ییلرلر . [۱]

بومورخ بوعطالیه علمیه فی تاریخیمزک تقیقدن
استنباط ایلمشدو ، باشقا هیچ بر اندیشه ایله
دکل ، معضاه لره ، عرفانه خدمت ایتله ایچون
سرد ایلر ، فی الواقع سیاسی و ملی غایله لریمزه یک
توافقی ایتسه ، حتی بعض جهتلرجه عزت نفس

شکسته و بر دیکز انقلاب عجیبی متعاقباً بوملکته
سیاحتی سیاسیاته آتدیمز ناریخدن اعتباراً
آ کلاهی که بوجیطه علوم سیاسیهدن بحث اتمک
قادر منهج بر جرأت، اوله بر دارالمرادن
یعق ماذونیت کی بر مصیبت اوله یاز.
تصور بوورلین: طلعت کی، ناظم کی،
بها شا کر کی، یونون او فلاکت سنه لوی غالباً
کافی کله، دیک ایچون حالا بواقلمده پرده آلتند
حکم سورن او بی پروا زوربارک حضوریده
اوله بر مکتب کالاندن هرورلو شرائط کالیله
نشات ایش برکنجه وضعتی نه اولایلیر؟
درحال خاطر یکره فضولیک اومعرف تظلمی،
شکای کیزی؟

«ای مسکین، سنک مظلمکه کیمش و سکا سرمایه
تود و برمشیرکه عیلم قانده من جلال ایدمک دن عیلمک
پوزل کوروب نا ملایم سوزل ایشیده سکا.»

فی الواقع باشقا تزلزلده ناصل اولایلیردی؟
علوم سیاسی مکتبده بالفرض اک بووک تاریخ
سیاسی مدرسی له یالکز فرانسه ده دکل، یونون
جهانده بر قطب عرفان سیاسییدی، بزدن،
تاریخ بزدن بحث ایدرکن حریفاً شو عظامه بی
بسط ایچورمیدی؟

«توزکر بر ملت، بر ملت دکل، فقط بر سوری
خصای اوقامک اورناتنده چادر قومش عسکرلر، قاتلورد
عشایلو بر دولت دکل، بر اردو تشکیل ایدلر که اوده
آنجانی فتوحات اولوبه ایشه یازار، سکونه مجبور اولور
اولماز انحلاله یوز طوطار. اوردا مدتیق اوتورده مسدودور.
چونکه عادت قومیه لری، یهق فولترینک محور اسامیسق
دکیشدر بر مدهن انکشاف ایدمزلر. اختلاف دین، تحت
حاکمیت آتدقاری اقوام ایله اولرک آدرلر نه کیمک حال بر
اچوردوم آچار، توزکر یالکز قلیچله، قوتله حکم
سورمکی، حکومت ایچکی یایلرل.» [۱]

بومورخ بومطالعه علمیه بی تاریخمزدک تدریقند
استباط ایدمشدور، باشقا هیچ براندیشه ایله
دکل، محضا علمه، عرفانه خدمت ایتمک ایچون
سرد ایلر، فی الواقع سیاسی و ملی غایه لریزه یکه
توافق اتمه سه، حتی بعض جهتلرجه عزت نفس
ملیزه آخر کسه ده بومعلمی حقیقتلری ناصل
انکار ایدم یایلر؟

«قان الحرب والضرب دیننا، الجهاد متغنا و سرعة الفزاه
فی سبیل الله شریعتنا، وحاصل الکلام ان کل اشغالنا و جل احوالنا
القتال مع اعداء الدین من الکفره و المشرکین» [۲]

دین بووک بر پادشاهمزدور، ییلدیرمزدور.
قانونی سلطان سلیمان ییله سیاست، اداره بو
دولته غائی متین بر طرزده قورانی بر خاقانزایکن:
«بزم آبی کرام واجداد عظامز نورالله مرادهم دائماً
دفع دشمن و فتح ممالک ایچون سفردن خالی اولما یوب بز
دخی اولرک طریقته سالک اولوب هر زمانلر مملکتلر و صعب
و حصین قلعه لر فتح ایلدوب کیچه و کوندوز آتمز آتش
و قلیچمز قوشا طشدر» [۳]

حقیقه و قنا که دوراستیلا حزمه خانه چکلدی،
سلم قائیدن، صداد فالدنی اعتباراً پادشاهلریز
آرتق اوردجه حرب و ضرب ایله اوغراشماز
اولدیلر. اکری فاتحی محمد ثالث، صداد رابع
کی بر ایکی استثنادن صرف نظر اولونورسه
صرای هاپونک خلوتلری معرکه لره ترجیح
ایلدیلر، یکیدن فتوحات نصیبیمز اولمادی،
بالمکس، ایشته اوزمان بر دوره انحطاطه کیردک،
عادتا انحلاله اوغراقدی، دیمک، (صورل) ک
اومطالعه علمیه سنده بر نکته، بر حکمت مکنوز.
درکه بالخاصه بز تورکارجه تعمیق اولونمقی ایست.
ینه عین مدرسه ملک الک بنام استادلرند
(ره نو) مکتب حقوقله قسم هالیسنده
(۱۸۹۹) ده تدریس ایلدیک «حقوق دول

[۱] صورل: آوروپا و فرانسه اختلال کیری: جلد ۱:
[۲] منشات فریدون جلد ۱:
[۳] خبر صحیح

قادر بی طرف اولامازدی. مع مافیه حیثی
هراندیشه نیک فوخته طوناردی. (علوم سیاسی)
مکتبده اوطلاقت خارق العاده ایله تفریاده دیک
«مستقله شرقیه» تدریساتنه شوپه باشلامشدی:
«توزکرکه املا توراندیلر. آسیانک و شرقی اوروپانک
بر یوک بر قسمی ضبط و فتح ایلدیلر. بر دور استیلا
او یکینچر یایلرله، سپاهیلرله، آقینچیلرله یک یازلاق ایدی،
بو دور محشده ایدی که سلیمان قانونی: «کیچه و کوندوز
آتم اکرلر نشد» دیوردی، بو قاتلر دائماً یایلروردی،
فقط یکدکری برلری ده چرله چور ییلوردی ..»

نه اولورسه اولسون، بو اوج بووک خواجه
کالامک درسلی قادر بر یورکک انتباهنه بادی،
ازدیاد عرفانه باعث، خادم حقائق اولامازدی.
بودولتک مقدراتی بویله حقائقه واقف اولانلره
هیچ اولمازسه مشروطیتدن بری تودیع ایدیلر.
بیلش اوله ایدی، خارجی و داخلی سیاستز باشقا
بر سیاست اولوردی، بوکون بزده بولم
وضعتده بولوغازدی.

بوغیلر، تصورلر طرفه دورسون، اولرک،
طلعتلرک فرمانفرما اولدنی بر محیطه علوم سیا.
سیه ملک بوغواضیه قفاسنی طوله برمش برکنجه
یوقاریده دیدیمک کی نصیبی نه اولایلیردی؟
شاید او کنج بومعلمیه عامل اولقی ایستسه ییدی
یالکز یاب عالیدن دکل، هر نظر ایدن قوغو لوردی،
داها ایلری کیمک قانیشنه: «حاش و وطن»
بیله تاتی اولونوردی، کولک برنده ایدن آغاچنه
چکیلیردی، چونکه بالفرض سیاست داخلیده
آرنا و دزدن اعتباراً او محتلف مضرلر قاشی
روا کوریلر نه معامله لری تجویز ایتزدی، سیاست
خارجیه ده ایسه بودوانی تملدن صارسه جفی
بیلدیک او حرب و ضرب احتراصی محدود
کوروردی، هیچ دکلسه حرب عمومی به اشتراک
ایتمک جتنه وار قوه علمیه سیله مخافت اتمک
ایستردی، یونون پواجتهادرلر، بواندیشه لری بو
محیطه او کنجی منکوب و حق منور قیلدی
ایچون کافی ایدی، ینه ده اوله در.

بدیخت اوکا دیرلرک ائده جهلانک
قهر اولقی ایچون کسب کال و هنر ایلر

علوم سیاسی می؟ برچیندن تورانی، اوربند
ترکستانی چیقاراق اشرفله دیدیک کی کاه
طویه قارشی قویور صیققله، کاه طاقه لرله
دره دنو طره هجوم ایتمکله امیدنر ییله بنوع مانیه
غوغادی، جدالین بر طوطه کری قالمایان، قالا.
دقیقه ده یوزاوالی ملکی و رانه یه، بومالسیر
ملتی ده سفالندن سفالنه، مضایقه دن مضایقه یه،
فلاکتدن فلاکت سو قایدن بره یث متنبه لیک
اوله علوم ایله نه مناسبی اولایلیرک اولنره
وقوفی اولانلره احتیاجی، رعای اولسون ..

سرور جمال یکه بولشده یوناور، علوم
سیاسیه دن ماذون اولدنی حلاله خارجیه ده فیض
بولادیندن شکایت ایلورکی .. برکره علمیه
حاصل اولمده قانقیده ییدی ده باشنه کله جکری
کوروردی، حالایله تجربه ایله ییلر، ای طلعته
صدراعظم، صدراعظمه ن زیاده حکمران اولدنی
حرب و صلح ایچون بووک بووک مصطبه دولیه ده
مملکتی سیاست تمیل ایله دیک بربرده بویله
کالانی برضیت صامقی قادر صافه لک اولماز.
کرک خارجی و کرک داخلی مسلکده اولسون
بر بالطیه صاب اولقی هوسنده کزن کنج لرغز
آرتق (صورل) ایش، (واندال) ایش،
(ره نو) ایش، اوله قوالرک یاقوشلرنی دامه
آتمیلر لرده چرکس ادهم کی، ایدمز رجب
کی، هیک اغا کی فعالردن درس آلمیلرلر:

سیحان من بقدرته یعجز الفحل
علی کمال

يکي سفیرل

(دوبيچ : دن : [*)

مارک غارونیک استانبول سفارته تعیني ،
ایتاليا قرالی حضرتلرک اونه دیری تورکیا حقدنه
متحسن اولدیلری اثراتل توجه دالات اشدی
کی دتیس وکلا موسیو جیولینی ایله خارجییه نظری
قوت سفورجه نکه تورکیا حقدنه کی وضعت
دوستانه لری اثبات ایلر .

دولت عثمانیه ایله دول اشلایه آردسته
خاسیات سیاسییه یکیدن باشلاسی ایتالیا سفیر
جفریتک تعینیله واقع اولدی و دولت مشارالیه
استانبول سفارته ، سفیر سابق مارک غارونیک
بعین ایدیلری غزله لده کوردلی . مشارالیه
استانبولده ایلکی خاطرلر برافشدر . طبعاً ایشلاف
بروره خبرخواه ، پک نازک و تورکیا قبل الحری
نصایح مصیبهده بولونش اصیل برذات در . بناء
علیه بوزاتک اغابی منویث عظیمه فی موجودر .

دولتک یکیدن مأمورین سیاسییه اغرای
مناسبتیه بعض مقالات سرد ایدم چکر . معلوم
اولدی اوزره ذکال بالکن بزم ایچون ، هر دولت
ایچون سفرا تعینن کایلی کوزل جریان ایدم ،
بوند کوزده ایلچک پک نازک و سیفولوزیک نقطه لر
واردر . ایچیلرک شخصیتی مناسباتک بر غره

ورمی خصصه سنده پک مهم بر رول اویشدر .
آنک ایچون سفیرلرک اقتدار شخصیلرندن ماعد
کندیلرند نظری وکسی هریتلر آرا ایلدی کی
کیده چکری دولت و ملت نژندهده بولالوب
اولری شرط اعظمدر . اوئوده مایزک و قتیله متلا
اکتفاده دولتی ، دولت عثمانیه دوستلغه امله جهتهده
یوک رشید باشک لوندردده بولونش پک زیاده

یاردیم ایشدر . کذاک یتسبورغه مرحوم
شریف باشک حضوریه ده نییه فاشدیلری
اصطلاح ایلده مشدر ، مرحوم شا کر پاشا ، عاریه
معاب یتسبورغه کیتیکنده حقیقه مشک
بروطیه ایغا ایدیلور ایدی . مرحوم ک تراکت
طبعی ، سبیه ملک دوستلکی سرای ابراطوریده
جلب عینه بادی اولش ایدی . دولتی دشمن ،
فرماده ، سفیرک مهارتیه حسیات دوستانه
ایمراض حق قیامت ایدی . موسو ورس ورس
باشک لوندردده سفارتلری ده در خاطر ایدیلرک
زمانه دندر .

مع التأسف خارجیه نظارتلر ، انقلابات زمان
ایله اسکی روشندن پیادیلدی ایچون بوظایر
بالآخره پک فقر قالدی . خارجیه مأمورلری ،
داخلی ایشلر ایله مشغول اولان دیگر نظارتلر
مأمورلریه بکره سفیرلر خارجیه مأمورلری برعینه
مخصوصه ایله تشکیل ایدیلر . آنلرده بشقه اوصاف
میزه آرنیلر .

برکرم ده یازمش ایدم که فرانسه ۱۸۷۱
عاریه سندن مسوکره ، کندهی مالک اجنبیهده
نیل ایشک ایچون پک معنا شخصیلر انتخاب
ایندی . جمهوریه علاقه فکریمسی اولیان زادکان بیله
ملکتریه بر خدمت و ملیه ایغا ایدم بیلیمک اوزره
جمهوریه کندیلرینه تکلیف ایدیلر مأموریلری
ایول ایدیلر حقیقه فرانسه فی پک حیثیت برورانه
وماهرانه نیل ایدرک دولتلرک اعتبار سابقی
شافله به موقی اولدیلر .

بزم بوکوئی وضعیته ، فرانسه نکه اوکلرده کی
وضعتیه بکره بیلیمی ؟ بزم شدیلرک لاکلر
کیمه نکه باشنه کاه مشدر . بناء علیه بزرده المزدن
کادکی قدر اغخاب اعتنا ایلدی . دیگر طرفدن ،
اهلیلی ذواتده اشتغال ایتیه رک و الفمالاتی
برطرف ایدرک اواسکی فرانسیز سفیرلری کی ،

دولت متبعه لرینه خدمت ایشک ذهینته صاحب
اولدیلر . بویه اولدیلرینه ایسه شیهه من بوددر .
علی العموم سفارتلر ایچون مأمور بولن قولای
برش دکلدور . مع التأسف زکینجه عالمه لرین
بوددر . زکین عالمه مفسوب خارجی مأمورک
موظفین جوق اولور . سفارتنک مصارف شخصیه
و عمومی سنده دولتک و برده کی معاش تقابل ایدم .
باضع ، یازوجه سی اغتیا اولورلر ایسه سفارتهده
بربرالانلی نمایان اولور . بناء علیه سفیرلرک
روفری پک بویکدر . ایشکفره نکه بروکل سفیری
غایت مقدره و قیمتی ذواتدندر . موی الیه مآهل
اولامسته انکیزلر پک زیاده تأسیف ایدرلر .
[*) سفیرلرک بولان مسامحتیاز منبرلرندن کونولمشدر .

سفارته مکمل بروجه نکه بولونش سفارته بستون
بریشقه شکل وربرر و اوسایده اوزیه کورپ
چیقان بیوک سوسیه منسوبی جوق بولونور .
بزرده بولانه قدر بو شرط نادن اولوردری .
چونکه قادیلرک وضعیتی ، حالی بوکا مساعد
اولوردری . بزرده سوسیه حیاتی بولدی .
مع هذا بر قاج سفیرمن کوردلی که بوجه لری
بوجهندن بون شرطی حاض ایدیلر .

سفیرک مسالک و فکری ، قاعت سیاسییه ،
نژدیه کیتیک دولقه مقبولی انتاج ایدم چک
کیتیلرندن . سفیرک ، سوزلرند اوندن بری
حقیقه خدمت ایش اولمی کیتیکسی ایچون لازم
اولان اعتباری نژیده مدار اولور . نقشه جلب
اعتقاد ایش اولان سفیر موقیتیه نامزددر .

سفیر ایله بربر آنک بیتمده کیده چک کایلرکده
اهلیت و تربیه لرینه ، بیوک عالمده کدازش
معاشرت نکه لرینه اعتنا شرطدر . بیوک عالمه لر
موجود اولان برلرده ، کویچک مأمورلرک دخی
جهت منسوبیلرینه دقت ایدیلر . ناخوش اولانلر
قواعد معاشره و انطباق اولانلر سفیر و طبیعه سنده
یاردیم ایدم سفیرلر .

بعض برلرده سیاسی مسالک ایله قوتلوسلای
مسلسل آریلور . فقط بعض برلرده اوبله ذکال
ارباب اقتدار ، برندن دیکرینه کیتیلور . حتی
منسوبین خارجیه دن اولیانلرده یکیدن آنوب
کوندیلورلر . فقط بو بزرده هنوز قابل تطبیق
اولماز . زیرا اوروپاده برتوبیه عمومی و اوزره
هرکس اولنده مشترکدرلر . بر ایسه بو تربیه نکه
هنوز یاد ایدمده بولونور . بناء علیه بزمه سکی
دقت ایلدی .

سفیرلرک و شهنشهرلرک معلومات سیاسییه دن
ماعد ، معلومات اقتصادییه و قوتلری کول آردو
ایدردی . زیرا بوکون اقتصادیک حکسی سیاسیاده
پک زیاده جاردی . بزمده بو خصوصیه بیلکچ
اولامز لایددر . هاه شمعی اقتصاداً معاونته
محتاج . شهنشهرلر ایچون بو شرط پک لازمدر
شهنشهرلرک یسایورت و بزه ایشک حدودیه تحفه
ایتمک آکا بر طاقم وظائف اقتصادییه عملی
ایجابات زماندندر . مع هذا نظارتده شهنشهرلر

بوجه ایله استفاده ایدکی بیله لیدر . دیکر بر
مقاله مده یازمش اولمزم و به ایله شهنشهرلر خارجیه
نظارتک وساماتی اولمزمین ، ولایتلر ایله علوشیدن
طوغریه غایرات و مناسباتده بولونورلر ایسه
ایشلرک تسریعه خدمت ایدیلر چک فکرندیم .

سفارت و یا خود شهنشهرلرک طرفه لری جوغایور .
برجوق یکی حکومتلر تشکیل ایدی . بودجه سفیرک
مساعده سی نسبتنده بولرک نژدیه مأمورلر
کوندرمه کالیا مجبور اولمچیز . یعنی برطرقدن
مأمورین خارجیه قادوسی کیتیلور . سابق
اجنبی حکومتلرون بشقه یکیدن برطاقم حکومت
اسلامیه دخی تأسیس ایدی . آنلرک نژدندهده
دولتک نیبانه احتیاج واردر . متلا یکی وضعیتی
کوره مصر حکومتی ده حق نیبانه صاحبدر .

مع هذا نیل خصوصنده بزر ۱۷۰۰۰ پاها مایز
دولتک حقیقه منافی اولان برلر مأمور کونددر .
بیلیز . ایتالیا دولتی استانبول بیوک ایلیج تعین
ایش اولدیلر بزرده بالطبع و مویه بیوک ایلیج
کونددر چکر . دیگر دولتلرک نه یاه جعفری بیلم .
پوراده ایشتن ایدک که دیکرلری استانبول کویچک
ایلیج بولایه جفلور . اگر بومسج ایسه اقدام
سفرا ، بعدما ایتالیا سفیری اولمچیز .

لوحه

یازیک و قتیله کیشلر و رجالدن عد اولونان
ذوات اولدیلر اوزر خارجیه ایچون حاضر لانی
بیله مشلردر . خارجیه او کی کینجلی ایچون بر
قدانق اولوردی . طبیی بالکن بویه بر ذاتک
اولادی اولی کافی دکلدور . بر تربیه مخصوصه
و کزیده ایستدی . بولر آوزو پالک معسا
سیاسی و حقوق مکیشلرند یتسید برلی ، حتی
تحصیل تالیدن اعتباریه آوزو یاه کوندیلر ایدیلر .
متلا بزرده و نیبانه بر مسول اغاخ ایدیلوبده
خاندان سلطنته سهریتله انتساب پیدا ایدیلر مسالک
خارجیه نیب ایشل اولسفلر ایدی ایشم که دولت
نیل نقاله نظرنندن بر موقه معنا ایشل ایدریدی .

TOD ISAM
Kutubhanesi Arşivi
No 21. b. 83